

"Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 1 сәуірдегі № 123 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 4 сәуірде № 27396 болып тіркелді.

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8424 болып тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1-тармақ мынадай мазмұндағы 15), 16) және 17) тармақшамен толықтырылсын:

15) осы бұйрыққа 638-713 қосымшаларға сәйкес ерекше білім беруге қажеттілігі бар білім алушыларға арналған жаңартылған мазмұн бойынша негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары бекітілсін;

16) осы бұйрыққа 714 қосымшаға сәйкес жаңартылған мазмұн бойынша негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

17) осы бұйрыққа 715-730 қосымшаларға сәйкес ерекше білім беруге қажеттілігі бар білім алушыларға арналған жаңартылған мазмұн бойынша бастауыш білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары бекітілсін;

осы бұйрыққа 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91 және 92 қосымшаларға сәйкес 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681,

682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730 қосымшалармен толықтырылсын.

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Мектепке дейінгі және орта білім беру комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметті Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Білім және ғылым вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғаш ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

А. Аймағамбетов

Білім және ғылым министрі

Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрі
2022 жылғы 1 сәуірдегі
№ 123 бұйрығына
78-қосымша
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
715-қосымша

Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 - сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 3-4 - сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының "Білім туралы" Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – заманауи ақпараттық технологияларды практикада тиімді пайдалану үшін білім алушыларда компьютерлік құрылғы, ақпаратты ұсыну және өңдеу, Интернет желісінде жұмыс істеу, есептеу ойлауы, робототехника мәселелері бойынша базалық білім, іскерлік және дағдыларды қалыптастыру.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) естімейтін білім алушыларға компьютер және қазіргі заманғы ақпараттық-коммуникациялық технологиялар туралы бастапқы мәліметтерді беру және оларда компьютерде жұмыс істеудің бастапқы дағдыларын қалыптастыру;

2) естімейтін білім алушыларда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, логикалық, алгоритмдік, сондай-ақ есептеу тұрғысынан ойлау, роботтарды жинау және бағдарламалау, ақпаратты іздеу, жинау, өңдеу, сақтау және әртүрлі қалыптарда беру дағдыларын қалыптастыру;

3) естімейтін білім алушыларда өздерінің шығармашылық идеяларын ұсыну үшін түрлі қолданбалы бағдарламаларды пайдалану дағдыларын қалыптастыру;

4) естімейтін білім алушыларды бағдарламалаудың ойын ортасында күрделі емес алгоритмдік міндеттерді шешу үшін бағдарламалар жасауға және орындауға үйретуге ықпал ету;

5) расталған және пайдалы ақпарат алуға таңдамалы және мақсатты көзқарасты тәрбиелеуге ықпал ету;

6) естімейтін білім алушылардың қарым-қатынас жасау, ақпарат алмасу және ынтымақтастық үшін қоғамның ақпараттық ресурстарын және коммуникация құралдарын пайдалануда жеке тәжірибе алуы үшін жағдайларды қамтамасыз ету;

7) естімейтін білім алушыларға компьютермен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік пен гигиена талаптарын сақтай білуге баулу.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

1) естіп қабылдауды қалыптастыру және дамыту, дыбыстарды дұрыс айтуын қалыптастыру, белсенді және пассивті сөздігін кеңейту;

2) ақпараттық-коммуникативтік технологиялар саласында практикалық білімді қолдануға қабілетті, естімейтін білім алушының тұлғасын дамыту;

3) сөйлеу мәдениетін, қарым-қатынастың әртүрлі тәсілдерін, білімді функционалды қолдануды, проблемаларды шешуді және шешім қабылдауды дамыту;

4) естімейтін білім алушыларды арнайы оқытуды сапалы дараландыру мүмкіндіктерін кеңейту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Естімейтін білім алушыларды оқыту процесінде бірқатар маңызды ерекшеліктерді ескеру қажет:

- 1) оқушының есту қабілетінің күрт бұзылуы немесе боламауы;
- 2) абстрактілі-аналитикалық ойлау формаларына ауысудың қиындықтары;
- 3) механикалық жадтың абстрактілі - логикалық жадтан басым болуы, жанама жадтан тікелей есте сақтау, қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді жад көлемінің төмендеуі, еріксіз есте сақтау қабілетінің айтарлықтай төмендеуі;

- 4) шектеулі сөздік қор, сөйлеу тілінің грамматикалық құрылымын баяу меңгеру, дыбыс айту кемшіліктері.

6. Естімейтін білім алушыларды оқытудың негізгі тәсілдері: қол жетімділік, тұлғаға бағытталған тәсіл, көрнекілік және қарым-қатынас, теория мен практиканың байланысы.

7. Оқытудағы қолжетімділік материалдың естімейтін білім алушылардың қабылдауы мен түсінуіне лайықты беруден, ғылыми ұғымдарды оңтайлы амалмен жеткізіп баяндаудан, мәтіндерді қажетті иллюстрациялармен және дидактикалық материалдармен қамтамасыз етуден тұрады.

8. Тұлғаға бағытталған тәсіл-бұл тұлғаның үйлесімді қалыптасуы мен жан-жақты дамуы, компьютерлік бағдарламалармен жұмыс жасауда шығармашылық қабілеттерін ашу және "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" сабақтарында тұлғаның әлеуметтік маңызды қасиеттерін тәрбиелеу, эмоционалды-ерік саласын, психикалық процестерді түзету.

9. Көрнекілік тәсілі оқушылардың танымдық тәжірибесін байыту, коммуникативті технологиялар саласындағы ұғымдарды меңгеру үшін қажет тақырыпты немесе практикалық әрекеттерді қабылдау негізінде білім, білік және дағдыларды қалыптастыру қажеттілігінен көрінеді.

10. "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнін оқытудағы қарым-қатынас тәсілі ақпаратты тасымалдаудың ұғым мен терминдерін, амалдары мен құралдарын, оларды қолдану тәсілдерін вербалды және вербалды емес коммуникацияны іске асыру үшін меңгеруді көздейді және білім алушыларды әртүрлі тілдік жағдайларда еркін бағдарлануға үйретуге арналған.

11. Теория мен практиканың байланыс тәсілі презентация жасау, алгоритмдер құрастыру, мәтінмен, графикалық редактормен жұмыс істеу нәтижелерін зерттеу және тексеру, бағдарламаның немесе ортаның іс жүзіндегі әрекеті туралы гипотезаны тексеру арқылы көрінеді, логикалық ойлауды дамытуға, сөйлеу ортасын құруға, өзіндік жұмысты ұйымдастыруға ықпал етеді.

12. Осы тәсілдерді жүзеге асыруға қажет:

- 1) ақпараттық технологиялар туралы білімді кеңейту негізінде танымдық қызметпен тығыз байланыста естімейтін білім алушылардың ауызша, жазбаша, диалогтік сөйлеу дағдыларын дамыту;

2) "Ақпараттық-коммуникативтік технологияларды" оқу процесінде жаңа формалар мен әдістерді қолдану,

3) естімейтін білім алушыларға таныс емес жаңа терминологияны түсіндіру жағдайларында ымдау және дактильді сөйлеуді көмекші құрал ретінде пайдалану;

4) естімейтін білім алушыларды пәнді оқыту процесінде дидактикалық ережелерді сақтау қажет: зерттелетін материалдың аз мөлшері, қайталануы, байқалуы және жаңа тақырыпқа біртіндеп енуі, өткен материалды жаңарту, практикалық бекіту;

5) "Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар" пәнінің басқа пәндермен, соның ішінде инновариативті және түзету компоненттерімен пәнаралық байланысы білім беру технологиясының кең әлеміндегі негізгі білім мен дағдыларды қамтамасыз етеді.

13. Бағдарламаны іске асыру үшін сыныптар келесі құрал-жабдықтармен жабдықталады:

1) фронтальды оқу қызметін қамтамасыз етуге арналған стационарлық дыбыс күшейткіш жабдық;

2) Интернет желісіне кең жолақты қолжетімділікпен мұғалімдер мен білім алушылардың құрылғылары мен коммуникациялары арасындағы деректермен алмасуды қамтамасыз етуге арналған ашық қолжетімділік желісі;

3) мультимедиялық компьютерлік сынып;

4) жеке есту аппараттары, айтылу экраны.

14. Кітап қорының сақталуын қамтамасыз ететін оқу залдарымен және кітап қоймаларымен жабдықталған жұмыс аймақтары, медиатекасы бар ақпараттық-кітапхана қоры.

3-тарау. "Ақпараттық-коммуникациялық технология" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Ақпараттық-коммуникациялық технология" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1. 3 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағат;

2. 4 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағат;

9. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) "Компьютер" бөлімі;

2) "Ақпаратты өңдеу және ұсыну" бөлімі;

3) "Интернет желісіндегі жұмыс" бөлімі;

4) "Есептік ойлау" бөлімі.

16. "Компьютер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды

1) компьютер құрылғысы;

2) бағдарламалық қамтамасыз ету;

3) қауіпсіздік техникасы.

17. "Ақпаратты өңдеу және ұсыну" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) ақпаратты ұсыну;

2) мәтіндер;

3) презентация құру.

18. "Интернет желісіндегі жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) ақпаратты іздеу;

2) ақпаратпен алмасу;

3) Интернет желісіндегі қауіпсіздік.

19. "Есептік ойлау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды

1) алгоритмдер;

2) моделдеу;

3) графика.

20. 3-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технология" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) "Компьютер" бөлімі: кіріспе. Компьютердің негізгі құрылғыларымен танысу: жүйелік блок, монитор, пернетақта, сканер, динамиктер, тінтуір. Енгізу және шығару құрылғылары. Бағдарламалық жасақтама: компьютерлік бағдарламалардың мақсаты (Explorer, суреттерді карау бағдарламасы), Бағдарлама мәзірі, мәзір командаларын, файлдар мен қалталарды пайдалану, файлдарды компьютерде ашу және сақтау. Қауіпсіздік техникасы: компьютерде жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы ережелері;

2) "Ақпаратты өңдеу және ұсыну" бөлімі: ақпарат туралы түсінік. Мәтіндік, графикалық ақпаратты іздеу және өңдеу. Мәтіндер: мәтіндік редактордың мақсаты, Бағдарлама мәзірі, мәтінді теру және өңдеу, таңбалар мен абзацтарды пішімдеу, мәтін фрагментімен операциялар, таңбаларды кірістіру. Графика: графикалық редактордың мақсаты, сызбаларды ашу және сақтау, редактор құралдарын қолдана отырып кескіндер жасау, түстер палитрасы, суретті өңдеу, суретті кесу, бұру және өлшемін өзгерту, суреттің үзіндісін көшіру. Презентация жасау: презентация жасау бағдарламасының мақсаты, Бағдарлама мәзірі, презентацияларды ашу және сақтау, слайдқа мәтін мен суреттерді орналастыру, слайдтар арасындағы ауысулар, презентация дизайны, дыбыс енгізу. Мультимедиа: дыбыстық ақпаратты енгізу және шығару құрылғылары, дыбыстық редактордың мақсаты, дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату, дыбыстық эффектілерді қолдану;

3) "Интернет желісіндегі жұмыс" бөлімі: желіде орналастырылатын ақпараттың қауіпсіздігі, сенімділігі және пайдасы. Ақпаратты іздеу: веб-шолғыштың мақсаты, іздеу жүйелері, кілт сөздер туралы ақпаратты іздеу.

Ақпарат алмасу: ақпарат алмасу тәсілдері, таңдалған мәтін мен суретті құжатқа көшіру. Интернет желісінде қауіпсіз жұмыс істеу қағидалары.

4) "Есептік ойлау" бөлімі: Алгоритмдер. Орындаушы, Орындаушы командаларының жүйесі. Модельдеу. Графика.

21. 4-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технология" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) "Компьютер" бөлімі: компьютер құрылғылары. Енгізу құрылғылары (тінтуір, пернетақта, микрофон) және шығару (монитор, принтер, динамиктер/құлаққаптар). Бағдарламалық жасақтама: файл және қалта түсінігі, файлдар мен қалталарды құру, көшіру, жылжыту және жою, контекстік мәзір командаларын пайдалану. Компьютерде жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы ережесі (компьютер залында жұмыс істеу ережесі, компьютердегі авариялық жағдай);

2) "Ақпаратты өңдеу және ұсыну" бөлімі: ақпарат туралы түсінік. Мәтіндер: MsWord мәтіндік редакторында теру ережелері, таңбаланған және нөмірленген тізімдер, мәтінді өңдеу, қаріп пен абзацты пішімдеу (сызу, түс, туралау), таңдалған мәтінді құжатқа кесу, көшіру, қою, мәтінге сурет салу және айнаруды баптау. Графика: суретті өңдеу, кесу, бұру және суреттің өлшемін өзгерту, сурет фрагментін Paint графикалық редакторында көшіру және көрсету. Мультимедиа: дыбысты жазу және ойнату, дыбыстық файлдарды өңдеу. PowerPoint-те презентация жасау: презентация дизайнері, бағдарлама мәзірі, презентацияларды ашу және сақтау, слайдқа мәтін мен суреттерді орналастыру, слайдтар арасындағы ауысулар, презентация дизайны, объект анимациясы;

3) "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі: ақпаратты іздеу: берілген тақырып бойынша ақпаратты іздеу үшін браузерді пайдалану. Ақпарат алмасу: желіде ақпарат алмасу тәсілдері. Электрондық пошта: хабарламаларды, тіркелген файлдары бар хабарламаларды қабылдау және жіберу. Интернет желісінде қауіпсіз жұмыс істеу қағидалары;

4) "Есептеуіш ойлау" бөлімі: Алгоритмдер. Орындаушы. Орындаушының командалық жүйесі. Цикл. Тармақталу алгоритмі. Алгоритмді жазудың ауызша формасы. Логикалық операторлар. Салыстыру операторлары.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

22. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.4: "1" – сынып, "2.1" бөлім, бөлімше, "4" – оқыту мақсатының реттік саны.

23. Оқыту мақсаты бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Компьютер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
1.1 Компьютер құрылғысы	3.1.1.1 компьютер құрылғылары мен олардың мақсатын білу	4.1.1.1 кіру (тінтуір, перне) және шығу(монитор динамикалық/құлаққаптар) ажырату)
1.2 Бағдарламалық қамтамасыз ету	3.1.2.1 файл және қалта ұғымдарын түсіндіру; 3.1.2.2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау пәрмендерін пайдалану; 3.1.2.3 компьютерлік бағдарламада мәзір командаларын пайдалану	4.1.2.1 "бағдарлама", қамтамасыз етілу" ұғымын түсіндіру; 4.1.2.2 файл және қалталарды алмастыру және жою; 4.1.2.3 өз жұмысында қолдану пайдалану
1.3 Қауіпсіздік техникасы	3.1.3.1 қауіпсіздік техниканы және жұмыс орнын ұйымдастыруды білу; 3.1.3.2 информатика кабинетінде өзін-өзі ұстау ережесін сақтау	4.1.3.1 цифрлық құрылғылар қолдану барысында негізгі қауіпсіздік техникасын білу; 4.1.3.2 қауіпсіздік техникасы бұзудың салдарын талқылау

2) "Ақпаратты өңдеу және ұсыну" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
2.1 Ақпаратты ұсыну	3.2.1.1 ақпарат деген не және мысалдар келтіре білу	4.2.1.1 мазмұны бойынша қолдану екенін түсіндіру
2.2 Мәтіндер	3.2.2.1 MsWord мәтіндік редакторының мақсатын білу және түсіну; 3.2.2.2 мәтіндік редакторларда сөйлемді теруді жүзеге асыру; 3.2.2.3 таңдалған мәтінді көшіру, қою, қиып ала білу; 3.2.2.4 қаріп пен абзацты пішімдей білу	4.2.2.1 MsWord мәтіндік редакторында мәтіндер теру; 4.2.2.2 қаріпті пішімдеу (стиль таңдау); 4.2.2.3 таңбаланған, нөмірленген мәтінді жасай білу; 4.2.2.4 суреттерді мәтінмен оның айналуын реттеу
2.3 Презентация құру	3.2.3.1 мәтінді суретпен және мәтіннен тұратын қарапайым презентация құра білу; 3.2.3.2 слайд ішіндегі алмасуды қолдана білу; 3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды қолдану	4.2.3.1 презентация үшін ақпаратты ұсыну; 4.2.3.2 слайд үшін макет таңдау; 4.2.3.3 презентацияда нысанмен алмасу құрастыра білу; 4.2.3.4 презентацияны пайдалану пен бейнені енгізе білу

3) "Интернет желісіндегі жұмыс" бөлімі:

3 -кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
3.1 Ақпаратты іздеу	3.3.1.1 ақпарат туралы түсініктерінің болуы; 3.3.1.2 берілген тақырып бойынша ақпаратты іздеу үшін браузерді қолдана білу	4.3.3.1 ақпаратты іздеудің мақсатын білу (күзеттегі мәтін фрагменті); 4.3.3.2 нақты сұрақтарға жауап беру; Интернет іздеу жүйелерін пайдалану
3.2 Ақпаратпен алмасу	3.3.2.1 желіде ақпарат алмасу тәсілдерін түсіндіру;	4.3.2.1 шолғыш (браузер) қолдану (бетбелгілер жасау); 4.3.2.2 жүктеулерді қарау); 4.

	3.3.2.2 жоба бойынша бірлесіп жұмыс істеу үшін мессенджерлерді пайдалану	файлдары бар хабарламалар электрондық пошта арқылы
3.3 Интернет желісіндегі қауіпсіздік	3.3.3.1 желідегі қажетсіз контактілердің қауіптері туралы қарапайым түсініктерді білу және көрсету	4.3.3.1 біреудің жұмыс заңсыздығы туралы айту; 4.3.3.2 құжаттарға құпия сөз

4) "Есептік ойлау" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
4.1 Алгоритмдер	3.4.1.1 алгоритм ұғымын түсіндіру; 3.4.1.2 ауызша түрде берілген алгоритмді іске асыру 3.4.1.3. есепті шешу алгоритмін құру	4.4.1.1 есепті шешу алгоритм 4.4.1.2 логикалық операторлар 4.4.1.3. салыстыру операторлар
4.2 Моделдеу	3.4.2.1 "модель", "модельдеу" ұғымдарын білу және түсіну; 3.4.2.2 негізгі құралдар жиынтығын пайдалану компьютерде сурет салу; 3.4.2.3 қарапайым графикалық композициялар жасай білу	4.4.2.1 объектінің моделін ұ 4.4.2.2 геометриялық фигур білу; 4.4.2.3 геометриялық фигу отырып, өз композицияла суретті өңдей білу (кесу өзгерту);
4.3 Графика	3.4.3.1 Paint графикалық редакторының мақсатын білу және түсіну; 3.4.3.2 қарапайым графикалық редактордың құралдарын қолдану; 3.4.3.3 нысанның сыртқы түрін өзгерту (сурет, айналым, өлшемін өзгерту)	4.4.3.1 суретті өңдей білу (к өзгерту); 4.4.3.2 фотосуреттерді ө бағдарламаларды пайдал контраст, жақтау); 4.4.3.3 суреттің үзіндісін кө білу

24. Есту қабілеті зақымдалған (естімейтін) оқушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технология" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

25. Бөлімдер және ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Есту қабілеті зақымдалған
(естімейтін) оқушыларға
арналған негізгі орта білім беру
деңгейінің 3-4-сыныптары үшін
"Ақпараттық-коммуникациялық
технология" оқу пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Есту қабілеті зақымдалған (естімейтін) оқушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технология" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 3-сынып:

1-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырып/ Мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Компьютер	Қауіпсіздік техникасы	3.1.3.1 қауіпсіздік техника орнын ұйымдастыруды білу;
	Компьютер құрылғысы	3.1.3.2 информатика кабинет ережесін сақтау
	Файлы және қалта	3.1.1.1 компьютер құрылғы мақсатын білу
	Бағдарлама терезесі	3.1.2.1 файл және қалта ұғым
	Бағдарламалық қамтамасыз ету	3.1.2.2 компьютерлік файлдарды ашу және сап пайдалану;
2-тоқсан		
Ақпаратты ұсыну және өңдеу	Бізді қоршаған ортадағы ақпарат	3.1.2.3 компьютерлік бағ командаларын пайдалану
	Мәтінді теру және түзеу	3.2.1.1 ақпарат деген не және білу
	Презентация құру және безендіру	3.2.2.1 зная и понимать назн редактора MsWord; 3.2.2.2 мәтіндік редакторлар, жүзеге асыру; 3.2.2.3 таңдалған мәтінді көш білу; 3.2.2.4 қаріп пен абзацты піш
3-тоқсан		
Интернет желісіндегі жұмыс	Интернет – жақсы ма алде жаман ба?	3.2.4.1 мәтіні суреттен және қарапайым презентация құра ішіндегі алмасуды қолда презентацияны безендіру үші қолдану
	Ақпаратты іздеу	3.3.1.1 ақпарат туралы түсіні
	Ақпаратпен алмасу	3.3.1.1 берілген тақырып бо іздеу үшін браузерді қолдана
	Интернет желісіндегі қауіпсіздік	3.3.2.1 желіде ақпарат а түсіндіру; 3.3.2.2 жоба бойынша бірл үшін мессенджерлерді пайда
4-тоқсан		
Есептік ойлау	Біздің өміріміздегі алгоритм	3.3.3.1 желідегі қажетсіз қауіптері туралы қарапайым және көрсету 3.4.1.1 алгоритм ұғымын түс 3.4.1.2 ауызша түрде берілг асыру 3.4.1.3. есепті шешу алгоритм

	Модельдеу. Paint графикалық редакторында компьютерлік модель құру	3.4.2.1 "модель", "модельдеу" және түсіну"; 3.4.3.1 Paint графикалық редакторының мақсатын білу және түсіну
	Графикалық редактор құралдары	3.4.2.2 негізгі құралдар жиынын компьютерде сурет салу; 3.4.3.2 қарапайым графикалық объектілерді жасай білу
	Сурет құру және түзету	3.4.3.3 нысанның сыртқы түрін өзгерту (айналым, өлшемін өзгерту) 3.4.2.3 қарапайым графикалық объектілерді жасай білу

2) 4-сынып

2-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырып/ Мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Компьютер	Компьютерде жұмыс істеу кезінде өзіңізге қалай зиян тигізбеуге болады?	4.1.3.1 цифрлық құрылғылардың пайдаланылу барысында негізгі қауіпсіздік ережелерін білу; 4.1.3.2 қауіпсіздік техникасының ережелерін білу; 4.1.3.3 компьютерлік вирустардың пайдаланылуын талқылау
	Компьютер құрылғылары	4.1.1.1 кіру (тінтуір, пернетақта) және шығу (монитор, динамиктер/құлаққаптар) құрылғыларын ажырату
	Бағдарламалық қамтамасыз ету	4.1.2.1 "бағдарлама", "бағдарламалық қамтамасыз ету" ұғымын түсіну
	Файл және қалтамен жұмыс	4.1.2.2 файл және қалтамен жұмыс жасау; 4.1.2.3 өз жұмысында файлдарды пайдалану
2-тоқсан		
Ақпаратты ұсыну және өңдеу	Бізді қоршаған ортадағы ақпарат	4.2.1.1 мазмұны бойынша ақпаратты ескеріп екенін түсіндіру
	Мәтіндік редактор	4.2.2.1 MsWord мәтіндік редакторымен жұмыс істеу; 4.2.2.2 қаріпті пішімдеу (стиль) таңдау
	Мәтінді теру және қалыптастыру	4.2.2.3 таңбаланған, нөмірленген мәтінді жасай білу; 4.2.2.4 суреттерді мәтінге қосып, айналуын реттеу
	Презентация құру	4.2.3.1 презентация үшін ақпаратты таңдау
	Слайд презентациясының макеты	4.2.3.2 слайд үшін макет таңдау
	Презентациядағы дыбыстар мен бейнелер	4.2.3.4 презентацияға дыбыстар мен бейнелерді қосып білу
	Презентациядағы анимация	4.2.3.3 презентацияда анимацияны қолданып білу; 4.2.3.5 презентациядағы объектілерді қозғалтатын жолды білу
3-тоқсан		

Интернет желісіндегі жұмыс	Дүниежүзілік Интернет желісі	4.3.3.1 ақпаратты іздеудің (күжаттағы мәтін фрагменті); 4.3.3.2 нақты сұрақтарға Интернет іздеу жүйелерін пайдалану
	Интернет арқылы ақпаратпен алмасу	4.3.2.1 шолғыш (браузер) пайдалану (бетбелгілер жасаңыз, жүктеулерді қарау); 4.3.2.2 тіркелген файлдарымен алу және электрондық поштамен жіберу
	Құпия сөздің беріктігі	4.3.3.1 біреудің жұмысын көзден тыс қалдыру туралы айту; 4.3.3.2 құжаттарға құпия сөз тағайындау
4-тоқсан		
Есептік ойлау	Алгоритм ұғымы	4.4.1.1 есепті шешу алгоритмін жасау; 4.4.1.2 логикалық операторларды пайдалану; 4.4.1.3 салыстыру операторларын пайдалану
	Модельдеу. Paint графикалық редакторында компьютерлік модель құру	4.4.2.1 объектінің моделін ұсыну; 4.4.2.2 геометриялық фигураларды салу; 4.4.2.3 геометриялық фигураларды салыстырып, өз композицияларын жасау; 4.4.2.4 өлшеу мен өлшену (кесу, бұру, өлшеу)
	Суреттер құру және түзеу	4.4.3.1 суретті өңдей білу (кесу, бұру, өлшеу); 4.4.3.2 фотосуреттерді өңдеу бағдарламаларды пайдалану (контраст, жақтау); 4.4.3.3 суреттің үзіндісін көшіріп, біріктіру

Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрлігі
2022 жылғы 1 сәуір
№ 123 бұйрығымен
79-қосымша
Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрлігі
2013 жылғы 3 сәуір
№ 115 бұйрығымен
716-қосымша

Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 - сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған негізгі бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 - сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының "Білім туралы" Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты - естімейтін білім алушыларда табиғат пен қоғамның өзара байланысы, заңдылықтар туралы жаратылыстану-ғылыми білімді, ұғымдар мен тұтас түсінікті қалыптастыру, күнделікті өмірде байқалатын табиғи құбылыстар мен процестерді түсіндіру, сипаттау, болжау үшін алған білімдерін қолдана білуді дамыту.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) әлемнің қазіргі заманғы жаратылыстану-ғылыми бейнесі және жаратылыстану ғылымдарында қолданылатын әдістер туралы білім негіздерін қалыптастыру; ғылымның, техниканың және технологияның дамуына әсер еткен жаратылыстанудың ең маңызды идеяларымен және жетістіктерімен танысу;

2) алынған білімді қоршаған әлемнің құбылыстарын түсіндіру, бұқаралық ақпарат құралдарынан, интернет ресурстарынан, ғылыми және танымал ғылыми әдебиеттерден алынған жаратылыстану және өмірлік маңызды мазмұндағы ақпаратты қабылдау үшін қолдану дағдыларын игеру;

3) қарапайым зерттеулер жүргізу, құбылыстарды талдау, жаратылыстану туралы ақпаратты қабылдау және түсіндіру үшін зияткерлік, шығармашылық қабілеттерін және сыни ойлауын дамыту;

4) тіршілік қауіпсіздігін қамтамасыз ету, заманауи технологияларды сауатты пайдалану, денсаулық пен қоршаған ортаны қорғау үшін күнделікті өмірде жаратылыстану-ғылыми білімді қолдану дағдыларын дамыту.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

1) естіп қабылдауды қалыптастыру және дамыту;

2) білімді функционалды қолдану, қарым-қатынастың әртүрлі әдістері, проблемаларды шешу және шешім қабылдау, сөйлеу мәдениетін дамыту;

3) естімейтін білім алушыларды арнайы оқытуды сапалы дараландыру мүмкіндіктерін кеңейту;

4) жеке қасиеттерді дамыту (жауапкершілік, табандылық, бастамашылдық, шыдамдылық және төзімділік, өз бетінше жұмыс істеу және топта жұмыс істеу үшін қажетті).

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Естімейтін білім алушыларды оқыту процесінде бірқатар маңызды ерекшеліктерді ескеру қажет:

1) есту қабілетінің болмауы немесе қалдығы;

2) абстрактілі-аналитикалық ойлау формаларына ауысудың қиындықтары;

3) механикалық жадтың абстрактілі - логикалық жадтан басым болуы, жанама жадтан тікелей есте сақтау, қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді жад көлемінің төмендеуі, еріксіз есте сақтау қабілетінің айтарлықтай төмендеуі;

4) шектеулі сөздік қор, сөйлеу тілінің грамматикалық құрылымын баяу меңгеру, дыбыс айту кемшіліктері.

6. Естімейтін білім алушыларды "Жаратылыстану" пәнін оқытудың негізгі тәсілдері: қол жетімділік, тұлғаға бағытталған тәсіл, көрнекілік және қарым-қатынас.

7. Оқытудағы қолжетімділік материалдың қолжетімділігінен және оны естімейтін білім алушылармен түсінуден, ғылыми ұғымдарды оңтайлы жеткізумен баяндаудан, мәтіндерді иллюстрациялармен және дидактикалық материалдармен қамтамасыз етуден тұрады.

8. Тұлғаға бағытталған тәсіл-бұл тұлғаның үйлесімді қалыптасуы мен жан-жақты дамуы, шығармашылық қабілеттерін толық ашу және "Жаратылыстану" сабақтарында тұлғаның әлеуметтік маңызды қасиеттерін тәрбиелеу, эмоционалды-ерік саласын, психикалық процестерді түзету.

9. Көрнекілік тәсіл оқушылардың танымдық тәжірибесін байыту, қоршаған әлемді табиғи-ғылыми түсіну саласындағы ұғымдарды меңгеру үшін қажет тақырыпты немесе практикалық әрекеттерді қабылдау негізінде білім, білік және дағдыларды қалыптастыру қажеттілігінен көрінеді.

10. "Жаратылыстану" пәнін оқытудағы қарым-қатынас тәсілі қарым-қатынас құралы ретінде тілді меңгеруден тұрады және білім алушыларды арнайы терминологияны пайдалана отырып, әртүрлі тілдік жағдайларда еркін бағдарлануға үйретуге арналған.

11. Осы тәсілдерді жүзеге асыруға қажет:

1) қоршаған ортамен танысу арқылы естімейтін білім алушылардың ауызша, диалогтық және жазбаша сөйлеуін дамыту;

2) сабақтарда барлық психикалық процестердің дамуына ықпал ететін әдістер мен тәсілдерді қолдану;

3) дидактикалық қағидаларды сақтау: өткен материалды қайталау, материал көлемінің қол жетімді болуы;

4) жаңа материал мен терминологияны түсіндіруде көмекші құрал ретінде дактильді және ымдау тілін қолдану.

12. Бағдарламаны іске асыру процесінде мектепті жарақтандыруды, ақпараттық – коммуникациялық технологияларды көздейтін арнайы құрал-жабдықтар мен оқытудың қосалқы құралдары пайдаланылады:

1) интерактивті және проекциялық жабдықтар (проектор, интерактивті тақта);

2) оқытудың арнайы техникалық және компенсаторлық құралдары (фронтальды оқу қызметін қамтамасыз етуге арналған стационарлық дыбыс

күшейткіш жабдық, айтылу экраны, жеке есту аппараттары, мультимедиялық компьютерлік сынып);

3) интернет желісінің ақпараттық-білім беру ресурстарына шектеусіз қолжетімділік.

13. Кітап қорының сақталуын қамтамасыз ететін оқу залдарымен және кітап қоймаларымен жабдықталған жұмыс аймақтары, медиатекасы бар ақпараттық-кітапхана қоры.

3-тарау. "Жаратылыстану" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

14. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 -сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;
- 2) 1 -сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;
- 3) 2 -сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;
- 4) 3 -сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты;
- 5) 4 сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты құрайды.

15. Бағдарлама 5 бөлімді қамтиды:

- 1) "Мен – зерттеушімін" бөлімі;
- 2) "Тірі табиғат" бөлімі;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі;
- 4) "Жер және ғарыш" бөлімі;
- 5) "Табиғат физикасы" бөлімі.

16. "Мен – зерттеушімін" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ғылым мен зерттеушілердің рөлі;
- 2) табиғатты тану әдістері;

17. "Тірі табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өсімдіктер;
- 2) жануарлар;
- 3) адам.

18. "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың түрлері;
- 2) ауа;
- 3) су;
- 4) табиғи ресурстар.

19. "Жер және ғарыш" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жер;
- 2) ғарыш;
- 3) кеңістік және уақыт.

20. "Табиғат физикасы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) күш және қозғалыс;

- 2) жарық;
- 3) дыбыс;
- 4) жылу;
- 5) электр;
- 6) магнетизм.

21. 0-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін" бөлімі: ғылым ұғымы; зерттеушілер ұғымы;

2) "Тірі табиғат" бөлімі: тірі организмдер, өсімдіктер және олардың алуан түрлілігі, ағаштар, бұталар, шөптер; Өсімдіктердің өмір сүру жағдайлары (су, жарық, жылу, қоректік заттар); жануарлар, жабайы және үй жануарлары; адам, адам денесінің бөліктері;

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі: зат ұғымы; ауа; су; табиғи ресурстар;

4) "Жер және ғарыш" бөлімі: Жер; ғарыш туралы алғашқы білім; зымырандар, телескоптар, уақыт, сағат, күнтізбе;

5) "Табиғат физикасы" бөлімі: қозғалыс; жарық және қараңғылық; дыбыс; күнделікті өмірдегі электр, магнит.

22. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін" бөлімі: қоршаған әлем құбылыстарын бақылау, бақылау кезеңдері, эксперимент;

2) "Тірі табиғат" бөлімі: тірі организмдер, өсімдіктер және олардың алуан түрлілігі, ағаштар, бұталар, шөптер; өсімдіктердің негізгі бөліктері: тамыр, сабақ, жапырақ, гүл, жеміс, тұқым; жабайы және мәдени өсімдіктер; мәдени өсімдіктерге күтім жасау (суару, тыңайтқыш, топырақты күту); Өсімдіктердің өмір сүру жағдайлары (су, жарық, жылу, қоректік заттар); жануарлар, жабайы және үй жануарлары, үй жануарларына күтім жасау, үй жануарларының пайдасы, жануарлардың жыл мезгілдерінің өзгеруіне бейімделуі: құстардың ұшуы, қыста жем беру, ұйықтау; адам, адам денесінің бөліктері, адам өмірінің кезеңдері, тамақтану, демалыс;

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі: зат ұғымы; ауа қасиеттері; су қасиеттері; табиғи ресурстар;

4) "Жер және ғарыш" бөлімі: жер пішіні, глобус-жер моделі; ғарыш, ғарыштық денелер; зымырандар, телескоптар, уақытты өлшеу құралдары, сағаттар, күнтізбе;

5) "Табиғат физикасы" бөлімі: әр түрлі денелердің қозғалысы, табиғаттағы қозғалыс, адамдардың қозғалысы, қозғалыс траекториясы, сурет түріндегі қозғалыс траекториясын белгілеу, жарық пен қараңғылық, табиғи және жасанды жарық көздері, жарықтандыру, дыбыс және оның таралу ерекшеліктері, табиғи

және жасанды дыбыс көздері, жылу шығаратын құрылғылар, күнделікті өмірдегі электр энергиясы, магниттердің қасиеттері, магниттік қасиеттері бар заттар.

23. 2 - сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін" бөлімі: қоршаған әлем, құбылыстар, процестер, объектілер, зерттеушінің жеке қасиеттері, бақылау ғылыми таным әдісі ретінде, бақылау белгілері: мақсат, объект, жоспар, уақыт, нәтиже; бақылау нәтижелерін шартты белгілер арқылы белгілеу, бақылау жоспары, тұжырымдарды тұжырымдау, эксперимент белгілері: мақсат, гипотеза, ресурстар, жоспар, уақыт, нәтиже; эксперимент жүргізу және нәтижелерді кестеде белгілеу, ақпарат көздері;

2) "Тірі табиғат" бөлімі: өсімдіктердің өсу жағдайлары, өсімдіктердегі маусымдық өзгерістер, өсімдіктердің негізгі бөліктерінің функциялары, тіршілік ету ортасы және өсімдіктер топтарының бейімделу әдістері, өсімдіктер топтары (өз аймағындағы өсімдіктер мысалында), топыраққа күтім жасау, өсімдіктерге ұқыпты қарау, Жануарлар топтары: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер; жануарлардың тіршілік ету ортасына бейімделуі, жануарлардың көбеюі, жұмыртқа салатын және вивипарлы жануарлар, жануарларды қорғау, адам, қаңқа және дене бұлшықеттерінің қызметі, қозғалыстағы бұлшықет жиырылуының рөлі, дұрыс қалып, тістер мен оларға күтім жасау, жеке гигиена, оның денсаулықты сақтаудағы рөлі;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": ауа, адам, өсімдіктер мен жануарлар үшін ауаның мәні, ауаның қасиеттері (түсі, иісі), ауаның агрегаттық жай-күйі, жылу өткізгіштігі, ауаның кеңістікті толтыру қасиеті, су және оның физикалық қасиеттері, судың агрегаттық жай-күйі: қатты, сұйық, газ тәрізді: табиғи су көздері, табиғи ресурстар және олардың мақсаты, табиғи ресурстардың шығу тегі бойынша жіктелуі;

4) "Жер және ғарыш": жер планетасы үшін күннің рөлі, жердің табиғи спутнигі – Ай, Күн жүйесінің планеталары, олардың орналасуы мен сипаттамалары, жер тобының планеталары-алып планеталар, уақыт бірліктері: жыл, ай, апта, күн, сағат, минут; ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктері;

5) "Табиғат физикасы": денелердің әртүрлі жылдамдықтағы қозғалысы, жылдамдық сипаттамалары: жылдам, баяу; қозғалысты тудыратын күштер: итеру және тарту; заттардың массасы, заттардың массасын анықтау, материалдардың жарық беру қабілеті (мөлдір, мөлдір емес, мөлдір материалдар), қатты және тыныш дыбыстардың көздері, температура, температураны өлшеу, термометрлер, температураны өлшеу бірлігі – градус, магниттерді қолдану саласы.

24. 3- сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін" бөлімі: ғылыми жаңалықтар және олардың күнделікті өмірге әсері, ақпарат көздерінің түрлері, ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктері, экспериментті жоспарлау және жүргізу, эксперимент нәтижелерін диаграмма түрінде белгілеу, қорытындыларды тұжырымдау;

2) "Тірі табиғат": фотосинтез процесі туралы алғашқы ұғымдар, өсімдіктердің бейімделуі, термофильді, аязға төзімді, көлеңке сүйетін, фотофильді, құрғақшылыққа төзімді, ылғал сүйгіш өсімдіктер; табиғи қауымдастықтар-тірі және жансыз табиғаттың бірлігі, өз аймағының табиғи қауымдастықтары, адам қызметінің өсімдіктердің алуан түрлілігіне әсері, өсімдіктердің табиғаттағы және адам өміріндегі рөлі, сирек кездесетін және құрып кету қаупі төнген өсімдік түрлері (өз аймағының өсімдіктері мысалында), сирек кездесетін және құрып кету қаупі төнген өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың маңызы, жануарлар, омыртқалы және омыртқасыз жануарлар, жануарлар қарым-қатынасының түрлері, өсімдіктер мен жануарлар арасындағы байланыс, тіршілік ету ортасының өзгеруінен санның өзгеруі, жануарлар санының азаюына әкелетін адам қызметі, адамның ішкі мүшелері, ас қорыту жүйесі, оның адам өміріндегі рөлі, тыныс алу жүйесі және оның мүшелері, адам ағзасындағы тыныс алу рөлі, қан айналымы жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлі, жүрек, импульс, адам ағзасын аурулар мен инфекциялардан қорғау;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": заттар мен денелер, заттардың шығу тегі бойынша жіктелуі, табиғи және жасанды заттар, заттардың агрегаттық күйі бойынша жіктелуі (қатты, сұйық және газ тәрізді); ауа және оның құрамы (көмірқышқыл газы, оттегі, азот); ауаның жануға әсері, тірі организмдер мен жансыз табиғаттағы су, негізгі табиғи су көздері; мұхиттар, теңіздер, өзендер, көлдер; тұзды және тұщы су, ауыз суды ұқыпты пайдалану, суды тазарту тәсілдері, сүзгілермен тазарту, судың өмір сүру; топырақ, топырақ құрамы (күм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа), топырақ түрлері, топырақ қасиеттері, құнарлылығы, топырақтың кейбір организмдердің тіршілігіндегі рөлі, топырақты қорғау;

4) "Жер және ғарыш": жер салалары туралы бастапқы ұғымдар (литосфера, гидросфера, атмосфера, биосфера), жер салаларының графикалық бейнесі, ғарышты игерудегі маңызды оқиғалар, жердің алғашқы жасанды спутнигін ұшыру, бірінші адамның ғарышқа ұшуы, адамның айға қонуы, адамзаттың дамуындағы ғарыштың маңызы, Қазақстан ғарышты игеруде, жердің өз осінің айналасында айналуы, күн мен түннің өзгеруі;

5) "Табиғат физикасы" бөлімі: серпімділік күші, серпімді және пластикалық денелер, ауырлық күші, табиғаттағы ауырлық күші, үйкеліс күші, табиғаттағы

үйкеліс күші, күш бағыты, көлеңке, оның пайда болу себептері, көлеңке ерекшеліктері, заттардың жарықты, дыбыстарды, дыбыс көздері мен қабылдағыштарды көрсету қабілеті, дыбыс көлемінің дыбыс көзі мен дыбыс қабылдағыштың арасындағы қашықтыққа тәуелділігі, электр энергиясы, электр энергиясын талапкерлер, электр тізбегінің элементтері, қарапайым электр тізбегінің құрылымдық схемасы, әртүрлі металдардың магниттелуі.

25. 4 - сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін" бөлімі: жеке рефлексия негізінде зерттеудің әртүрлі бағыттары, зерттеу әдісін таңдау, бақылау мен эксперименттің артықшылықтары мен кемшіліктері, нәтижелерді ұсыну;

2) "Тірі табиғат" бөлімі: азық-түлік тізбегі, өсімдік-азық-түлік тізбегіндегі маңызды буын, өсімдіктердің өмірлік циклі, тозаңдану нәтижесінде тұқымның пайда болуы, тұқымдардың таралу тәсілдері жоғары және төмен өсімдіктер, өсімдіктерді қорғау тәсілдері; өз жеріндегі жануарлар, жәндіктердің өмірлік циклі: жануарларды тамақтандыру ерекшеліктері, шөптесін өсімдіктер мен жыртқыш жануарлар, азық-түлік тізбегінің құрылымы, тіршілік ету ортасына байланысты тамақ тізбегінің модельдері, жойылу қаупіндегі жануарлар, Қазақстанның Қызыл кітабы, қорықтар мен парктер құру мақсаттары, Қазақстанның ұлттық парктері мен қорықтары, адам, шығару жүйесі және оның адам ағзасындағы рөлі, жүйке жүйесі, оның адам ағзасындағы рөлі;

3) "Заттар және олардың қасиеттері": заттардың қасиеттері, олардың қасиеттеріне сәйкес заттарды қолдану, эксперимент жоспарына сәйкес жаңа зат алу, адам өмірі саласындағы ауа, ауаның ластануы, ауаның ластануының табиғи және жасанды көздері, ауаның тазалығын сақтау, ауаны тазарту шаралары, ауаның қозғалысы, желдің пайдасы мен зияны, табиғаттағы су айналымы, атмосфералық жауын-шашынның пайда болуы, судың ластану көздері (тұрмыстық, өнеркәсіптік, ауылшаруашылық), судың ластануының салдары әртүрлі организмдер үшін, судағы әртүрлі заттардың ерігіштігі, пайдалы қазбалар (бор, тұз, әктас, саз, мұнай, гранит, көмір, табиғи газ), пайдалы қазбаларды қолдану, Қазақстанның негізгі пайдалы қазбаларының кен орындары, пайдалы қазбаларды сақтау және ұқыпты пайдалану;

4) "Жер және ғарыш" бөлімі: жер бетінің ірі элементтері, ғарыштық денелер (астероидтар, кометалар, метеориттер, жұлдыздар, галактикалар), ғарыштың жер бетіндегі тіршілікке әсері, жердің орбитадағы қозғалысы, жыл мезгілдерінің ауысуы, жыл мезгілдерінің сипаттамасы;

5) "Табиғат физикасы" бөлімі: Архимед күші, оның көрінісі мысалдары, Архимед күшін болжау, Архимед күшінің судағы заттарға әсері, көлеңкенің

кедергі мөлшеріне және көзден кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігі, жарық қасиеттері, шағылысу, сіңіру, кедергілердің дыбыс деңгейі мен таралуына әсері, әртүрлі материалдардың жылу өткізгіштігі, әртүрлі материалдардың электр өткізгіштігі.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

26. Бағдарламада оқыту мақсаттары әр сыныпқа кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

27. Күтілетін нәтижелер бойынша оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 – сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0.1.1.1 "ғылым" ұғымы туралы түсініктің болуы; 0.1.1.2 "зерттеушілер" ұғымы туралы түсініктің болуы	1.1.1.1 қоршаған әлемнің құбылыстарын, процестері мен объектілерін зерттеу қажеттілігін түсіндіру; 1.1.1.2 стационарлық және дыбыс күшейткіш аппаратураның көмегімен оқу қызметіне қатысты есту-көру сөздік материалын қабылдау	2.1.1.1 қоршаған әлемнің құбылыстарын, процестері мен объектілерін зерттеу үшін қажетті жағдайлар мен жеке қасиеттерді анықтау; 2.1.1.2 стационарлық және дыбыс күшейткіш аппаратураның көмегімен оқу қызметіне қатысты есту-көру сөздік материалын қабылдау	3.1.1.1 ең маңызды ғылыми жаңалықтар және олардың адамның күнделікті өміріне әсері туралы айту; 3.1.1.2 стационарлық және дыбыс күшейткіш аппаратураның көмегімен оқу қызметіне қатысты есту-көру сөздік материалын қабылдау	4.1.1 ойлар зерттеу бағыты
1.2 Таным әдістері	0.1.2.1 таным әдістері туралы түсінік беру; 0.1.2.2 "эксперимент" ұғымын білу	1.1.2.1 "бақылау" ұғымын білу; 1.1.2.2 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.3 қарапайым эксперименттер жүргізу	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың жетекші белгілерін анықтау; 2.1.2.3 шартты белгілердің көмегімен бақылау нәтижелерін белгілей білу	3.1.2.1 ақпарат көздерінің түрлерін білу; 3.1.2.2 ақпарат көздердің артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 эксперимент жүргізу жоспарын құру	4.1.2 зерттеу артықшылықтарын анықтау; эксперимент жүргізу жоспарын құру

2) "Тірі табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып

2.1 Өсімдіктер	0.2.1.1 тірі организмдер туралы түсінікке ие болу	1.2.1.1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын атау; 1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін және олардың функцияларын атау; 1.2.1.3 өсімдіктердің өмір сүру жағдайларын зерттеу; 1.2.1.4 өсімдіктердің өсуі кезінде болатын сыртқы өзгерістерді сипаттау; 1.2.1.5 жабайы өсетін және мәдени өсімдіктерді ажырату; 1.2.1.6 бөлме және мәдени өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін білу	2.2.1.1 өсімдіктер топтарын салыстыру және олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын көрсету; 2.2.1.2 ағзалардың құрылысы мен орналасу ерекшеліктерін көрсете отырып, өсімдіктерді сипаттау; 2.2.1.3 сабақ, жапырақ, гүл, тамырдың қызметтерін анықтау; 2.2.1.4 топырақты күту ережелерін білу; 2.2.1.5 әр түрлі жағдайларда өсу ерекшеліктерін зерттеу; 2.2.1.6 өсімдіктердегі өзгерістерді маусымның өзгеруімен сипаттау; 2.2.1.7 өз аймағындағы өсімдіктерді атау; 2.2.1.8 өсімдіктерге ұқыпты қарау	3.2.1.1 өсімдіктерді белгілері бойынша жіктеу; 3.2.1.2 өсімдік жапырақтарынан оттегінің шығарылу процесін білу және түсіндіру; 3.2.1.3 фотосинтез процесін білу және түсіну; 3.2.1.4 әр түрлі тіршілік ету ортасының ұқсас және ерекше белгілерін анықтау; 3.2.1.5 өсімдіктердің тірі организмдерге шығаратын оттегінің рөлін түсіну; 3.2.1.6 өсімдіктердің қауымдастық құру қабілетін түсіндіру; 3.2.1.7 адам қызметінің кейбір түрлерінің өсімдіктердің саны мен алуан түрлілігіне теріс әсерін түсіндіру	4.2.1 саңырауқұлақ қынақыры гүлді ажырату сипаттау; 4.2.1 өмір сүру сипаттау; 4.2.1 нәтижелерді пайдалану сипаттау; 4.2.1 таралып зерттелу; 4.2.1 тізбекті организмдерге әрекет етуін факторлармен қорғау
2.2 Жануарлар	0.2.2.1. жануарлардың негізгі сипаттамаларын атау; 0.2.2.2 жабайы және үй жануарларын ажырату	1.2.2.1 жануарлар мен өсімдіктерді салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 1.2.2.2 жыл мезгілдерінің өзгеруіне жануарлардың дайындауын түсіндіру	2.2.2.1 жануарларды омыртқалы және омыртқасыздарға жіктеу; 2.2.2.2 жануарлар топтарының өкілдерін атаңыз: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер; 2.2.2.3 жануарлардың белгілі бір өмір сүру жағдайларына бейімделуін сипаттау; 2.2.2.4 жануарлардың қалай дамып, көбейетінін білу; 2.2.2.5 қоршаған ортада тіршілік етудегі	3.2.2.1 жануарлар тобының ұқсастықтары мен ерекшеліктерін анықтай отырып сипаттау; 3.2.2.2 паразиттер мен улы жануарлар туралы түсінік беру; 3.2.2.3 өз аймағындағы құстарды бақылау негізінде олардың мінез-құлқының ерекшеліктерін көрсету; 3.2.2.4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы байланысты зерттеу; 3.2.2.5 жануарлардың мінез-құлқының тіршілік ету ортасының	4.2.2 жануарларды білу; және аңдарды білу; 4.2.2 өмір сүру сипаттау; 4.2.2 табиғаттағы анықталу; 4.2.2 қатынастарды мысалмен түсіндіру; 4.2.2 тізбекті организмдерге әрекет етуін факторлармен қорғау

			жануарлардың түсі мен мінез-құлқының рөлін түсіну; 2.2.2.6 жануарлардың ұйықтау, құстардың маусымдық ұшуы, қыста жем қорын дайындау себептерін түсіндіру; 2.2.2.7 жануарлардың алуан түрлілігін сақтаудың маңыздылығын түсіну	сипаттамасымен шарттылығын түсіндіру; 3.2.2.6 мекендеу ортасы жағдайларының өзгеруінен санның өзгеруін түсіндіру; 3.2.7 жануарлар санының азаюына әкелетін адам қызметінің түрлерін анықтау	4.2.2 мен мақс
2.3 Адам	0.2.3.1 адам денесінің негізгі бөліктерін және олардың функцияларын атау	1.2.3.1 адам өмірінің кезеңдерін білу; 1.2.3.2 адамның өсуі мен дамуы үшін қажетті қажеттіліктерді анықтау;	2.2.3.1 тірек-қимыл жүйесін (бас сүйек, омыртқа, қабырғалар, иық, бұғана, жамбас және аяқ-қолдар) атау және сипаттау, қаңқа қызметін білу; 2.2.3.2 дұрыс қалыпта болудың маңыздылығы; 2.2.3.3 қозғалыс кезінде бұлшықет жиырылуының рөлін түсіну; 2.2.3.4 жеке гигиена сақтау; 2.2.3.5 тістердің қызметі мен оларды күту ережелерін білу	3.2.3.1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау; 3.2.3.2 тіршілік үшін энергия алудағы ас қорыту жүйесінің рөлін сипаттау; 3.2.3.3 ас қорыту, қан айналымы, тыныс алу жүйелерін құрайтын мүшелерді атау және сипаттау; 3.2.3.4 қанайналым жүйесінің рөлін анықтау; 3.2.3.5 тыныс алу жүйесінің рөлі; 3.2.3.6 адам ағзасы аурулар мен инфекциялардан қалай қорғалатынын түсіну	4.2.3 жүйк құрал орган жүйе анық 4.2.3 жүйе 4.2.3 тазар жүйе

3) "Тірі табиғат" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
3.1 Заттардың түрлері	0.3.1.1 зат ұғымын білу	1.3.1.1 зат ұғымын түсіну, мұғалімнің көмегімен түсіндіру	2.3.1.1 заттардың кейбір агрегаттық күйлерін жіктеу; 2.3.1.2 кейбір заттарды сипаттау	3.3.1.1 заттарды шығу тегі мен агрегаттық күйі бойынша жіктеу; 3.1.1.2 заттың агрегаттық күйіне сәйкес сипаттама беру	4.3.1 қолд олар, сәйкес жаса, жосп жаңа
3.2 Ауа	0.3.2.1 ауа ұғымын білу;	1.3.2.1 ауаның қасиеттерін білу;	2.3.2.1 біздің планетамыз үшін ауаның мәнін және ауаның тазалығын сақтаудың	3.3.2.1 ауа құрамын білу; 3.3.2.2 ауаның жану қасиетін білу;	4.3.2 әртүр ауаны білу; ласта

			маңыздылығын түсіну; 2.3.2.2 кеңістікті, жылу өткізгіштікті толтыру үшін ауаның қасиетін зерттеу		4.3.2 тазал тәсіл (көға оны шара табиғ қозға түсін пайд
3.3 Су	0.3.3.1. су ұғымын білу	1.3.3.1. судың қасиеттерін білу	2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау; 2.3.3.2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процестерін білу	3.3.3.1 тірі ағзаларда және өлі табиғатта судың болуы туралы білу; 3.3.3.2 ауыз суды ұқыпты пайдалану; 3.3.3.3 суды тазартудың әртүрлі тәсілдерін атау; 3.3.3.4 суды тазартуға арналған сүзгінің өзіндік моделін ойлап табу; 3.3.3.5 судың маңыздылығын біліп, түсіндіре білу	4.3.3 айна. таны 4.3.3 жауы (жаң шық, проц 4.3.3 бұлт проц 4.3.3 суды мыса қауіп әртү әсері суда затта зертт
3.4 Табиғи ресурстар	0.3.4.1. "табиғи ресурстар" ұғымын білу; мұғалімнің көмегімен түсіндіру	1.3.4.1. табиғи ресурстарды анықтай білу	2.3.4.1 табиғи ресурстарды әртүрлі сипаттамаларға сәйкес жіктеу;	3.3.4.1 топырақтың организмдер тіршілігіндегі рөлін түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (кұм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа); 3.3.4.3 топырақтың негізгі қасиеттерін атау; 3.3.4.4 мұғалімнің қолдауымен топырақ құнарлылығын құрамына қарай зерттеу	4.3.4 қазба салас 4.3.4 негіз қазба орын 4.3.4 қазба таусы және қазба және пайд ұсын

4) "Жер және ғарыш" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
4.1 Жер	0.4.1.1 жер туралы түсініктің болуы;	1.4.1.1 жердің пішінін білу; 1.4.1.2 жер моделі ретінде глобус туралы түсініктің болуы	2.4.1.1 жер мен күн арасындағы байланысты түсіндіру; 2.4.1.2 жердің табиғи серігін атау;	3.4.1.1 жер сфераларын түсіндіру және графикалық түрде бейнелеу;	4.4.1.1 жер туралы элементарды сипаттау
4.2 Ғарыш	0.4.2.1 "ғарыш" ұғымын түсіндіру	1.4.2.1 астрономияны ғарыш ғылымы ретінде сипаттау; 1.4.2.2 ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар, құралдар мен ұшу аппараттарын атау; 1.4.2.3 жеке ғарыштық денелерді атау және сипаттау	2.4.2.1 күн жүйесінің планеталарының орналасу ретін атау; 2.4.2.2 күн жүйесінің планеталарын сипаттау	3.4.2.1 ғарышты игерудегі маңызды оқиғалар туралы айту; 3.4.2.2 адамзаттың дамуындағы ғарыштың маңыздылығын түсіндіру	4.4.2.1 ғарыштың тіршілік етуі туралы ғарыштың құбылыстарын түсіндіру
4.3 Кеңістік және уақыт	1.4.3.1 "уақыт", "сағат", "күнгізбе" ұғымдарын қалыптастыру	1.4.3.1 уақыттың маңыздылығын түсіндіру; 1.4.3.2 уақытты анықтайтын құралдар мен құрылғыларды атау	2.4.3.1 уақытты өлшеу бірліктерін білу; 2.4.3.2 ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін түсіндіру	3.4.3.1 жердің айналуы туралы түсініктің болуы	4.4.3.1 жер туралы түсініктің болуы

5) "Табиғат физикасы" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 - сынып	1 - сынып	2 - сынып	3 - сынып	4 - сынып
5.1 Күштер мен қозғалыс	0.5.1.1 "қозғалыс" ұғымын түсіндіру;	1.5.1.1 әр түрлі денелердің қозғалысына мысалдар келтіру; 1.5.1.2 табиғаттағы және адам өміріндегі қозғалыстың маңыздылығын анықтау; 1.5.1.3 "траектория" ұғымын түсіндіру; 1.5.1.4 әр түрлі қозғалыс траекторияларын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету	2.5.1.1 "жылдамдық" ұғымын түсіндіру; 2.5.1.2 әр түрлі жылдамдықпен әртүрлі денелердің қозғалысына мысалдар келтіру; 2.5.1.3 түсіндіру кезінде жылдамдықтың сапалық сипаттамаларын қолдану; 2.5.1.4 қозғалыс тудыратын күштерді зерттеу; 2.5.1.5 "күш" ұғымын түсіндіру 2.5.1.6 массаны анықтау үшін құрылғыларды таңдау және пайдалану	3.5.1.1 серпімділік күшін, ауырлық күшін, үйкеліс күшін, Архимед күшін ажырату; 3.5.1.2 табиғаттағы серпімділік күші, ауырлық күші, үйкеліс күші, Архимед күшінің көріністеріне мысалдар келтіру; 3.5.1.3 табиғаттағы және адам өміріндегі әрбір күштің маңыздылығын анықтау 3.5.1.4 динамометр құралының көмегімен күшті өлшеу және оның әрекет ету бағытын анықтау	4.5.1.1 қозғалыс ұғымын анықтау; 4.5.1.2 адам, үйкеліс, мысалы, проц жүргізу, қозғалыс, үйкеліс, бағыт, қозғалыс, жылдамдық, анықтату, затта, күшті, бақылау

				3.5.1.5 серпімділік күшінің дене пішініне әсерін зерттеу; 3.5.1.6 ауырлық күшінің денеге әсерін зерттеу	
5.2 Жарық	0.5.2.1 "жарық", "қараңғылық" ұғымдарын білу, түсінік беру;	1.5.2.1 табиғи және жасанды жарық көздерін ажырату; 1.5.2.2 жасанды жарықтандыру қажеттілігін және оның көздерін анықтау; 1.5.2.3 қараңғылық жарықтың болмауы екенін түсіну;	2.5.2.1 кейбір денелердің жарық беру қабілетін зерттеу және тұжырымдау	3.5.2.1 көлеңкенің пайда болу себептерін түсіндіру; 3.5.2.2 заттардың жарықты шағылыстыру қабілетін түсіндіру	4.5.2 кедер және дейін тәуел және 4.5.2 сызы шағы сияқт зертт
5.3 Дыбыс	0.5.3.1 "дыбыс" туралы түсінігін білу	1.5.3.1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін түсіндіру; 1.5.3.2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату	2.5.3.1 дыбыс көздерін дыбыс деңгейі бойынша жіктеу	3.5.3.1 дыбыс көлемінің дыбыс көзі мен дыбыс қабылдағышы арасындағы қашықтыққа тәуелділігін түсіндіру	4.5.3 кедер деңг әсері түсін
5.4 Жылу	0.5.4.1 "жылу" ұғымын түсіну;	1.5.4.1 жылыту құрылғылары мен жабдықтарын атау;	2.5.4.1 белгілі бір денелердің температурасын өлшеуге арналған құралдарды қолдана білу	3.5.4.1 аспаптарды пайдалану кезіндегі қауіпсіздік техникасы;	4.5.4 матер жылу өткіз сақта және
5.5 Электр	0.5.5.1 "электр энергиясы" ұғымын түсіну	1.5.5.1 электр энергиясының адамдардың күнделікті өміріндегі маңыздылығын түсіндіру	2.5.5.1 электр энергиясын пайдалану туралы білу	3.5.5.1 электр энергиясының көздерін атау; 3.5.5.2 қарапайым электр тізбегінің құрылымдық сызбасын білу; 3.5.5.3 қарапайым электр тізбектерін олардың элементтерін схемалар түрінде көрсете білу	4.5.5 матер электр зертт
5.6.Магнетизм	0.5.6.1 "магнетизм" ұғымын түсіну, білу	1.5.6.1 магниттік қасиеттері бар жеке денелерді білу; 1.5.6.2 магниттің қасиеттерін зерттеу	2.5.6.1 магнитті қолдану туралы білу	3.5.6.1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелуін зерттеу және түсіндіру;	4.5.6 комп қолд және

28. Осы Бағдарлама есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 - сыныптары үшін "Жаратылыстану"

пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады.

29. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Есту қабілеті бұзылған
(естімейтін) білім алушыларға
арналған негізгі бастауыш білім
беру деңгейінің 0-4 –сыныптары
үшін "Жаратылыстану" пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасын
қосымша

Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған негізгі бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 - сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып

1-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
0.1 Мен зерттеушімін	Зерттеудегі ғылымның ролі	0.1.1.1 "ғылым" ұғымы танып білу; 0.1.1.2 "зерттеушілер" ұғымын танып білу
	Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 таным әдістері туралы білу; 0.1.2.2 "эксперимент" ұғымын танып білу
0.2 Тірі табиғат	Өсімдіктер	0.2.1.1. тірі организмдер туралы білу
2 – тоқсан		
0.2 Тірі табиғат	Жануарлар	0.2.2.1.жануарлардың негізгі қасиеттерін білу; 0.2.2.2 жабайы және үй жануарларын білу
	Адам	0.2.3.1 адам денесінің негізгі құрылымдары мен функцияларын мұқият зерттеу; 0.2.3.2 адамның өмір сүруіне қолайлы жағдайларды жасау
0.3 Заттар және олардың қасиеттері	Заттардың түрлері	0.3.1.1 зат ұғымын білу;
3 –тоқсан		
0.3 Заттар және олардың қасиеттері	Ауа	0.3.2.1 ауа ұғымын білу
	Су	0.3.3.1 су ұғымын білу; 0.3.3.2 стационарлық және динамикалық жүйелердің аппаратураның көмегімен зерттелуін білу; қатысты есту-көру сезімдерін қабылдау
	Табиғи ресурстар	0.3.4.1 мұғалімнің көмегімен табиғи ресурстар ұғымын білу
0.4 Жер және ғарыш	Жер	0.4.1.1 жер туралы түсініктің негізгі ұғымдарын білу
	Ғарыш	0.4.2.1 "ғарыш" ұғымын түсініп білу

	Кеңістік және уақыт	1.4.3.1 мұғалімнің көмегімен "күнтізбе" ұғымдарын түсіну
4- тоқсан		
0.5 Табиғат физикасы	Күштер мен қозғалыс	0.5.1.1 "қозғалыс" ұғымын бі
	Жарық	0.5.2.1 "Жарық", "қараңғы" беру; 0.5.2.2. оқылған материал қорын байыту
	Дыбыс	0.5.3.1 "дыбыс" түсінігін қал
	Жылу	0.5.4.1 "жылу" ұғымы туралы
	Электр	0.5.4.1 "электр" ұғымын түсі
	Магнетизм	0.5.4.1 "магнетизм" ұғымын т

2) 1 - сынып

2-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1.1 Мен зерттеушімін	Зерттеудегі ғылымның ролі	1.1.1.1 қоршаған әлемнің процестерін және объектілерін қажеттілігін түсіндіру
	Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 "бақылау" ұғымын біл 1.1.2.2 мұғалімнің көмегімен құбылыстарына бақылау жүр 1.1.2.3 қарапайым экспериме
1.2 Тірі табиғат	Өсімдіктер	1.2.1.1 өсімдіктердің негізгі атау; 1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі олардың функцияларын атау 1.2.1.3 өсімдіктердің өмір с зерттеу; 1.2.1.4 өсімдіктердің өсуімен өзгерістерді сипаттау; 1.2.1.5 жабайы және мәд ажырату; 1.2.1.6 мұғалімнің көмегім мәдени өсімдіктерге күтім білу; 1.2.1.7 оқылған материал негі байыту
2 – тоқсан		
1.2 Тірі табиғат	Жануарлар	1.2.2.1 жануарлар мен өсімді олардың ұқсастықт айырмашылықтарын мұғал анықтау; 1.2.2.2 мұғалімнің көмегімен өзгеруіне жануарлардың түсіндіру;
	Адам	1.2.3.1 адам өмірінің кезеңде

		1.2.3.2 адамның өсуі мен да қажеттіліктерді анықтау
1.3 Заттар және олардың қасиеттері	Заттардың түрлері	1.3.1.1 зат ұғымын түсіндіру көмегімен түсіндіру
3 –тоқсан		
1.3 Заттар және олардың қасиеттері	Ауа	1.3.2.1 мұғалімнің көм қасиеттерін білу
	Су	1.3.3.1. мұғалімнің кө қасиеттерін білу; 1.3.3.1. оқылған материал қорын байыту
	Табиғи ресурстар	1.3.4.1 табиғи ресурстарды а
1.4 Жер және ғарыш	Жер	1.4.1.1 жердің пішінін білу; 1.4.1.2 жер моделі ретінд түсініктің болуы; 1.4.1.3 оқылған материал қорын байыту
	Ғарыш	1.4.2.1 астрономияны ғарыш сипаттау; 1.4.2.2 ғарышты зерт құрылғылар, құралдар мен ұ атау; 1.4.2.3 жеке ғарыштық ден сипаттау
	Кеңістік және уақыт	1.4.3.1 уақыттың маңыздылы 1.4.3.2 уақытты анықтайты құрылғыларды атау
4-тоқсан		
1.5 Табиғат физикасы	Күштер мен қозғалыс	1.5.1.1 әр түрлі денелер мұғалімнің көмегімен мысал 1.5.1.2 табиғаттағы және қозғалыстың маңыздылығын 1.5.1.3 мұғалімнің көмегі ұғымын түсіндіру; 1.5.1.4 әр түрлі қозғалыс зерттеу, оларды сурет түрінд
	Жарық	1.5.2.1 табиғи және жасанд ажырату; 1.5.2.2 жасанды жарықтан және оның көздерін анықтау 1.5.2.3 қараңғылық жарықты түсіну
	Дыбыс	1.5.3.1 дыбыстың таралу түсіндіру; 1.5.3.2 дыбыстың табиғи көздерін ажырату
	Жылу	1.5.4.1 жылыту құры жабдықтарын атау

	Электр	1.5.5.1 электр энергиясын күнделікті өміріндегі маңызды
	Магнетизм	1.5.6.1 магниттік қасиеттері білу; 1.5.6.2 магниттің қасиеттерін

3) 2 - сынып

3-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
2.1 Мен зерттеушімін	Зерттеудегі ғылымның ролі	2.1.1.1 қоршаған әлемнің процестері мен объектілер қажетті жағдайлар мен анықтау
	Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымы; 2.1.2.2 бақылаудың жеті анықтау; 2.1.2.3 мұғалімнің көмекші белгілердің көмегімен бақылау белгілей білу
2.2 Тірі табиғат	Өсімдіктер	2.2.1.1 өсімдіктер топтарын олардың ұқсастықтарын айырмашылықтарын мұғалім көрсету; 2.2.1.2 ағзалардың құрылымы ерекшеліктерін көрсете отырып сипаттау; 2.2.1.3 сабақ, жапырақ, жеміс қызметтерінанықтау; 2.2.1.4 мұғалімнің көмегімен жасау ережелерін білу; 2.2.1.5 әр түрлі жеміс ерекшеліктерін зерттеу; 2.2.1.6 өсімдіктердегі өзгерістер өзгеруімен сипаттау; 2.2.1.7 өз аймағыңыздағы өсімдіктер; 2.2.1.8 өсімдіктерге ұқыпты
2 – тоқсан		
2.2 Тірі табиғат	Жануарлар	2.2.2.1 жануарларды олардың омыртқасыздарға жіктеу; 2.2.2.2 жануарлар топтарын атаңыз: жәндіктер, балықтар, құстар, бауырымен жорғалаушылар, сүтқоректілер; 2.2.2.3 жануарлардың белгілі жағдайларына бейімделуін сипаттау; 2.2.2.4 жануарлардың қалай дамып білу;

		2.2.2.5 қоршаған ортада жануарлардың түсі мен мінезін түсіну; 2.2.2.6 жануарлардың ұйымы, маусымдық ұшуы, қыста жерге себептерін түсіндіру; 2.2.2.7 жануарлардың ағу сақтаудың маңыздылығын түсіндіру;
	Адам	2.2.3.1 тірек-қимыл жүйесі, омыртқа, қабырғалар, иық, және аяқ-қолдар) атау және қызметін білу; 2.2.3.2 дұрыс қалыпта болудың маңызын білу; 2.2.3.3 қозғалыс кезінде жиырылуының рөлін түсіну; 2.2.3.4 жеке гигиена; 2.2.3.5 тістердің қызметі мен ережелерін білу
2.3 Заттар және олардың қасиеттері	Заттардың түрлері	2.3.3.1 заттардың кейбір агрегаттық күйін білдіретіндігіне жіктеу; 2.3.3.2 кейбір заттарды сипаттау
3 –тоқсан		
2.3 Заттар және олардың қасиеттері	Ауа	2.3.2.1 біздің планетамыз үстінде ауаның тазалығын сақтаудың маңызын түсіну; 2.3.2.2 кеңістікті, жылу өткізгіштігі үшін ауаның қасиеттерін зерттеу
	Су	2.3.3.1 өз бетімен су қасиеттерін анықтау; 2.3.3.2 судың агрегаттық күйлерін процестерін білу
	Табиғи ресурстар	2.3.4.1 табиғи ресурстарды сипаттамаларға сәйкес жіктеу
2.4 Жер және ғарыш	Жер	2.4.1.1 жер мен күн арасындағы қашықтықты түсіндіру; 2.4.1.2 жердің табиғи серігін білу
	Ғарыш	2.4.2.1 күн жүйесінің құрамын орналасу ретін атау; 2.4.2.2 Күн жүйесінің планеталарын білу
	Кеңістік және уақыт	2.4.3.1 уақытты өлшеу бірліктерін білу 2.4.3.2 ғарыштағы қашықтықты ерекшеліктерін түсіндіру
4-тоқсан		
2.5 Табиғат физикасы	Күштер мен қозғалыс	2.5.1.1 "жылдамдық" ұғымын түсіндіру 2.5.1.2 әр түрлі жылдамдықпен денелердің қозғалысына мысалдар келтіру 2.5.1.3 түсіндіру кезінде қозғалыстың сапалық сипаттамаларын қолдану

		2.5.1.4 қозғалыс тудыру мұғалімнің көмегімен зерттеу; 2.5.1.5 "күш" ұғымын түсіндіру; 2.5.1.6 массаны анықтау үшін таңдау және пайдалану
	Жарық	2.5.2.1 кейбір денелердің қабілетін зерттеу және өз бетінше жасау
	Дыбыс	2.5.3.1 дыбыс көздерін дыбыс өздігінен және мұғалімнің көмегімен
	Жылу	2.5.4.1 белгілі бір денелердің өлшеуге арналған құралдармен көмегімен қолдана білу
	Электр	2.5.5.1 электр қуатын пайдалану
	Магнетизм	2.5.6.1 магнитті қолдану туралы

4) 3 - сынып

4- кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
3.1 Мен зерттеушімін	Зерттеудегі ғылымның ролі	3.1.1.1 ең маңызды ғылыми олардың адамның күнделікті туралы айту
	Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көздерінің түрлерін 3.1.2.2 ақпарат көздерінің мен кемшіліктерін анықтау; 3.1.2.3 эксперимент жүргізу
3.2 Тірі табиғат	Өсімдіктер	3.2.1.1 өсімдіктерді белгілері 3.2.1.2 өсімдік жапырақта шығарылу процесін білу және 3.2.1.3 фотосинтез процесін білу 3.2.1.4 әр түрлі тіршілік ету және ерекше белгілерін анықтау; 3.2.1.5 өсімдіктердің тіршілік шығаратын оттегінің ролін түсіндіру; 3.2.1.6 өсімдіктердің қорықу қабілетін түсіндіру; 3.2.1.7 адам қызметінің қорша өсімдіктердің саны мен алуатын әсерін түсіндіру
2 – тоқсан		
3.2 Тірі табиғат	Жануарлар	3.2.2.1 жануарлар тобының ерекшеліктерін анықтай отырып 3.2.2.2 паразиттер мен улы түсінік беру; 3.2.2.3 өз аймағындағы қорша негізінде олардың ерекшеліктерін көрсету;

		3.2.2.4 өсімдіктер мен жануарлардың байланысты зерттеу; 3.2.2.5 жануарлардың мінез-құлбын зерттеу ортасының сипаттамасын түсіндіру; 3.2.2.6 мекендеу ортасының өзгеруінен санның өзгеруін түсіндіру; 3.2.2.7 жануарлар санының өзгеруін адамның әрекет түрлерін анықтау.
	Адам	3.2.3.1 адамның ішкі ағзаларының өз бетінше анықтау; 3.2.3.2 тіршілік үшін энергия қорыту жүйесінің рөлін сипаттау; 3.2.3.3 ас қорыту, қан айналыс жүйелерін құрайтын мүшелерін сипаттау; 3.2.3.4 қанайналым жүйесінің рөлін сипаттау; 3.2.3.5 тыныс алу жүйесінің рөлін сипаттау; 3.2.3.6 адам ағзасын инфекциялардан қалай қорғау.
3.3 Заттар және олардың қасиеттері	Заттардың түрлері	3.3.1.1 заттарды шығу тегі мен қасиеті бойынша жіктеу; 3.1.1.2 заттың агрегаттық күйін сипаттама беру
3 –тоқсан		
3.3 Заттар және олардың қасиеттері	Ауа	3.2.2.1 ауа құрамын білу; 3.3.2.2 ауаның жану қасиетін білу;
	Су	3.3.3.1 тірі ағзаларда және өсімдіктерде болуы туралы білу; 3.3.3.2 ауыз суды ұқыпты пайдалану; 3.3.3.3 суды тазартудың әдістерін атау; 3.3.3.4 суды тазартуға арналған модельді ойлап табу; 3.3.3.5 судың маңыздылығын түсіндіру.
	Табиғи ресурстар	3.3.4.1 топырақтың организмдерге рөлін түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың негізгі қасиеттері (күм, саз, өсімдіктер мен жануарлар қалдықтары, су, ауа); 3.3.4.3 топырақтың негізгі қасиеттерін қалай анықтау; 3.3.4.4 құрамына байлап қанша құнарлылығын мұғалімнің көрсетуі.
3.4 Жер және ғарыш	Жер	3.4.1.1 жер сфераларын сипаттау, географиялық картада бейнелеу.
	Ғарыш	3.4.2.1 ғарышты игерудегі маңызы туралы айту; 3.4.2.2 адамзаттың дамуына ғарыш маңыздылығын түсіндіру.

	Кеңістік және уақыт	3.4.3.1 жердің айналуы туралы
4- тоқсан		
3.5 Табиғат физикасы	Күштер мен қозғалыс	3.5.1.1 серпімділік күші, ауырлық күші, Архимед күшін ажырату; 3.5.1.2 табиғаттағы серпімділік күші, үйкеліс күші, Адамның көріністеріне мысалдар келтіру; 3.5.1.3 табиғаттағы және адамның күштің маңыздылығын анықтау; 3.5.1.4 динамометр құралымен күшті өлшеу және оның әр түрлі анықтау; 3.5.1.5 серпімділік күшінің деңгейін зерттеу; 3.5.1.6 ауырлық күшінің деңгейін зерттеу
	Жарық	3.5.2.1 көлеңкенің пайда болуын түсіндіру; 3.5.2.2 заттардың жарықтың өткізгіштік қабілетін түсіндіру
	Дыбыс	3.5.3.1 дыбыс көлемінің дыбыс қабылдағышы арасындағы өзгерісін тәуелділігін түсіндіру
	Жылу	3.5.4.1 аспаптарды пайдалану қауіпсіздік техникасы
	Электр	3.5.5.1 электр энергиясының қолданылуы; 3.5.5.2 қарапайым электр тізбегі құрылымдық сызбасын білу; 3.5.5.3 қарапайым электр тізбегі элементтерін схемалар түрінде суреттеу
	Магнетизм	3.5.6.1 магнит көмегімен әртүрлі магниттелуін зерттеу және түсіндіру; 3.5.6.2 оқылған материалдарды қорын қолдану

4) 4 - сынып

5- кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
4.1 Мен зерттеушімін	Зерттеудегі ғылымның ролі	4.1.1.1 өз қалауы мен зерттеудің өзекті бағыттарын таңдау
	Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеудің зерттеу артықшылықтары мен кемшіліктерін танып білу; 4.1.2.2 зерттеу жоспарын құрастыру және әдісін таңдауды дәлелді түрде қорғау; нәтижелерді тиісті түрде ұсыну
4.2 Тірі табиғат	Өсімдіктер	4.2.1.1 балдырлар, саңырауқұлақтар, папоротниктер мен гүлді өсімдіктерді танып білу және сипаттау; 4.2.1.2 өсімдіктердің өмірлік циклы

		4.2.1.3 тозандану нәтижесін түзілуін сипаттау; 4.2.1.4 тұқымның таралу тәсілін; 4.2.1.5 азық-түлік табиғатын; 4.2.1.6 организмдердің өзара әрекеттесуін; 4.2.1.7 өсімдіктердің өсу факторларды зерттеу; 4.2.1.8 өсімдіктерді қорғау тәсілдерін;
2 – тоқсан		
4.2 Тірі табиғат	Жануарлар	4.2.2.1 өз жеріндегі жануарлардың өмір сүруін; 4.2.2.2 шөптесін және жасыл ағарту; 4.2.2.3 жәндіктердің тіршілік етуін; 4.2.2.4 жануарлардың табиғатын анықтау; 4.2.2.5 симбиотикалық қатынастарды келтіру; 4.2.2.6 белгілі бір мекендеуші түлік тізбектерінің модельдерін; 4.2.2.7 жойылу қаупінде тұрған мысалдар келтіру; 4.2.2.8 ұлттық парктер мен мақсаттарын түсіндіру
	Адам	4.2.3.1 шығару және жүйке жүйесін кіретін органдарды анықтау; 4.2.3.2 жүйке жүйесінің рөлін; 4.2.3.3 жүйке жүйесінің рөлін; 4.2.3.4 ағзаны тазартудағы рөлін түсіну
4.3 Заттар және олардың қасиеттері	Заттардың түрлері	4.3.1.1 заттардың қолдану қасиеттеріне сәйкес анықтау; 4.3.1.2 жасалған эксперименттер жаңа зат алу
3 –тоқсан		
4.3 Заттар және олардың қасиеттері	Ауа	4.3.2.1 адам өмірінің әртүрлі қолдану туралы білу; 4.3.2.2 ауаның ластану көздерін; 4.3.2.3 ауаның тазалығын (көгалдандыру) және оны білу; 4.3.2.4 табиғатта ауаның түсіну; 4.3.2.5 желдің пайдасы мен зияны
	Су	4.3.3.1 табиғаттағы су айналымын; 4.3.3.2 атмосфералық су (жаңбыр, қар, бұршақ, шық, түсіну); 4.3.3.3 су буы мен бұлттар процесін түсіндіру;

		4.3.3.4 табиғаттағы су қабылдағыштар келтіру, қауіпті қалдықтардың табиғаттағы әртүрлі заттар зерттеу
	Табиғи ресурстар	4.3.4.1 пайдалы қазбалардың анықтау; 4.3.4.2 Қазақстанның қазбаларының кен орындары; 4.3.4.3 пайдалы қазбалар таусылатынын түсіну және пайдалану сақтау және ұқыпты пайдалану
4.4 Жер және ғарыш	Жер	4.4.1.1 жер бетінің элементтерін сипаттау
	Ғарыш	4.4.2.1 жер бетіндегі тіршілік ғарыштық күштер мен қысым түсініктердің болуы
	Кеңістік және уақыт	4.4.3.1 жердің айналуы туралы 4.4.3.2 жыл мезгілдерін сипаттау
4- тоқсан		
4.5 Табиғат физикасы	Күштер мен қозғалыс	4.5.1.1 "үйкеліс" ұғымын білдіру; 4.5.1.2 табиғатта және адамдар үйкеліс көріністеріне мысалдар; 4.5.1.3 үйкеліс процесін бақылау келтіру; 4.5.1.4 дене қозғалысына күшінің бағытын түсіндіру; 4.5.1.5 үйкеліс күшінің қозғалысқа әсерін анықтау; 4.5.1.6 Архимедтің судағы әсерін ететін итергіш Күшін бақылау
	Жарық	4.5.2.1 көлеңке кедергінің көлемі кедергіге дейінгі қашықтық зерттеу және түсіндіру; 4.5.2.2 жарықтың түзу және қиспа жұлтылуы сияқты қасиеттерін түсіндіру
	Дыбыс	4.5.3.1 белгілі бір кедергілерден таралуына әсерін зерттеу
	Жылу	4.5.4.1 әр түрлі материалдардың әр түрлі өткізетінін және сақтайтын және түсіндіру
	Электр	4.5.5.1 әр түрлі материалдардың өткізгіштігін зерттеу және түсіндіру
	Магнетизм	4.5.6.1 экскурсияларда компас бақылау және түсіндіру

Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка және ырғақ" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Музыка және ырғақ" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының "Білім туралы" Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – естімейтін білім алушылардың жан-жақты дамыған жеке тұлғасын қалыптастыру, оларға эстетикалық және адамгершілік тәрбие беру, әлеуметтік бейімдеу, жалпы және тілдік моторикасын дамыту.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) естімейтін білім алушыларды музыканы қабылдауға, оның сипаты мен музыкалық мәнерліліктің негізгі құралдарын; дыбысталудың қарқынын, реңкін, динамикасын, ырғақтық ерекшеліктерін түсінуге үйрету;

2) музыканың ырғағымен жалпы дамытушы және би қимылдарын, заттармен жаттығуларды орындауға, командаларды орындауға ықпал ету;

3) музыканың алмасуымен қимылдарды өзгертуге және музыкалық бейнеге сәйкес болуға үйрету;

4) дауыстың күші мен биіктігін өзгерте отырып, сипаты мен мазмұны бойынша әртүрлі әндерді орындауға, ән айтуда тыныс алу, дыбысты созу дағдыларын меңгеруге, әндерді сахналауға, хормен ән айтуға үйрету;

5) музыкалық сауаттылықтың қарапайым теориясы бойынша ұғымдарды меңгеруді қамтамасыз ету, музыка жанрларын білу және ажырату, есту арқылы музыкалық аспаптарды ажырата білу.

4. Түзете-дамыту міндеттер:

1) сөйлеу мәдениетін, білімді функционалды қолдануды, коммуникацияның алуан түрлі тәсілдерін дамыту;

2) түсінікті, мәнерлі сөйлеуді және оның интонациялық құрылымын, сөйлеу тыныс алуды қалыптастыру.

3) естімейтін білім алушыларды арнайы оқытуды сапалы дараландыру мүмкіндіктерін кеңейту.

4) тұлғалық сапаларды дамыту (өзіндік жұмыс және топта жұмыс істеу үшін қажетті жауапкершілік, табандылық, бастамашылдық, төзімділік және толеранттылық);

5) координация және тепе-теңдік механизмдерін дамыту бойынша жұмыс жүргізу.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Естімейтін білім алушыларды оқыту процесінде бірқатар ерекшеліктерді есепке алу қажет:

1) білім алушылардың әрқайсысында есту арқылы қабылдаудың болмауы немесе оның қалдығы әртүрлі;

2) ең қарапайым ойлау операцияларының басымдылығы;

3) механикалық естің басым болуы;

4) сөздік қордың шектелуі, дыбыстаудағы ақаулар, белсенді сөздіктен пассивті сөздіктің басым болуы;

5) қозғалыс дағдыларының координациясының бұзылуы.

6. "Музыка және ырғақ" пәні бойынша естімейтін білім алушыларды оқытудың негізгі принциптері: қолжетімділік, тұлғалық тәсіл, көрнекілік және коммуникативтілік.

7. Оқытудағы қолжетімділік материалдың қолжетімділігін және оны білім алушылардың түсінуін, негізгі ұғымдарды оңтайлы жеткізумен ұсынуды, мәтіндерді қажетті иллюстрациялармен және дидактикалық материалдармен қамтамасыз етуді қамтиды.

8. Тұлғалық тәсіл естімейтін оқушылардың оқу үдерісін дараландыруды, тұлғаның үйлесімді қалыптасуы мен жан-жақты дамуын, олардың шығармашылық қабілеттерін толыққанды ашуды және музыка мен ритмика сабақтарында тұлғаның әлеуметтік-маңызды сапаларын тәрбиелеуді, эмоционалды-ерікті сферасын және психикалық процестерді түзетуді қамтиды.

9. Көрнекілік принципі оқушылардың танымдық тәжірибесін байыту, абстрактілі ұғымдарды меңгеру үшін қажет шынайы өмірдегі заттарды немесе құбылыстарды сезімдік қабылдау негізінде білім, білік және дағдыларды қалыптастыру қажеттілігінде көрініс табады: суреттер, символдар, сызбалар, схемалар арқылы заттар мен әрекеттерді ұсыну және көрсету.

10. "Музыка және ырғақ" пәнін оқытудағы коммуникативті тәсіл қарым-қатынас құралы ретінде тілді меңгеруді қамтиды және білім алушыларды әртүрлі тілдік жағдайларда еркін бағдарлауды үйретуге бағытталған.

11. Аталған принциптерді жүзеге асыру үшін қажет:

1) музыка және қимыл-қозғалыстарды орындау арқылы естімейтін білім алушылардың ауызша, диалогты және жазбаша сөйлеуін дамыту;

2) сабақтарда барлық психикалық процестерді дамытуға ықпал ететін тәсілдер мен әдістерді қолдану;

3) дидактикалық принциптерді сақтау: материалды оқытудағы қайталанушылық, материалдың қолжетімді көлемі;

4) педагогикалық тәсілдерді сақтау: көркемдік-музыкалық, ойын, дифференциалды, жеке-дара.

5) жаңа материалды және терминологияны түсіндіруде тактильді және ым-ишара арқылы сөйлеуі қосалқы құрал ретінде қолданылады.

12. Бағдарламаны жүзеге асыру үдерісінде мектептің жасақталуын қамтитын оқытудың қосалқы құралдары мен арнайы жабдықтар, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар қолданылады:

1) интерактивті және проекциялық жабдықтар (проектор, интерактивті тақта);

2) оқытудың арнайы техникалық және компенсаторлық құралдары (фронтальды оқу іс-әрекетін қамтамасыз етуге арналған стационарлық дыбыс күшейткіш жабдық, дыбыстау экраны, жеке есту аппараттары, мультимедиялық компьютерлік сынып);

3) музыкалық аспаптар;

4) Ғаламтор желісінің ақпараттық-білім беру ресурстарына шектеусіз қолжетімділік.

13. Бағдарламаны жүзеге асыру үшін сыныптар арнайы жабдықтармен жасақталады:

1) фронтальды іс-әрекетке арналған стационарлық дыбыс күшейткіш жабдық;

2) заманауи жасақталған компьютерлік класс;

3) жеке есту аппараттары;

4) дыбыстау экраны.

3-тарау. "Музыка және ырғақ" пәнінің мазмұны және ұйымдастыру

14. "Музыка және ырғақ" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сыныпта - аптасына 2 сағатты, оқу жылында 68 сағатты;

2) 1-сыныпта - аптасына 1 сағатты, оқу жылында 34 сағатты;

3) 2-сыныпта - аптасына 1 сағатты, оқу жылында 34 сағатты;

4) 3-сыныпта - аптасына 1 сағатты, оқу жылында 34 сағатты;

5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

15. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) "Қимыл-қозғалыстарды дамыту" бөлімі;

2) "Музыка тыңдау" бөлімі;

3) "Фонетикалық және сөйлеу ырғағы" бөлімі;

4) "Әндерді қабылдау мен орындау" бөлімі.

16. "Қозғалыстарды дамыту" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру;
- 2) ырғақтық гимнастиканың элементтері;
- 3) би қимылдары;
- 4) музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары.

17. "Музыка тыңдау" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) есту арқылы музыканы тану;
- 2) есту арқылы музыканы ажырату;
- 3) сипаты бойынша музыкалық шығармаларды анықтау;
- 4) балалар музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту.

18. "Фонетикалық және сөйлеу ырғағы" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану;
- 2) сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту;
- 3) сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту;
- 4) фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу

19. "Әндерді қабылдау және орындау" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) музыканың ырғағымен эмоционалды ұжымдық декаламация;
- 2) ән салу;
- 3) өзіндік музыкалық шығармашылық іс-әрекет.

20. 0 сыныптың "Музыка және ырғақ" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыстарды дамыту: жүрудің қарапайым түрлерін орындау; саусақтармен және жартылай саусақтарымен сапта жеңіл ырғақты жүгіруді орындау; сапқа, қатарға, шеңберге тұруды орындау; өзінің жұбын табу және қимылдарды жұптарымен орындау; ырғақ бойынша қимылды өзгерте білу; мұғалімнің нұсқауы бойынша тоқтау; музыка ырғағымен алға қарай, жан-жаққа қарай еңкеюді орындау; бастың, дененің бұрылыстарын орындау; қолдың түрлі қимылдарын орындау: алға қарай, жан-жаққа, заттармен және заттарсыз жоғары қарай, қолды жазу, жалаушалармен қолды дөңгелете айналдыру; аяқты алға, жан-жаққа қойып жаттығуларды орындау, аяқтың ұшына тұру; отырып-тұру және дененің еңкеюін орындау; жеке және жұптасып, дөңгеленіп билеуде аяқпен тарсылдатуды, айнаруды орындау; бүйірлі секірісті орындау; қарапайым халық билерін орындау: "Қаражорға", орыс биі және полька; "Сақина тастау", "Қаздар-аққулар", "Мысық-тышқандар"; "Бір орында қатып қал", "Кім артық";

2) музыка тыңдау: музыканың басталуының және соңының дыбысталуына жауап қайтару; есту арқылы қатты-жай, жылдам-баяу музыканы ажырату;

музыкалық үзінділерді қабылдау және музыканың сипатын анықтау (көңілді-мұңды әуен); есту арқылы музыкалық ырғақты қабылдау;

3) фонетикалық және сөйлеу ырғағы: дауысты және дауыссыз дыбыстарды қайта жаңғырту; тыныс алуға арналған жаттығуларды сөз тіркестерінің ырғағын шапалақтау арқылы орындау (тұрақты немесе өзгеретін дауысты дыбыспен 5-7 буынды біріктіріп қайта жаңғырту (папопу, папопупе));

4) әндерді қабылдау және орындау: сөйлеу материалды эмоционалды тұрғыда, қалыпты биіктігі, күші және бояуы бар дауыспен дыбыстау.

21.1-сыныпқа арналған "Музыка және ырғақ" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыстарды дамыту: музыканың ырғағымен жүрудің алуан түрлерін орындау (жылан сияқты, аяқтың ұшымен, арақашықтықты сақтап, өкшемен, кең қадаммен жүру); сапта аяқтың ұшымен ырғақты жүгіруді орындау, музыканың басталуына және аяқталуына бағдарланып, берілген тапсырмаларды өзгерте білу; сапқа тұруды орындау: бір, екі, үш сызықтың бойына, қатарға, шеңберге тұру; өзінің жұбын табу және қимылдарды жұптасып орындай білу, залдың кеңістігін дұрыс қолдана білу; қимылдың қарқынын өзгерту немесе мұғалімнің нұсқауы бойынша тоқтау; гимнастикалық қимылдарды орындау: басты бұру, жартылай отырып-тұру, жартылай саусақтарымен тұру; қолдың алуан түрлі қалыптарын орындау, бірге және кезектесіп иықтардың айналмалы қимылдарын, саусақтарды жұдырық етіп түюді, саусақтарды жазуды орындау; аяқтың бұлшық етіне арналған жаттығуларды орындау: жартылай саусақтарымен отырып-тұру, аяқтың ұшында және өкшемен тұру; бір қолымен тірекке сүйеніп, отырып-тұруды орындау, аяқтарын сермеу, жартылай отыру; дөңгелете қадамды орындау; жеңіл секіріс қадамын, ауыспалы қадамды орындау; аяқпен тарсылдатуды, оң иық арқылы айналу, қолдың бірқалыпты қимылдарын орындау; көрсету бойынша "Полька", "Медвежата", "Покружись-поклонись"; "Ақ серек-Көк серек (қазақтың халық музыкасы), "Стукалка" (украин халық музыкасы), "Поезд" (Қазақстан халықтарының әуені), "Рыбаки и рыбки" (орыстың халық музыкасы) билерін орындау.

2) музыка тыңдау: әннің қарапайым марш ырғағын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту, есту арқылы музыканы ажырату; музыкалық пьесалардың сипатын қабылдау және анықтау (көңілді-мұңды пьеса); ырғағы бойынша пьесалардың жанрларын қабылдау және қайта жаңғырту: марш, ән, би; шулы аспаптарда ойнаудың көмегімен, қарапайым марш ырғағын қимылдармен есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту;

3) Фонетикалық және сөйлеу ырғағы: дауысты және дауыссыз дыбыстарды дыбыстау; қатты және дауысты дыбыстардың тіркестерін дыбыстауда тілдік

тыныс шығаруды ұтымды пайдалану (7-8 буын); сөйлеу материалды үлгі бойынша және өз бетімен түсіну және қолдану; қалыпты биіктіктігі, күші және бояуы бар дауысты ажырата білу; күші бойынша дауысты өзгерте білу: қалыпты, қатты, жай; еліктеу және үлгі бойынша буындар қатарында екпінді дауысты дыбысты бөліп көрсету (4-6 күрделі сөздердегі екпін);

4) әндерді қабылдау және орындау: ырғақтық суреті бойынша күрделі емес музыкалық пьесаларды дирижерлеу; қолдың қимылымен бірінші октаваның ішіндегі екі және одан да көп дыбыстардың биіктік қалпын анықтау; музыканың ырғағымен әндерді эмоционалды түрде декламациялау (ұжымдық түрде); қазақ және орыс әндерін, әртүрлі музыкалық тондағы, белгілі музыкалық тондағы 6-дан кем емес дыбыстарды бір тыныс шығаруда созып орындау; "Баспалдақ" дыбыс қатарын – қолмен көрсетіп жоғары және төмен қарай орындау; төрттік, сегіздік және жартылық ұзақтығы бар дыбыстардан тұратын ырғақты суретті бірқалыпты және баяу қарқында қайта жаңғырту.

22. 2-сыныпқа арналған "Музыка және ырғақ" пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыстарды дамыту: музыканың ырғағымен жүрудің алуан түрлерін орындау (үлкен және ұсақ, сырғымалы және серіппелі қадаммен, қолдың айқын екпінімен, тізені жоғары көтерумен байланысты қадам); топтың қимылдарымен қозғалыстарды бір мезгілде орындау; музыкалық сүйемелдеумен бірге қимылды жалғастырып және тоқтап, негізгі қимылдардың жүгіруін орындау; нұсқау бойынша сапқа тұруды орындау: сапқа тұрулар және қайта сапқа тұрулар; жалаулармен, гүлдермен марш екпінінде жүру, қолдың алуан түрлі қалпымен жетекші жұптардың артынан жүру; бағдарламалық гимнастикалық және би қимылдарын орындау; мойынның, бастың, иық белдеуінің бұлшық еттеріне арналған жаттығуларды орындау, бұрылулар, баспен бірқалыпты айналу, алға, солға, оңға қарай еңкеюлер, отыру қалпында еңкею; қолға және қолдың білезіктеріне арналған жаттығуларды орындау: қолдарды тербелту, айқастыру, айналдыру, сілку, білезікті сілку, саусақтарды қысу және жазу; аяқтың бұлшық етіне арналған жаттығуларды орындау: аяқтың ұшын алға және жан-жаққа қарай созу, аяқтың ұшымен жартылай отыру; тепкілеген қадам орындау, айналмалы үш тепкілеу қадам орындау, секірумен аяқты өкшеге қою; жолақтармен айналу орындау; "Қамажай" қазақ биінің қимылын орындау: ауыспалы қадам, толқын, "Айгөлек" кесесі, "Орамалдармен айналма би", "Мишка с куклой" полькасы;

2) музыка тыңдау: 4-6 музыкалық шығарманың арасынан таңдауда музыкалық үзінділерді есту арқылы ажырату; есту арқылы ажырату: музыкадағы екі үлесті, үш үлесті, төрт үлесті метр; қимылдағы өзгерістерді бөлімдердің алмасуымен байланысты ажырату; графикалық жазбаларға сүйеніп, әндердің әуенін есту

арқылы ажырату (2-4 әнді таңдауда); музыкалық пьесалардың сипатын қабылдау және анықтау (көңілді, көңілсіз, бірқалыпты); ырғағы бойынша музыкалық пьесаларды қабылдау және анықтау: марш, эн, бесік жыры; жеке және хормен эн орындауды қабылдау және ажырату; металлофонда, румбада, бубенде қарапайым әуендерді орындау: "Курочка и цыплята" (Е. Тиличееваның музыкасы), "Полька" (М.Глинканың музыкасы), "Марш" (Е.Брусиловскийдің музыкасы).

3) фонетикалық және сөйлеу ырғағы: дыбыстарды айта білу; сөздерді және 8-10 буыннан тұратын қысқа сөйлемдерді үйлесімді қайта жаңғырту; сабақта білім алушылардың оқу іс-әрекетін ұйымдастырумен байланысты сөйлеу материалды есту арқылы қабылдау және түсіну; дауысты бірте-бірте күшейте білу: жай-қатты-қаттырақ; қимылдармен және қимылсыз дауысты өзгерте білу; әртүрлі сөйлеу материалда екпіндерді есту арқылы қайта жаңғырта білу; ұзақ фразаларды үзілістер арқылы синтагмаларға бөле білу; әуендік контуарды мүмкіндігіне қарай сақтап, логикалық екпінді ажырату.

4) әндерді қабылдау және орындау: ырғақтық суреті бойынша күрделі емес музыкалық пьесаларды дирижерлеу; бірінші-екінші октаваның ішіндегі екі және одан да көп дыбыстардың биіктік қалпын қолдың қимылымен анықтау; әндерді "бірінші октаваның ДО-екінші октаваның ЛЯ" диапазонында бірқалыпты қаттылықта табиғи созылмалы дауыспен орындау; әртүрлі дауыспен бірінші октаваның диапазонында әндерді орындау (бірқалыпты, жай); "Колобок" музыкалық ертегісінің қысқаша мазмұнын білу, образдарды, олардың қозғалысының сипатын анықтау.

23. 3 сыныптың "Музыка және ырғақ" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыстарды дамыту: топтарды қайта құруды, мәнерлі (фигуралық) маршпен жүруді орындау; жылан сияқты ирелендеп жүруді, жиналуды және шашырауды үйлесімді орындау; музыкалық сүйемелдеумен бірге қозғалысты жалғастыра және сақтай отырып, жүрудің негізгі қимылдарын орындау; нұсқау бойынша сапқа тұруды орындау: сапқа, қатарға тұру; баспен дөңгеленген айналма қимылдарды орындау, иық белдеуін айналдыру; "қолды жан-жаққа" қалпымен алға қарай еңкеюді орындау; жұдырық болып түйілген қолдарды ырғақтық түрде лақтыру; дене мүсінін қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау: тізерлеп тұру қалпынан еденге жіліншіктің сол жағына қарай отыру, бастапқы қалыпқа оралу; созылған аяқтармен отыру қалпында денемен алға төмен қарай еңкеюлерді орындау; әртүрлі топтық қайта құрулармен еркін және қысымсыз жүру, жүгіру, қозғалу; күрделі емес би қимылдарын орындау: вальс биі, билегендей аяқты тапырлату, жартылай башпайда сырғымалы жүру, аяқты ақсатумен бүйірлік жүру, "арқан", "отыру"; би қимылдарын орындау: па-де-баск, плие, баланс, үлкен

және ұсақ батман, тарсылдатумен шұқылау, вальс қадамы; "Қазақ биін" орындау (Ш.Қалдаяқовтың музыкасы), "Матрос биі" ("Яблочко" халық әуені); күрделі емес би композицияларының қимылдарын үйрену (орыс биі "Дробушечка", "Ковырялочка"; "Зайцы и охотники" (Н. Раухвергердің музыкасы);

2) музыка тыңдау: әуеннің ырғақтық суретін (шапалақтаумен) қолмен орындау (бір мезгілде аккомпанементпен); есту арқылы ажырату: әртүрлі музыкалық формалар; есту арқылы музыканың қарқынын, регистрін ажырату; есту арқылы алуан түрлі аспаптардың дыбысталуын қабылдау және табу: фортепиано, баян, сыбызғы, челеста, маракас, румба; әуендердің бірінен үзінділерді қабылдау және анықтау (шумақ, қайырма);

3) Фонетикалық және сөйлеу ырғағы: дауыссыз және саңылаулы дауыссыз дыбыстарды ұтымды дауыс берумен саралау және дыбыстап айту; сөйлеу материалды ұтымды қарқынмен және дауыс берумен бірге үйлесімді біріктіріп дыбыстап айту; буын тіркестерін біртіндеп 10-12 буынға дейін көбейте отырып, үйлесімді қайта жаңғырту; сабақта өзін-өзі ұйымдастыру формуласын түсінікті, үйлесімді дыбыстап айту; тонды жоғары деңгейден орташа деңгейге дейін біртіндеп көтере және төмендете білу; әртүрлі типтегі және түрдегі фразаларда логикалық және синтагматикалық екпінді сақтау; әуендік контурды сақтай отырып, мүмкіндігіне қарай логикалық және синтагматикалық екпінді ажырату;

4) әндерді қабылдау және орындау: ырғақтық суреті бойынша күрделі емес музыкалық пьесаларды дирижерлеу; қолдың қимылымен тактінің күшті үлесін айқындап белгілеу; әндерді аккомпанементтің және мұғалімнің басқаруымен ұжымдық эмоционалды түрде декламациялау; әннің әрбір шумағына сәйкес эмоционалды реңктерімен орындау; әндердің, әуендердің үзінділерін контрастілі динамикада орындау; бір тыныс шығаруда 12-16 буыннан кем емес үшдыбыстық бойынша бірінші-екінші октаваның диапазонында әндерді орындау; әндердің сипатын анықтау; "Теремок" музыкалық-драмалық қойылымы.

24. 4 сыныптың "Музыка және ырғақ" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) қозғалыстарды дамыту: топтарды қайта құруды, мәнерлі (фигуралық) маршпен жүруді орындау; топтарда алуан түрлі қалыптарды орындау: шеңберді тарылту және кеңейту; нұсқау бойынша сап түзуді орындау: сап құру, қатар және шеңбер құру; екі шоғырланған шеңберді құруды орындау, шеңберді тарылту және кеңейту; музыка ырғағымен буындардың, мойынның, иық белдеуінің, омыртқаның икемділігін, серпімділігін және қозғалмалылығын дамытуға арналған жаттығуларды орындау; дене мүсінін түзетуге және тепе-теңдікті қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау: "Мысық", "Қайың", "Өткеншек" жаттығуларын келесі элементтерді енгізу арқылы орындау: көпір,

қарлығаш, жартылай шпагат; заманауи музыканың ырғағымен ырғақтық-гимнастикалық жаттығулар кешенін орындау; босаңсытушы жаттығуларды орындау: шеңберде тұрып, қол ұстасып шайқалу; дене мүсінін қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау: отыру қалпында тізелерді кеудеге қарай жинап, жату қалпына өту; тізерлеп отыру қалпында арқаны түзету және бұгу; композициядағы би қимылдарын ырғақты, эмоционалды түрде, бидің суретін және бағытын сақтап орындау; өз бетімен қазақ, орыс билерінің және әлем халықтарының билерінің негізгі элементтерін білу және орындай алу (бес биден кем емес); "Кімнің үйірмесі?" ("Ақсақ құлан" қазақ халық күйінің музыкасы).

2) музыка тыңдау: есту арқылы симфониялық музыканы халық музыкасынан ажырата білу; есту арқылы халық аспаптарының дыбысталуын ажырату; есту арқылы музыканың қарқынын, регистрін ажырату; есту арқылы вокальды, аспаптық және вокальды-аспаптық орындауларды қазақ және орыс халық әндері материалында ажырату; есту арқылы музыкалық пьесалардың және әндердің әртүрлі бөлімдерін ажырату (шумақ, қайырма, қысқа әуен, жеке және ұжымдықтың кезектесуі); шығарманың сипатын қабылдау және анықтау; есту арқылы симфониялық оркестрдің аспаптарының дыбысталуын қабылдау және ажырату; өз бетімен аспапты мотивировкамен таңдай білу.

3) Фонетикалық және сөйлеу ырғағы: сөйлеу материалды қалыпты биіктіктігі, күші бар дауыспен дыбыстай білу; ұзын фразаларды (10-12 буынға дейін) дыбыстауда тыныс алу паузаларын өз бетімен бөле отырып, фразаларды үйлесімді, біріккен түрде дыбыстап айту; буын тіркестерін 12-14 ке дейін біртіндеп көбейтумен бірге, үйлесімді, біріккен түрде қайта жаңғырту; қабылданатын және қайта жаңғыртылатын сөйлеу материалды түсіну; фразаның әуендік құрылымын сақтай білу; фразаның әуендік құрылымын сақтай отырып, фразаларды есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту; екпіннің барлық түрлерін сөйлеуде жеткізу білу (фразалардың әуендік құрылымы); фразадағы логикалық және синтагматикалық екпінді ажыратып көрсету; фразадағы, синтагмадағы өтпелі акцентті ажырата білу.

4) әндерді қабылдау және орындау: есту арқылы қабылданған музыкалық үзіндінің ырғақтық суретін қолдың қимылымен қайта жаңғырту; аккомпанементтің және мұғалімнің басқаруымен әндерді ұжымдық эмоционалды түрде декламациялау; әндердің әуендерінің ырғақтық суретін бірқалыпты және бірқалыпты-жылдам қарқында қайта жаңғырту; білім алушылардың дирижерлеуімен шулы және музыкалық аспаптардың сүйемелдеумен әндердің өз бетімен орындай білу; әуендердің, динамикалық реңктердің дыбыстық-биіктік

және ырғақтық құрылымын талдай білу; "Мысықтың үйі" музыкалық-драмалық қойылымы.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламадағы оқыту мақсаттарын қолдануға қолайлы болу үшін кодтық белгі енгізілген. Кодтағы бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бағдарламаның бөлімдері мен бөлімшелерін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

26. Оқыту мақсаттары бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Қозғалыстарды дамыту" бөлімі:

кесте 1

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	0.1.1.1 жүрудің қарапайым түрлерін музыка ырғағымен орындау; 0.1.1.2 саусақтармен және жартылай саусақтарымен сапта жеңіл ырғақты жүгіруді орындау; 0.1.1.3 сапқа, қатарға, шеңберге тұруды орындау; 0.1.1.4 өзінің жұбын табу және қимылдарды жұптарымен орындау; 0.1.1.5 ырғақ бойынша қимылды өзгерте білу, мұғалімнің нұсқауы бойынша тоқтау.	1.1.1.1 жүрудің алуан түрлерін музыка ырғағымен орындау (жылан тәрізді, аяқтың ұшымен, арақашықтықты сақтап, өкшемен, кең кадам жасау); 1.1.1.2 сапта аяқтың ұшымен ырғақты жүгіруді орындау, музыканың басталуына және аяқталуына бағдарланып, берілген тапсырмаларды өзгерте білу; 1.1.1.3 сапқа тұруды орындау: бір, екі, үш сызықтың бойына, қатарға, шеңберге тұру; 1.1.1.4 өзінің жұбын табу және қимылдарды жұптасып орындай білу, залдың кеңістігін дұрыс қолдана білу; 1.1.1.5 қимылдың қарқынын өзгерту немесе мұғалімнің нұсқауы бойынша тоқтау.	2.1.1.1 жүрудің алуан түрлерін музыка ырғағымен орындау (үлкен және ұсақ, сырғымалы және серпімді кадаммен, қолды айқын сілкумен, тізені жоғары көтерумен) 2.1.1.2 топтың қимылдары мен қозғалыстарды бір мезгілде үйлесімді орындау; 2.1.1.3 музыкалық сүйемелдеумен бірге қимылды жалғастырып және тоқтап, негізгі қимылдардың жүгіруін орындау; 2.1.1.4 нұсқау бойынша сапқа тұруды орындау: сапқа тұрулар және қайта сапқа тұрулар; 2.1.1.5 жалаулармен, гүлдермен марш екпінінде жүру, қолдың алуан түрлі қалпымен жетекші жұптардың артынан жүру	3.1.1.1 топтардың қайта құруын, фигуралық марштық жүруді орындау; 3.1.1.2 жылан сияқты ирелендеп жүруді, жиналуды және шашырауды үйлесімді орындау; 3.1.1.3 музыкалық сүйемелдеумен бірге қозғалысты жалғастыра және сақтай отырып, жүрудің негізгі қимылдарын орындау; 3.1.1.4 нұсқау бойынша сапқа тұруды орындау: сапқа, қатарға тұру; 3.1.1.5 музыкадағы акцентке қимылмен жауап қайтару.	4.1.1.1 қайта құру, фигуралық марштық жүруді орындау; 4.1.1.2 түрлі орыннан табылып, сүйемелденіп, аяққа қадам аяқталу жасау, сапта орындалу; 4.1.1.3 сап та құру, шеңберге, шоғырлану, күйеу, шеңберге, кеңейту
1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	0.1.2.1 музыка ырғағымен алға қарай, жан-жаққа қарай еңкеюді орындау;	1.1.2.1 гимнастикалық қимылдарды орындау: басты бұру, жартылай отырып-тұру,	2.1.2.1 бағдарламалық гимнастикалық және би қимылдарын орындау;	3.1.2.1 баспен дөңгеленген айналма қимылдарды орындау,	4.1.2.1 ырғақ буын, мойын

	бастың, дененің жартылай бұрылуы; 0.1.2.2 саусақтарымен тұру; қолдың әртүрлі 1.1.2.2 қолдың алуан қалыптарын орындау: түрлі қалыптарын алға қарай, жан-жаққа, орындау, бірге және заттармен және кезектесіп иықтардың заттарсыз жоғары айналмалы қарай, қолдарды бұгу, кимылдарын, жалаушалармен саусақтарды жұдырық қолдың дөңгелете етіп түюді, айналдыру; саусақтарды жазуды 0.1.2.3 аяқты алға, жан- орындау; жаққа қойып 1.1.2.3 аяқтың бұлшық жаттығуларды етіне арналған орындау, аяқтың жаттығуларды ұшымен тұру; орындау: жартылай 0.1.2.4 отырып-тұру саусақтарымен және дененің еңкеюін отырып-тұру, аяқтың орындау. ұшында және өкшемен тұру; 1.1.2.4 бір қолымен тірекке сүйеніп, отырып-тұруды орындау, аяқтарын сермеу, жартылай отыру.	2.1.2.2 мойынның, иық белдеуін бастың, иық белдеуінің айналдыру; бұлшық еттеріне 3.1.2.2 "қолды жан- арналған жаққа" қалпымен алға жаттығуларды еңкеюді орындау, бұрылулар, қарай баспен бірқалыпты орындау; жұдырық айналу, алға, солға, болып оңға қарай еңкеюлер, түйілген отыру қалпында қолдарды еңкею; ырғақтық 2.1.2.3 аяқтың бұлшық түрде лақтыру; етіне арналған 3.1.2.3 дене мүсінін жаттығуларды арналыстаыруға орындау: аяқтың ұшын қалыптастыруға алға және жан-жаққа арналған қарай созу, аяқтың жаттығуларды ұшымен жартылай орындау: тізерлеп тұру отыру; қалпынан еденге 2.1.2.4 қолға және 3.1.2.4 созылған қолдың білезіктеріне аяқтармен арналған отыру жаттығуларды қалпында денемен алға орындау: қолдарды төмен қарай тербелту, айқастыру, еңкеюлерді орындау; айналдыру, сілку, 3.1.2.5 әртүрлі топтық білезікті сілку, қайта құрулармен саусақтарды қысу және еркін және қысымсыз жазу. жүру, жүгіру, қозғалу.	белдеуін омыр икем серпі қозға дамы жатт орын 4.1.2 түзет тенді қалы арнал жатт орын "Қай жатт эле арқы көпір жарт 4.1.2 музы ырға гимн жатт орын 4.1.2 жарт орын тұры шайк 4.1.2 қалы арнал жатт орын қалп кеуд жату тізер қалп түзет		
1.3 Би кимылдары	0.1.3.1 жеке және жұптасып, дөңгеленіп билеуде аяқпен тарсылдатууды, айналуды орындау; 0.1.3.2 шеңберлі биде жүруді орындау;	1.1.3.1 қазақ және орыс билерінде қабылданған кимылдарды орындау; 1.1.3.2 шеңберде айналу қадамын орындау;	2.1.3.1 тепкілеген қадам орындау, айналмалы үш тепкілеумен қадам орындау, секірумен аяқты өкшеге қою; 2.1.3.2 жолақтармен айналуды орындау;	3.1.3.1 күрделі емес би кимылдарын орындау: вальс биі, билегендей аяқты тапырлату, жартылай башпайда сырғымалы жүру, аяқты ақсатумен	4.1.3 комп кимь эмоц бидін бағы орын

	0.1.3.3 бүйірлі секірісті орындау; 0.1.3.4 күрделі емес халық билерін орындау: "Қаражорға", орыс биі және полька	1.1.3.3 жеңіл секіріс қадамын, ауыспалы қадамды орындау; 1.1.3.4 аяқпен тарсылдатуды, оң иық арқылы айналу, қолдың бірқалыпты қимылдарын орындау; көрсету бойынша "Полька", "Медвежата", "Покружись-поклонись" билерін орындау	2.1.3.3 польканың қадамын орындау; 2.1.3.4 "Қамажай" қазақ биінің қимылын орындау: ауыспалы қадам, толқын, "Айгөлек" кесесі, "Орамалдармен айналма би", "Мишка с куклой" полькасы	бүйірлік жүру, "арқан", "отыру"; 3.1.3.2 би қимылдарын орындау: па-де-бас, плие, балансе, үлкен және ұсақ батман, тарсылдатумен шұқылау, вальс қадамы; 3.1.3.3 "Қазақ биін" орындау (Ш.Қалдаяқовтың музыкасы), "Матрос биі" ("Яблочко" халық әуені); "Яблочко"; 3.1.3.4 күрделі емес би композицияларының қимылдарын үйрену (орыс биі "Дробушечка", "Ковырялочка")	4.1.3 билерін, элементар орындау, кем елемес, 4.1.3 билерін, элементар орындау, кем елемес, 4.1.3 халық билерін, элементар орындау, кем елемес
1.4 Музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары	0.1.4.1 "Сақина тастау", "Гуси лебеди", "Кошки-мышки", "Замри", "Один лишний" ойындарға қатысу	1.1.4.1 "Ақ серек-Көк серек" (қазақ халық музыкасы), "Стукалка" (украин халық музыкасы), "Поезд" (Қазақстан халықтарының әуендері), "Рыбаки и рыбки" (орыс халық музыкасы) ойындарға қатысу	2.1.4.1 "Передай мяч" (М. Глинканың музыкасы), "Кот и мыши" (Т.Ломованың музыкасы) ойындарын ойнау	3.1.4.1 "Зайцы и охотники" (Н. Раухвергердің музыкасы) ойындарын ойнау	4.1.4 үйірме құлау күйі

2) "Музыка тыңдау" бөлімі: кесте 2

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
2.1 Есту арқылы музыканы тану	0.2.1.1 музыканың дыбысталудың басына және соңына жауап қайтару;	1.2.1.1 әннің қарапайым марш ырғағын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту;	2.2.1.1 есту арқылы 4-6 шығармадан таңдауда музыкалық үзінділерді ажырату; 2.2.1.2 есту арқылы ажырату: музыкадағы екіүлесті, үшүлесті, төрт үлесті метр.	3.2.1.1 әуеннің ырғақтық суретін қолмен (шапалақтау) орындау (аккомпанементпен бір уақытта); 3.2.1.2 есту арқылы ажырату: әртүрлі музыкалық формалар.	4.2.1.1 симфониялық музыканың дыбыстарын ажырату;
2.2 Есту арқылы музыканы ажырату	0.2.2.1 есту арқылы қатты-жай, жылдам-баяу музыканы ажырату;	1.2.2.1 есту арқылы музыканы ажырату (қатты, жай, қатты емес);	2.2.2.1 бөлімнің ауысуымен байланысты қимылдардың өзгерістерін ажырату;	3.2.2.1 есту арқылы музыканың қарқынын, регистрді ажырату; 3.2.2.2 есту арқылы алуан түрлі аспаптардың	4.2.2.1 музыканың регистрін ажырату; 4.2.2.2 вокал және

			2.2.2.2 есту арқылы графикалық жазбаға сүйеніп әндердің әуендерін ажырату (2-4 әнді таңдауда);	дыбысталуын қабылдау және табу: фортепиано, баян, сыбызғы, челеста, маракас, румба;	аспап орындау және әндерді ажырату
2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	0.2.3.1 музыкалық үзінділерді қабылдау және музыканың сипатын анықтау (көңілді-мұңды әуен);	1.2.3.1 музыкалық пьесалардың сипатын қабылдау және анықтау (көңілді-мұңды пьеса); 1.2.3.2 ырғағы бойынша пьесалардың жанрларын қабылдау және қайта жаңғырту: марш, ән, би;	2.2.3.1 музыкалық пьесалардың сипатын қабылдау және анықтау (көңілді, көңілсіз, бірқалыпты); 2.2.3.2 ырғағы бойынша музыкалық пьесаларды қабылдау және анықтау: марш, ән, бесік жыры; 2.2.2.3 жеке және хормен ән орындауды қабылдау және ажырату;	3.2.3.1 әуеннің бірінен үзінділерді қабылдау және анықтау (шумақ, қайырма); 3.2.3.2 шығарманың сипатын қабылдау және анықтау; 3.2.3.3 жеке ән салатын дауысты және хормен дауыстып айтуда вокальды-аспаптық музыканы тыңдауда қабылдау және ажырата білу;	4.2.3 музыкалық пьесаның бөліктерін (шум, музыка және салу) анықтау және ән және симфониялық оркестр аспаптарды ажырату
2.4 Балалардың шулы музыкалық аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	0.2.4.1 есту арқылы музыкалық ырғақты қабылдау; Музыкалық аспаптарда қабылданған ырғақты орындай білу.	1.2.4.1 шулы аспаптарды ойнаудың көмегімен, қимылдармен қарапайым марш ырғағын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту;	2.2.4.1 металлофонда румбада, бубенде қарапайым әуендерді орындау: "Курочка и цыплята" (Е. Тиличеваның музыкасы), "Полька" (М.Глинканың музыкасы), "Марш" (Е.Брусиловскийдің музыкасы)	3.2.4.1 мұғалімнің сүйемелдеуімен әртүрлі ырғақтағы күрделі емес пьесаларды орындау: "Балдырған әні" (Н.Жанаев, Б. Дәлденбаев); "Как под горкой" (сөзі мен әні – халықтыкі)	4.2.4 балеттік бетім

3) "Фонетикалық және сөйлеу ырғағы" бөлімі:

кесте 3

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	0.3.1.1 қимылдармен бір тыныс алуда дауысты дыбыстарды қайта жаңғырту (а, о, у, э, и); 0.3.1.2 дауыссыз дыбыстарды қайта жаңғырту (п, т, к, ф, м, б); 0.3.1.3 тыныс алуға арналған жаттығуларды сөз	1.3.1.1 қысқа және ұзақ түрде дауысты дыбыстарды (а, о, у, ы, э, и) және дифтонгтарды (я,е,Ү,ю) дауыстап айту; 1.3.1.2 дауыссыз дыбыстарды (п,т,с,к,ш,в,ф,б,г,д,з,ж,ц,ч,л,м,н,р,х,щ) мұрынмен және	2.3.1.1 үзілмелі дауыссыз дыбыстарды 8-10-ға дейін санау арқылы созылмалы, дұрыс дыбыстап үйрену, дауысты дыбыстарды әндете білу; 2.3.1.2 сөздер мен фразалардағы дауыссыз дыбыстарды саралап дыбыстап	3.3.1.1 дауыссыз және саңылаулы дауыссыз дыбыстарды ұтымды дауыс берумен саралау және дыбыстап айту; 3.3.1.2 сөйлеу материалды ұтымды қарқынмен және дауыс берумен бірге үйлесімді біріктіріп дыбыстап айту;	4.3.1 материалды биіктігімен дауыстап білу; 4.3.1 фразаның бұрынғы дауыссыз дауысқа біріктірілуін білу; фразаның бұрынғы дауыссыз дауысқа біріктірілуін білу;

	тіркестерінің ырғағын шапалақтау арқылы орындау (тұрақты немесе өзгертін дауысты дыбыспен 5-7 буынды біріктіріп қайта жаңғырту (папопу, папопупе);	ауызбен айтылатын, шулы және ызың, ұяң және үнді дауыссыз дыбыстарды саралап, оларды дұрыс дыбыстап айту; 1.3.1.3 үзілмелі және дауысты дыбыстардың (7-8 буын) үйлесімін дыбыстауда тілдік тыныс шығаруды ұтымды қоллану	айту: мұрынмен және ауызбен айтылатын дыбыстар (б-м, д-н, п-м, т-н); 2.3.1.3 8-10 буыннан тұратын сөздер мен қысқа фразаларды үйлесімді, бірге қайта жаңғырту	3.3.1.3 буын біріктіріп, тіркестерін біртіндеп 10-12 буынға дейін көбейте отырып, үйлесімді қайта жаңғырту;	4.3.1 дауысты дыбыстарды біртіндеп көбейте отырып, үйлесімді қайта жаңғырту;
3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	0.3.2.1 сөйлеу материалды эмоционалды тұрғыда, қалыпты биіктігі, күші және бояуы бар дауыспен дыбыстау.	1.3.2.1 үлгі бойынша және өз бетімен сөйлеу материалды түсіну және қолдану	2.3.2.1 сабақта білім алушылардың оқу іс-әрекетін ұйымдастырумен байланысты сөйлеу материалды есту арқылы қабылдау және түсіну	3.3.2.1 сабақта өзін-өзі ұйымдастыру формуласын түсінікті, үйлесімді дыбыстап айту	4.3.2 және қайта жаңғырту сөйлеу түсіну
3.3 Тілдің ырғақтық-екпіндік құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	0.3.3.1 сөздерді, сөз тіркестерін есту арқылы біріккен және бөлек түрде қабылдау және қайта жаңғырту	1.3.3.1 қалыпты биіктігі, күші және бояуы бар дауысты ажырату; 1.3.3.2 дауысты күші бойынша өзгерте білу: қалыпты, катты, жай;	2.3.3.1 дауысты біртіндеп күшейте білу: жай-катты-каттырақ; 2.3.3.2 кимылдар мен кимылсыз дауысты өзгерте білу; 2.3.3.3 әртүрлі сөйлеу материалда екпіндерді қабылдай және қайта жаңғырта білу	3.3.3.1 тонды жоғары деңгейден орташа деңгейге дейін біртіндеп көтере және төмендете білу және керісінше; 3.3.3.2 тілдің ырғақтық-интонациялық құрылымының элементтерін есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту: сөйлеудің қарқынын өзгерту, баяулату, жылдамдату; 3.3.3.3 екі-бес күрделі құрылымдағы екпінді сақтау	4.3.3 әуенді сақтау және өзгерту; 4.3.3 әуенді сақтау және өзгерту; 4.3.3 интонацияны барлау және өзгерту; 4.3.3 әуенді сақтау және өзгерту
3.4 Фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу	0.3.4.1 буындар қатарындағы екпінді дауысты дыбысты ажыратып бөлу (2-3 күрделі сөхдегі екпін); 0.3.4.2 фразадағы логикалық екпінді ажыратып көрсету (еліктеу немесе үлгі бойынша)	1.3.4.1 фразадағы логикалық және синтагматикалық екпінді қою арқылы фразадағы логикалық екпінді ажыратып көрсету	2.3.4.1 ұзақ фразаларды үзілістер арқылы синтагмаларға бөле білу	3.3.4.1 әртүрлі типтегі және түрдегі фразаларда логикалық және синтагматикалық екпінді сақтау;	4.3.4 контурларды қарай логикалық синтагматикалық екпінді сақтау;

4) "Әндерді қабылдау және орындау" бөлімі:

кесте 4

Бөлімше лер	Білім алушылар білуге тиісті:				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	0.4.1.1 бірқалыпты қарқында төрттік, сегіздік, жартылық ұзақтықтардан тұратын ырғақтық суретті қайта жаңғырту	1.4.1.1 ырғақтық суреті бойынша күрделі емес музыкалық пьесаларды дирижерлеу; 1.4.1.2 қолдың қимылымен бірінші октаваның ішіндегі екі және одан да көп дыбыстардың биіктік қалпын анықтау	2.4.1.1 ырғақтық суреті бойынша күрделі емес музыкалық пьесаларды дирижерлеу; 2.4.1.2 қолдың қимылымен бірінші октаваның ішіндегі екі және одан да көп дыбыстардың биіктік қалпын анықтау	3.4.1.1 ырғақтық суреті бойынша күрделі емес музыкалық пьесаларды дирижерлеу; 3.4.1.2 Қолдың қимылымен тактінің күшті үлесін айқындап белгілеу	4.4.1.1 ырғақтық суреті бойынша күрделі емес музыкалық пьесаларды дирижерлеу; 4.4.1.2 Қолдың қимылымен тактінің күшті үлесін айқындап белгілеу
4.2 Музыканың ырғағымен эмоционалды ұжымдық декламация	0.4.2.1 музыканың ырғағымен әндерді эмоционалды түрде декламациялау (ұжымдық);	1.4.2.1 музыканың ырғағымен әндерді эмоционалды түрде декламациялау (ұжымдық))	2.4.2.1 музыканың ырғағымен әндерді эмоционалды түрде декламациялау (бірқалыпты, сергек, мұңды)	3.4.2.1 сүйемелдеумен және мұғалімнің басқаруымен әндерді эмоционалды түрде ұжымдық түрде декламациялау; 3.4.2.2 әннің әрбір шумағын сәйкес эмоционалды реңктерімен орындау	4.4.2.1 сүйемелдеумен және мұғалімнің басқаруымен әндерді эмоционалды түрде ұжымдық түрде декламациялау; 4.4.2.2 әннің әрбір шумағын сәйкес эмоционалды реңктерімен орындау
4.3 Ән айту	0.4.3.1 қазақтың және орыстың халық әндерін, әуендерін орындау	1.4.3.1 қазақ және орыс әндерін, әртүрлі музыкалық тондағы, белгілі музыкалық тондағы 6-дан кем емес дыбыстарды бір тыныс шығаруда созылыңқы түрде орындау; 1.4.3.2 "Баспалдақ" дыбыс қатарын – қолмен көрсетіп жоғары және төмен қарай орындай білу	2.4.3.1 әндерді "бірінші октаваның ДО-екінші октаваның ЛЯ" диапазонында бірқалыпты қаттылықта табиғи созылмалы дауыспен орындау; 2.4.3.2 әртүрлі дауыспен бірінші октаваның диапазонында әндерді орындау (бірқалыпты, жай, сыбырлап)	3.4.3.1 әндердің, әуендердің үзінділерін контрастілі динамикада орындау (қатты-жай); 3.4.3.2 бір тыныс шығаруда 12-16 буыннан кем емес үшдыбыстық бойынша бірінші-екінші октаваның диапазонында әндерді орындау, әннің сипатын анықтау	4.4.3.1 әндердің, әуендердің үзінділерін контрастілі динамикада орындау (қатты-жай); 4.4.3.2 бір тыныс шығаруда 12-16 буыннан кем емес үшдыбыстық бойынша бірінші-екінші октаваның диапазонында әндерді орындау, әннің сипатын анықтау
4.4 Өзіндік музыкалық шығармашылық іс-әрекет		1.4.4.1 бірқалыпты және баяу қарқында төрттік, сегіздік, жартылық ұзақтықтардан тұратын ырғақтық суретті қайта жаңғырту	2.4.4.1 "Колобок" музыкалық ертегісінің қысқаша мазмұнын білу, образдарды, олардың қозғалысының сипатын анықтау	3.4.4.1 "Теремок" музыкалық-драмалық қойылымы	4.4.4.1 "Теремок" музыкалық-драмалық қойылымы

27. Бағдарлама есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка және

ырғақ" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарының негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Есту қабілеті бұзылған
(естімейтін) білім алушыларға
арналған бастауыш
білім беру деңгейінің 0-4
сыныптары үшін "Музыка және
ырғақ" оқу пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
Қосымша

Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Музыка және ырғақ" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0 сынып

кесте 1

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	0.1.1.1 музыка ырғағымен ж түрлерін мұғалімнің көмегім 0.1.1.2 саусақтармен ж саусақтарымен сапта жеңіл орындау
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	0.1.2.1 музыка ырғағымен жаққа қарай еңкеюді орында бұрылуы
	1.3 Би қимылдары	0.1.3.1 аяқпен тепкілеуд жұптасып айналуы орындау
	1.4 Музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары	0.1.4.1 "Сақина тастау" ойын
"Музыка тыңдау"	2.1 Есту арқылы музыканы тану	0.2.1.1 музыканың басталуын дыбысталуына жауап қайтар
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	0.3.1.1 дауысты дыбыстарды қимылмен бір тыныс жаңғырту; 0.3.1.2 дауыссыз дыбыстарды (п, т, к, ф, м, б)
	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	0.3.2.1 сөйлеу материалды тұрғыда, қалыпты биіктігі, бар дауыспен дыбыстап айту

	3.3 Тілдің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	0.3.3.1 сөздерді, сөз тіркесімен есту арқылы бірігіп қабылдау және қайта жаңғырту
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	0.4.1.1 төрттік, сегіздік ұзақтығы бар дыбыстардан суретті бірқалыпты қарқынды
2 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	0.1.1.2 саусақтармен және саусақтарымен сапта жеңіл орындау; 0.1.1.3 сапқа, қатарға, пәтерге орындау
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	0.1.2.2 қолдың түрлі қимылына алға қарай, жан-жаққа, заттарсыз жоғары қарай жалаушалармен қолды дөңгелектеу
	1.3 Би қимылдары	0.1.3.2 мұғалімнің көмегімен билеуде жүруді орындау
	1.4 Музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары	0.1.4.1 "Аққу-қаздар" ойыны
"Музыка тыңдау"	2.2 Есту арқылы музыканы ажырату	0.2.2.1 есту арқылы қатты-әлсіз музыканы ажырату
	2.4 Балалар музыкалық және шулы аспаптардың көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	1.2.4.1 музыкалық ырғақты қабылдау. Қабылданған ырғақ аспаптарды орындай білу
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	0.3.1.3 тыныс алуға арналған тіркестерінің ырғағын шамамен орындау (тұрақты немесе өрнек дыбыспен 5-7 буынды сөздік жаңғырту (папопу, папопупе)
	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	0.3.2.1 сөйлеу материалды тұрғыда, қалыпты биіктігі, тембрі бар дауыспен дыбыстап айту
	3.3 Тілдің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	0.3.3.1 сөздерді, сөз тіркесімен есту арқылы бірігіп қабылдау және қайта жаңғырту
	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	0.4.1.1 төрттік, сегіздік ұзақтығы бар дыбыстардан суретті бірқалыпты қарқынды
3 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	0.1.1.3 сапқа, қатарға, пәтерге орындау; 0.1.1.4 өзінің жұбын табу және жұптарымен орындау
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	0.1.2.3 аяқты алға, жанама, жаттығуларды орындау, аяқты
	1.3 Би қимылдары	0.1.3.2 дөңгеленіп билеуде және

	1.4Музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары	0.1.4.1 "Мысық-тышқан" ойындарына қатысу
"Музыка тыңдау"	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	0.2.3.1 музыкалық үзінділер музыканың сипатын анықтау (әуен)
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	0.2.4.1 музыкалық ырғақты қабылдау, қабылданған ырғақ аспаптарда орындай білу
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	0.3.2.1 сөйлеу материалды тұрғыда, қалыпты биіктігі, тембрі бар дауыспен дыбыстап айту
	3.4 Фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу	0.3.4.1 буындар қатарындағы дыбысты ажыратып бөлу (2-3 екпін)
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.2 Музыка ырғағымен эмоционалды ұжымдық декламация	0.4.2.1 музыка ырғағымен эмоционалды түрде декламация
4 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	0.1.1.4 өзінің жұбын табу және жұптарымен орындау; 0.1.1.5 ырғақ бойынша қимыл мұғалімнің нұсқауы бойынша
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	0.1.2.3 аяқты алға, жаңғақ жаттығуларды орындау, аяқты 0.1.2.4 отырып-тұру және орындау
	1.3 Би қимылдары	0.1.3.3 бүйірлі секірісті орындау 0.1.3.4 қарапайым халық биі "Қаражорға", орыс биі және т.б.
"Музыка тыңдау"	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	0.2.3.1 музыкалық үзінділерді музыканың сипатын анықтау (әуен)
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	0.2.4.1 музыкалық ырғақты қабылдау. Қабылданған ырғақ аспаптарды орындай білу
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.4 Фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу	0.3.4.1 буындар қатарындағы дыбысты ажыратып бөлу (2-3 екпін); 0.3.4.2 фразадағы логикалық көрсету (еліктеу немесе үлгі)
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.3 Ән айту	0.4.3.1 қазақ және орыс халық әні

2) 1 сынып:

кесте 2

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	1.1.1.1 музыканың ырғағын түрлерін орындау (жылан

		ұшымен, арақашықтықты сапқа қадаммен жүру); 1.1.1.2 сапта аяқтың ұшымен орындау, музыканың бағдарлануына аяқталуына бағдарлану тапсырмаларды өзгерте білу
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	1.2.1.1 гимнастикалық қимыл басты бұру, жартылай отырып саусақтарымен тұру
	1.3 Би қимылдары	1.1.3.1 қазақ және орыс билері қозғалыстарды орындау
	1.4 Музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары	1.1.4.1 "Ақ серек-Көк серек" (Музыкасы), "Стукалка" (Музыкасы) ойындарына қатысу
"Музыка тыңдау"	2.1 Есту арқылы музыканы тану	1.2.1.1 әннің қарапайым мұғалімнің көмегімен есту және қайта жаңғырту
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	1.3.1.1 қысқа және ұзақ дауыс (а, о, у, ы, э, и) және дифтонгты дыбыстап айту; 1.3.1.2 дауыссыз (п, т, с, қ, ш, в, ф, б, г, д, з, ж, ц, ч, л, м) мұрынмен және ауызбен алу және ызың, ұяң және дыбыстарды саралап, оларды айту
	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	1.3.2.1 сөйлеу материалды үзбелі өз бетімен түсіну және қолдану
	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	1.3.3.1 қалыпты биіктіктігі, бар дауысты ажырату
"Әндерді қабылдау және орындау"	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	1.4.1.1 ырғақтық суреті бойынша музыкалық пьесаларды дирижировать
2 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	1.1.1.2 сапта аяқтың ұшымен орындау, музыканың бағдарлануына аяқталуына бағдарлану тапсырмаларды өзгерте білу; 1.1.1.3 сапқа тұруды орындау, сызықтың бойына, қатарға, иіске
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	1.1.2.2 қолдың алуан түрде орындау, бірге және кезекпен айналмалы қимылдарын жүздірік етіп түюді, сауық орындау
	1.3 Би қимылдары	1.1.3.2 дөңгеленген қадамды орындау
	1.4 Музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары	1.1.4.1 "Поезд" (Қазақстан әуені), "Балықшылар мен балық" (Халық музыкасы) ойындарын ойнау

"Музыка тыңдау"	2.2 Есту арқылы музыканы ажырату	1.2.2.1 есту арқылы музыканы ажырату (жарай, қатты емес)
	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	1.2.3.1 музыкалық пьесаларды қабылдау және анықтау (көңілді, қатты, баян)
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	1.3.1.1 қысқа және ұзақ дауыстарды (а, о, у, ы, э, и) және дифтонгтарды дыбыстап айту
	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	1.3.2.1 сөйлеу материалды үйрену және өз бетімен түсіну және қолдану
	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	1.3.3.1 қалыпты биіктіктігі, тембрі, бар дауысты ажырату;
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	1.4.1.1 ырғақтық суреті бойынша музыкалық пьесаларды дирижировать
3 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	1.1.1.3 сапқа тұруды орындау, сызықтың бойына, қатарға, шеңберге тұру 1.1.1.4 өзінің жұбын табу және жұптасып орындай білу, қатарға тұру, дұрыс қолдана білу
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	1.1.2.3 аяқтың бұлшық еттерінің жаттығуларды орындау, саусақтарымен отырып-тұру және өкшемен тұру
	1.3 Би қимылдары	1.1.3.3 жеңіл секіріс қадамды орындау
"Музыка тыңдау"	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	1.2.3.2 ырғағы бойынша жанрларын қабылдау және анықтау (марш, ән, би)
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	1.2.4.1 шулы аспаптарда ойындау, қарапайым марш ырғағын қайта анықтау арқылы қабылдау және қайта жаңғырту
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	1.3.3.1 қалыпты биіктіктігі, тембрі, бар дауысты ажырату
	3.4 Фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу	1.3.4.2 фразедағы логикалық екілік, синтагматикалық екілік, фразедағы логикалық екілік көрсету
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.2 Музыка ырғағымен эмоционалды ұжымдық декламация	1.4.2.1 музыканың ырғағымен эмоционалды түрде декламация (түрде)
	4.3 Ән айту	1.4.3.1 қазақ және орыс музыкалық тонадағы, белгілі тонадағы 6-дан кем емес дыбыстарды шығаруда созып орындау
4 тоқсан		

"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	1.1.1.4 өзінің жұбын табу және жұптасып орындай білу, қолданысқа дұрыс қолдана білу; 1.1.1.5 қимылдың қарқындылығын мұғалімнің нұсқауы бойынша орындау
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	1.1.2.4 бір қолымен тірекке тұруды орындау, аяқтарын отыру
	1.3 Би қимылдары	1.1.3.4 аяқпен тарсылдатуды орындау, айналу, қолдың бірқалыпты орындау
"Музыка тыңдау"	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	1.2.3.2 ырғағы бойынша жанрларын қабылдау және марш, ән, би
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	1.2.4.1 шулы аспаптарда ойындау қарапайым марш ырғағын қайта арқылы қабылдау және қайта жаңғырту
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.4 Фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу	1.3.4.1 фразидағы логикалық синтагматикалық екпінді фразидағы логикалық екпінді көрсету
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.3 Ән айту	1.4.3.2 "Баспалдақ" дыбыс нұсқасын көрсетіп жоғары және төмен білу
	4.4 Өзіндік музыкалық шығармашылық іс-әрекет	1.4.4.1 төрттік, сегіздік ұзақтығы бар дыбыстардан суретті бірқалыпты және басқа жаңғырту

3) 2 сынып кесте 3

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	2.1.1.1 музыканың ырғағымен түрлерін орындау (үлкен сырғымалы және серіппелі айқын екпінімен, тізені жөкеге байланысты қадам); 2.1.1.2 топтың қимылдарымен бір мезгілде орындау
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	1.1.2.1 гимнастикалық қозғалыстың бастың бұрулары, жартылай жартылай саусақтарға тұру
	1.3 Би қимылдары	2.1.3.1 тепкілеген қадам орындау, үш тепкілеу қадам орындау, өкшеге қою
	1.4 Музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары	2.1.4.1 "Мысық пен тышқандардың музыкасы) ойнау;

"Музыка тыңдау"	2.1 Есту арқылы музыканы тану	2.2.1.1 4-6 музыкалық шығармалардың музыкалық үзінділерді есту арқылы танып білуіне бағытталған.
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	2.3.1.1 8-10 ға дейін санау дыбыстарды айта білу, дыбыстарды созып, дұрыс дыбыстарды сөздерде және фразаларда қолдана білу (сөздерді дыбыстарды сараланған тіркестермен мұрынмен және ауызбен айтқанда п-м, т-н)
	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	2.3.2.1 сабақта білім алушының әрекетін ұйымдастырумен байланысты материалды есту арқылы қабылдау
	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	2.3.3.1 дауысты бірте-бірте қатты-қаттырақ
"Әндерді қабылдау және орындау"	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	2.4.1.1 ырғақтық суреті бойынша музыкалық пьесаларды дирижировать
2 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	2.1.1.2 топтың қимылдарымен бір мезгілде орындау; 2.1.1.3 музыкалық сүйемелді қимылды жалғастырып және қимылдардың жүгіруін орындау
	1.2 Ырғақты гимнастика элементтері	2.1.2.2 мойынның, бастың, бүлшық еттеріне арналған орындау, бұрылулар, бас айналу, алға, солға, оңға қарап қалпында еңкею
	1.3 Би қимылдары	2.1.3.1 тепкілеген кадам орындау үш тепкілеу кадам орындау өкшеге қою
	1.4 Музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары	2.1.4.1 "Допты бер" (муз.М.С.Ойнау
"Музыка тыңдау"	2.2 Есту арқылы музыканы ажырату	2.2.2.1 кимылдағы өзгерістерді алмасуымен байланысты ажырату
	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	2.2.3.1 музыкалық пьеса жанрларын қабылдау және анықтау (жанрдың бірқалыпты)
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	2.2.4.1 металлофонда, ритм-барабан, қарапайым әуендерді орындау "цыплята" (Е.Тиличеваның музыкасына)
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	2.3.1.2 сөздерде және фразаларда дыбыстарды сараланған тіркестермен мұрынмен және ауызбен айтқанда п-м, т-н)
	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	2.3.2.1 сабақта білім алушының әрекетін ұйымдастырумен байланысты материалды есту арқылы қабылдау

	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	2.3.3.1 дауысты бірте-бірте к қатты-қаттырақ; 2.3.3.2 қимылдармен және қ өзгерте білу
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	2.4.1.1 ырғақтық суреті бойы музыкалық пьесаларды дири
3 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	2.1.1.4 нұсқау бойынша сапқа мұғалімнің көмегімен сапқа т сапқа тұрулар; 2.1.1.5 жалаулармен, гүлдерм жүру, қолдың алуан түрлі к жұптардың артынан жүру
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	2.1.2.3 аяқтың бұлшық жаттығуларды орындау: ая және жан-жаққа қарай созу жартылай отыру
	1.3 Би қимылдары	2.1.3.2 жолақтармен айналу 2.1.3.3 полька қадамын орынд 2.1.3.4 "Қамажай" қазақ орындау: ауыспалы қадам, т
"Музыка тыңдау"	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	2.2.3.2 ырғағы бойын пьесаларды қабылдау және а бесік жыры
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	2.2.4.1 металлофонда, рум қарапайым әуендерді оры (М.Глинканың музыкасы)
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	2.3.3.3 әртүрлі сөйлеу мате есту арқылы қайта жаңғырта
	3.4 Фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу	2.3.4.1 ұзақ фразаларды синтагмаларға бөле білу
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	2.4.1.2 бірінші-екінші окта екі және одан да көп дыб қалпын қолдың қимылымен а
	4.2 Музыка ырғағымен эмоционалды ұжымдық декламация	2.4.2.1 музыка ырғағымен эмоционалды түрде (бірқалыпты, сергек, мұнды)
	4.3 Ән айту	2.4.3.1 әндерді "бірінші окта октаваның ЛЯ" диапазоны қаттылықта табиғи созы орындау
4 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	2.1.1.2 топтың қимылдарым бір мезгілде орындау; 2.1.1.3 музыкалық сүйем қимылды жалғастырып жә қимылдардың жүгіруін орын

	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	2.1.2.4 қолға және қолд арналған жаттығуларды ортербелту, айқастыру, айбілезікті сілку, саусақтарды н
	1.3 Би қимылдары	2.1.3.4 "Қамажай" қазақ би орындау: қазақ биі "Айг" "Орамалдармен айналма би", куклой"
"Музыка тыңдау"	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	2.2.3.3 жеке және хормен қабылдау және ажырату
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	2.2.4.1металлофонда, рум қарапайым әуендерді орын цыпल्याта" (Е. Тиличеева "Марш" (Е.Брусиловскийдің
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.4 Фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу	2.3.4.2 әуендік контурды м сақтап, логикалық екпінді аж
	4.3 Ән айту	2.4.3.2 әртүрлі дауыспен б диапазонында әндерді орын жай, сыбырлап)
"Әндерді қабылдау және орындау"	4.4 Өзіндік музыкалық шығармашылық іс-әрекет	2.4.4.1"Колобок" музыка қысқаша мазмұнын білу, обр қозғалысының сипатын анык

4) 3 сынып кесте 4

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	3.1.1.1топтарды қайта к (фигуралық) маршпен жүруд 3.1.1.2 жылан сияқты ир жиналуды және шашыр орындау
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	3.1.2.1 баспен дөңгел қимылдарды орындау, иық б
	1.3 Би қимылдары	3.1.3.1 күрделі емес би қим вальс бии, билегендей а жартылай башпайда сырғым ақсатумен бүйірлік жүру, "ар
	1.4 Музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары	3.1.4.1"Қояндар мен аң Раухвергер) ойынды ойнау
"Музыка тыңдау"	2.1 Есту арқылы музыканы тану	3.2.1.1 әуеннің ырға (шапалақтаумен) қолмен оры аккомпанементпен)
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	3.3.1.1 дауыссыз және санц дыбыстарды ұтымды дауыс және дыбыстап айту; 3.3.1.2 сөйлеу материалды ұ және дауыс берумен бірге ү дыбыстап айту

	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	3.3.2.1 сабақта өзін-өзі формуласын түсінікті, үйі айту
	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	3.3.3.1 тонды жоғары деңгейге дейін біртіндеп төмендете білу
	3.4 Фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу	3.3.4.1 әртүрлі типтегі және т. логикалық және синтагма сақтау
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	3.4.1.1 ырғақтық суреті бойы музыкалық пьесаларды дири
2 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	3.1.1.3 музыкалық сүйемел қозғалысты жалғастыра және жүрудің негізгі қимылдарын 3.1.1.4 нұсқау бойынша сапқа сапқа тұру
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	3.1.2.2 "қолды жан-жаққа" қа еңкеюді орындау, жұдырық қолдарды ырғақтық түрде ла
	1.3 Би қимылдары	3.1.3.2 би қимылдарын орып плие, балансе, үлкен және тарсылдатумен шұқылау, вал
"Музыка тыңдау"	2.2 Есту арқылы музыканы ажырату	3.2.2.1 есту арқылы музык регистрін ажырату
	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	3.2.3.1 әуендердің бірінен үзі және анықтау (шумақ, қайыр
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	3.2.4.1 мұғалімнің сүйемел ырғақтарды, күрделі емес пь "Как под горкой" (сөзі мен ә
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	3.3.1.2 сөйлеу материалды ү және дауыс берумен бірге ү дыбыстап айту
	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	3.3.2.1 сабақта өзін-өзі формуласын түсінікті, үйі айту
	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	3.3.3.1 тонды жоғары деңгейге дейін біртіндеп төмендете білу және керісінш 3.3.3.2 сөйлеудің ырғақ құрылымын есту арқылы қа жаңғырту: сөйлеудің қар баяулату, жылдамдату
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	3.4.1.1 ырғақтық суреті бойы музыкалық пьесаларды дири 3.4.1.2 қолдың қимылымен үлесін айқындап белгілеу
3 тоқсан		

"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	3.1.1.3 музыкалық сүйем қозғалысты жалғастыра және жүрудің негізгі қимылдарын 3.1.1.4 нұсқау бойынша сапқа сапқа тұру
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	3.1.2.3 дене мүсінін қалыпта жаттығуларды орындау: қалпынан еденге жіліншіктің отыру, бастапқы қалыпқа ора 3.1.2.4 созылған аяқтармен денемен алға төмен қарай ең
	1.3 Би қимылдары	3.1.3.3 "Қазақ биін" орындау музыкасы), "Матрос биі" (әуені)
"Музыка тыңдау"	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	3.2.3.2 шығарманың сипаты анықтау
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	3.2.4.1 мұғалімнің сүйемел ырғақтарды, күрделі емес пьес "Как под горкой" (сөзі мен ән
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	3.3.3.3 екі-бес күрделі құрып сақтау
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.2 Музыка ырғағымен эмоционалды ұжымдық декламация	3.4.2.1 өндерді аккомпане мұғалімнің басқаруымен эмоционалды түрде декламация
	4.3 Ән айту	3.4.3.1 өндердің, әуендердің контрастілі динамикада орындау
	4.4 Өзіндік музыкалық шығармашылық іс-әрекет	3.4.4.1 "Үйшік" музыкалық-драм
4 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	3.1.1.4 нұсқау бойынша сапқа сапқа тұр; 3.1.1.5 музыкадағы акцент жауап қайтару
"Музыка тыңдау"	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	3.1.2.5 әртүрлі топтық қайта және қысымсыз жүру, жүгіру
	1.3 Би қимылдары	2.1.3.4 күрделі емес би үйрену. "Дробушечка", "Қос билерінің қимылдары.
"Музыка тыңдау"	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	3.2.3.3 вокальды-аспаптық музыка жеке дауысты және хор қабылдау және ажырату
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	3.2.4.1 мұғалімнің сүйемел ырғақтарды, күрделі емес пьес "Балдырған әні" (Н. Жанаев, Б. Дәлденбаев)

"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.4 Фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу	3.3.4.1 әртүрлі типтегі және т логикалық және синтагма сақтау
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.3 Өн айту	3.4.3.2 бір тыныс шығаруда 1 емес үшдыбыстық бойынш октаваның диапазонында өндердің сипатын анықтау

5) 4 сынып

кесте 5

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	4.1.1.1топтарды қайта (фигуралық) маршпен жүруд 4.1.1.2топтарда алуан т орындау: шенберді тарылту ж
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	4.1.2.1 музыка ырғағым мойынның, иық белдеуі икемділігін, серпімд қозғалмалылығын дамы жаттығуларды орындау
	1.3 Би қимылдары	4.1.3.1 композициядағы ырғақты, эмоционалды тұр және бағытын сақтап орында
	1.4 Музыкалық тапсырмасы бар қозғалыс ойындары	4.1.4.1 "Кімнің үйірмесі?" (қ "Ақсақ құлан")
"Музыка тыңдау"	2.1 Есту арқылы музыканы тану	4.2.1.1 есту арқылы симфо халық музыкасынан ажырата
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	4.3.1.1 сөйлеу материалды к күші бар дауыспен дыбыстай 4.3.1.2 ұзақ фразаларды (10 дыбыстауда тыныс алу пауз бөле отырып, фразаларды түрде дыбыстап айту
	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	4.3.2.1 қабылданатын жаңғыртылатын сөйлеу мате
	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	4.3.3.1 фразаның әуендік құр
"Өндерді қабылдау және орындау"	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	4.4.1.1 есту арқылы қабыл үзіндінің ырғақтық суретін к қайта жаңғырту
2 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	4.1.1.2 топтарда алуан орындау: шенберді тарылту ж 4.1.1.3музыкалық сүйемелд қадаммен, өкшеден аяқты қадаммен тізбектелген сап құ

	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	4.1.2.1 музыка ырғағын мойынның, иық белдеуі икемділігін, серпімді қозғалмалылығын дамы жаттығуларды орындау
	1.3 Би қимылдары	4.1.3.1 композициядағы ырғақты, эмоционалды түр және бағытын сақтап орында
"Музыка тыңдау"	2.2 Есту арқылы музыканы ажырату	4.2.2.1 есту арқылы музыканы регистрін ажырату
	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	4.2.3.1 есту арқылы музыка және әндердің әртүрлі белгі (шумақ, қайырма, қысқа ұжымдықтың кезектесуі)
	2.4 Балалардың музыкалық және шулы аспаптарының көмегімен музыкалық ырғақты қайта жаңғырту	4.2.4.1 өз бетімен аспапты таңдай білу
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.1 Сөйлеу тыныс алуды дұрыс қолдану	4.3.1.2 ұзақ фразаларды (10 дыбыстауда тыныс алу пауз бөле отырып, фразаларды түрде дыбыстап айту
	3.2 Сөйлеу материалды түсіну және қайта жаңғырту	4.3.2.1 қабылданатын жаңғыртылатын сөйлеу материал
	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	4.3.3.1 фразаның әуендік құрылымын
"Әндерді қабылдау және орындау"	4.1 Негізгі дирижерлік қимылдарды түсіну	4.4.1.2 әндердің әуендік интонациялау, хормен дирижер
3 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	4.1.1.3 музыкалық сүйемелді қадаммен, өкшеден аяқты қадаммен тізбектелген сап құру; 4.1.1.4 нұсқау бойынша сап құру, қатар және шеңбер құру
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	4.1.2.2 дене мүсінін түзетуге қалыптастыруға арналған орындау: "Мысық", "Қайырма" жаттығуларын келесі элементтер арқылы орындау: көпір, қару, шпагат; 4.1.2.4 босаңсытушы жаттығулар шеңберде тұрып, қол ұстасып
	1.3 Би қимылдары	4.1.3.3 өз бетімен орындау элементтерін білу және орындау (кем емес)
"Музыка тыңдау"	2.2 Есту арқылы музыканы ажырату	4.2.2.2 есту арқылы вокаль, вокальды-аспаптық орындау орыс халық әндері материалдары

	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	4.2.3.1 есту арқылы музык және әндердің әртүрлі бе (шумақ, қайырма, қысқа ұжымдықтың кезектесуі); 4.2.3.2 шығарманың сипатын анықтау
"Фонетикалық және сөйлеу ырғағы"	3.3 Сөйлеудің ырғақтық-интонациялық құрылымын есту арқылы қабылдау және қайта жаңғырту	4.3.3.3 сөйлеуде интонацияны жеткізу білу (фразаның әуендігі)
	3.4 Фразаны синтагматикалық тұрғыда бөлу	4.3.4.1 әуендік контурды мүмкіндігіне қарай л синтагматикалық екпінді ажырату
"Әндерді қабылдау және орындау"	4.2 Музыка ырғағымен эмоционалды ұжымдық декламация	4.4.2.1 аккомпанементтің басқаруымен әндерді ұжымдық түрде декламациялау
	4.3 Ән айту	4.4.3.1 білім алушылардың шулы және музыкалық сүйемелдеумен әндерді өз бетінше орындау
	4.4 Өзіндік музыкалық шығармашылық іс-әрекет	4.4.4.1 "Мысықтың үйі" музыкалық қойылымы
4 тоқсан		
"Қозғалыстарды дамыту"	1.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	4.1.1.4 нұсқау бойынша сапқа тұру, қатар және шеңбер құру; 4.1.1.5 екі шоғырланған орындау, шеңберді тарылту және қайта құру
	1.2 Ырғақтық гимнастика элементтері	4.1.2.3 заманауи музыкалық ырғақтық-гимнастикалық жаттығуларды орындау; 4.1.2.5 дене мүсінін қалыптастыру жаттығуларды орындау: тізелерді кеудеге қарай жинақтау; тізерлеп отыру қалпын сақтау және бұғу
	1.3 Би қимылдары	4.1.3.4 әлем халықтарының би элементтерін білу және орындау (кем емес)
"Музыка тындау"	2.2 Есту арқылы музыканы ажырату	4.2.2.2 есту арқылы вокаль, вокальды-аспаптық орындау, орыс халық әндері материалдарын ажырату
	2.3 Сипаты бойынша музыкалық пьесаларды анықтау	4.2.3.2 шығарманың сипатын анықтау; 4.2.3.3 есту арқылы симфония, аспаптарының дыбысталуын ажырату
"Әндерді қабылдау және орындау"	4.2 Музыка ырғағымен эмоционалды ұжымдық декламация	4.4.2.2 әндердің әуендерінің бірқалыпты және бірқалыпты емесін ажырату қайта жаңғырту

	4.3 Өн айту	4.4.3.1 білім алушылардың ауыспалы және музыкалық сүйемелдеумен әндерді өз бетінше ойнауы; 4.4.3.2 әуендердің, динамикалық-ырғақтық-дыбыстық-биіктік және ырғақтық талдай білу
--	-------------	---

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
2022 жылғы 1 сәуір
№ 123 бұйрығымен
81-қосымша
Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
2013 жылғы 3 сәуір
№ 115 бұйрығымен
718-қосымша

Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 - сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы 1-тарау. Жалпы ережелер

1. Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының "Білім туралы" Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты – естімейтін білім алушыларда көркемдік-технологиялық білім негіздерін, іскерліктер мен дағдыларды, кеңістіктік-бейнелі, шығармашылық ойлауды қалыптастыру, рухани-адамгершілік мәдениетті, эстетикалық талғамды, шығармашылық қабілеттерді дамыту.

3.Бағдарлама міндеттері:

1) ұлттық және әлемдік мәдениет өнер туындыларымен танысу арқылы құндылық бағдарларын қалыптастыру;

2) шығармашылық жұмыстарды орындау арқылы зерттеушілік білімін, іскерлігін және дағдыларын дамыту;

3) шығармашылық жұмыстарды орындау үшін материалдар мен құралдарды қолдану дағдыларын дамыту;

4) алған білімдері мен дағдыларын әр түрлі әрекет түрлерінде практикада қолдану;

5) әр түрлі материалдар мен құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау;

6) эстетикалық, көркемдік талғамды қалыптастыру.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

1) білімді, қарым-қатынастың әртүрлі әдістерін, проблемаларды шешу және шешім қабылдауды функционалды қолдану, сөйлеу мәдениетін дамыту;

2) естімейтін білім алушыларды арнайы оқытуды сапалы дараландыру мүмкіндіктерін кеңейту;

3) жеке қасиеттерді дамыту (жауапкершілік, табандылық, бастамашылдық, шыдамдылық және төзімділік, өз бетінше жұмыс істеу және топта жұмыс істеу үшін қажетті қасиеттер).

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Естімейтін білім алушыларды оқыту процесінде бірқатар маңызды ерекшеліктерді ескеру қажет:

1) әр оқушының есту қабілетінің болмауы немесе қалдық есту қабілеті әр түрлі;

2) қарапайым ойлау операцияларын меңгеру;

3) есту қабілетінің төмен деңгейінің салдарынан, қиял дамуының төмен деңгейі;

4) механикалық есте сақтаудың басым болуы;

5) сөздік қорының аздығы, дыбыс айту кемшіліктері, енжар сөздіктің белсенді сөздік қорынан басым болуы.

6. "Көркем еңбек" пәнінде естімейтін білім алушыларды оқытудың негізгі қағидалары: қолжетімділік, тұлғалық, көрнекілік және қарым-қатынас, білім берудің бейімділігі, әрекеттік тәсіл.

7. Оқытудағы қолжетімділік материалдың қолжетімділігі және оны білім алушылардың түсінуі, ғылыми ұғымдарды оңтайлы жеткізумен баяндаудан, сабақтарды қажетті иллюстрациялар және дидактикалық материалдармен қамтамасыз етуден тұрады.

8. Тұлғалық -бұл естімейтін білім алушының оқу процесін дараландыру, жеке тұлғаны үйлесімді қалыптастыру және жан-жақты дамыту, шығармашылық қабілеттерін толық ашу және еңбек сабақтарында тұлғаның әлеуметтік маңызды қасиеттерін тәрбиелеу, эмоционалды-еріктік саланы, психикалық процестерді дамыту.

9. Көрнекілік -оқушылардың танымдық тәжірибесін байыту, абстрактілі ұғымдарды игеру үшін қажет нақты өмірде объектіні немесе құбылысты сенсорлық қабылдау негізінде білім, білік және дағдыларды қалыптастыру қажеттілігімен көрінеді: заттар мен әрекеттерді көрсету; суреттер, символдар, сызбалар арқылы.

10. Білім берудің бейімділік принципі әртүрлі білім беру қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған; естімейтін білім алушылар үшін әртүрлі құралдар мен әдістерді қолданады.

11. Әрекеттік тәсіл қазіргі заманғы оқыту жүйесінің негізгі бағытын көрсетеді, онда іс-әрекет білім, білік пен дағдыны қалыптастыру процесі ретінде және естімейтін білім алушының тұлғасын қалыптастырудың түзету-дамыту бағытын қамтамасыз ететін шарт ретінде қарастырылады.

12. Осы тәсілдерді жүзеге асыруға қажет:

1) шығармашылық тапсырмаларды орындау арқылы естімейтін білім алушылардың ауызша, диалогтық және жазбаша сөйлеуін дамыту;

2) сабақтарда барлық психикалық процестердің дамуына ықпал ететін әдістер мен тәсілдерді қолдану;

3) дидактикалық қағидаларды сақтау: өткен материалды қайталау, материал көлемінің қол жетімді болуы;

4) жаңа материал мен терминологияны түсіндіруде көмекші құрал ретінде дактильді және ымдау тілін қолдану.

13. Бағдарламаны іске асыру процесінде мектепті жарақтандыруды, ақпараттық – коммуникациялық технологияларды көздейтін арнайы құрал-жабдықтар мен оқытудың қосалқы құралдары пайдаланылады:

1) интерактивті және проекциялық жабдықтар (проектор, интерактивті тақта);

2) оқытудың арнайы техникалық және компенсаторлық құралдары (фронтальды оқу қызметін қамтамасыз етуге арналған стационарлық дыбыс күшейткіш жабдық, айтылу экраны, жеке есту аппараттары, мультимедиялық компьютерлік сынып, индукциялық ілмектер);

3) интернет желісінің ақпараттық-білім беру ресурстарына шектеусіз қолжетімділік.

14. Бағдарламаны іске асыру үшін сыныптар арнайы жабдықпен жарақтандырылады:

1) фронтальды қызметке арналған стационарлық дыбыс күшейткіш жабдық;

2) заманауи жабдықтары бар компьютерлік сынып;

3) жеке есту аппараттары;

4) айтылу экраны;

5) индукциялық ілмек.

3-тарау. "Көркем еңбек" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

15. "Көркем еңбек" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 32 сағатты;

2) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 33 сағатты;

3) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

4) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

5) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

16. Бағдарлама келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі;
- 2) "Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау" бөлімі;
- 3) "Талдау және бағалау, презентация" бөлімі.

17. "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қоршаған ортаны түсіну және білу;
- 2) мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу;
- 3) шығармашылық идеяларды дамыту;
- 4) жоспарлау.

18. "Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) қоршаған әлемнің бейнесі;
- 2) шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары;
- 3) дайындау технологиясы;
- 4) қауіпсіздік техникасын сақтау.

19. "Талдау және бағалау, презентация" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) презентация;
- 2) өнердегі тәсілдемелерді талдау;
- 3) шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

20. 0 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: қоршаған ортаның кейбір ерекшеліктерін түсіну, таныс кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты); мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларына пікір білдіру; шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді белгілі тәсілдермен сезімін білдіру және шығармашылық идеяны ұсыну;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің

элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа пікір білдіру.

21. 1 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын баяндау; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау; қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын); шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: қарапайым және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа түсінік беру.

22. 2 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын сипаттау; қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын);

шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау; жоспарлау: шығармашылық жұмысты орындаудың кезектілігін анықтау;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: түрлі қолжетімді тәсілдер мен құралдар арқылы қоршаған ортаға тән визуальды элементтерді бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: түрлі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процесті айта отырып өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру; өнердегі тәсілдемелерді талдау: әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын анықтау; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу.

23. 3 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау; шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде тандап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау; жоспарлау: жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды байланыстырып қоршаған

ортаның визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану; дайындау технологиясы: қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау; қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру; өнердегі тәсілдемелерді талдау: әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып анықтау және салыстыру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: шығармашылық жұмысқа түсінік беру және бағалау, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу.

24. 4 - сыныпқа арналған "Көркем еңбек" пәнінің базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны түсіну және білу: табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану; мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу: ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры, жасау техникасы, көңіл-күйі); қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау; шығармашылық идеяларды дамыту: қолжетімді тәсілдермен жұмыстың түрлі техникасын үйлестіріп, сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпаратты іріктеу (ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қоса); жоспарлау: жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау;

2) шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау: қоршаған әлемнің бейнесі: қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды үйлестіріп қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу; шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары: күрделі және қолжетімді тәсілдер мен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи,

жасанды және көркемдік) құрал-саймандар мен материалдармен эксперимент жасау және қолдану; дайындау технологиясы: қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, белгілі бір қатардағы материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру; қолжетімді тәсілдермен түрлі материалдарды (ермексаз, қалдық, қағаз) және техникаларды үйлестіру арқылы түрлі көлемді формаларды жасау; шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану; қауіпсіздік техникасын сақтау: қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану;

3) талдау және бағалау, презентация: презентация: қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру; өнердегі тәсілдемелерді талдау: әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып салыстыру және сәйкестендіру; шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау: критерилерге сәйкес шығармашылық жұмыстарды бағалау, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4: кодында "1" - сынып, "2.1" - бөлімше, "4" - оқыту мақсатының реттік саны.

26. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0.1.1.1 қоршаған ортаның кейбір ерекшеліктерін түсіну, таныс кескіндер мен пішіндер (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты)	1.1.1.1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын баяндау	2.1.1.1 қоршаған ортамен танысу кезінде нысандар мен құбылыстардың (түсі, пішіні, өлшемі, сипаты) визуальды сипаттамасын анықтау және түсіндіру	3.1.1.1 табиғи пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану	4.1.1.1 пішіндерді, декоративті өрнектерді (ою-өрнек) тану және анықтау, өз жұмыстарында оларды қолдану
1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	0.1.2.1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларына пікір білдіру	1.1.2.1 бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын анықтау; 1.1.2.2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін	2.1.2.1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі шығармаларын сипаттау; 2.1.2.2 Қазақстан халықтарының	3.1.2.1 ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры,	4.1.2.1 әлемдік мәдениет өнерінің әр түрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін түсіндіру (жанры,

		анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)	қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін анықтау (ою-өрнек, түсі, материалын)	жасау техникасы, көңіл-күйі); 3.1.2.2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау	жасау көңіл-күйі); 4.1.2 және халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және сипаттау
1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0.1.3.1 қолжетімді белгілі тәсілдермен сезімін білдіру және шығармашылық идеяны ұсыну	1.1.3.1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну	2.1.3.1 қолжетімді тәсілдермен, өнердің айқын құралдарымен сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 2.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін ақпарат жинау	3.1.3.1 қолжетімді тәсілдермен, жұмыс техникасын негізді түрде таңдап сезімін (эмоциялық күйін, сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 3.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін түрлі көздерден ақпарат жинау	4.1.3 тәсілдермен, түрлі үйлес (эмоциялық сипатын) және шығармашылық идеяны ұсыну; 4.1.3 идея үшін ақпарат (Ақпарат) және коммуникативтік техникаларды жинау
1.4 Жоспарлау			2.1.4.1 шығармашылық жұмысты орындаудың кезектілігін анықтау	3.1.4.1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау	4.1.4 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс процесін жоспарлау

2) "Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау" бөлімі:

2 кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0.2.1.1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу	1.2.1.1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен қоршаған ортаның кейбір визуальды элементтерін бейнелеу	2.2.1.1 түрлі қолжетімді тәсілдермен құралдар арқылы қоршаған ортаға тән визуальды элементтерді бейнелеу	3.2.1.1 қолжетімді түрлі құралдар мен техникаларды байланыстырып қоршаған ортаның визуальды элементтерін бейнелеу	4.2.1 түрлі техникаларды үйлес ортаға бейнелеу
2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0.2.2.1 қарапайым және қолжетімді тәсілдермен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды, көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	1.2.2.1 қарапайым және қолжетімді тәсілдермен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	2.2.2.1 түрлі және қолжетімді тәсілдермен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	3.2.2.1 күрделі және қолжетімді тәсілдермен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	4.2.2 қолжетімді тәсілдермен техникаларды пайдаланып, көмекші құралдардың көмегімен (табиғи, жасанды және көркемдік) материалдар мен құрал-саймандарды қолдану

2.3	Дайындау технологиясы	0.2.3.1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру;	1.2.3.1 қарапайым қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру;	2.2.3.1 түрлі қолжетімді тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, материалдар мен компоненттерді біріктіру;	3.2.3.1 қолжетімді тәсілдермен өлшеу, белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру;	4.2.3 тәсілдермен белгілеу, кесу, пішіндеу, жинау, түрлі материалдар мен компоненттерді жалғау, біріктіру;
		0.2.3.2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау;	1.2.3.2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау;	2.2.3.2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау;	3.2.3.2 қолжетімді тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау;	4.2.3 тәсілдерді қолдана отырып, белгілі бір материалдардан (ермексаз, қалдық, қағаз) қарапайым көлемді формаларды жасау;
		0.2.3.3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	1.2.3.3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	2.2.3.3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	3.2.3.3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	4.2.3 шығармашылық жұмыстарды жасау кезінде қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
2.4	Қауіпсіздік техникасын сақтау	0.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	1.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	2.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	3.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану	4.2.4 техникасын сақтай отырып, көмекші құралдардың көмегімен материалдар мен құрал-саймандарды қолдану

3) "Талдау және бағалау, презентация" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Презентация	0.3.1.1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру	1.3.1.1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қолжетімді оңай тәсілдермен таныстыру	2.3.1.1 қолжетімді тәсілдермен негізгі идея мен процесті айта отырып өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру	3.3.1.1 қолжетімді тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру	4.3.1 тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып, негізгі идея мен процесті айта отырып шығармашылық тәсілмен өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) таныстыру
3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау			2.3.2.1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын анықтау	3.3.2.1 әртүрлі өнер туындыларын орындаудың негізгі айқын құралдары мен материалдарын арнайы терминдерді қолданып анықтау және салыстыру	4.3.2 тәсілдермен арнайы терминдерді қолданып анықтау және салыстыру

3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0.3.3.1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру	1.3.3.1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру	2.3.3.1 шығармашылық жұмысқа түсінік беру және оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу	3.3.3.1 шығармашылық жұмыстарды бағалау және түсіндіру, оны жетілдіру бойынша бастамаларды енгізу	4.3.3 сәйкес жұмыс оны бойынша баста
---	---	---	--	---	--------------------------------------

27. Бағдарлама есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Есту қабілеті бұзылған
(естімейтін) білім алушыларға
арналған бастауыш
білім беру деңгейінің 0-4
сыныптары үшін "Көркем
еңбек" пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Көркем еңбек" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттар
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0.1.1.1 қоршаған ерекшеліктерін кескіндер мен пішіні, өлшемі, с
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0.1.3.1 қолжазбалық тәсілдермен сезімдік шығармашылық
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0.2.2.1 қарапайым тәсілдер мен пайдаланып, көмекімен (табиғат көркемдік) материалдарды қолдану
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0.2.1.1 қарапайым тәсілдермен қо

			кейбір визуаль, бейнелеу
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0.3.1.1 өзінің (бұйым) қол тәсілдермен таны
Менің мектебім	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0.1.1.1 қоршаған ерекшеліктерін кескіндер мен пішіні, өлшемі, с
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлем бейнесі	0.2.1.1 қарапай тәсілдермен қо кейбір визуаль, бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0.2.2.1 қарапайы тәсілдер мен пайдаланып, көм көмегімен (та көркемдік) матер саймандарды қол
		2.3 Дайындау технологиясы	0.2.3.1 қарапай тәсілдермен пішіндеу, жинау, компоненттерді б
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым Бізді қоршаған әлем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	0.1.2.1 ұлттық мәдениет өн шығармаларына
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	0.1.3.1 қолж тәсілдермен сезі шығармашылық
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0.2.1.1 қарапай тәсілдермен қо кейбір визуаль, бейнелеу
	2. Жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0.2.2.1 қарапайы тәсілдер мен пайдаланып, көм көмегімен (та көркемдік) матер саймандарды қол
3-тоқсан			
Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	0.1.1.1 қоршаған ерекшеліктерін кескіндер мен пішіні, өлшемі, с
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	0.2.1.1 қарапай тәсілдермен қо кейбір визуаль, бейнелеу

		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	0.2.2.1 қарапайым тәсілдер мен пайдаланып, көмекімен (таңбалық) көркемдік) материалдарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	0.2.3.2 қолжетімді қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарапайым формаларды жасау 0.2.3.3 жұмыстарды жалғастыру ұлттық мәдениет қолдану материалдары компоненттерді қолжетімді тәсілдермен кесу, пішіндеу, жинау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып құралдардың материалдар саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0.3.1.1 өзінің (және бұйым) қолдану тәсілдермен таныстыру
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0.3.3.1 шығармашылық түсінік беру
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	0.1.2.1 ұлттық мәдениет өкілдерінің шығармаларына таныстыру
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	0.2.3.1 қарапайым тәсілдермен таныстыру, пішіндеу, жинау компоненттерді қолдану 0.2.3.2 қолжетімді қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарапайым формаларды жасау 0.2.3.3 жұмыстарды жалғастыру ұлттық мәдениет қолдану
			0.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып құралдардың материалдар саймандарды қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып құралдардың материалдар саймандарды қолдану

	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0.3.1.1 өзінің (бұйым) қол тәсілдермен таны
4-тоқсан			
Тағам және сусын Дені саудың - жаны сау	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	0.1.2.1 ұлттық мәдениет өн шығармаларына
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	0.2.3.2 қолжет қолдана отыры материалдардан қағаз материалд көлемді формала
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	0.2.4.1 қауіпсіз сақтай отыр құралдардың материалдар саймандарды қол
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	0.3.1.1 өзінің (бұйым) қол тәсілдермен таны
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	0.3.3.1 шығарма түсінік беру

2) 1-сынып:

2-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттар
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	1.1.1.1 қоршаған кезінде ны құбылыстардың өлшемі, сипа сипаттамасын ба
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1.1.3.1 қолжеті өнердің айқын сезімін (эмо сипатын) және идеяны ұсыну
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1.2.2.1 қарапайы тәсілдер мен пайдаланып, көм көмегімен (таби көркемдік) матер саймандарды қол
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	1.2.1.1 қарапайы тәсілдермен идеяларды білді ортаның кей элементтерін қол

	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	1.3.1.1 өзінің (қолбұйым) қол тәсілдермен таны
Менің мектебім	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	1.1.1.1 қоршаған орта кезінде нысандардың құбылыстардың өлшемі, сипатын сипаттамасын ба
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	1.2.1.1 шығармашылық білдірудің қарапайым анықтай отырып ортаның кейбір элементтерін пай
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1.2.2.1 қарапайым тәсілдер мен пайдаланып, көмекпен (табиғат көркемдік) материалдарды қол
		2.3 Дайындау технологиясы	1.2.3.1 қарапайым тәсілдермен өзінің пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру 1.2.3.2 қолжетімді қолдана отырып материалдардан (мысалы, қағаз) қарапайым формаларды жасау 1.2.3.3 жұмыстарды жасау ұлттық мәдениет қолдану
2-тоқсан			
Менің отбасым және достарым	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	1.1.2.1 бейнелеу түрлері мен жанр 1.1.2.2 қазақ қолданбалы өнер элементтерін анықтау түсі, материалын
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1.1.3.1 қолжетімді өнердің айқын сезімін (эмоция сипатын) және идеяны ұсыну
		2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	1.2.1.1 қарапайым тәсілдермен идеяларды білдіру ортаның кейбір элементтерін қол

	2. Жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1.2.2.1 қарапайым тәсілдер мен пайдаланып, көмекімен (табиғат көркемдік) материалдарды қолдану
Бізді қоршаған әлем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1. Қоршаған ортаны түсіну және білу	1.1.1.1 қоршаған ортаның кезінде нысандардың құбылыстардың өлшемі, сипатын сипаттамасын бақылау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	1.2.1.1 қарапайым тәсілдермен идеяларды білдіру ортаның кейбір элементтерін қолдану
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1.2.2.1 қарапайым тәсілдер мен пайдаланып, көмекімен (табиғат көркемдік) материалдарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	1.2.3.1 қарапайым тәсілдермен сипаттау, пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру 1.2.3.2 қолжетімді қолдана отырып материалдардан (мысалы, қағаз) қарапайым формаларды жасау 1.2.3.3 жұмыстарды жаңашыл, ұлттық мәдениет қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1.2.4.1 қауіпсіздік сақтай отырып құралдардың материалдар саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	1.3.3.1 шығармашылық түсінік беру
3-тоқсан			
Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1.1.3.1 қолжетімді өнердің айқын сезімін (эмоцияны сипатын) және идеяны ұсыну

	2. Жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	1.2.2.1 қарапайым тәсілдер мен пайдаланып, көмекімен (табиғат көркемдік) материалдарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	1.2.3.1 қарапайым тәсілдермен пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру 1.2.3.2 қолжетпейтін қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарапайым формаларды жасау 1.2.3.3 жұмыстарды жалғастыру, ұлттық мәдениетті қолдану
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	1.1.2.1 бейнелеу түрлері мен жанрлары 1.1.2.2 қазына, қолданбалы элементтерін анықтау, түсі, материалын
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	1.2.3.1 қарапайым тәсілдермен пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру 1.2.3.2 қолжетпейтін қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарапайым формаларды жасау 1.2.3.3 жұмыстарды жалғастыру, ұлттық мәдениетті қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1.2.4.1 қауіпсіздік сақтай отырып құралдардың материалдар саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	1.3.1.1 өзінің (бұйым) қолдану тәсілдермен таныстыру
4-тоқсан			
Тағам және сусын	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	1.1.2.1 бейнелеу түрлері мен жанрлары

Дені саудың - жаны сау			1.1.2.2 қазіргі заманғы қолданбалы өнердің элементтерін анықтау, түсі, материалын
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	1.2.3.1 қарапайым тәсілдермен пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру 1.2.3.2 қолжетімді қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарапайым формаларды жасау 1.2.3.3 жұмыстарды жаңа ұлттық мәдениетке қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1.2.4.1 қауіпсіздік сақтай отырып құралдардың материалдар саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	1.3.1.1 өзінің (жұмыс бұйым) қолдану тәсілдермен таныстыру

3) 2-сынып:

3-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өзім туралы	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2.1.1.1 қоршаған орта кезінде нығайту құбылыстардың өлшемі, сипатын сипаттамасын түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.1 қолжетімді өнердің айқын сезімін (эмоция сипатын) және идеяны ұсыну; 2.1.3.2 шығармашылық дамыту үшін ақпарат
		1.4 Жоспарлау	2.1.4.1 шығармашылық орындаудың кезеңі
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	2.2.3.1 түрлі тәсілдермен пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру

			2.2.3.2 қолжеткізуге қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарап формаларды жасау
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2.2.3.3 жұмыстарды жалғастыру, ұлттық мәдениет қолдану
Менің отбасым және достарым	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2.1.1.1 қоршаған орта кезінде нығайту, құбылыстардың өлшемі, сипатын сипаттамасын түсіндіру
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	2.1.2.1 ұлттық мәдениет өкілдерінің шығармаларын өзінің идеясын қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.1 қолжеткізуге өнердің айқын сезімін (эмоциялар) сипатын) және идеяны ұсыну
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2.1.3.2 шығармашылық дамыту үшін ақпарат
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2.2.2.1 түрлі тәсілдер мен пайдаланып, көмекшімен (табиғат көркемдік) материалдар саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	2.2.4.1 қауіпсіздік сақтай отырып құралдардың материалдар саймандарды қолдану
			2.3.2.1 әртүрлі өнер орындаудың құралдары мен анықтау
2-тоқсан			
Менің мектебім	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.1 қолжеткізуге өнердің айқын сезімін (эмоциялар)

			сипатын) және идеяны ұсыну 2.1.3.2 шығармашылық жұмыстарды дамыту үшін ақпараттық технологияларды қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	2.2.3.1 түрлі тәсілдермен пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру 2.2.3.2 қолжетпейтін материалдардан (каğıз) қарапайым формаларды жасау 2.2.3.3 жұмыстарды жалғастыру, ұлттық мәдениетті қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2.3.3.1 шығармашылық түсінік беру және бойынша бастамалар
Менің туған өлкем	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2.1.1.1 қоршаған орта кезінде нысанға келу, құбылыстардың өлшемі, сипатын сипаттамасын түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.1 қолжетпейтін өнердің айқын сезімін (эмоция) сипатын) және идеяны ұсыну; 2.1.3.2 шығармашылық дамыту үшін ақпараттық технологияларды қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2.2.2.1 түрлі тәсілдер мен пайдаланып, көмекшімен (табиғат) көркемдік) материалдарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	2.2.3.1 түрлі тәсілдермен пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру 2.2.3.2 қолжетпейтін материалдардан (каğıз) қарапайым формаларды жасау 2.2.3.3 жұмыстарды жалғастыру

			ұлттық мәдениет қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	2.3.1.1 қолжетімді негізгі идея мен отырып өзінің бұйым) таныстыр
3-тоқсан			
Дені саудың – жаны сау!	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2.1.1.1 қоршаған кезінде ны құбылыстардың өлшемі, сипаттамасын түсіндіру
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	2.1.2.1 ұлттық мәдениет өн шығармаларын өзінің идеясын қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	2.2.3.1 түрлі тәсілдермен пішіндеу, жинау компоненттерді б
			2.2.3.2. қолжетімді қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарап формаларды жас
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	2.2.3.3 жұмыстарды жа ұлттық мәдениет қолдану
			2.3.1.1 қолжетімді негізгі идея мен отырып өзінің бұйым) таныстыр
		3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	2.3.2.1 әртүрлі өн орындаудың құралдары мен анықтау
	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	2.1.2.1 ұлттық мәдениет өн шығармаларын өзінің идеясын қолдану
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.1 қолжетімді өнердің айқын сезімін (эмо сипатын) және идеяны ұсыну;

			2.1.3.2 шығармашылық жұмыстарды дамыту үшін ақпараттық технологияларды қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2.2.2.1 түрлі тәсілдер мен пайдаланып, көмекші құралдармен (табиғат, көркемдік) материалдарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	2.2.3.1 түрлі тәсілдермен пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру 2.2.3.2. қолжазбалық қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарапайым формаларды жасау 2.2.3.3 жұмыстарды жалғастыру, ұлттық мәдениетті қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	2.3.1.1 қолжетімді негізгі идея мен оны қолданып отырып өзінің бұйым) таныстыру
4-тоқсан			
Қоршаған орта	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	2.1.1.1 қоршаған орта кезінде нысанға келу, құбылыстардың өлшемі, сипатын сипаттамасын түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.1 қолжетімді өнердің айқын сезімін (эмоция) сипатын) және идеяны ұсыну; 2.1.3.2 шығармашылық жұмыстарды дамыту үшін ақпараттық технологияларды қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	2.2.1.1 түрлі тәсілдермен идеяларды білдіру, қоршаған орта элементтерін қолдану
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2.2.2.1 түрлі тәсілдер мен пайдаланып, көмекші құралдармен (табиғат, көркемдік) материалдарды қолдану

		2.3 Дайындау технологиясы	2.2.3.1 түрлі тәсілдермен пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру; 2.2.3.2. қолжазбалықтарды қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарапайым формаларды жасау; 2.2.3.3 жұмыстарды жалғастыру, ұлттық мәдениетті қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып құралдардың материалдар саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	2.3.3.1 шығармашылық түсінік беру және бойынша бастамалар
Саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.1 қолжетімді өнердің айқын сезімін (эмоционалдық сипатын) және идеяны ұсыну; 2.1.3.2 шығармашылық дамыту үшін ақпарат
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	2.2.2.1 түрлі тәсілдермен пайдаланып, көмекшілік (табиғат, көркемдік) материалдарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	2.2.3.1 түрлі тәсілдермен пішіндеу, жинау, компоненттерді біріктіру; 2.2.3.2. қолжазбалықтарды қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарапайым формаларды жасау; 2.2.3.3 жұмыстарды жалғастыру, ұлттық мәдениетті қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	2.3.1.1 қолжетімді негізгі идея мен

			отырып өзінің бұйым) таныстыр
--	--	--	-------------------------------

4) 3-сынып:

4-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттар
1-тоқсан			
Тірі табиғат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3.1.1.1 табиғат декоративті өрнектану және жұмыстарында о
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.1 қолжеті жұмыс техникас таңдап сезімін (сипатын) және идеяны ұсыну; 3.1.3.2 шығарма дамыту үшін ақпарат жинау
		1.4 Жоспарлау	3.1.4.1 жұмыс ұйымдастыру процесін жоспар
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	3.2.1.1 қолжетім мен техникалард қоршаған орта элементтерін бей
		2.3 Дайындау технологиясы	3.2.3.1 қолжеті өлшеу, белгілеу жинау, түрлі компоненттерді ж 3.2.3.2 қолжет қолдана отыры материалдардан (қағаз) қарап формаларды жас 3.2.3.3 жұмыстарды жа ұлттық мәдениет қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3.3.3.1 жұмыстарды түсіндіру, оны ж бастамаларды ен
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3.1.1.1 табиғат декоративті өрнектану және жұмыстарында о
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	3.1.2.1 ұлттық мәдениет өнер шығармаларын б

			ерекшеліктерін жасау техникасы 3.1.2.2 қазақ хал халықтарының өнерінің ұлттық анықтау және сип
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.1 қолжеті жұмыс техникас таңдап сезімін (сипатын) және идеяны ұсыну; 3.1.3.2 шығарма дамыту үшін ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3.2.2.1 күрделі тәсілдер мен пайдаланып, көм көмегімен (табиік көркемдік) матер саймандарды қол
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3.2.4.1 қауіпсіздік сақтай отыр кұралдардың материалдар саймандарды қол
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	3.3.2.1 әртүрлі ө орындаудың кұралдары мен арнайы термин анықтау және сал
2-тоқсан			
Уақыт	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.1 қолжеті жұмыс техникас таңдап сезімін (сипатын) және идеяны ұсыну; 3.1.3.2 шығарма дамыту үшін ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	3.2.3.1 қолжеті өлшеу, белгілеу жинау, түрлі компоненттерді ж 3.2.3.2 қолжет қолдана отыры материалдардан (қағаз) қарап формаларды жас 3.2.3.3 жұмыстарды жа

			ұлттық мәдениет қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3.3.3.1 жұмыстарды түсіндіру, оны жасау бастамаларды енгізу
Сәулет	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3.1.1.1 табиғаттың декоративті өрнектерін таныту және жұмыстарында оларды қолдану
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.1 қолжетімді жұмыс техникасын тандап сезімін (сипатын) және идеяны ұсыну; 3.1.3.2 шығармашылық дамыту үшін ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3.2.2.1 күрделі тәсілдер мен пайдаланып, көмекшімен (табиғаттың көркемдік) материалдарды қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	3.2.3.1 қолжетімді өлшеу, белгілеу жинау, түрлі компоненттерді жинау; 3.2.3.2 қолжетімді қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарапайым формаларды жасау; 3.2.3.3 жұмыстарды жасау ұлттық мәдениет қолдану
			3.3.1.1 қолжетімді арнайы терминдер негізгі идея мен оны отырып шығармашылығын өзінің жұмысын таныстыру
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	
3-тоқсан			
Өнер	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3.1.1.1 табиғаттың декоративті өрнектерін таныту және жұмыстарында оларды қолдану
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	3.1.2.1 ұлттық мәдениет өнерін

			шығармаларын б ерекшеліктерін жасау техникасы 3.1.2.2 қазақ хал халықтарының өнерінің ұлтты анықтау және сип
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	3.2.3.1 қолжеті өлшеу, белгілеу жинау, түрлі компоненттерді ж 3.2.3.2 қолжет қолдана отыры материалдардан қағаз) қарап формаларды жас 3.2.3.3 жұмыстарды жа ұлттық мәдениет қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	3.3.1.1 қолжеті арнайы термин негізгі идея ме отырып шығарм өзінің жұмысын таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	3.3.2.1 әртүрлі ө орындаудың құралдары мен арнайы термин анықтау және сал
		3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3.3.3.1 жұмыстарды түсіндіру, оны ж бастамаларды ен
	Атақты тұлғалар	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу 2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары
			3.1.2.1 ұлттық мәдениет өнер шығармаларын б ерекшеліктерін жасау техникасы 3.1.2.2 қазақ хал халықтарының өнерінің ұлтты анықтау және сип 3.2.2.1 күрделі тәсілдер мен пайдаланып, көм көмегімен (табиғ көркемдік) матер саймандарды қол

		2.3 Дайындау технологиясы	3.2.3.1 қолжетімді өлшеу, белгілеу жинау, түрлі компоненттерді жинау; 3.2.3.2 қолжетімді қолдана отырып материалдардан (қағаз) қарап формаларды жасау; 3.2.3.3 жұмыстарды жаңа ұлттық мәдениет қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	3.3.1.1 қолжетімді арнайы термин негізгі идея мен отырып шығарманың өзіннің жұмысын таныстыру
4-тоқсан			
Су - тіршілік көзі	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	3.1.1.1 табиғат декоративті өрнектану және жұмыстарында о
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.1 қолжетімді жұмыс техникасын тандап сезімін (сипатын) және идеяны ұсыну; 3.1.3.2 шығармашылық дамыту үшін ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	3.2.1.1 қолжетімді мен техникаларды қоршаған орта элементтерін бей
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3.2.2.1 күрделі тәсілдер мен пайдаланып, көмекімен (табиғат көркемдік) матер саймандарды қол
		2.3 Дайындау технологиясы	3.2.3.1 қолжетімді өлшеу, белгілеу жинау, түрлі компоненттерді жинау; 3.2.3.2 қолжетімді қолдана отырып материалдардан

			қағаз) қарап формаларды жас 3.2.3.3 жұмыстарды жа ұлттық мәдениет қолдану доступн
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3.2.4.1 қауіпсіз сақтай отыр құралдардың материалдар саймандарды кол
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	3.3.3.1 жұмыстарды түсіндіру, оны ж бастамаларды ен
Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.1 қолжеті жұмыс техникас таңдап сезімін (сипатын) және идеяны ұсыну; 3.1.3.2 шығарма дамыту үшін ақпарат жинау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	3.2.2.1 күрделі тәсілдер мен пайдаланып, көм көмегімен (таби көркемдік) матер саймандарды кол
		2.3 Дайындау технологиясы	3.2.3.1 қолжеті өлшеу, белгілеу жинау, түрлі компоненттерді ж 3.2.3.2 қолжет қолдана отыр материалдардан (қағаз) қарап формаларды жас 3.2.3.3 жұмыстарды жа ұлттық мәдениет қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	3.3.1.1 қолжеті арнайы термин негізгі идея ме отырып шығарм өзінің жұмысын таныстыру

5) 4-сынып:

5-кесте

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттар
1-тоқсан			
Менің Отаным - Қазақстан	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1. Қоршаған ортаны түсіну және білу	4.1.1.1 табиғаттың декоративті өрнектену және жұмыстарында о
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 қолжетер жұлдыздың түсініксіздігі, үйлестіріп, сезімді күйін, сипатын шығармашылық 4.1.3.2 шығармашылық дамыту үшін ақпаратты іріктеу
		1.4 Жоспарлау	4.1.4.1 жұмысты ұйымдастыру және жоспарлау
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	4.2.3.1 қолжетер өлшеу, белгілеу, жинау, белгілі материалдар мен жалғау, біріктіру 4.2.3.2. қолжетім, материалдарды (қағаз) және техниканы арқылы түрлі жасау; 4.2.3.3 шығармашылық жасау кезінде мәдениетінің эле
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4.3.3.1 критерий шығармашылық бағалау, оны жасау бастамаларды ен
Адами құндылықтар	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4.1.1.1 табиғаттың декоративті өрнектену және жұмыстарында о
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	4.1.2.1 ұлттық мәдениет өнері шығармаларын (ерекшеліктерін жасау техникасы 4.1.2.2 қазақ халықтарының құлтық ерекше және сипаттау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 тәсілдермен жұмыс техникасын үй

			(эмоциялық күй шығармашылық 4.1.3.2 шығарма дамыту үшін ақпаратты іріктеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4.2.2.1 күрделі тәсілдер мен пайдаланып, көмекімен (табиғи көркемдік) құралдармен және қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4.2.4.1 қауіпсіздік сақтай отырып, құралдардың материалдар саймандарды қолдану
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	4.3.2.1 әртүрлі орындаудың құралдары мен арнайы терминологияны салыстыру және
2-тоқсан			
Мәдени мұра	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 тәсілдермен жұмыс техникасын үйрену (эмоциялық күй шығармашылық 4.1.3.2 шығарма дамыту үшін ақпаратты іріктеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	4.2.3.1 қолжетпейтін өлшеу, белгілеу жинау, белгілі материалдармен жалғау, біріктіру 4.2.3.2. қолжетімді материалдарды (қағаз) және техника арқылы түрлі күйге жасау; 4.2.3.3 шығармашылық жасау кезінде мәдениетінің элементтері
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4.3.3.1 критерийлермен шығармашылық бағалау, оны жасау бастамаларды енгізу
Мамандықтар әлемі	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4.1.1.1 табиғи декоративті өрнек

			тану және жұмыстарында о
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 қолжет жумыстың тү үйлестіріп, сез күйін, сип шығармашылық 4.1.3.2 шығарма дамыту үшін ақпаратты іріктеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4.2.2.1 күрделі тәсілдер мен пайдаланып, көм көмегімен (таби көркемдік) құр материалдармен және қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	4.2.3.1 қолжет өлшеу, белгілеу жинау, белгілі материалдар ме жалғау, біріктіру 4.2.3.2 қолжетімд материалдарды қағаз) және техн арқылы түрлі ке жасау; 4.2.3.3 шығарма жасау кезінде мәдениетінің эле
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	4.3.1.1 қолжет арнайы термин негізгі идея м отырып шығарм өзінің жұмысы таныстыру
3-тоқсан			
Табиғи құбылыстар	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4.1.1.1 таби декоративті өрн тану және жұмыстарында о
		1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	4.1.2.1 ұлттық мәдениет өнер шығармаларын б ерекшеліктерін жасау техникасы 4.1.2.2 қазақ хал халықтарының қ ұлттық ерекше және сипаттау

	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	4.2.1.1 қолжетімді мен техникалармен қоршаған орта элементтерін бейн
		2.3 Дайындау технологиясы	4.2.3.1 қолжетімді өлшеу, белгілеу жинау, белгілі материалдармен жалғау, біріктіру 4.2.3.2 қолжетімді материалдарды (қағаз) және техник арқылы түрлі кесу жасау; 4.2.3.3 шығармашылық жасау кезінде мәдениетінің эле
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	4.3.1.1 қолжетімді арнайы термин негізгі идея мен отырып шығармашылығын өзінің жұмысын таныстыру
		3.2 Өнердегі тәсілдемелерді талдау	4.3.2.1 әртүрлі орындаудың құралдары мен арнайы термин салыстыру және
Қоршаған ортаны қорғау	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.2 Мәдениет пен дәстүрді, тарихты түсіну және білу	4.1.2.1 ұлттық мәдениет өнер шығармаларын (ерекшеліктерін жасау техникасы) 4.1.2.2 қазақ халықтарының қ ұлттық ерекше және сипаттау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 қолжетімді жұмыстың тү үйлестіріп, сез күйін, сип шығармашылық 4.1.3.2 шығармашы дамыту үшін ақпаратты іріктеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.1 Қоршаған әлемнің бейнесі	4.2.1.1 қолжетімді мен техникалармен қоршаған орта элементтерін бей

		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4.2.2.1 күрделі тәсілдер мен пайдаланып, көмекімен (табиғи көркемдік) құралдармен және қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	4.2.3.1 қолжетімді өлшеу, белгілеу жинау, белгілі материалдар мен жалғау, біріктіру 4.2.3.2 қолжетімді материалдарды (қағаз) және техника арқылы түрлі көрсеткіш жасау; 4.2.3.3 шығармашылық жасау кезінде мәдениетінің элементтері
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	4.3.1.1 қолжетімді арнайы терминология негізгі идея мен оны отырып шығармашылығын өзінің жұмысымен таныстыру

4-тоқсан

Ғарышқа саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны түсіну және білу	4.1.1.1 табиғаттың декоративті өрнегі мен тану және жұмыстарында оны
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 жұмыс тәсілдермен жұмыс техникасын үйрену (эмоциялық күй) шығармашылық 4.1.3.2 шығармашылық дамыту үшін ақпаратты іріктеу
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4.2.2.1 күрделі тәсілдер мен пайдаланып, көмекімен (табиғи көркемдік) құралдармен және қолдану
		2.3 Дайындау технологиясы	4.2.3.1 қолжетімді өлшеу, белгілеу жинау, белгілі

			материалдар мен жалғау, біріктіру 4.2.3.2 қолжетімді материалдарды (қағаз) және техн арқылы түрлі ке жасау; 4.2.3.3 шығарма жасау кезінде мәдениетінің эле
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4.2.4.1 қауіпсі сақтай оты құралдардың материалдар саймандарды кол
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.3 Шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау	4.3.3.1 крите шығармашылық бағалау, оны ж бастамаларды ен
Болашаққа саяхат	1. Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 қолжет жұмыстың тү үйлестіріп, сез күйін, сип шығармашылық 4.1.3.2 шығарма дамыту үшін ақпаратты іріктеу
		2.2 Шығармашылық жұмыстарды орындаудың материалдары мен техникалары	4.2.2.1 күрделі тәсілдер мен пайдаланып, көм көмегімен (таби көркемдік) құр материалдармен және қолдану
	2. Шығармашылық жұмыстарды дайындау және жасау	2.3 Дайындау технологиясы	4.2.3.1 қолжет өлшеу, белгілеу жинау, белгілі материалдар ме жалғау, біріктіру 4.2.3.2 қолжетімді материалдарды (қағаз) және техн арқылы түрлі ке жасау; 4.2.3.3 шығарма жасау кезінде мәдениетінің эле
	3. Талдау және бағалау, презентация	3.1 Презентация	4.3.1.1 қолжет арнайы термин негізгі идея м

			отырып шығарм өзінің жұмысып таныстыру
--	--	--	--

Қазақстан Республика
Білім және ғылым ми
2022 жылғы 1 сәуір
№ 123 бұйрығын
82-қосымша
Қазақстан Республи
Білім және ғылым мин
2013 жылғы 3 сәуір
№ 115 бұйрығын
719-қосымша

Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 – сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 – сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының "Білім туралы" Заңының 5-бабы 6 - тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – есту қабілеті бұзылған білім алушыларда дене шынықтыру негіздерін қалыптастыру, қозғалыс дағдылары мен дене қабілеттерін дамыту, білім алушылар денсаулығының оңтайлы деңгейін қолдау, дене шынықтыру саласындағы білімді меңгеру және игерілген тәсілдер мен дағдыларды пайдалану арқылы сауықтыру қызметін жүзеге асыру.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) білім алушылардың дене және психологиялық денсаулығын нығайту;
2) дене тәрбиесі және спорт саласында теориялық білім мен практикалық дағдыларды қалыптастыру;

3) қозғалыс дағдыларын, төзімділікті, жылдамдықты, күшті, ептілік пен икемділікті дамыту;

4) білім алушыларды салауатты өмір салтына ынталандыру;

4. Түзете-дамыту міндеттері:

1) сөйлеу мәдениетін дамыту, білімді функционалдық қолдану, коммуникацияның әртүрлі тәсілдері, проблемаларды шешу және шешімдер қабылдау;

2) есту қабілеті бұзылған білім алушыларды арнайы оқытудың сапалы дараландыру мүмкіндіктерін кеңейту;

3) жеке тұлғалық қасиеттерді дамыту (жауапкершілік, табандылық, бастамашылдық, шыдамдылық және өз бетінше жұмыс істеу және командада жұмыс істеу үшін қажетті төзімділік).

2 тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Есту қабілеті бұзылған білім алушыларды оқыту процесінде бірқатар ерекшеліктерді ескеру қажет:

1) әрбір білім алушының қалдық есту қабілеті әртүрлі;

2) кейбір білім алушылардың есту қабілеті жоқ;

3) қозғалыстарды үйлестірудің жеткіліксіздігі және қозғалыстардың белгісіздігі;

4) қозғалыс дағдыларын меңгерудің баяулауы;

5) кеңістікті бағдарлаудың төмен деңгейі, статикалық және динамикалық тепе-теңдікті сақтаудың қиындығы;

6) баяу ден қою қабілеті, жекелеген қозғалыстардың орындалу жылдамдығы және қозғалыс белсенділігінің қарқыны.

7) сөздік қорын шектеу, дыбыс айту бұзылысы, пассивті сөздіктің белсендіден басым болуы.

6. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінде есту қабілеті зақымдалған білім алушыларды оқытудың негізгі қағидаттары: қолжетімділік, жеке көзқарас, көрнекілік және коммуникативтілік.

7. Оқытудағы қол жетімділік-бұл материалдың білім алушыларға қол жетімді және түсінікті болуымен, тұжырымдамаларды оңтайлы жеткізумен, мәтіндерді қажетті иллюстрациялармен және дидактикалық материалдармен қамтамасыз етумен бекітіледі.

8. Оқыту процесінде есту қабілеті бұзылған оқушымен жеке жұмыс жасау "Бейімделген дене шынықтыру" сабағында тұлғаның жан-жақты дамуы мен үйлесімді қалыптасуы, тұлғаның шығармашылық қабілеттерін толық ашу және әлеуметтік маңызды қасиеттерін тәрбиелеумен, эмоциялық ерік аясын, психикалық процестерін түзетумен бекітіледі.

9. Көрнекілік принципі оқушылардың танымдық тәжірибесін байыту үшін қажет нақты өмірде объектіні немесе құбылысты сенсорлық қабылдау негізінде білім, білік және дағдыларды қалыптастыру қажеттілігінен көрінеді: суреттер, символдар, сызбалар арқылы заттар мен әрекеттерді көрсету.

10. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнін оқытудағы коммуникативтік тәсіл қарым-қатынас құралы ретінде тілді меңгеруден тұрады және білім алушыларды әртүрлі тілдік жағдайларда еркін бағдар жасауға үйретуге арналған.

11. Осы қағидаттарды іске асыру үшін:

1) негізгі қозғалыс дағдыларымен танысу арқылы есту қабілеті бұзылған білім алушылардың ауызша, диалогтық сөйлеуін дамыту;

2) сабақтарда барлық психикалық процестердің дамуына ықпал ететін тәсілдер мен әдістерді қолдану;

3) дидактикалық принциптерді сақтау: материалды зерттеудегі қайталану, материалдың рұқсат етілген көлемі;

4) жаңа материалды, терминологияны және жаттығуларды түсіндіруде көмекші құрал ретінде дактильді және ыммен сөйлеу тілі қолданылады.

12. Бағдарламаны іске асыру процесінде мектепті жарақтандыруды, ақпараттық – коммуникациялық технологияларды көздейтін арнайы жабдық пен оқытудың қосалқы құралдары пайдаланылады:

1) интерактивті және проекциялық жабдықтар (проектор, интерактивті тақта);

2) оқытудың арнайы техникалық және компенсаторлық құралдары (фронтальды оқу қызметін қамтамасыз етуге арналған стационарлық дыбыс күшейткіш жабдық, айтылу экраны, жеке есту аппараттары);

3) Интернет желісінің ақпараттық-білім беру ресурстарына шектеусіз қолжетімділігі.

13. Бағдарламаны іске асыру үшін спорт залы арнайы жабдықтармен қамтамасыз етіледі:

1) фронтальды қызметке арналған стационарлық дыбыс күшейткіш жабдық;

2) индукциялық ілмектер;

3) жеке есту аппараттары;

4) айтылу экраны.

3-тарау. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

14. "Бейімделген дене шынықтыру" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 0 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 96 сағатты;

2) 1 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 99 сағатты;

3) 2 – сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;

4) 3 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;

5) 4 – сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

15. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

1) "Теориялық мәліметтер" бөлімі;

2) "Гимнастика" бөлімі;

3) "Ұлттық және зияткерлік ойындар";

4) "Қозғалмалы ойындар" бөлімі;

5) "Жеңіл атлетика" бөлімі.

16. "Теориялық мәліметтер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы;

2) жеке гигиена және күн тәртібі;

3) паралимпиада ойындары.

17. "Гимнастика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру;

2) жалпы дамыту жаттығулары;

3) дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары;

4) заттармен жасалатын жаттығулар;

5) ырғақтық жаттығулар;

6) өрмелеу және асып өту;

7) тепе-теңдік жаттығулары.

18. "Ұлттық және зияткерлік ойындар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) тоғыз құмалақ;

2) асық;

3) дойбы;

4) шахмат.

19. "Қозғалмалы ойындар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары;

2) тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар;

3) бағдарлау қабілетін дамытатын ойындары;

4) кедергілерді жеңуге арналған ойындар;

5) тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар.

20. "Жеңіл атлетика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) жүру;

2) жүгіру;

3) лақтыру;

4) секіру.

21. 0-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: спорт залындағы тәртіп ережесі мен қауіпсіздік техникасы; жеке гигиена және күн тәртібі; паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойындардың даму тарихы;

2) гимнастика: спорт залы, бағанға, жұптарға сапқа тұру; дене бөліктерін (оң, сол қол және аяқ, алақан, бел, өкше, аяқтың ұшы) бағдарлауды үйрету; қолды

жанына, жоғары, алға, артқа қарай қозғалту; денені жанына, алға және артқа қарай еңкейту; гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстаған күйде отырып-тұру; қолын тізеге, гимнастикалық орындыққа тіреп, денені алдыға еңкейту; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта түзу сызықтың бойымен жүру; басына жүк қойып жүру; басына жүк қойып, қолдарын беліне, жанына, қайтадан беліне қойып жүру; басына жүк қойып жартылай жүрелеп жүру; дыбыс сигналы бойынша допты шеңберде, бір-біріне домалату; секіретін доп; допты себетке лақтыру; лақтырған допты табу; санақ бойынша түрлі қарқынмен жүру; 1 санағына, 2,3 санақтарына екпін жасап жүру; музыкаға, әр 1-ші санақ бойынша қарапайым қозғалыстар жасау; гимнастикалық қабырғаға еркін өрмелеу (5-6 білте тақтайшасына); еденде және гимнастикалық орындықта еңбектеп өрмелеп жүру; биіктігі 25-30 см кедергілерден өту; биіктігі 40 см-ден төмен емес кедергілердің астынан еркін тәсілмен еңбектеп шығу; еденде жатқан заттардан (таяқша, секіртпе) аттап өту; 10-15 см биіктікте тартылған арқаннан аттап өту; бір аяқпен тұру; жүру және жүгіру кезінде кенеттен тоқтау;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: "Тоғыз құмалақ" ойынының пайда болу тарихы; "Асық" ойынының пайда болу тарихы; "Дойбы" ойынының пайда болу тарихы; "Шахмат" ойынының пайда болу тарихы;

4) қозғалмалы ойындар: тепе-теңдікті үйлестіру; есту қабілеті арқылы бағдарлау; қозғалмалы ойындар кезіндегі кедергілер, оларды жеңу жолдары;

5) жеңіл атлетика: барлығымен бірге, жалпы қарқынды сақтай отырып, еркін жүру; жылдам жүру; аяқтың ұшымен жүру; бір-бірінің артынан паровоз болып жүру; аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру; жүгіру кезінде қол қимылдарын жасау; мұғалім сигналы бойынша бағытты өзгертіп жүгіру; бір орында жүгіру; екі қолмен үлкен допты еденге, қабырғаға, жоғары лақтыру, содан соң секірген допты тез табу; кішкентай доптарды сигнал бағытында лақтыру; құм салынған қапшықтарды лақтыру; шеңбершелерді сырықтарға лақтыру; екі аяқпен еркін секіру; бұлақтан аттап секіру (ені 15-20 см); 10-15 см биіктіктен тереңдікке секіру; еденнен матқа секіру (0-15 см); 10-15 см биіктікте керілген секіртпеден секіру.

22. 1-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы бойынша мұғалімнің нұсқаулықтары, гигиена және күн тәртібі туралы алған білімдерін қолдану. Адамның денсаулығын (дене, әлеуметтік және психологиялық) нығайту үшін дене шынықтырудың маңызы туралы, оның адамның дамуына (дене, зияткерлік, эмоциялық, әлеуметтік) тигізетін оң әсері туралы, табысты оқу мен әлеуметтену факторлары ретіндегі

дене шынықтыру және денсаулық туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; адам қозғалысының негізгі тәсілдеріндегі айырмашылықтарды анықтау; паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойын түрлері;

2) гимнастика: бір-бірінің артына сапқа тұру; шеңбер жасап тұру; орнында бұрылу; иықты көтеру және түсіру, иықты алға және артқа қозғалту; қолдың негізгі қалыптары: қолдарын белге, арқаға, басына қою, алға, жоғары, жанына, артқа көтеру; басын алға және артқа еңкейту, басты оңға және солға бұру; қол мен аяқтың әр түрлі бастапқы қалпында денені бұру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаға арқасымен тұрып, бүгілген аяғын көтеріп, оны қолдарымен денесіне қысу; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, отыру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып одан бір қадамға алыстау және қайтадан бастапқы қалыпқа оралу; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жүру; допты еденге соғу; допты жоғары лақтыру сосын оны тосып алу; допты қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен ұстап алу; допты жоғары лақтыру және алақанын соққан соң допты тосып алу; әртүрлі сипатта және әртүрлі қарқынмен санақ бойынша жүру және жүгіру; музыка ырғағы мен сипатына қарай жүру; ырғақтық қозғалыстар, тақ санға қозғалу, ал жұп санға – үзіліс; көлбеу жазықтықпен еңбектеп жүру; гимнастикалық қабырғамен әр түрлі тәсілдермен жоғары және төмен өрмелеу; гимнастикалық қабырғамен жанына өрмелеу; биіктігі 50-60 см артық емес кедергілерден еркін тәсілмен асып өту; сызылған сызықпен алға және бүйірімен жүру; қолдарын жанына көтеріп, белге қойып, қолына доп, таяқ ұстап гимнастикалық орындықта тік және бүйірімен жүру; қолдарын еркін ұстап, бүйіріне, белге қойып, бөрене боймен және көлденең тұру; тақтайдан бөренеге және кері қарай өту;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: Тоғыз құмалақ: ұяшықтарға 9 құмалақтан орналастыру; асық: асықтарды лақтыру; дойбы мен шахмат: шахмат фигураларын түстері бойынша ажырату, барлық фигураларының атаулары;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдік және үйлестіру дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту;

5) жеңіл атлетика: қолдарын еркін қимылдатып шашыраңқы жүру; бір-бірден қол ұстасып баған жасап жүру және шеңбермен жүру; сигнал бойынша жүру; қабырғадан жарты қадам қашықтықты сақтай отырып залды айналып жүру; қолды дұрыс қимылдатып жүгіру; жүрумен кезектесіп 50 м дейін жүгіру;

қапталмен аяқты аяққа қосып адымдап жүгіру; тізені жоғары көтеріп жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру; үлкен допты нысанаға лақтыру; шағын допты дәлдікке лақтыру; үлкен допты дәлдікке лақтыру; гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстап тұрып, екі аяқпен секіру; бір аяқпен секіру және екі аяқпен кезек-кезек секіру; аяқтарын бірге қойып және алшақ қойып секіру; секіртпені басынан асырып алға және артқа лақтыру.

23. 2-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелері мен қауіпсіздік техникасын сақтау; жеке гигиена және күн тәртібін сақтау. Паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық спорт түрлерінің спортшылары;

2) гимнастика: бір орындағы саптық пәрмендер; бір қатарға және бағанға бір-бірден сапқа тұру, қатарда "бірінші" және "екінші" болып саналу, тік және бүгілген қолдарын бір мезгілде және кезекпен негізгі бағыттарда қозғалту; қолдарын алға, артқа және жанына сермеу, топтасуды орындау; аяқты кезекпен және бір мезгілде әр түрлі бастапқы қалыптарда бұғу және жазу; тік аяқты алға, артқа, жанына көтеру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, қабырғамен жанасуын жоғалтпай, денесін оңға және солға еңкейту; басына жүк қойып басты оңға және солға бұру, отырып тік тұру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта бір аяқпен тұрып, аяқтарының ұшымен тұрып қолдарын әртүрлі қалыпта ұстау; сызылған сызық бойымен қолдарын артына ұстап дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта жүру; допты шеңберде, қатарда, бағанда бір-біріне беру; допты бір және екі қолмен бір-біріне, қабырғадан серпілу күшіне, сигнал бағытында домалату; допты жоғары, еденге, қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен тосып алу; допты әр түрлі тәсілмен жүргізу; 1,2 санағына ырғақты қозғалыс жасап, 3,4 санағында үзіліс жасау; әр шапалақ соққан сайын 180 градусқа бұрыла отырып ырғақты қозғалу; аяқты аяққа қосып алдыға, артқа, жанына адым жасау; еңіс тақтаймен еңбектеп жоғары өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу және онымен төмен түсу; гимнастикалық қабырғамен аттас тәсілмен, қиғаш бағытта, бір мезгілде ұстаған қолдарының немесе қойған аяқтарының орнын ауыстырып (секіру арқылы) өрмелеу; арқаннан ұстап ілініп тұру; биіктігі 70 см кедергілерден өту; сызылған сызықпен жүру – қолдарын желкеге қойып, басына доп қойып, кенеттен тоқтап-тоқтап алға қарай жүру; қолдарымен қозғалыс жасап, аялдап, 90 және 180 градусқа бұрылып жүру; гимнастикалық орындықта арқасымен алға қаратып жүру; бөренеде тұрып, отырып, қолдың түрлі қозғалыстарын жасап жүру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: Тоғыз құмалақ: құмалақтарды бір ұяшықтан екінші ұяшыққа салу. Асықтар: қатарлап қойылған асықтарға тигізу. Дойбы: дойбыларды тақтаға реттеп қою; Шахмат: тақтаға фигураларды реттеп қою;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту дағдыларын жетілдіру. ;

5) жеңіл атлетика: қол мен аяқты дұрыс жұмыс істете отырып бір орында және алға жылжып жүру; қол қимылдарымен жүру; жылдамдатып және жүгіруге көшумен жүру; өкшеден аяқ ұшына ауысып жүру; жеңіл секірумен алма-кезек жүгіру; 2-3 қарапайым кедергілерден өтіп жүгіру; сирақты артқа лақтырып жүгіру; дыбыстық сигналға қарай жеңіл жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру; үлкен допты нысанаға лақтыру; шағын допты дәлдікке лақтыру; үлкен допты дәлдікке лақтыру; орнынан ұзындыққа секіру; 90 градусқа бұрылыспен орнында секіру; 50 см дейінгі биіктіктен тереңдікке секіру; екпінмен биіктікке секіру; бір аяғынан екінші аяққа секіру.

24. 3-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелері туралы білімді қалыптастыру; күн тәртібінің жеке жоспарын құру. Паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойындар ережелері;

2) гимнастика: қатарда ретімен саналу; аяқты аяққа қосып адымдап қатардағы аралықты ашу және жақындату; денені әртүрлі бағытта, әр түрлі бастапқы қалпымен және қол қимылдарымен тұрып, отырып, тізерлеп, гимнастикалық орындықта жатып және гимнастикалық қабырға жанында тұрып еңкейту және бұру; аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылу; аяқтарын әртүрлі бағытта сермеу; аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында (алдында) аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылу; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғадан ары тұрғаннан кейін, денесімен және қол-аяқтарымен бірқатар қозғалыстарды орындау; айналып бұрылу, жүрелеп және тізерлеп отыру, бұрылу мен отыруды біріктіру; дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырға бойымен жоғары және

төмен өрмелеу; башпайларына кішкене шарды немесе жіпті қапсыра қысып, өкшемен, табанның сыртқы қырымен жүру; допты жоғары, қабырғаға лақтыру және оны тосып алу; үлкен теннис доптарын алысқа лақтыру; допты бір-біріне лақтыру және оны еденге ұрғаннан кейін ұстап алу; допты баскетбол сақинасына лақтыру; музыка ырғағы мен сипатына қарай жылжу: баяу, жылдам, адымдап, жүгіріп, секіріп; әртүрлі ұзақтықпен жүру: бүтін, жартылай, ширек; алға және артқа шоқырақ қадамдар; көлбеу орындықпен әртүрлі тәсілдермен өрмелеп, гимнастикалық қабырғаға өту; әртүрлі тәсілдермен өрмелеудің әралуан үйлестірілуі: тоқтаумен, бұрылумен, қол-аяқтың, дененің қозғалыстарымен өрмелеу; арқанға тік қолдарымен ілініп тұру; биіктігі 80 см кедергілерден асып өту; қолмен түрлі қозғалыстар жасап бір аяқтың ұшына көтерілу; бөренеге бір аяқпен тұру, екінші аяқты артқа қарай көтеру ("қарлығаш"); бөренеде тұрып мұғалім лақтырған допты ұстап алу; бөгеттерден аттап өтіп бөренемен жүру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: тоғыз құмалақ ойыны ережесі; асық ойындары ережесі; дойбы ойыны ережесі; шахмат ойыны ережесі;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді еңсеру дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту бойынша дағдыларды қолдану;

5) жеңіл атлетика: тізені жоғары көтеріп жүру; қайшы адыммен жүру; кенеттен тоқтап жүру; 100 м-ге дейін жүру және жүгіру; үдемелі және баяулатып жүгіру; баспалдақпен жоғары жүгіру; 40 м-ге дейін жарысып жүгіру; 4-5 қарапайым кедергілерді еңсере отырып жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру білігін жетілдіру; үлкен допты нысанаға лақтыру білігін жетілдіру; шағын допты дәлдікке лақтыру білігін жетілдіру; үлкен допты дәлдікке лақтыру білігін жетілдіру; екпінмен бір аяқпен итеріліп ұзындыққа секіру; екі және бір аяқпен аяқ-қолдың әртүрлі қалпында, аяқ-қол қимылдарымен, 90 градусқа бұрылумен секіру; екі аяқпен алға, артқа, жанына жылжып секіру; жүрелеп тіренген және отырған қалпынан секіру, гимнастикалық таяқпен секіру.

25. 4-сыныпқа арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінің базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы спорт залындағы қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелері туралы білім; өзін-өзі қадағалау және өзін-өзі бақылау. Паралимпиада ойындары: паралимпиада ойындарының тәсілдері;

2) гимнастика: қатарда үш, төртке саналу; айналып бұрылу және жартылай айналып солға және оңға бұрылу; оң және сол жағындағы көршісімен саптағы орнын ауыстырып қайта тұру; аяқтарын алшақ қойып, айқастырып тұрған, отырған қалыпта қолдарымен әртүрлі бағыттағы қимылдарды орындай отырып денені бұру және еңкейту; арқасымен жатқанда аяқтарын барлық бағытта көтеру, бұгу және жазу; ішімен жатып тіренуде – қолдарын жазып және бүгілген аяқтарының ұштарын желкесіне жеткізіп, денені қайыстыру; арқасымен еденге отырып және жатып, аяқтарын тік ұстап, еденге тигізбей олармен әртүрлі қимылдар жасау; басына қойылған жүкті түсірмей 360 градусқа бұрылу; басына жүк қойып гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшаларымен жоғары, төмен, жанына қарай қозғалу; басына жүк қойып гимнастикалық орындықпен әртүрлі тәсілдермен жүру; басына жүк қойып өкшемен және аяқтың ұшымен әртүрлі бағытта жүру; қатарда және шеңберде допты солға және оңға беру, бағанада – сол жақтан, оң жақтан, бастың үстінен және аяқтарының арасынан беру; аяқтарын алшақ қойып тұрып, допты екі қолымен тізеден алға – жоғарыға қарай, бастың артынан алға қарай, бастан асыра артқа қарай, аяқтарының арасынан артқа – жоғары қарай лақтыру; допты еденмен 10-12 метр қашықтыққа жылдамдыққа домалату; допты аяқпен алға - жоғарыға тебу; музыканың әртүрлі екпініне аяқты аяққа қосып адымдайтын би қадамдары; 1,2 санағана – қозғалыс, 3,4 – санағына үзіліс жасалатын қарапайым би қадамдары; сырғымалы қадам және поляк биінің алға қарай қадамы; 1,5-2 м биіктікке еркін тәсілмен арқанның бойымен өрмелеу; көлбеу орындықтың бойымен аяқ табандарымен және бір қолмен қапсырып екінші қолына зат ұстап өрмелеу; арқанның бойымен 2 м-ге дейін биіктікке үш тәсілмен өрмелеу (тек қана көтерілу, ал түсу еркін); биіктігі 90 см-ге дейінгі әртүрлі кедергілерден өту; бір аяқпен тұрып, екінші бүгілген аяқтың тізесімен допты ұстап тұру; бір аяқпен тұрып 90 градусқа бұрылу; аяқ ұштарымен тоқтап, 90 және 180 градусқа бұрылумен орнында секіру; қол қозғалысымен бірге бөренемен аяқты аяққа қосып адымдап және ауыспалы адымдармен алға, бүйірімен және артқа жүру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: тоғыз құмалақ ойынының әр түрлі тәсілдері; асық ойынының әр түрлі тәсілдері; дойбы ойынының әр түрлі тәсілдері; шахмат ойынының әр түрлі тәсілдері;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде есту қабілетін бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде тактильді сезімталдықты дамыту дағдыларын бекіту;

5) жеңіл атлетика: жүру кезінде аяқты ауыстырып жүру; тізе бүгпей, аяқтың ұшымен жүру; аялдамалармен және қосымша тапсырмалармен жүру; жүру мен жеңіл секіруді кезектестіру; алдыға қарай арқамен жүгіру; 50 м-ге дейін жылдамдыққа жүгіру; қолындағы затпен жүгіру; 2-3 күрделі кедергілерді еңсере отырып жүгіру; шағын допты нысанаға лақтыру; үлкен допты нысанаға лақтыру; шағын допты дәлдікке лақтыру; үлкен допты дәлдікке лақтыру; биіктікке секіру үшін екпін алып, содан кейін арқаннан аттап өту; қиын емес кедергіден қарғып алға жылжи отырып секіру; бір аяқпен кедергіні басып секіру; айналып жатқан ұзын секіртпеге жүгіріп кіру және жүгіріп шығу; секіртпеден секіру.

26. Бейімделген дене шынықтыру сабақтары көру қабілетінің жағдайына, дене дайындығының деңгейіне және шұғылданушылардың жасына байланысты өзгеріп отырады. 0-2-сыныптарда дайындық және қорытынды бөліктердің ұзақтығы 3-4-сыныптардағыдан артық болады, содан кейін қозғалу және сенсорлық тәжірибе жинауына және ағзаның дене жүктемесіне бейімделуіне қарай сабақтың негізгі бөлігінің ұзақтығы артады, бұл сабақтың негізгі міндеттеріне көбірек уақыт бөлуге мүмкіндік береді.

27. Көру қабілеті бұзылған білім алушылардың дене тәрбиесі процесінің тиімділігінің қажетті шарты:

1) жүйелі медициналық бақылауды қамтамасыз ету және дене шынықтыру сабақтарында және үзіліс кезінде жарақаттанудың алдын алу шараларын жүйелі түрде сақтау;

2) көру қабілеті бұзылған білім алушылар кеңістікті бағдарлауда қиындыққа тап болатындығын ескере отырып, дене шынықтыру сабақтарына қойылатын барлық талаптарды және қозғалыстағы ерекше сақтық талаптарын қатаң сақтау;

3) дұрыс дене қалпы мен дене сымбатын қалыптастыруға арналған жаттығуларға ерекше мән беру болып табылады

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

28. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 4.3.1.2 кодында "4" - сынып, "3.1" - бөлімше, "2" - оқыту мақсатының реттік саны.

29. Оқыту мақсаттарының жүйесі бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Теориялық мәліметтер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу	1.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы бойынша мұғалімнің нұсқаулықтарын орындау	2.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын сақтау	3.1.1.1 қозғалыс жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығуларды орындау кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу	4.1.1.1 жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығуларды орындау кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	0.1.2.1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы білу	1.1.2.1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы алған білімін қолдану	2.1.2.1 жеке гигиенаны және күн тәртібін сақтау	3.1.2.1 күн тәртібінің жеке жоспарын құру	4.1.2.1 қадағалау бақылау
1.3 Паралимпиада ойындары	0.1.3.1 паралимпиада ойындарының даму тарихын білу	1.1.3.1 паралимпиада ойындарының түрлерін білу	2.1.3.1 паралимпиада спорт түрлерінің спортшыларын білу	3.1.3.1 паралимпиада ойындарының ережелерін білу	4.1.3.1 ойындарының ережелерін білу

2) "Гимнастика" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Сапқа тұру және құрылымын өзгертіп сапқа қайта тұру	0.2.1.1 спорт залының шекарасын және залдағы жабдықтардың орналасуын зерделеу; 0.2.1.2 спорт залының әртүрлі жерлерінде бір-бірден бағанға тұру; 0.2.1.3 жұптасып сапқа тұру	1.2.1.1 бір-бірінің артына сапқа тұра алу 1.2.1.2 шеңбер жасап тұра алу; 1.2.1.3 орнында бұрылуы орындау	2.2.1.1 бір орындағы саптық пәрмендерді дұрыс орындау; 2.2.1.2 бір қатарға және бағанға бір-бірден сапқа тұруды жылдам орындау; 2.2.1.3 қатарда "бірінші" және "екінші" болып саналуды білу	3.2.1.1 қатарда ретімен саналуды орындау; 3.2.1.2 аяқты аяққа қосып адымдап қатардағы аралықты ашу және жақындатуды білу; 3.2.1.3 баянат тапсыра алу	4.2.1.1 төртінші қатарда бұрылып жарты солға және бұрылып жарты оңға аяқты аяққа қосып адымдап қатардағы аралықты ашу және жақындатуды білу; 4.2.1.2 баянат тапсыра алу
2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	0.2.2.1 дене бөліктерін (оң, сол қол және аяқ, алақан, бел, өкше, аяқтың ұшы) бағдарлау; 0.2.2.2 қолды жанына, жоғары, алға, артқа қарай қозғалтуды орындау; 0.2.2.3 денені жанына, алға және артқа қарай еңкейтуді орындай алу; 0.2.2.4 гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстаған күйде отырып-тұруды орындау;	1.2.2.1 иықты көтеру және түсіруді, иықты алға және артқа қозғалтуды орындау; 1.2.2.2 қолдың негізгі қалыптарын орындау: қолдарын белге, артқа, басына қою, алға, жоғары, жанына, артқа көтеру; 1.2.2.3 басын алға және артқа еңкейтуді, басты оңға және солға бұруды орындау; 1.2.2.4 қол мен аяқтың әр түрлі бастапқы қалпында денені бұруды орындау	2.2.2.1 тік және бүгілген қолдарын бір мезгілде және кезекпен негізгі бағыттарда қозғалтуды орындау 2.2.2.2 қолдарын алға, артқа және жанына сермеуді орындау 2.2.2.3 топтасуды орындай алу; 2.2.2.4 аяқты кезекпен және бір мезгілде әр түрлі бастапқы қалыптарда бұғу және жазуды орындау; 2.2.2.5 тік аяқты алға, артқа, жанына көтеруді орындау	3.2.2.1 денені әртүрлі бағытта, әр түрлі бастапқы қалпымен және қол қимылдарымен тұрып, отырып, тізерлеп, гимнастикалық орындықта жатып және гимнастикалық қабырға жанында тұрып еңкейтуді және бұруды орындау; 3.2.2.2 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуы орындау;	4.2.2.1 қойып тұрғанда қалың артқы жағын саптау аяққа қосып адымдап қатардағы аралықты ашу және жақындатуды білу; 4.2.2.2 баянат тапсыра алу

	0.2.2.5 қолын тізеге, гимнастикалық орындыққа тіреп, денені алдыға еңкейтуді орындау			3.2.2.3 аяқтарын әртүрлі бағытта сермеуді орындау; 3.2.2.4 аяқтарын алшақ қойған тұрыстан бір аяқтағы, ал екінші аяғы артында (алдында) аяқ ұшымен қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылуды орындау	денені орын 4.2.2 едені жаты ұста олар кимь орын
2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	0.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта түзу сызықтың бойымен жүруді орындау; 0.2.3.2 басына жүк қойып жүруді орындау; 0.2.3.3 басына жүк қойып, қолдарын беліне, жанына, қайтадан беліне қойып жүруді орындау; 0.2.3.4 басына жүк қойып жартылай жүрелеп жүруді орындау	1.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаға арқасымен тұрып, бүгілген аяғын көтеріп, оны қолдарымен денесіне қысуды орындау; 1.2.3.2 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, отыруды орындау; 1.2.3.3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып одан бір қадамға алыстау және қайтадан бастапқы қалыпқа оралуды орындау; 1.2.3.4 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жүруді орындау	2.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғаның жанында тұрып, қабырғамен жанасуын жоғалтпай, денесін оңға және солға еңкейтуді орындау; 2.2.3.2 басына жүк қойып басты оңға және солға бұруды, отырып тік тұруды орындау; 2.2.3.3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта бір аяқпен тұрып, аяқтарының ұшымен тұрып қолдарын әртүрлі қалыпта ұстауды орындау; 2.2.3.4 сызылған сызық бойымен қолдарын артына ұстап дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта жүру	3.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырғадан ары тұрғаннан кейін, денесімен және қол-аяқтарымен бірқатар қозғалыстарды орындау; 3.2.3.2 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта басына жүк қойып жасалатын жаттығуларды, айналып бұрылу, жүрелеп және тізерлеп отыру, бұрылу мен отыруды біріктіруді орындау; 3.2.3.3 дене сымбатын дұрыс ұстаған қалыпта гимнастикалық қабырға бойымен жоғары және төмен өрмелеуді орындау; 3.2.3.4 башпайларына кішкене шарды немесе жіпті қапсыра қысып, өкшемен, табанның сыртқы қырымен жүруді орындау	4.2.3 қойы түсір бұры 4.2.3 қойы қабы тақта жоға қарай орын 4.2.3 қойы орын тәсіл 4.2.3 қойы аяқты өртү орын
2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	0.2.4.1 дыбыс сигналы бойынша допты шеңберде, бір-біріне домалатуды орындау 0.2.4.2 секіретін допты табу және ұстау; 0.2.4.3 допты себетке лақтыруды орындай алу;	1.2.4.1 допты еденге соғуды орындау; 1.2.4.2 допты жоғары лақтыру сосын оны тосып алуды орындау; 1.2.4.3 допты қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен ұстап алуды орындай алу;	2.2.4.1 допты шеңберде, қатарда, бағанда бір-біріне беруді орындау 2.2.4.2 допты бір және екі қолмен бір-біріне, қабырғадан серпілу күшіне, сигнал бағытында домалатуды орындау;	3.2.4.1 допты жоғары, қабырғаға лақтыру және оны тосып алуды орындау 3.2.4.2 үлкен теннис доптарын алысқа лақтыруды орындау; 3.2.4.3 допты бір-біріне лақтыру және оны	4.2.4 шеңб және баған оң үстін аяқта беру 4.2.4 қойы

	0.2.4.4 лақтырған допты табу	1.2.4.4 допты жоғары лақтыру және алақанын соққан соң допты тосып алуды орындау	2.2.4.3 допты жоғары, еденге, қабырғаға лақтыру және оны екі қолмен тосып алуды орындау; 2.2.4.4 допты әр түрлі тәсілмен жүргізуді орындау	еденге ұрғаннан кейін ұстап алуды орындау; 3.2.4.4 допты баскетбол сақинасына лақтыруды орындау	екі алға басты қарай артқа аяқта артқа лақтыру 4.2.4 10-12 қашық жылдам домалау 4.2.4 алға орын
2.5 Бірғақтық жаттығулар	0.2.5.1 санақ бойынша түрлі қарқынмен жүруді орындау; 0.2.5.2 1 санағына, 2,3 санақтарына екпін жасап жүруді орындай алу; 0.2.5.3 музыкаға, әр 1-ші санақ бойынша қарапайым қозғалыстар жасау	1.2.5.1 әртүрлі сипатта және әртүрлі қарқынмен санақ бойынша жүру және жүгіруді орындау; 1.2.5.2 музыка ырғағы мен сипатына қарай жүруді орындау; 1.2.5.3 ырғақтық қозғалыстар, тақ санға қозғалу, ал жұп санға – үзіліс жасауды орындау	2.2.5.1 1,2 санағына ырғақты қозғалыс жасап, 3,4 санағында үзіліс жасауды орындау; 2.2.5.2 әр шапалақ соққан сайын 180 градусқа бұрыла отырып ырғақты қозғалуды орындау; 2.2.5.3 аяқты аяққа қосып алдыға, артқа, жанына адым жасауды орындау	3.2.5.1 музыка ырғағы мен сипатына қарай: баяу, жылдам, адымдап, жүгіріп, секіріп жылжуды орындау; 3.2.5.2 әртүрлі ұзақтықпен: бүтін, жартылай, ширек жүруді орындау; 3.2.5.3 алға және артқа шоқырақ қадамдар орындау	4.2.5 әртүрлі аяққа адым қадам қозғалыс санақ жасау би орын қозғалыс қадам биіні қадам
2.6 Өрмелеу және асып өту	0.2.6.1 гимнастикалық қабырғаға еркін өрмелеуді (5-6 білте тақтайшасына) орындау; 0.2.6.2 еденде және гимнастикалық орындықта еңбектеп өрмелеп жүруді орындау; 0.2.6.3 биіктігі 25-30 см кедергілерден өтуді орындау; 0.2.6.4 биіктігі 40 см-ден төмен емес кедергілердің астынан еркін тәсілмен	1.2.6.1 көлбеу жазықтықпен еңбектеп жүруді орындау; 1.2.6.2 гимнастикалық қабырғамен әр түрлі тәсілдермен жоғары және төмен өрмелеуді орындау; 1.2.6.3 гимнастикалық қабырғамен жанына өрмелеуді орындау; 1.2.6.4 биіктігі 50-60 см артық емес кедергілерден еркін тәсілмен асып өтуді орындау	2.2.6.1 еңіс тақтаймен еңбектеп жоғары өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу және онымен төмен түсуді орындау; 2.2.6.2 гимнастикалық қабырғамен аттас тәсілмен, қиғаш бағытта, бір мезгілде ұстаған қолдарының немесе қойған аяқтарының орнын ауыстырып (секіру арқылы) өрмелеуді орындау; 2.2.6.3 арқаннан ұстап ілініп тұруды орындау;	3.2.6.1 көлбеу орындықпен әртүрлі тәсілдермен өрмелеп, гимнастикалық қабырғаға өтуді орындау; 3.2.6.2 әртүрлі тәсілдермен өрмелеудің әралуан үйлестірілуін орындау: тоқтаумен, бұрылумен, қол-аяқтың, дененің қозғалыстарымен өрмелеу; 3.2.6.3 арқанға тік қолдарымен ілініп тұруды орындау; 3.2.6.4 биіктігі 80 см кедергілерден асып өтуді орындау	4.2.6 еркін арқан өрмелеу 4.2.6 орын аяқ та бір мекін ұстап орын 4.2.6 бойы биіктік (тек еркін орын 4.2.6 дейін

	еңбектеп шығуды орындау		2.2.6.4 биіктігі 70 см кедергілерден өтуді орындай алу		кедергілерден өтуді орындай алу
2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	0.2.7.1 еденде жатқан заттардан (таяқша, секіртпе) аттап өтуді орындау; 0.2.7.2 10-15 см биіктікте тартылған арқаннан аттап өтуді орындау; 0.2.7.3 бір аяқпен тұруды орындау; 0.2.7.4 жүру және жүгіру кезінде кенеттен тоқтауды орындау	1.2.7.1 сызылған сызықпен алға және бүйірімен жүруді орындау; 1.2.7.2 қолдарын жанына көтеріп, беліге қойып, қолына доп, таяқ ұстап гимнастикалық орындықта тік және бүйірімен жүруді орындау; 1.2.7.3 қолдарын еркін ұстап, бүйіріне, белге қойып, бөрене боймен және көлденең тұруды орындау; 1.2.7.4 тақтадан бөренеге және кері қарай өтуді орындау	2.2.7.1 сызылған сызықпен жүру – қолдарын желкеге қойып, басына доп қойып, кенеттен тоқтап-тоқтап алға қарай жүруді орындау; 2.2.7.2 қолдарымен қозғалыс жасап, аялдап, 90 және 180 градусқа бұрылып жүруді орындау; 2.2.7.3 гимнастикалық орындықта арқасымен алға қаратып жүру; 2.2.7.4 бөренеде тұрып, отырып, қолдың түрлі қозғалыстарын жасап жүруді орындау	3.2.7.1 қолмен түрлі қозғалыстар жасап бір аяқтың ұшына көтерілуді орындау; 3.2.7.2 бөренеге бір аяқпен тұру, екінші аяқты артқа қарай көтеруді ("қарлығаш") орындау; 3.2.7.3 бөренеде тұрып мұғалім лақтырған допты ұстап алуды орындау; 3.2.7.4 бөгеттерден аттап өтіп бөренемен жүруді орындау	4.2.7.1 тұрып аяқтың ұшына көтерілуді орындау; 4.2.7.2 тұрып бұрылып тоқтау; 4.2.7.3 тоқтау градустық орындықта жүруді орындау; 4.2.7.4 қозғалыс бөренеге қосыла ауысу; алға, артқа

3) "Ұлттық және зияткерлік ойындар" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Тоғыз құмалақ	0.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.1.1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың ұяшықтарға құмалақтан орналастыруы	2.3.1.1 көру-сипап сезу тәсілімен құмалақтарды бір ұяшықтан екінші ұяшыққа сала алу	3.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының ережесін білу және мұғалімнің көмегімен қолдану	4.3.1.1 ойын тәсілдерін өздігімен қолдану
3.2 Асық	0.3.2.1 асық ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.2.1 асықтарды лақтыра алу	2.3.2.1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың қатарлап қойылған асықтарға тигізе алуы және асықтардың нысанаға тигенін есту арқылы анықтай алуы	3.3.2.1 асық ойынының ережелерін білу және қолдана алу	4.3.2.1 тәсілдерін ойында әдістемелік қолдану
3.3 Дойбы	0.3.3.1 дойбы ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.3.1 көрмейтін және нашар көретін білім алушылардың дойбыларды түстері бойынша ажырата алуы	2.3.3.1 көру-сипап сезу тәсілімен дойбыларды тақтаға реттеп қоя алу	3.3.3.1 дойбы ойынының ережелері мен тәсілдерін білу және қолдана алу	4.3.3.1 ойын жәрмеңкесін қолдану

3.4 Шахмат	0.3.4.1 шахмат ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.4.1 шахмат ойынының барлық фигураларының атауларын білу	2.3.4.1 фигураларды тақтаға дұрыс реттеп қоя алу	3.3.4.1 шахмат ойынының ережелерін білу және мұғалімнің көмегімен қолдана алу	4.3.4 ойын жары
------------	---	---	--	---	-----------------

4) "Қозғалмалы ойындар" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	0.4.1.1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау ережелерін білу	1.4.1.1 қозғалмалы ойындар кезінде мұғалімнің көмегімен кеңістікті бағдарлау	2.4.1.1 қозғалмалы ойында бағдарлау дағдыларын қолдану	3.4.1.1 қозғалмалы ойындар кезінде өздігінен кеңістікті бағдарлау	4.4.1 сабақ спорты кезінде бағдарлау
4.2 Тепе-теңдікті және кимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	0.4.2.1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті үйлестіре алу	1.4.2.1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті және үйлестіруді ұстап тұра алу	2.4.2.1 спорт залындағы және стадиондағы қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті және үйлестіруді ұстап тұра алу	3.4.2.1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлауды дамытуға арналған жаттығуларды мұғалімнің көмегімен орындау	4.4.2 ойын кеңістігін дамыту жаттығуларды өздігінен орындау
4.3 Бағдарлау қабілетін дамытатын ойындары	0.4.3.1 дыбыстық және көру бағдарларын білу	1.4.3.1 бағдарлау дағдыларын мұғалімнің көмегімен қолдану	2.4.3.1 ойын кезінде бағдарлай алу	3.4.3.1 бағдарлау дағдыларын спорттық ойындар кезінде қолдану	4.4.3 ойын кезінде өздігінен орындау
4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	0.4.4.1 кедергінің не екенін білу	1.4.4.1 мұғалімнің көмегімен кедергілерді жеңе алу	2.4.4.1 ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану	3.4.4.1 қозғалмалы ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану	4.4.4 эстафет кедергілерді жеңу
4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	0.4.5.1 тактильді сезімталдықты дамытуға арналған тәсілдерді білу	1.4.5.1 ойын кезінде тактильді сезімталдық дағдыларын қолдану	2.4.5.1 спорттық ойында сақталған талдағыштардың көмегімен бағдарлану	3.4.5.1 қозғалмалы ойындар кезінде сақталған талдағыштардың көмегімен өздігінен бағдарлану	4.4.5 бағдарлау қолдану спорты қатысу

5) "Жеңіл атлетика" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Жүру	0.5.1.1 барлығымен бірге, жалпы қарқынды сақтай отырып, еркін жүру; 0.5.1.2 жылдам жүруді орындау; 0.5.1.3 аяқтың ұшымен жүруді орындау;	1.5.1.1 қолдарын еркін қимылдатып шашыраңқы жүру; 1.5.1.2 бір-бірден қол ұстасып баған жасап жүру және шеңбермен жүру; 1.5.1.3 сигнал бойынша жүру;	2.5.1.1 қол мен аяқты дұрыс жұмыс істете отырып бір орында және алға жылжып жүруді орындау; 2.5.1.2 қол қимылдарымен жүруді орындау; 2.5.1.3 жылдамдатып жүруді және жаймен	3.5.1.1 тізені жоғары көтеріп жүруді орындау; 3.5.1.2 қайшы адыммен жүруді орындау; 3.5.1.3 кенеттен тоқтап жүруді орындау; 3.5.1.4 100 м-ге дейін жүгіру мен жүруді кезектестіру	4.5.1 аяқтың қимылдарымен жүруді орындау; 4.5.1 аяқтың қимылдарымен жүруді орындау; 4.5.1 аяқтың қимылдарымен жүруді орындау; 4.5.1 аяқтың қимылдарымен жүруді орындау; 4.5.1 аяқтың қимылдарымен жүруді орындау;

	0.5.1.4 бір-бірінің артынан паровоз болып жүру	1.5.1.4 кабырғадан жарты кадам қашықтықты сақтай отырып залды айналып жүруді орындау	жүгіруге көшуді орындау; 2.5.1.4 өкшеден аяқ ұшына ауысып жүруді орындау		4.5.1 секір орын
5.2 Жүгіру	0.5.2.1 аяқтың ұшымен жеңіл жүгіруді орындау; 0.5.2.2 жүгіру кезінде қол қимылдарын жасау; 0.5.2.3 мұғалім сигналы бойынша бағытты өзгертіп жүгіруді орындау; 0.5.2.4 бір орында жүгіруді орындау	1.5.2.1 қолды дұрыс қимылдатып жүгіруді орындау; 1.5.2.2 жүрумен кезектесіп 50 м дейін жүгіруді орындау; 1.5.2.3 қапталмен аяқты аяққа қосып адымдап жүгіруді орындау; 1.5.2.4 тізені жоғары көтеріп жүгіруді орындау	2.5.2.1 жеңіл секірумен алма-кезек жүгіруді орындау; 2.5.2.2 2-3 қарапайым кедергілерден өтіп жүгіруді орындау; 2.5.2.3 сирақты артқа лақтырып жүгіруді орындау; 2.5.2.4 сигналға қарай жеңіл жүгіруді орындау	3.5.2.1 үдемелі және баяулатып жүгіруді орындау; 3.5.2.2 баспалдақпен жоғары жүгіруді орындау; 3.5.2.3 40 м-ге дейін жарысып жүгіруді орындау; 3.5.2.4 4-5 қарапайым кедергілерді еңсере отырып жүгіруді орындау	4.5.2 арқамен орын 4.5.2 жылмен орын 4.5.2 затпен орын 4.5.2 кедергілерден отын
5.3 Лақтыру	0.5.3.1 екі қолмен үлкен допты еденге, кабырғаға, жоғары лақтыру, содан соң секірген допты тез табуды орындау; 0.5.3.2 кішкентай доптарды сигнал бағытында лақтыруды орындау; 0.5.3.3 құм салынған қапшықтарды лақтыруды орындау; 0.5.3.4 шеңбершелерді сырықтарға лақтыруды орындау	1.5.3.1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау; 1.5.3.2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау; 1.5.3.3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындай алу; 1.5.3.4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау	2.5.3.1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау; 2.5.3.2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау; 2.5.3.3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау; 2.5.3.4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау	3.5.3.1 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау; 3.5.3.2 үлкен допты нысанаға лақтыруды орындау; 3.5.3.3 шағын допты дәлдікке лақтыруды орындау; 3.5.3.4 үлкен допты дәлдікке лақтыруды орындау	4.5.3 нысанамен орын 4.5.3 нысанамен орын 4.5.3 нысанамен орын 4.5.3 нысанамен орын
5.4 Секіру	0.5.4.1 екі аяқпен еркін секіруді орындау; 0.5.4.2 бұлақтан аттап секіруді (ені 15-20 см) орындай алу; 0.5.4.3 10-15 см биіктіктен тереңдікке секіруді орындау; 0.5.4.4 еденнен матка секіруді (0-15 см) орындау; 0.5.4.5 10-15 см биіктікте керілген секіртпеден секіруді орындай алу	1.5.4.1 гимнастикалық кабырғаның білте тақтайшасынан ұстап тұрып, екі аяқпен секіруді орындау; 1.5.4.2 бір аяқпен секіру және екі аяқпен кезек-кезек секіруді орындау; 1.5.4.3 аяқтарын бірге қойып және алшақ қойып секіруді орындау; 1.5.4.4 секіртпені басынан асырып алға және артқа лақтыруды орындау	2.5.4.1 орнынан ұзындыққа секіруді орындау; 2.5.4.2 90 градусқа бұрылыспен орнында секіруді орындай алу; 2.5.4.3 50 см дейінгі биіктіктен тереңдікке секіруді орындау; 2.5.4.4 екпінмен биіктікке секіруді орындай алу; 2.5.4.5 бір аяғынан екінші аяққа секіруді орындау	3.5.4.1 екпінмен бір аяқпен итеріліп ұзындыққа секіруді орындау; 3.5.4.2 екі және бір аяқпен аяқ-қолдың әртүрлі қалпында, аяқ-қол қимылдарымен, 90 градусқа бұрылумен секіруді орындау; 3.5.4.3 екі аяқпен алға, артқа, жанына жылжып секіруді орындау; 3.5.4.4 жүрелеп тіренген және отырған қалпынан секіру,	4.5.4 үшінші кейін өтуді 4.5.4 кедергілерден жылмен секір 4.5.4 кедергілерден секір 4.5.4 ұзындыққа жүгіріп жүгіріп орын

				гимнастикалық таяқпен секіруді орындай алу	4.5.4 секір
--	--	--	--	--	-------------

30. Бағдарлама есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 – сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарының негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

31. Бөлім мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Бастауыш білім беру деңгейінің
0-4 сыныптарына арналған
"Бейімделген дене шынықтыру"
пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік
оқу бағдарламасына
қосымша

Есту қабілеті бұзылған (естімейтін) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 – сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	0.1.2.1 жеке гигиена және күн тәртібін білу
	1.3 Паралимпиада ойындары	0.1.3.1 паралимпиада ойындарының тарихын білу
2. Гимнастика	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	0.2.1.1 спорт залының шекарасына жабдықтардың орналасуын зерттеу; 0.2.1.2 спорт залының әртүрлі бұрыштардан бірден бағанға тұру; 0.2.1.3 жұптасып сапқа тұру
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	0.2.2.1 дене бөліктерін (оң, сол, алдың, артқы, алақан, бел, өкше, аяқтың ұшы) қозғалтуды орындау; 0.2.2.2 қолды жанына, жоғары, алға, артқа қарай қозғалтуды орындау; 0.2.2.3 денені жанына, алға, артқа, жоғары, төмен еңкейтуді орындай алу; 0.2.2.4 гимнастикалық қимылдарды қауіпсіздік тақтайшасынан ұстаған күйде орындау;

		0.2.2.5 қолын тізеге, гимнастиканы орындап, тіреп, денені алдыға еңкейту.
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	0.2.3.1 дене сымбатын дұрыс ұстау, түзу сызықтың бойымен жүру; 0.2.3.2 басына жүк қойып жүру; 0.2.3.3 басына жүк қойып, жанына, қайтадан беліне қайтып орындау; 0.2.3.4 басына жүк қойып жүруді орындау
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	0.2.4.1 дыбыс сигналы бойынша шеңберде, бір-біріне домалатып жүру; 0.2.4.2 секіретін допты табу; 0.2.4.3 допты себетке лақтырып табу; 0.2.4.4 лақтырған допты табу
	2.5 Ырғақтық жаттығулар	0.2.5.1 санақ бойынша түрлі ырдан орындау; 0.2.5.2 1 санағына, 2,3 санақты жүруді орындай алу; 0.2.5.3 музыкаға, әр 1-ші қарапайым қозғалыстар жасау
	2.6 Өрмелеу және асып өту	0.2.6.1 гимнастикалық өрмелеуді (5-6 білте тақтайшымен) орындау; 0.2.6.2 еденде және гимнастикалық еңбектеп өрмелеп жүруді орындау; 0.2.6.3 биіктігі 25-30 см кедергілерді орындау; 0.2.6.4 биіктігі 40 см-ден жоғары кедергілердің астынан еркін өту, шығуды орындау
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	0.2.7.1 еденде жатқан жағдайда секіртпе) аттап өтуді орындау; 0.2.7.2 10-15 см биіктікте тақтайшыдан аттап өтуді орындау; 0.2.7.3 бір аяқпен тұруды орындау; 0.2.7.4 жүру және жүгіру жаттығуларын тоқтауды орындау
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	0.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының тарихын білу
	3.2 Асық	0.3.2.1 асық ойынының пайдаланылуын білу
	3.3 Дойбы	0.3.3.1 дойбы ойынының пайдаланылуын білу
	3.4 Шахмат	0.3.4.1 шахмат ойынының пайдаланылуын білу
3 - тоқсан		

4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	0.4.1.1 қозғалмалы ойындар бағдарлау ережелерін білу;
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	0.4.2.1 қозғалмалы ойындар теңдікті үйлестіре алу
	4.3 Бағдарлау қабілетін дамытатын ойындары	0.4.3.1 дыбыстық және көру қабілетін дамытуға арналған ойындар
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	0.4.4.1 кедергінің не екенін білу
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	0.4.5.1 тактильді сезімталдықты дамытуға арналған тәсілдерді білу
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	0.5.1.1 барлығымен бірге, сақтай отырып, еркін жүру; 0.5.1.2 жылдам жүруді орындау; 0.5.1.3 аяқтың ұшымен жүру; 0.5.1.4 бір-бірінің артынан парадты жүру
	5.2 Жүгіру	0.5.2.1 аяқтың ұшымен жүгіруді орындау; 0.5.2.2 жүгіру кезінде қол қимылдарын орындау; 0.5.2.3 мұғалім сигналы бойынша жүгіруді орындау; 0.5.2.4 бір орында жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	0.5.3.1 екі қолмен үлкен допты қабырғаға, жоғары лақтыру, допты тез табуды орындау; 0.5.3.2 кішкентай доптарды лақтыруды орындау; 0.5.3.3 құм салынған қапшықпен лақтыруды орындау; 0.5.3.4 шеңбершелерді сырып лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	0.5.4.1 екі аяқпен еркін секіруді орындау; 0.5.4.2 "бұлақтан" аттап секіруді орындай алу; 0.5.4.3 10-15 см биіктіктен төмен секіруді орындау; 0.5.4.4 еденнен матқа секіруді орындау; 0.5.4.5 10-15 см биіктікте кедергі секіруді орындай алу

2) 1-сынып:

2-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	1.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы техникасы бойынша нұсқаулықтарын орындау

2. Гимнастика	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	1.1.2.1 жеке гигиена және к алған білімін қолдану
	1.3 Паралимпиада ойындары	1.1.3.1 паралимпиада ойынд білу
	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	1.2.1.1 бір-бірінің артына сап 1.2.1.2 шеңбер жасап тұра ал 1.2.1.3 орнында бұрылуды ор
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	1.2.2.1 иықты көтеру және тү және артқа қозғалтуды орын 1.2.2.2 қолдың негізгі қалы қолдарын белге, арқаға, б жоғары, жанына, артқа көтер 1.2.2.3 басын алға және артқа оңға және солға бұруды орын 1.2.2.4 қол мен аяқтың әр қалпында денені бұруды орын
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	1.2.3.1 дене сымбатын дұрыс гимнастикалық қабырғаға а бүгілген аяғын көтеріп, денесіне қысуды орындау; 1.2.3.2 дене сымбатын дұрыс гимнастикалық қабырғаның отыруды орындау; 1.2.3.3 дене сымбатын дұрыс гимнастикалық қабырғаның одан бір қадамға алыстау бастапқы қалыпқа оралуды о 1.2.3.4 дене сымбатын дұрыс басына жүк қойып жүруді ор
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	1.2.4.1 допты еденге соғуды о 1.2.4.2 допты жоғары лақтыр алуды орындау; 1.2.4.3 допты қабырғаға лақты қолмен ұстап алуды орындай 1.2.4.4 допты жоғары лақты соққан соң допты тосып алуд
	2.5 Ырғақтық жаттығулар	1.2.5.1 әртүрлі сипатта және э санақ бойынша жүру және ж 1.2.5.2 музыка ырғағы мен жүруді орындау; 1.2.5.3 ырғақтық қозғалыс қозғалу, ал жұп санға – үзіліс
	2.6 Өрмелеу және асып өту	1.2.6.1 көлбеу жазықтықпен орындау; 1.2.6.2 гимнастикалық қаб тәсілдермен жоғары және орындау; 1.2.6.3 гимнастикалық қаб өрмелеуді орындау;

		1.2.6.4 биіктігі 50-60 с кедергілерден еркін тәсіл орындау
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	1.2.7.1 сызылған сызықпен ал жүруді орындау; 1.2.7.2 қолдарын жанына көт қолына доп, таяқ ұстап орындықта тік және бүйіріме 1.2.7.3 қолдарын еркін ұста қойып, бөрене боймен және орындау; 1.2.7.4 тақтайдан бөренеге өтуді орындау
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	1.3.1.1 көрмейтін және нап алушылардың ұяшықтарға орналастыруы
	3.2 Асық	1.3.2.1 асықтарды лақтыра ал
	3.3 Дойбы	1.3.3.1 көрмейтін және нап алушылардың дойбыларды ажырата алуы
	3.4 Шахмат	1.3.4.1 шахмат ойын фигураларының атауларын б
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	1.4.1.1 қозғалмалы ой мұғалімнің көмегімен кеңісті
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	1.4.2.1 қозғалмалы ойында теңдікті және үйлестіруді ұст
	4.3 Бағдарлау қабілетін дамытатын ойындары	1.4.3.1 бағдарлау дағдыла көмегімен қолдану
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	1.4.4.1 мұғалімнің көмегі жеңе алу
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	1.4.5.1 ойын кезінде такти дағдыларын қолдану
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	1.5.1.1 қолдарын еркін шашыраңқы жүру; 1.5.1.2 бір-бірден қол ұста жүру және шеңбермен жүру; 1.5.1.3 сигнал бойынша жүру 1.5.1.4 қабырғадан жарты қ сақтай отырып залды айналы
	5.2 Жүгіру	1.5.2.1 қолды дұрыс қимы орындау; 1.5.2.2 жүрумен кезектесіп 5 орындау; 1.5.2.3 қапталмен аяқты аяқ жүгіруді орындау;

		1.5.2.4 тізені жоғары көтеріп
	5.3 Лақтыру	1.5.3.1 шағын допты ныс орындау; 1.5.3.2 үлкен допты ныс орындау; 1.5.3.3 шағын допты дәл орындай алу; 1.5.3.4 үлкен допты дәл орындау
	5.4 Секіру	1.5.4.1 гимнастикалық қ тақтайшасынан ұстап тұр секіруді орындау; 1.5.4.2 бір аяқпен секіру жән кезек секіруді орындау; 1.5.4.3 аяқтарын бірге қойып секіруді орындау; 1.5.4.4 секіртпені басынан а артқа лақтыруды орындау

3) 2-сынып:

3-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	2.1.1.1 бейімделген де сабақтарында спорт за ережелерін және қауіпсіздік
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	2.1.2.1 жеке гигиенаны ж сақтау
	1.3 Паралимпиада ойындары	2.1.3.1 паралимпиада с спортшыларын білу
2. Гимнастика	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	2.2.1.1 бір орындағы саптық п орындау; 2.2.1.2 бір қатарға және б сапқа тұруды жылдам орынд 2.2.1.3 қатарда "бірінші" жән саналуды білу
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	2.2.2.1 тік және бүгілген қолд және кезекпен негізгі бағыт орындау; 2.2.2.2 қолдарын алға, арт сермеуді орындау; 2.2.2.3 топтасуды орындай ал 2.2.2.4 аяқты кезекпен жән түрлі бастапқы қалыптарда орындау; 2.2.2.5 тік аяқты алға, артқа орындау
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	2.2.3.1 дене сымбатын дұры гимнастикалық қабырғаның

		қабырғамен жанасуын жоғалтпай, еңкейтуді орындау; 2.2.3.2 басына жүк қойып, еңкейту, солға бұруды, отырып тік тұру; 2.2.3.3 дене сымбатын дұрыстап, бір аяқпен тұрып, аяқтарының қолдарын әртүрлі қалыпта ұстау; 2.2.3.4 сызылған сызық бойымен артына ұстап дене сымбатын қалыпта жүру
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	2.2.4.1 допты шеңберде, қатпар біріне беруді орындау; 2.2.4.2 допты бір және екі қолмен қабырғадан серпілу күшіне, домалатуды орындау; 2.2.4.3 допты жоғары, еңкейтіп лақтыру және оны екі қолмен орындау; 2.2.4.4 допты әр түрлі тарту орындау
	2.5 Ырғақтық жаттығулар	2.2.5.1 1,2 санағына ырғақты қозғалыс санағында үзіліс жасауды орындау; 2.2.5.2 әр шапалақ соққан сабақ бұрыла отырып ырғақты қозғалыс; 2.2.5.3 аяқты аяққа қосып, аяқ жанына адым жасауды орындау;
	2.6 Өрмелеу және асып өту	2.2.6.1 еңіс тақтаймен өрмелеу, гимнастикалық қалыптан шығу және онымен төмен түсу; 2.2.6.2 гимнастикалық қалыптан тәсілмен, қиғаш бағытта, бір қолдарының немесе қойған аяқтары ауыстырып (секіру арқылы) орындау; 2.2.6.3 арқаннан ұстап ілініп өту; 2.2.6.4 биіктігі 70 см кеді орындай алу
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	2.2.7.1 сызылған сызықпен желкеге қойып, басына допты тоқтап-тоқтап алға қарай жүру; 2.2.7.2 қолдарымен қозғалыс жасау және 180 градусқа бұрылып жүру; 2.2.7.3 гимнастикалық орындыққа алға қаратып жүру; 2.2.7.4 бөренеде тұрып, отырып қозғалыстарын жасап жүруді
2 - тоқсан		

3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	2.3.1.1 көру-сипап сезу тәсілі бір ұяшықтан екінші ұяшыққа
	3.2 Асық	2.3.2.1 көрмейтін және нап алушылардың қатарлап қойып тигізе алуы және асықтардың есту арқылы анықтай алуы
	3.3 Дойбы	2.3.3.1 көру-сипап сезу тәсілі тақтаға реттеп қоя алу
	3.4 Шахмат	2.3.4.1 фигураларды тақтаға алу
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	2.4.1.1 қозғалмалы ойын дағдыларын қолдану
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	2.4.2.1 спорт залындағы ж қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіруді ұстап тұра алу
	4.3 Бағдарлау қабілетін дамытатын ойындары	2.4.3.1 ойын кезінде бағдарл
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	2.4.4.1 ойын кезінде ке дағдыларын пайдалану
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	2.4.5.1 спорттық ойы талдағыштардың көмегімен б
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	2.5.1.1 қол мен аяқты дұр отырып бір орында және ал орындау; 2.5.1.2 қол қимылдарымен жү 2.5.1.3 жылдамдатып жүру жүгіруге көшуді орындау; 2.5.1.4 өкшеден аяқ ұшына орындау;
	5.2 Жүгіру	2.5.2.1 жеңіл секірумен ал орындау; 2.5.2.2 2-3 қарапайым кедергілерд орындау; 2.5.2.3 сирақты артқа ла орындау; 2.5.2.4 сигналға қарай жеңіл
	5.3 Лақтыру	2.5.3.1 шағын допты ныс орындау; 2.5.3.2 үлкен допты ныс орындау; 2.5.3.3 шағын допты дәл орындау; 2.5.3.4 үлкен допты дәл орындау
	5.4 Секіру	2.5.4.1 орнынан ұзындыққа с 2.5.4.2

		90 градусқа бұрылыспен орындай алу; 2.5.4.3 50 см дейінгі биіктіктен төмен орындау; 2.5.4.4 екпінмен биіктікке өту орындау; 2.5.4.5 бір аяғынан екіншісіне ауысу орындау
--	--	---

4) 3-сынып:

4-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	3.1.1.1 қозғалыс жылдамдығын үйлестірілуіне арналған орындау кезіндегі тәртіп қауіпсіздік техникасын білу
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	3.1.2.1 күн тәртібінің жеке жағдайына
	1.3 Паралимпиада ойындары	3.1.3.1 паралимпиада ережелерін білу
2. Гимнастика	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	3.2.1.1 қатарда ретімен саналып тұру; 3.2.1.2 аяқты аяққа қосып алу, алдымен аралықты ашу және жақындау; 3.2.1.3 баянат тапсыра алу
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	3.2.2.1 денені әртүрлі бағытта бастапқы қалпымен және қозғалысқа түсіріп, отырып, тізерлеп, тұрып, орындықта жатып және қабырға жанында тұрып, бұруды орындау; 3.2.2.2 аяқтарын алшақ қойып, ал екінші аяғы артқы аяққа қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылу орындау; 3.2.2.3 аяқтарын әртүрлі бағытта орындау; 3.2.2.4 аяқтарын алшақ қойып, ал екінші аяғы артқы аяққа қойылатын тұрысқа 90 градусқа бұрылу орындау
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	3.2.3.1 дене сымбатын дұрыс қалыптастыру гимнастикалық қабырғадан кейін, денесімен және қол-аяқпен қозғалыстарды орындау; 3.2.3.2 дене сымбатын дұрыс қалыптастыру басына жүк қойып жасалатын жаттығу, айналып бұрылу, жүрелеп және тұрып бұрылу мен отыруды біріктіріп

		3.2.3.3 дене сымбатын дұрыс жасау; гимнастикалық қабырға бойымен төмен өрмелеуді орындау;
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	3.2.3.4 башпайларына кішке жіпті қапсыра қысып, өкілдік сыртқы қырымен жүруді орындау;
		3.2.4.1 допты жоғары, қабырғамен оны тосып алуды орындау;
		3.2.4.2 үлкен теннис допты лақтыруды орындау;
		3.2.4.3 допты бір-біріне лақтырып еденге ұрғаннан кейін ұстап алу;
	2.5 Ырғақтық жаттығулар	3.2.4.4 допты баскетбол сақинамен ойнауды орындау;
		3.2.5.1 музыка ырғағы мен қимыл баяу, жылдам, адымдап, жылжуды орындау;
		3.2.5.2 әртүрлі ұзақтықпен: қысқа, ширек жүруді орындау;
		3.2.5.3 алға және артқа шапқылауды орындау;
	2.6 Өрмелеу және асып өту	3.2.6.1 көлбеу орындықпен өрмелеу, өрмелеп, гимнастикалық допты орындау;
		3.2.6.2 әртүрлі тәсілдермен өрмелеу, үйлестірілуін орындау: тоқтау, қол-аяқтың, дененің қимылмен өрмелеу;
		3.2.6.3 арқанға тік қолдарымен өрмелеу орындау;
		3.2.6.4 биіктігі 80 см кедергімен өрмелеу орындау;
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	3.2.7.1 қолмен түрлі қозғалыстармен аяқтың ұшына көтерілуді орындау;
		3.2.7.2 бөренеге бір аяқпен теңестіріп артқа қарай көтеруді ("карлы" аяқпен);
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	3.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының ережелерін және мұғалімнің көмегімен қолдана алу;
	3.2 Асық	3.3.2.1 асық ойынының ережелерін қолдана алу;
	3.3 Дойбы	3.3.3.1 дойбы ойынының ережелерін тәсілдерін білу және қолдана алу;
	3.4 Шахмат	3.3.4.1 шахмат ойынының ережелерін мұғалімнің көмегімен қолдана алу;

3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	3.4.1.1 қозғалмалы ойындар кеңістікті бағдарлау
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	3.4.2.1 қозғалмалы ойындар бағдарлауды дамытуға арналған ойындар мұғалімнің көмегімен орындалу
	4.3 Бағдарлау қабілетін дамытатын ойындары	3.4.3.1 бағдарлау дағдыларын ойындар кезінде қолдану
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	3.4.4.1 қозғалмалы ойын кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	3.4.5.1 қозғалмалы ойындар талдағыштардың көмегімен бағдарлану
4 - тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	3.5.1.1 тізені жоғары көтеріп жүру; 3.5.1.2 қайшы адыммен жүру; 3.5.1.3 кенеттен тоқтап жүру; 3.5.1.4 100 м-ге дейін жүгіруді кезектестіру
	5.2 Жүгіру	3.5.2.1 үдемелі және баяу жүгіруді орындау; 3.5.2.2 баспалдақпен жоғары жүгіруді орындау; 3.5.2.3 40 м-ге дейін жүгіруді орындау; 3.5.2.4 4-5 қарапайым кедергілерді отырып жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	3.5.3.1 шағын допты нысанға лақтыруды орындау; 3.5.3.2 үлкен допты нысанға лақтыруды орындау; 3.5.3.3 шағын допты дәл нысанға лақтыруды орындау; 3.5.3.4 үлкен допты дәл нысанға лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	3.5.4.1 екпінмен бір аяқпен итеріліп секіруді орындау; 3.5.4.2 екі және бір аяқпен алға секіруді орындау; 3.5.4.3 екі аяқпен алға, артқа секіруді орындау; 3.5.4.4 жүрелеп тіренген секіруді орындау; 3.5.4.5 секіру, гимнастикалық секіруді орындай алу

5) 4-сынып:

5-кесте

Бөлім	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары
-------	------------	------------------

1 - тоқсан

1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	4.1.1.1 қозғалыс жүйелестірілуіне арналған жаттығу кезіндегі тәртіп ережелерін техникасы туралы білімін қолдану
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	4.1.2.1 өзін-өзі қадағалау бақылауды жүргізе алу
	1.3 Паралимпиада ойындары	4.1.3.1 паралимпиада ойындарын білу
2. Гимнастика	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	4.2.1.1 қатарда үш, төртке сапқа тұру; 4.2.1.2 айналып бұрылуды орындау; 4.2.1.3 айналып солға және оңға бұрылу; 4.2.1.4 оң және сол жағымен саптағы орнын ауыстырып қайта тұру
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	4.2.2.1 аяқтарын алшақ қойып тұрған, отырған қалыпта қимылдарды орындау; 4.2.2.2 арқасымен жатқанда бағытта көтеру, бұгу және жаппай жаттығу; 4.2.2.3 ішімен жатып тіренуді орындау және бүгілген аяқтарының жеткізіп, денені қайыстыруды орындау; 4.2.2.4 арқасымен еденге отырып аяқтарын тік ұстап, еденге жеткізіп, денені қайыстыруды әртүрлі қимылдар жасауды орындау
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру жаттығулары	4.2.3.1 басына қойылған жүкпен градусқа бұрылуды орындау; 4.2.3.2 басына жүк қойып қабырғаның бірте-бірте тақтайшасымен, жанына қарай қозғалу; 4.2.3.3 басына жүк қойып орындықта әртүрлі тәсілдермен жаттығу; 4.2.3.4 басына жүк қойып өкпемен, ұшымен әртүрлі бағытта жүру
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	4.2.4.1 қатарда және шеңберлермен оңға беру, бағанада – сол жаққа бастың үстінен және аяқтарыңмен беруді орындау; 4.2.4.2 аяқтарын алшақ қойып қолымен тізеден алға – жоғары артынан алға қарай, бастан аяқтарының арасынан артқа қарай лақтыруды орындау; 4.2.4.3 допты еденмен 10-12 жылдамдыққа домалатуды орындау; 4.2.4.4 допты аяқпен алға лақтыруды орындау

	2.5 Ырғақтық жаттығулар	4.2.5.1 музыканың әртүрлі е қосып адымдайтын би қадам 4.2.5.2 1,2 санағана – қозғал үзіліс жасалатын қарапайы орындау; 4.2.5.3 сырғымалы қадам жән қарай қадамын орындау
	2.6 Өрмелеу және асып өту	4.2.6.1 1,5-2 м биіктікке еркін бойымен өрмелеуді орындау 4.2.6.2 көлбеу орындықта табандарымен және бір қолм қолына зат ұстап өрмелеуді о 4.2.6.3 арқанның бойымен 2 м үш тәсілмен (тек қана көт өрмелеуді орындау; 4.2.6.4 биіктігі 90 см-ге кедергілерден өтуді орындау
	2.7 Тепе-теңдік жаттығулары	4.2.7.1 бір аяқпен тұрып, екін тізесімен допты ұстап тұруды 4.2.7.2 бір аяқпен тұрып 90 орындау; 4.2.7.3 аяқ ұштарымен тоқ градусқа бұрылумен орнында 4.2.7.4 қол қозғалысымен бір аяққа қосып адымдап адымдармен алға, бүйірімен орындау
2 - тоқсан		
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	4.3.1.1 тоғыз құмалақ ой тәсілдерін білу және өздігіне
	3.2 Асық	4.3.2.1 көру-сипап сезу ойынының әр түрлі әдістерін
	3.3 Дойбы	4.3.3.1 дойбы ойынының жар
	3.4 Шахмат	4.3.4.1 шахмат ойынының жа
3 - тоқсан		
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	4.4.1.1 БДШ сабақтарындағы кезінде еркін бағдарлану
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	4.4.2.1 қозғалмалы ойындар бағдарлауды дамытуға арна өздігінен орындау
	4.3 Бағдарлау қабілетін дамытатын ойындары	4.4.3.1 қозғалмалы ойындар бағдарлану
	4.4 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	4.4.4.1 спорттық эстафета өздігінен жеңу
	4.5 Тактильді сезімталдықты дамытуға арналған ойындар	4.4.5.1 кеңістікте бағдар қолдана отырып спорттық ш
4 - тоқсан		

5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	4.5.1.1 жүру кезінде аяқты орындау; 4.5.1.2 тізе бүгпей, аяқты орындау; 4.5.1.3 аялдамалармен тапсырмалармен жүруді орындау; 4.5.1.4 жүру мен жеңіл секіру орындау
	5.2 Жүгіру	4.5.2.1 алдыға қарай арқамен орындау; 4.5.2.2 50 м-ге дейін жылдам орындау; 4.5.2.3 қолындағы затпен жүгіруді орындау; 4.5.2.4 2-3 күрделі кедергілерден жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	4.5.3.1 шағын допты нысанға орындау; 4.5.3.2 үлкен допты нысанға орындау; 4.5.3.3 шағын допты дәл орындау; 4.5.3.4 үлкен допты дәл орындау
	5.4 Секіру	4.5.4.1 биіктікке секіру үшін кейін арқаннан аттап өтуді орындау; 4.5.4.2 қиын емес кедергіден секіріп отырып секіруді орындау; 4.5.4.3 бір аяқпен кедергілерден секіруді орындау; 4.5.4.4 айналып жатқан ұзындықтан секіруді орындау; 4.5.4.5 секіртпеден секіруді орындау

Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрлігі
2022 жылғы 1 сәуір
№ 123 бұйрығымен
83-қосымша
Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрлігі
2013 жылғы 3 сәуір
№ 115 бұйрығымен
720-қосымша

Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейін естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы
1-тарау. Жалпы ережелер

1. Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейін естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

(бұдан әрі - Бағдарлама) Қазақстан Республикасының "Білім туралы" Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - есту қабілетінің бұзылысы бар білім алушыларда ағылшын тілінің рөлі мен маңыздылығы туралы алғашқы түсінік қалыптастыру және оны мәдениетаралық қарым-қатынас құралы ретінде, әлемді тану және басқа халықтардың мәдениетін түсіну жаңа құралы ретінде қолданудың бастапқы тәжірибесін жинақтау.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) оқушылардың сөйлеу мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, шет тілінде сөйлеу дағдыларын қалыптастыру: жануарды, затты сипаттау, олардың атын, санын, мөлшерін, түсін, тиістілігін көрсету; өзің, досың, үй жануарың туралы қысқаша түсінік беру;

2) білім алушылардың жеке тұлғасын дамыту, олардың сөйлеу қабілеттерін, зейінін, ойлау, есте сақтау және қиялын дамыту; шетел тілін одан әрі игеруге ынталандыру;

3) шет тілінде ауызша және жазбаша сөйлеу тілін меңгеру үшін қол жетімді және қажетті қарапайым лингвистикалық ұғымдарды меңгерту;

4) оқушылардың сөйлеу, интеллектуалды және танымдық қабілеттерін қалыптастыру және дамыту;

5) екі тілді сөздігін, оның ішіндегі транскрипцияны қолдануды үйрету;

6) ана және ағылшын тілдерінде байқалатын қарапайым лингвистикалық ұғымдар туралы білімді қалыптастыру (дыбыс, әріп, сөз, сөйлем, сөйлеу бөлігі, интонация);

7) болымды, болымсыз және сұраулы сөйлемдерді дұрыс интонациялау дағдыларын қалыптастырады;

8) сөздердің қажетті көлемін, мәлімдеме түрлерінің жеткілікті санын, қарапайым диалог жүргізудің стратегиясы мен тактикалық қадамдарын меңгеруді қамтамасыз ету.

4. Түзету-дамыту міндеттері:

1) орфографиялық, лексикалық немесе грамматикалық дағдыларды қалыптастыру оқу міндетіне сәйкес сөздерді, сөйлемдерді, мәтіндерді ағылшын тілінде көшіру, сөздерді енгізу немесе өзгерту қабілетіліктерін қалыптастыру;

2) білім алушылардың есту қабылдауын дамыту; сабақта сөйлеу қарым-қатынасына жағдай жасау, сөйлеу практикасын кеңейту;

3) оқушылардың жеке қасиеттерін, олардың зейінін, ойлауын, есте сақтау, қиял қабілеттерін арнайы ұйымдастырылған коммуникациялық ситуацияларға,

рөлдік ойындарға қатысу процесінде, тілдік материалды игеру барысында дамыту;

4) тілдік құбылыстарды (дыбыстар, әріптер, әріп тіркестері, сөздер, сөз тіркестері мен сөйлемдер) бақылау, салыстыру және қарапайым талдау процестерін дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Бағдарлама нашар еститін, кейін естімей қалған балалардың даму ерекшеліктерін ескереді, есту қабілеті мен сөйлеуін дамытуға, көрнекі-бейнелі ойлауды жақсартуға бағытталған арнайы формалар, әдістер мен оқу құралдарын қолдануды, өзін-өзі бақылауды дамытуды көздейді.

6. Бағдарлама коррекциялық-дамытушылық бағыттылық, сараланған, жеке тұлғаға бағытталған, коммуникативті, іс-әрекетке бағытталған, құндылыққа бағытталған тәсілдеріне негізделген.

7. Нашар еститін, кейін естімей қалған оқушыларды ағылшын тілін оқытудың коррекциялық-дамытушылық бағыты арнайы білім берудің мазмұнында, ұйымдастырылуында және ұйымдастырушылық формаларында көрінеді және оқу іс-әрекетінің арнайы әдістері мен тәсілдерімен қамтамасыз етіледі:

- 1) оқулық мәтіндеріндегі сөйлемдер құрылымын жеңілдету;
- 2) зерттелген материал көлемін азайту;
- 3) көрнекі құралдарды, кестелерді, сызбаларды арнайы таңдау;
- 4) бейімделген бейне материалдарды тақырыптар бойынша қолдану;
- 5) сабақта сөздер жазылған кестелер мен экранды қолдану.

8. Ағылшын тілін оқытудағы сараланған тәсілдің негізгі міндеттері оқушылардың жеке дайындығын, әрқайсысының жеке қасиеттерін ескере отырып, оқушылардың танымдық қажеттіліктерін қанағаттандыру болып табылады және оқушылардың адекватты өзін-өзі бағалауын қалыптастыруға ықпал етеді, оларды білім беру қызметіне ынталандырады, әрқайсысының жеке даму траекториясын құруға, олардың өз күшіне сенуіне көмектеседі.

9. Мұғалім оқушылардың әр типологиялық тобы үшін олардың мүмкіндіктеріне сәйкес оқу материалының мазмұнын таңдайды; оның күрделілігі мен көлемін ескереді, оқу жұмысының қарқынын, оқушылардың дербестік дәрежесін, әдістері мен тәсілдерін таңдап өзгертеді, білім алушыларды топтарға бөлінуі шартты және икемді.

10. Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл білім беру процесінің орталығына оқушының жеке тұлғасын қоя отырып, оның қабілеттерін, мүмкіндіктері мен бейімділіктерін ескере отырып, шет тілінің коммуникативтік құзыреттілігінің әлеуметтік-мәдени компонентіне ерекше назар аударуды болжайды.

11. Коммуникативті тәсіл білім мазмұнының компоненттері арасындағы өзара байланыстың толық және оңтайлы жүйеленуін болжайды, оған мыналар кіреді: жалпы қызмет жүйесі; сөйлеу әрекетінің жүйесі; сөйлеу қатынас жүйесі; ағылшын тілі жүйесінің өзі: ана мен ағылшын тілдерін әдейі салыстырмалы талдау; сөйлеу тетіктерінің жүйесі (сөйлеу өндірісі, сөйлеуді қабылдау, сөйлеу әрекеті); мәтін сөйлеу өнімдерінің жүйесі ретінде; құрылымдық және сөйлеу формациялар жүйесі (диалог, монолог, монолог); тренингтің нәтижесі - тіл арқылы сөйлесу мүмкіндігі.

12. Ағылшын тілі сабағында оқытудың іс-әрекетке бағытталған тәсілі оқушылардың танымдық мотивін дамытуға, оқуға деген ұмтылысты, жаңалық ашуға бағытталады, оқушының білімді дайын түрінде емес, оқу барысында өзі табатынын көздейді: оқулықпен жұмыс жасау кезінде, ақпараттық-коммуникациялық технологияларыды қолдануда. жұптық жұмыста, топпен жұмыс жасауда, өз пікірін білдіруде.

13. Сабаққа білім алушылардың ақпараттық-коммуникативтік құзыреттіліктерін қалыптастыру мақсатында әр түрлі ақпарат көздерінен, оның ішінде инновациялық коммуникациялық технологиялардан (интернет-ресурстар, ұялы байланыс, онлайн-форумдар) ақпаратпен жұмыс істеудің әртүрлі түрлері енгізілген.

14. Компьютерлік оқыту бағдарламалары сөйлеу әрекетінің әр түрлі түрлерін жаттықтыруға және оларды әр түрлі комбинацияларда біріктіруге, тілдік құбылыстарды түсінуге, тілдік қабілеттердің қалыптасуына ықпал етуге, коммуникативті жағдайлар жасауға, тілдік және сөйлеу әрекеттерін автоматтандыруға мүмкіндік береді, сонымен қатар, оқушылардың өзіндік жұмысын қарқындату мен жеке тәсілдің жүзеге асырылуын қамтамасыз етеді.

15. Синтаксис және пунктуация туралы негізгі мәліметтер 5-сыныпта енгізіледі, бірақ 0-4 сыныптарда синтаксис бойынша жүйелі курс оқылады, бұл болашақта маңызды әдістемелік идеяны жүзеге асыруға мүмкіндік береді - морфологияны синтаксистік негізде оқыту - және негізгі курсты оқудан бұрын байлданыстырып сөйлеу мен пунктуация бойынша жұмысты ұйымдастыру.

16. Материал сызықтық-концентрлік принцип бойынша орналастырылған, "Зат есім", "Сын есім", "Етістік", "Есім", "Сан есім", "Төл және төлеу сөз" тақырыптары бір емес бірнеше қадам арқылы оқытылады: бұл сөз таптарына жататын сөздердің өзгеруі туралы ақпарат әр түрлі сыныптарға енгізілген.

17. Ағылшын тіліндегі көрнекі құралдарға қойылатын талаптар:

1) интерактивті және проекциялық жабдық жиындығы: проектор, интерактивті тақта немесе экран;

2) электрондық басылымдар, DVD-дегі бейнефильмдер, электрондық плакаттар;

3) компьютердің жиынтығы: жүйелік блок, монитор, микрофон және телефон гарнитурасы, акустикалық жүйе, веб-камера, кернеуді қорғаушы, көпфункционалды құрылғы;

4) техникалық құрылғылар (жабдықтар) және дидактикалық құралдар (ақпарат тасымалдаушылар): фронтальды білім беру қызметін қамтамасыз етуге арналған дыбысты күшейтетін стационарлық жабдық (әр сынып үшін); мультимедиялық компьютер сыныбы; жеке есту аппараттары; айтылым экраны; интерактивті тақтасы және үш өлшемді аксессуарлары бар "Мультимедиялық интерактивті оқыту бағдарламалық-әдістемелік кешені" электронды ресурсы, - теориялық материалды және тілді практикалық білімді игерудің тиімділігін арттыру; көмекші құрылғы "сөйлеу байланысын меңгеруге және дамытуға арналған сөйлеу жаттықтырушысы" - фразалық сөйлеуді толық білмейтін оқушыларға, сондай-ақ сөйлеу мүмкіндігі шектеулі кезеңдегі оқушыларға арналған.

3-тарау. "Ағылшын тілі" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

18. "Ағылшын тілі" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 32 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 66 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 68 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

19. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) "Тыңдалым" бөлімі;
- 2) "Айтылым" бөлімі;
- 3) "Оқылым" бөлімі;
- 4) "Жазылым" бөлімі;
- 5) "Ағылшын тілін қолдану" бөлімі.

20. 0-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мұғалімнің, диктордың сөйлеуін тыңдау; сыныптағы шектеулі іс-шараларға арналған қысқаша негізгі нұсқаулар, мәтінмәндік ойға салу сөздерді қолдану арқылы оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша қысқа сұрақтар мен мәтіндерді түсіну;

2) айтылым: ағылшын тіліне тән дыбыстарды айту, өздері туралы негізгі ақпаратты жеткізу, дұрыс интонацияны көрсете отырып, қарапайым сұрақтар мен оларға жауаптар құрастыру;

3) оқылым: ағылшын алфавитімен бастапқы танысу, таныс тақырыптар бойынша мәтіннің негізгі идеясын түсіну, қысқа мәтіндердегі мәліметтер мен бөлшектерді түсіну;

4) жазылым: таныс тақырып бойынша сөздер мен қысқа сөйлемдер жазу;

5) ағылшын тілін қолдану: лексикалық аспект: лексикалық диапазонды қолдану - сөздер, сөз тіркестері, 1-ден 10-ға дейінгі санаулар, түстердің атаулары, отбасы мүшелері, оқу құралдары, грамматикалық аспект: "to have" етістіктері, "can" модальді етістігі.

21. 1-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мұғалімнің, сұхбаттасушының, диктордың сөйлеуін тыңдау, іс-әрекеттерді орындауға арналған қысқаша негізгі нұсқаулардың, қарапайым сөйлемдердің, шағын мәтіндердің негізгі мазмұнын түсіну; фактілер мен өзгертулерді анықтау, таныс тақырып аясында егжей-тегжейлерді түсіну, қарапайым сұрақтар құрастыру;

2) айтылым: ағылшын тіліне тән дыбыстарды айту; әдептілік сипатындағы диалог, сұрақ қою диалогы, әрекетке ынталандыратын диалог, қарапайым сұрақтар мен оларға жауаптарды тұжырымдау, сөйлеудің формальды және бейресми стильдерін қолдану, диалогтардың көлемі әр сұхбаттасушының 2-3 ілікпе сөздерінен тұрады; нақты тақырыптық жағдайлар аясындағы қарапайым мәлімдемелер: өзі туралы, отбасы мүшелері, мектеп, жануарлар, ойыншықтар, тамақ туралы 3-4 сөз тіркесі көліміндегі ақпарат;

3) оқылым: таныс тақырыптар бойынша қысқа мәтіннің негізгі идеясын түсіну, олардағы мәліметтер мен бөлшектерді білу; тақырыптардың, фотосуреттердің, кілт сөздердің көмегімен мәтіннің мазмұнын болжау;

4) жазылым: сөз және жай сөйлем деңгейіндегі жазу дағдыларын қалыптастыру;

5) ағылшын тілін қолдану: қол жетімді лексикалық диапазон мен тілдің әртүрлілігін қолдана отырып, өз пікірін білдіру; сөйлеудің лексикалық аспектісі: әр түрлі типтегі сөйлемдердің дұрыс интонациясы: болымды, болымсыз, сұраулы; сөздер мен сөз тіркестеріндегі екпінді дұрыс қою; болымды, болымсыз, сұраулы сөйлемдердегі сөздердің тәртібі; сөйлеудің грамматикалық аспектісі "to have" етістіктері, "can" модальді етістігі; жіктеу есімдіктер "I, you, he, she, it, we, they"; тәуелдеу есімдіктері "my, your, his, her"; сілтеу есімдіктер "this, that, these"; сұрау есімдіктері "What? When? Which? How?". Зат есімнің көпше түрінің жасалуы; 1-ден 20-ға дейінгі есептік сандар; "on, in, under" көмекші сөздерді орналастыру; адамдарды сипаттайтын сын есімдер; қазіргі жай шақтың формасы.

22. 2-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі идеясын түсіну. Мұғалімнің, сұхбаттасушының сөзін тыңдаңыз, іс-әрекеттерді орындау үшін берілген нұсқаулықтарға жауап беру, фактілер мен пікірлерді анықтау, таныс тақырып шеңберінде егжей-тегжейлерді түсіну, қосымша ақпарат алу үшін тыңдалған материал негізінде қарапайым және күрделі сұрақтарды құрастыру;

2) айтылым: әдептілік сипатындағы диалог, диалог-сұрастыру, диалог-әрекетке түрткі болу, әңгіме бастау, қолдау, аяқтау; өзі туралы негізгі ақпаратты, таныс тақырып бойынша логикалық ұйымдастырылған іс-шараларға негізделген мәтін идеясын айту, ризашылық білдіру, құттықтау, диалогтардың көлемі әр сұхбаттасушыдан 3-4 ілікпе сөздер, өзі, өз отбасы мүшелері, достары туралы ақпарат беру, олардың сипаты, сыртқы түрі, жасы, хоббиі; пәтерге, үйге сипаттама беру; сөйлеудің ресми және бейресми стильдерін қолдана отырып, тақырыптарды, фотосуреттерді, кілт сөздерді пайдаланып мәтіннің мазмұнын түсіну;

3) оқылым: қарапайым шағын мәтіндердің мазмұнын, сондай-ақ таныс және жалпы тақырыптар бойынша мәтін бөлшектерін түсіну. Буындардың ашық және жабық түрлеріндегі, дауысты әріптер мен әріптер тіркесіндегі дауыстыларды оқудың ережелері: "-ee, -ea, -oo, -ow, -ou, -oy, -oi" және дауыссыздар мен әріптер тіркестерін: "-ck, -ch, -tch, -sh, -ng, -th "; дауыссыз және дауысты дауыссыздар, ұзақ және қысқа дауысты дыбыстар, ағылшын тіліне тән дыбыстар; интонацияны қолдана отырып, ағылшынша қысқа мәтіндерді оқу, сөздікті қолдану арқылы ақпаратты нақтылау;

4) жазылым: сөз және жай сөйлем деңгейіндегі жазу дағдылар, кестелерді, сызбаларды толтыру. Мәтінді контекстке сәйкес оған жетіспейтін сөздерді кірістіріп жазу, үлгі бойынша қысқа құттықтау жазу;

5) ағылшын тілін қолдану: білім алушылар лексикалық диапазон мен тілдің әртүрлілігін қолдана отырып, өз пікірлерін білдіреді. Нақты тақырыптық жағдайлар шеңберіндегі мәлімдемелер: өзі және отбасы мүшелері, достары туралы ақпарат беру (мінезі, келбеті, жасы, хоббиі); пәтердің / үйдің сипаттамасын беру; қоршаған ортаға эмоционалды-бағалаушылық қатынасты білдіру; сөйлеудің лексикалық аспектісі: "-teen, -ty thirteen-thirty" сандарын құрайтын жұрнақтар, "-er, -or" зат есімдерін құрайтын жұрнақтар; сөйлеудің грамматикалық аспектісі: сұраулы сөйлем түрлері: жалпы және арнайы; can модальді етістігі; "Present Simple" -де етісті қолдану; жіктеу есімдіктер "I, you, he, she, it, we, they"; тәуелдеу есімдіктері "my, your, his, her, its, our, their"; сілтеу есімдіктер "these, those"; белгісіздік есімдіктер "some, any"; тәуелдік септік; "there

is/ there are" құрылысы; "near, above, on the left, on the right" көмекші сөздер; "a / an, the" артиклдері; зат есімнің көпше түрінің қалыптасуы; 1-ден 50-ге дейінгі есептік сандар.

23. 3-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі идеясын түсіну, қарым-қатынас салалары, тақырыптары мен жағдайлары бойынша коммуникативті серіктестердің ауызша мәлімдемелерін түсіну және оларға жауап беру. Деректер мен пікірлерді анықтау, таныс тақырып аясында егжей-тегжейлерді түсіну, қосымша ақпарат алу үшін тыңдалған материал негізінде қарапайым және күрделі сұрақтарды құрастыру;

2) айтылым: ресми және бейресми сөйлеу стильдерін, болымды, болымсыз, сұраулы сөйлемдердің дұрыс интонациясын қолдана отырып, таныс тақырып бойынша логикалық ұйымдастырылған оқиғаларға негізделген мәтіннің негізгі идеясын түсіну; сөздер мен сөз тіркестеріндегі екпінді дұрыс қою; сөйлеу жағдаяттарына қатысу; сөйлеу нормаларын сақтау; үлгі бойынша шағын әңгімелер құрастыру; берілген тақырыптар бойынша сұрақтар мен жауаптар дайындау; нақты ақпарат алу үшін қарапайым және күрделі сұрақтар қою;

3) оқылым: негізгі идеяны, сондай-ақ таныс және жалпы тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлар мәтінінің бөлшектерін түсіну. Оқылған тілдік материалға негізделген мәтінді дауыстап оқу, оқу техникасын дамыту, дауыстап оқу, диалогтарды рөлге бөліп оқу; оқығанда айтылу, интонация бойынша жұмыс; таныс емес сөздерді таныс емес контекстте тану, қысқа мәтіндердің мазмұнын түсіну; берілген тақырыптар бойынша сұрақтар мен жауаптар дайындау; 3 және 4 түрдегі дауысты дыбыстарды оқу ережелерінің сөздігін қолдану; дауысты әріптер мен әріп тіркестерін "-ai, ay -ei, -eu" және дауыссыз дыбыстар мен әріптер тіркесімін "-ph, -kn, -wh, -wt" оқу;

4) жазылым: үлгі бойынша қысқа құттықтау (туған күніңмен, Жаңа жылыңмен, Рождествомен) құттықтау жазу, тілек білдіру, мәтінге контекстке сәйкес жетіспейтін сөздерді енгізу арқылы мәтінді көшіру, жазбаша лексикалық және грамматикалық жаттығуларды өз бетінше және графикалық түрде дұрыс орындау, қажет болса, сөздікті қолдану;

5) ағылшын тілін қолдану: нақты тақырыптық жағдайлар шеңберінде қарапайым мәлімдемелер құрастыру дағдылардың қалыптасуы (өзі және достары туралы, ауа-райы, жұмыс / демалыс, сабақ, мектеп және т.б. туралы ақпарат беру, мектепті сипаттау, қала, ауыл, көрікті жерлер; бар лексикалық диапазон мен тілдің әртүрлілігін қолдана отырып, өз пікірін білдіру; сөйлеудің лексикалық аспектісі: сөйлеу барысында жаңа лексиканы тану және қолдану дағдыларын

қалыптастыру; сөздік қорды арттыру үшін сөзжасам әдістерін қолдану; сын есімдерін жасайтын "-у" жұрнағы; реттік сандарды құрайтын "-th" жұрнағы; реттік сандар, 1 -100-ден есептеу сандар; сөйлеудің грамматикалық аспектісі: зат есім, көптік жалғау: ережеден тыс сөздер; some, any белгісіздік есімдіктері, по болымсыздық есімдігі; to be етістігі "Present Simple Continuous" және "Past Simple" түрінде; can, may модальды етістіктерінің болымдылық, болымсыз және сұрау формалар; "at, next, between" заттың орналасуын белгілейтін көмекші сөздер; "on, at, in" уақытты белгілейтін көмекші сөздер; "to, by"; бағытты белгілейтін көмекші сөздер, "there is/ there are" конструкциясы септік жалғауы; оң, теріс және сұраулы түрінде "бар / бар" құрылысы болымдылық, болымсыз және сұрау формаларында.

24. 4-сыныпқа арналған "Ағылшын тілі" пәнінің базалық мазмұны:

1) тыңдалым: мұғалімнің және басқа оқушылардың сөйлеуін тыңдау, оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі идеясын түсіну. Қосымша ақпарат алу үшін фактілер мен пікірлерді анықтау, таныс тақырып аясында егжей-тегжейлерді түсіну, естігенге сүйене отырып қарапайым және қиын сұрақтарды құрастыру. Контекст бойынша берілген түрткі сөздерді пайдаланып тыңдалған материалдан қорытынды жасау;

2) айтылым: ағылшын тілді елдерде қабылданған сөйлеу этикетінің нормаларын сақтай отырып, қарапайым диалогтарға қатысу; ұсынылған үлгі бойынша объектінің, суреттің, кейіпкердің қысқаша сипаттамасын құрастыру; оқылған мәтіннің мазмұнын қорытындылау; сөйлеудің ресми және бейресми стильдерін қолдана отырып, таныс тақырып бойынша логикалық ұйымдастырылған іс-шараларға сүйеніп, мәтіннің негізгі идеясын жеткізу; қарапайым және күрделі сұрақтар қою;

3) оқылым: негізгі идеяны, сондай-ақ таныс және жалпы тақырыптардағы әр түрлі стильдер мен жанрдағы мәтін бөлшектерін түсіну, дауысты және дауыссыз дыбыстар мен әріп тіркестерін оқу, дауыстыларды әр түрлі позицияларда оқу; ағылшын тіліне тән дыбыстарды дұрыс айту; таныс тілдік материалға негізделген шағын мәтіндерді дауыстап оқу, айтылу ережелері мен тиісті интонацияны сақтау; мәтіндердің мазмұнын түсіну, олардан сұралған ақпаратты бөліп алу;

4) жазылым: лексикалық және грамматикалық жаттығуларды орындау, оқылған және көрген материал негізінде үлгі бойынша қысқа жазбаша мәлімдемелер құрастыру; мәтіндер бойынша сұрақтарға жазбаша жауап беру;

5) ағылшын тілін қолдану: сөйлеудің лексикалық аспектісі: сөйлеу барысында жаңа лексиканы тану және қолдану дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорын әлеуетті арттыру үшін сөзжасам тәсілдерін қолдану, "-er, -est" сын есімдерінің салыстыру дәрежесін құрайтын жұрнақтар; сөйлеудің грамматикалық аспектісі:

өздік есімдіктер; сын есім; 1-ден 1000-ға дейінгі есептеу сандар, 1-ден 100-ге дейінгі реттік сандар, Past Simple түріндегі етістіктің құрылымы; "to go, buy, see, say, meet, do, read, write, draw, sing, wear, have, eat, drink, put, get, make" дұрыс және дұрыс емес етістіктердің жіктелуі; "Future Simple" түріндегі етістік; зат есімнің тәуелдік септігі, "which, what, where, which, how many, what kind of ... " сұрау есімдіктері: "this, these, that, those" сілтеу есімдіктері, көптеген таныс тақырыптар бойынша қысқа нұсқаулар, "has got/ have got, there is/ are" құрылыстар, "sometimes, often, always, never" уақыт пен жиілікті белгілейтін үстеуілер, "well, badly" үстеулері, орын мен бағытты белгілейтін көмекші сөздер: "in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left", уақытты белгілейтін көмекші сөздер: "in, on, at, before, after; with/without"; етістік шақтары "Present Simple Tense, Present Continuous Tense, Past Simple Tense"; "can, must, have to" модальді етістіктері; қарапайым іс-әрекеттер мен етістіктерді сипаттау үшін мақсатты инфинитив "want, start + infinitive".

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада оқыту мақсаттарын қолдану ыңғайлы болуы үшін кодтау енгізілген. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші – бөлімді, үшінші және төртінші сандар – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 1.2.3.1. кодында "1" - сынып, "2" - бөлім, "3.1" - оқыту мақсатының реттік саны.

26. Оқыту мақсаттары бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Тыңдалым" бөлімі:

1-кесте

Оқыту мақсаттары				
0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
0.1.1.1 мұғалімнің ағылшын тілінде сөйлеген сөзін тыңдап түсіну;	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі қысқа нұсқаулар сериясын тыңдап түсіну; 1.1.2.1 ағылшын тіліндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну; 1.1.3.1 ағылшын тіліндегі диалогтың негізгі сұрақтарын білу: - сенің атың кім? -Сен қанша жастасың? - Сіз қайдансыз?;	2.1.1.1 мұғалімнің, сыныптастарының ағылшынша сөйлеген сөздерін түсіну; 2.1.2.1 сөздердің, сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну; 2.1.3.1 тыңдаған материалға сәйкес суретті, сызбаны таңдау, сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру; 2.1.4.1 түсіну және мұғалімнің қолдауымен мысалдар келтіру; 2.1.5.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, кейіпкерлердің аттарын	3.1.1.1 қарапайым сөйлемдерді қайталай отырып, ауызша сөйлеуді, бейне материалды тыңдау және түсіну; 3.1.2.1 сөйлем мен мәтіндегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну; 3.1.3.1 тыңдалған материалға кесте толтыру, қарапайым сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру; 3.1.4.1 түсіну және тақырып бойынша қысқа сұрақтарға мысал келтіру; 3.1.5.1 мәтіннің негізгі идеясын анықтау	4.1.1.1 а бейне ма және мәлімдем үшін а сұрақтар 1. 4.1.2.1 мә сөздер ме мағынасы 4.1.3.1 с беру ж материалд ойларды т 4.1.4.1 қолдана с бойынша мысалдар 4.1.5.1 материал

		және аймақ аттарын ағылшын тілінде анықтау		сәттерін, кейіпкерлерін
--	--	--	--	-------------------------

2) "Айтылым" бөлімі:

2-кесте

Оқыту мақсаттары				
0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
0.2.1.1 ағылшын тілінде амандасу, қоштасу, алғыс айту, кешірім сұрай білу; 0.2.2.1 мысалға сүйене отырып мұғалімнің қарапайым сұрақтарына жауап беру; 0.2.3.1 шағын өлеңдерді рифмаларды, санамақтарды жатқа айту, , ән айту; 0.2.4.1 мұғалімнің сөзін түсіну, сөйлеу нормаларын сақтау	1.2.1.1 өзің туралы, қоршаған заттар туралы шағын әңгіме құрастыру; 1.2.2.1 адамдар, заттар туралы негізгі сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру; 1.2.3.1 танысу үшін, өзің туралы хабарламалар мен объектілердің сипаттамалардың сөздер мен сөз тіркестерін білу; 1.2.4.1 әңгімелесушіні түсіну, сөйлеу нормаларын сақтау	2.2.1.1 ағылшын, таныс сөздер, сөз тіркестері негізінде өзің, отбасың, досың туралы мәлімдеме жасау; 2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қоя және жауап бере білу; 2.2.3.1 сұрақтар қою үшін сөйлеу кезінде сөздер мен сөз тіркестерін қолдану; 2.2.4.1 сөйлеу жағдайына қатысу, әңгімелесушіні түсіну және сөйлеу нормаларын сақтау	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша ағылшын тілінде әңгіме құрастыру; 3.2.2.1 берілген тақырыптар бойынша сұрақтар қою және жауап беру; 3.2.3.1 тақырыптық лексиканы сөйлеу барысында әртүрлі контексте қолдану; 3.2.4.1 сөйлеу жағдайына қатысу; сұхбаттасушыны түсініктемелермен толықтыра отырып, сөйлеу нормаларын сақтау	4.2.1.1 сөздік қорыңды көбейте туралы, мәліметтің сіздің айналасыңа қалай әсер ететіні туралы құрастыру; 4.2.2.1 қарапайым сұрақтарға жауап беру; 4.2.3.1 әңгіме кезінде сөздер мен сөз тіркестерін қолдану; 4.2.4.1 әңгіме кезінде сөйлеу нормаларын сақтау

3) "Оқылым" бөлімі:

3-кетсе

Оқыту мақсаттары				
0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
0.3.1.1 мәтіндегі таныс сөздердің мағынасын түсіну; 0.3.2.1 сөздердің мағыналарын түсіну; 0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен сөздікті қолдану; 0.3.4.1 әріптерді көріп, қабылдау, оларды тану және тиісті дыбыстармен байланыстыра білу	1.3.1.1 ағылшын алфавитіндегі әріптер мен әріптер комбинацияларын оқу ережелерін білу; 1.3.2.1 сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну; 1.3.3.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну; 1.3.4.1 тұтас сөздермен оқу тәсілімен таныс сөздерді оқу	2.3.1.1 қысқа мәтіндердің негізгі тұстарын түсіну; 2.3.2.1 оқылған мәтінде кім туралы, не айтылғанын түсіну; 2.3.3.1 сөздікті қолдану; 2.3.4.1 дыбыс айту және оқу ережелерін және тиісті интонацияны сақтай отырып, сөздерді оқу	3.3.1.1 мәтіндегі таныс сөздерді оқып түсіну; 3.3.2.1 қарапайым мәтіннің негізгі тармақтарын түсіну, кейіпкерлерді, оқиғаларды? лоардың орнын анықтау; 3.3.3.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді аудару үшін сөздікті қолдану; 3.3.4.1 мәтінді, рөлдік диалогтарды мәнерлеп оқу	4.3.1.1 таңдамалы тіркестерді оқып түсіну; 4.3.2.1 мәтіндегі негізгі идеяны түсіну; 4.3.3.1 мәтіндегі сөздерді оқып түсіну; 4.3.4.1 мәтіндегі сөздерді оқып түсіну (кіріспе, бойынша) оқу

4) "Жазылым" бөлімі:

4-кесте

Оқыту мақсаттары				
0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып

0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жазбаша жауап бере алу; 0.4.2.1 әріптерді дұрыс жазу	1.4.1.1 мұғалімнің көмегімен сұрақтарға жазбаша жауап беру; 1.4.2.1 әріптерді, әріптер тіркесімін дұрыс жазу	2.4.1.1 берілген тақырып бойынша мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді пайдаланып қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.4.2.1 әріптерді, әріп тіркесімдерін, сөздерді, сөз тіркестерін дұрыс жазу	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша өз бетінше тірек сөздерді қолдана отырып сөйлемдер құрастыру; 3.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін, сөйлемдерді дұрыс жазу	4.4.1.1 үлгі бойынша сөздер сөйлемнен құрастыру; 4.4.2.1 сөздерді тіркестерін жазу
---	---	---	---	---

5) "Ағылшын тілін қолдану" бөлімі:

5-кесте

Оқыту мақсаттары				
0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
0.5.1.1 ағылшын алфавитіндегі барлық әріптерді графикалық түрде көрсету; 0.5.2.1 1-10 аралығында санай білу; 0.5.3.1 негізгі түстерді білу; 0.5.4.1 Where are you from? How old are you? What is your name сұрақтарды білу; 0.5.5.1 have has got конструкциясын пайдалану	1.5.1.1 жазылуы айтылуынан ерекшеленетін ағылшын алфавитінің әріптерін жазу, ережелерді сақтау; 1.5.2.1 зат есімнің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.3.1 1-ден 20-ға дейінгі есептеу сандарды білу; 1.5.4.1 заттардың белгілерін ағылшын тілінде білу; 1.5.5.1 Who? What?; сұраулы есімдіктерді білу; 1.5.6.1 this, that сілтеу есімдіктерді білу; 1.5.7.1 зат есімнің жекеше және көпше түрін білу; 1.5.8.1 a, an, the артиклдерін білу; 1.5.9.1 I, you, he, she, it, we, you, they жіктеу есімдіктерін білу; 1.5.10.1 объектілердің іс-әрекетін білдіретін сөздерді білу; 1.5.11.1 there is/are; конструкциясын білу; 1.5.12.1 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.13.1 уақыттың негізгі предлогын – on апта күндері атауларының алдында қолдану; 1.5.14.1 have got+ зат есім конструкциясын пайдаланып сұрақтар қою	2.5.1.1 жазылуы айтылуынан ерекшеленетін сөздерді жазу, сөзді тасымалдау ережесін сақтау 2.5.2.1 зат есімнің жекеше және көпше түрін, тәуелдік жалғауы білу және қолдану; 2.5.3.1 1-ден 50-ге дейін санау; 2.5.4.1 затты және оның ерекшеліктерін ағылшын тілінде сипаттау; 2.5.5.1 Who? What? Where? Whose? Which? Why? сұраулы есімдіктерін қолдана отырып сұрақтар қою; 2.5.6.1 this, that, these, those, these есімдіктерді қолдану; 2.5.7.1 a, an, the артиклдерін объектілерді анықтау үшін қолдану мұғалімнің көмегімен; 2.5.8.1 жіктеу есімдіктерді қолдана отырып, өзі туралы, қоршаған заттар туралы мәлімдеме беру; 2.5.9.1 объектілердің әрекеттерін көрсететін сөздерді мұғалімнің көмегімен қажетті шаққа сәйкес қолдану; 2.5.10.1 can, to be модальді етістігін қолдану; 2.5.11.1 сұрақ қою және сипаттау үшін have got+ зат есім конструкциясын қолданып сұрақтар қою;	3.5.1.1 оқу мен жазу барысында емле мен оқудың негізгі ережелерін қолдану 3.5.2.1 зат есімнің жекеше және көпше түрін, тәуелдік жалғауларды қолдану; 3.5.3.1 1-ден 100-ге дейінгі санау, 1-10 реттік сан есімдерді атау; 3.5.4.1 сын есімдерді дәрежелері бойынша салыстыру; 3.5.5.1 Who? What? Where? Whose? How many/much? сұраулы есімдіктерін қолдана отырып сұрақтар қою; 3.5.6.1 this, that, these, those, these есімдіктерді қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артиклдерін объектілерді анықтау үшін өз бетінше қолдану; 3.5.8.1 жіктеу есімдіктерді, and, but жалғаулықтарын қолдана отырып, өзі туралы, қоршаған заттар туралы мәлімдеме беру; 3.5.9.1 әр түрлі қимыл түрлерін белгілейтін етістіктерді қолдану; 3.5.10.1 must модальді етістігін қолдану; 3.5.11.1 there is, are, have got+ noun конструкцияларын сұраулы, болымды және	4.5.1.1 барысында оқудың қолдану; 4.5.2.1 көпше түрін білу; 4.5.3.1 1-ден санау білу; 4.5.4.1 за үшін сын және жек кенеюіне қолдану; 4.5.5. Wh Whose? сұраулы қолдана қою; 4.5.6.1 thi these есім; 3.5.7.1 a, a объектіле анықтау қолдану; 4.5.8.1 ж your, hi есімдіктер қолдана туралы, ма 4.5.9.1 нәтижесін немесе

		2.5.12.1 here/there сөздерді қолдану	әртүрлі формаларда қолдану; 3.5.12.1 уақыт пен жиіліктің белгілейтін often, seldom, always, never үстеулерін қолдану;	көрсететін қолдану; 4.5.10.1 м болымсыз 4.5.11.1 конструи сұрақтарға беру; 4.5.12.1 қарапайым сөйлеуде 4.5.13.1 I there конструи және то болымды формалар
--	--	--------------------------------------	--	---

27. Осы Бағдарлама есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейін естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарының негізінде осы Бағдарламадағы қосымшаға сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда әр бөлімде жүзеге асырылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

28. Бөлім мен тақырыптарды оқуға бөлінетін сағат санын мұғалімнің өзі үлестіреді.

Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейін естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Ағылшын тілі" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасына қосымша

Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейін естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптарына арналған "Ағылшын тілі" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0 сынып:

кесте 1

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1.Өзім туралы	1. Тыңдалым	0.1.1.1 мұғалімнің ағылшын сөзін тыңдап түсіну; 0.1.2.1 қарапайым дыбыстар тану;

		0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды 0.1.4.1 тыңдалған мәтінде түсіну
	2. Айтылым	0.2.1.1 ағылшын тілінде ам алғыс айту, кешірім сұрай бі 0.2.2.1 шағын өлеңдер, санамақтарды жатқа айту, ән 0.2.3.1 мысалға сүйене от қарапайым сұрақтарына жау
	3.Оқылым	0.3.1.1 мәтіндегі таныс сөз түсіну; 0.3.4.1 әріптерді көріп, қабы және тиісті дыбыстармен бай
	4. Жазылым	0.4.1.1 мұғалімнің көмег жазбаша жауап бере алу; 0.4.2.1 әріптерді дұрыс жазу
	5.Ағылшын тілін қолдану	0.5.1.1 ағылшын алфав әріптерді графикалық түрде 0.5.2.1 1-10 аралығында сана 0.5.3.1 негізгі түстерді білу; 0.5.4.1 Where are you from? What is your name сұрақтард 0.5.5.1 have has got конструк
2. Менің мектебім	1. Тыңдалым	0.1.1.1 слушать и понимать английском языке 0.1.2.1 распознавать простые 0.1.3.1 понимать простые во 0.1.4.1 понимать о чем прослушанном тексте
	2. Айтылым	0.2.1.1 ағылшын тілінде ам алғыс айту, кешірім сұрай бі 0.2.2.1 мысалға сүйене от қарапайым сұрақтарына жау 0.2.3.1 шағын өлеңдер, санамақтарды жатқа айту, , ә 0.2.4.1 мұғалімнің сөзін нормаларын сақтау
	3.Оқылым	0.3.1.1 мәтіндегі таныс сөз түсіну;; 0.3.4.1 әріптерді көріп, қабы және тиісті дыбыстармен бай 0.3.1.1 мәтіндегі таныс сөз түсіну;
	4. Жазылым	0.4.1.1 мұғалімнің көмег жазбаша жауап бере алу; 0.4.2.1 әріптерді дұрыс жазу;
	5.Ағылшын тілін қолдану	0.5.1.1 ағылшын алфав әріптерді графикалық түрде

		0.5.2.1 1-10 аралығында сана 0.5.3.1 негізгі түстерді білу;; 0.5.4.1 Where are you from? What is your name сұрақтарды 0.5.5.1 have has got конструи
2 тоқсан		
3. Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым	0.1.1.1 мұғалімнің ағылшын сөзін тыңдап түсіну; 0.1.2.1 қарапайым дыбыстар тану; 0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды 0.1.4.1 тыңдалған мәтінде түсіну
	2. Айтылым	0.2.1.1 ағылшын тілінде ам алғыс айту, кешірім сұрай бі 0.2.2.1 шағын өлеңдер, санамақтарды жатқа айту, ән 0.2.3.1 мысалға сүйене от қарапайым сұрақтарына жау; 0.2.4.1 мұғалімнің сөзін нормаларын сақтау
	3. Оқылым	0.3.1.1 мәтіндегі таныс сөз түсіну; 0.3.4.1 әріптерді көріп, қабы және тиісті дыбыстармен бай 0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен
	4. Жазылым	0.4.1.1 мұғалімнің көмег жазбаша жауап беру; 0.4.2.1 әріптерді дұрыс жазу;
	5.Ағылшын тілін қолдану	0.5.1.1 ағылшын алфав әріптерді графикалық түрде м 0.5.2.1 1-10 аралығында сана 0.5.3.1 негізгі түстерді білу;; 0.5.4.1 Where are you from? What is your name сұрақтарды 0.5.5.1 have has got конструи
4. Бізді қоршаған әлем	1. Тыңдалым	0.1.1.1 мұғалімнің ағылшын сөзін тыңдап түсіну; 0.1.2.1 қарапайым дыбыстар тану; 0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды 0.1.4.1 тыңдалған мәтінде түсіну
	2. Айтылым	0.2.1.1 ағылшын тілінде ам алғыс айту, кешірім сұрай бі 0.2.2.1 шағын өлеңдер, санамақтарды жатқа айту, ән 0.2.3.1 мысалға сүйене от қарапайым сұрақтарына жау;

		0.2.4.1 мұғалімнің сөзін нормаларын сақтау
	3. Оқылым	0.3.1.1 мәтіндегі таныс сөзді түсіну; 0.3.2.1 сөздердің мағыналарын білу; 0.3.4.1 әріптерді көріп, қабылдау және тиісті дыбыстармен байлестіру; 0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқу
	4. Жазылым	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен жазбаша жауап беру; 0.4.2.1 әріптерді дұрыс жазу
	5.Ағылшын тілін қолдану	0.5.1.1 ағылшын алфавитін білу; 0.5.2.1 1-10 аралығында санау; 0.5.3.1 негізгі түстерді білу;; 0.5.4.1 Where are you from? What is your name сұрақтарды білу; 0.5.5.1 have has got конструкци
5. Саяхат	1. Тыңдалым	0.1.1.1 мұғалімнің ағылшын сөзін тыңдап түсіну; 0.1.2.1 қарапайым дыбыстарды тану; 0.1.3.1 қарапайым сұрақтарды білу; 0.1.4.1 тыңдалған мәтіндегі сөздерді түсіну
	2. Айтылым	0.2.1.1 ағылшын тілінде амалды алғыс айту, кешірім сұрай білу; 0.2.2.1 шағын өлеңдер, жырлар, санамақтарды жатқа айту, ән айту; 0.2.3.1 мысалға сүйене отырып қарапайым сұрақтарына жауап беру; 0.2.4.1 мұғалімнің сөзін нормаларын сақтау
	3. Оқылым	0.3.1.1 мәтіндегі таныс сөзді түсіну; 0.3.2.1 сөздердің мағыналарын білу; 0.3.4.1 әріптерді көріп, қабылдау және тиісті дыбыстармен байлестіру; 0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқу
	4. Жазылым	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен жазбаша жауап бере алу; 0.4.2.1 әріптерді дұрыс жазу;
	5.Ағылшын тілін қолдану	0.5.1.1 ағылшын алфавитін білу; 0.5.2.1 1-10 аралығында санау; 0.5.3.1 негізгі түстерді білу; 0.5.4.1 Where are you from? What is your name сұрақтарды білу;

		0.5.5.1 have has got конструки you? What is your name? 0.5.5.1 использовать констру
7. Тағам және сусын	1. Тыңдалым	0.1.1.1 мұғалімнің ағылшын сөзін тыңдап түсіну; 0.1.2.1 қарапайым дыбыстар тану; 0.1.3.1 қарапайым сұрақтард 0.1.4.1 тыңдалған мәтінде түсіну
	2. Айтылым	0.2.1.1 ағылшын тілінде ам алғыс айту, кешірім сұрай бі. 0.2.2.1 шағын өлеңдерд санамақтарды жатқа айту, ән 0.2.3.1 мысалға сүйене от қарапайым сұрақтарына жау; 0.2.4.1 мұғалімнің сөзін нормаларын сақтау
	3. Оқылым	0.3.1.1 мәтіндегі таныс сөзд түсіну; 0.3.2.1 сөздердің мағыналар 0.3.4.1 әріптерді көріп, қабы және тиісті дыбыстармен бай 0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен
	4. Жазылым	0.4.1.1 мұғалімнің көмег жазбаша жауап беру; 0.4.2.1 әріптерді дұрыс жазу;
	5.Ағылшын тілін қолдану	0.5.1.1 ағылшын алфав әріптерді графикалық түрде м 0.5.2.1 1-10 аралығында сана 0.5.3.1 негізгі түстерді білу;; 0.5.4.1 Where are you from? What is your name сұрақтард 0.5.5.1 have has got конструки
8. Дені саудың - жаны сау!	1. Тыңдалым	0.1.1.1 мұғалімнің ағылшын сөзін тыңдап түсіну; 0.1.2.1 қарапайым дыбыстар тану; 0.1.3.1 қарапайым сұрақтард 0.1.4.1 тыңдалған мәтінде түсіну
	2. Айтылым	0.2.1.1 ағылшын тілінде ам алғыс айту, кешірім сұрай бі. 0.2.2.1 шағын өлеңдерд санамақтарды жатқа айту, ән 0.2.3.1 мысалға сүйене от қарапайым сұрақтарына жау; 0.2.4.1 мұғалімнің сөзін нормаларын сақтау

	3. Оқылым	0.3.1.1 мәтіндегі таныс сөзді түсіну; 0.3.2.1 сөздердің мағыналарын түсіну; 0.3.4.1 әріптерді көріп, қабылдау және тиісті дыбыстармен байлестіру; 0.3.3.1 мұғалімнің көмегімен оқу
	4. Жазылым	0.4.1.1 мұғалімнің көмегімен жазбаша жауап беру; 0.4.2.1 әріптерді дұрыс жазу;
	5. Ағылшын тілін қолдану	0.5.1.1 ағылшын алфавитін әріптерді графикалық түрде білу; 0.5.2.1 1-10 аралығында санау; 0.5.3.1 негізгі түстерді білу;; 0.5.4.1 Where are you from? What is your name сұрақтарды жауап беру; 0.5.5.1 have has got конструкцияларын білу

2) 1 сынып :
кесте 2

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1.Өзім туралы	1. Тыңдалым	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі сериясын тыңдап түсіну; 1.1.2.1 ағылшын тіліндегі мағынасын түсіну; 1.1.3.1 ағылшын тіліндегі сұрақтарын білу: - сенің атың жастасың? - Сіз қайдансыз ?; 1.1.4.1 түсіну және қысқа мысалдар келтіру; 1.1.5.1 тыңдалған мәтінде туралы айтылғанын түсіну
	2. Айтылым	1.2.1.1 өзің туралы, қоршаған ортаң туралы сөздерді сөздікпен шағын әңгіме құрастыру; 1.2.2.1 адамдар, заттар сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру; 1.2.3.1 танысу үшін, өзің туралы мен объектілердің сипаттама беру; сөз тіркестерін білу; 1.2.4.1 әңгімелесушіні нормаларын сақтау
	3. Оқылым	1.3.1.1 ағылшын алфавитін әріптер комбинацияларын оқу; 1.3.2.1 сөздер мен сөз тіркестерін білу; 1.3.3.1 сөздікті қолданудың маңызын түсіну; 1.3.4.1 тұтас сөздермен оқу; сөздерді оқу

2. Менің отбасым және достарым	4. Жазылым	1.4.1.1 мұғалімнің көмегімен жазбаша жауап беру; 1.4.2.1 әріптерді, әріптер тіркестерін білу;
	5. Ағылшын тілін қолдану	1.5.1.1 жазылуы айтылуын білу; ағылшын алфавитінің ережелерді сақтау; 1.5.2.1 зат есімнің жекеше тұлғасын білу; 1.5.3.1 1-ден 20-ға дейінгі сандарды білу; 1.5.4.1 заттардың белгілерін білу; 1.5.5.1 Who? What?; сұраулы сөздерді білу; 1.5.6.1 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.7.1 зат есімнің жекеше тұлғасын білу; 1.5.8.1 a, an, the артиклдерін білу; 1.5.9.1 I, you, he, she, it, we есімдіктерін білу; 1.5.10.1 объектілердің іс-әрекетін сөздерді білу; 1.5.11.1 there is/are; конструкцияларды білу; 1.5.12.1 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.13.1 уақыттың негізгі преемттерін білу; күндері атауларының алдындағы сөздерді білу; 1.5.14.1 have got+ зат есімдіктерін пайдаланып сұрақтар қою
	1. Тыңдалым	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі сериясын тыңдап түсіну; 1.1.2.1 ағылшын тіліндегі мағынасын түсіну; 1.1.3.1 ағылшын тіліндегі сұрақтарын білу: - сенің атың не? - жастасың? - Сіз қайдансыз?; 1.1.4.1 түсіну және қысқа жауаптар мысалдар келтіру; 1.1.5.1 тыңдалған мәтінде туралы айтылғанын түсіну
	2. Айтылым	1.2.1.1 өзің туралы, қоршаған ортаң туралы шағын әңгіме құрастыру; 1.2.2.1 адамдар, заттар туралы сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру; 1.2.3.1 танысу үшін, өзің туралы мен объектілердің сипаттама беру; сөз тіркестерін білу; 1.2.4.1 әңгімелесушіні нормаларын сақтау
	3. Оқылым	1.3.1.1 ағылшын алфавитін білу; әріптер комбинацияларын оқу

		1.3.2.1 сөздер мен сөз тіркестерін түсіну; 1.3.3.1 сөздікті қолданудың мағынасын түсіну; 1.3.4.1 тұтас сөздермен оқу және жазу сөздерді оқу
	4. Жазылым	1.4.1.1 мұғалімнің көмегімен жазбаша жауап беру; 1.4.2.1 әріптерді, әріптер тіркестерін білу;
	5. Ағылшын тілін қолдану	1.5.1.1 жазылуы айтылуын білу; ағылшын алфавитінің ережелерді сақтау; 1.5.2.1 зат есімнің жекеше тұлғасын білу; 1.5.3.1 1-ден 20-ға дейінгі сандарды білу; 1.5.4.1 заттардың белгілерін білу; 1.5.5.1 Who? What?; сұраулы сөздерді білу; 1.5.6.1 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.7.1 зат есімнің жекеше тұлғасын білу; 1.5.8.1 a, an, the артиклдерін білу; 1.5.9.1 I, you, he, she, it, we есімдіктерін білу; 1.5.10.1 объектілердің іс-әрекетін сөздерді білу; 1.5.11.1 there is/are; конструкцияларды білу; 1.5.12.1 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.13.1 уақыттың негізгі преемттерін білу; күндері атауларының алдындағы сөздерді білу; 1.5.14.1 have got+ зат есімдіктерін пайдаланып сұрақтар қою
2 тоқсан		
3. Менің мектебім	1. Тыңдалым	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі сериясын тыңдап түсіну; 1.1.2.1 ағылшын тіліндегі мағынасын түсіну; 1.1.3.1 ағылшын тіліндегі сұрақтарын білу: - сенің атың кім? - жастасың? - Сіз қайдансыз ?; 1.1.4.1 түсіну және қысқа жауаптар мысалдар келтіру; 1.1.5.1 тыңдалған мәтінде туралы айтылғанын түсіну
	2. Айтылым	1.2.1.1 өзің туралы, қоршаған ортаң туралы шағын әңгіме құрастыру; 1.2.2.1 адамдар, заттар сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру

		1.2.3.1 танысу үшін, өзін туралы сөзбен және объектілердің сипаттамамен объектілердің сипаттамамен сөз тіркестерін білу; 1.2.4.1 әңгімелесушіні нормаларын сақтау
	3. Оқылым	1.3.1.1 ағылшын алфавитін әріптер комбинацияларын оқыту; 1.3.2.1 сөздер мен сөз тіркестерін түсіну; 1.3.3.1 сөздікті қолданудың маңызы; 1.3.4.1 тұтас сөздермен оқыту сөздерді оқу
	4. Жазылым	1.4.1.1 мұғалімнің көмегімен жазбаша жауап беру; 1.4.2.1 әріптерді, әріптер тіркестерін жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	1.5.1.1 жазылуы айтылуына қарамастан ағылшын алфавитінің ережелерді сақтау; 1.5.2.1 зат есімнің жекеше тұлғасын білу; 1.5.3.1 1-ден 20-ға дейінгі сандарды білу; 1.5.4.1 заттардың белгілерін білу; 1.5.5.1 Who? What?; сұраулы сөздерді білу; 1.5.6.1 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.7.1 зат есімнің жекеше тұлғасын білу; 1.5.8.1 a, an, the артиклдерін білу; 1.5.9.1 I, you, he, she, it, we есімдіктерін білу; 1.5.10.1 объектілердің іс-әрекетін білу; 1.5.11.1 there is/are; конструкцияларын білу; 1.5.12.1 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.13.1 уақыттың негізгі претерит кездері атауларының алдында қолданылатын сөздерді білу; 1.5.14.1 have got+ зат есімнің жекеше тұлғасын пайдаланып сұрақтар қою
4. Менің туған өлкем	1. Тыңдалым	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі сериясын тыңдап түсіну; 1.1.2.1 ағылшын тіліндегі мағынасын түсіну; 1.1.3.1 ағылшын тіліндегі сұрақтарын білу: - сенің атың кім? - жастасың? - Сіз қайдансыз?; 1.1.4.1 түсіну және қысқа мысалдар келтіру;

		1.1.5.1 тыңдалған мәтінде туралы айтылғанын түсіну
	2. Айтылым	1.2.1.1 өзің туралы, қоршаған ортаң туралы сөздерді ағылшын тілінде айтып беруге қабілетіңді көрсету; 1.2.2.1 адамдар, заттар туралы сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру; 1.2.3.1 танысу үшін, өзің туралы сөздерді ағылшын тілінде айтып беруге қабілетіңді көрсету; 1.2.4.1 әңгімелесушінің нормаларын сақтау
	3. Оқылым	1.3.1.1 ағылшын алфавитінің әріптері мен комбинацияларын оқу; 1.3.2.1 сөздер мен сөз тіркестерін оқу; 1.3.3.1 сөздікті қолданудың маңызын түсіну; 1.3.4.1 тұтас сөздермен оқу
	4. Жазылым	1.4.1.1 мұғалімнің көмегімен жазбаша жауап беру; 1.4.2.1 әріптерді, әріптер тіркестерін жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	1.5.1.1 жазылуы айтылуымен сәйкес ағылшын алфавитінің ережелерді сақтау; 1.5.2.1 зат есімнің жекеше тұлғасын білу; 1.5.3.1 1-ден 20-ға дейінгі сандарды білу; 1.5.4.1 заттардың белгілерін білу; 1.5.5.1 Who? What?; сұраулы сөздерді білу; 1.5.6.1 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.7.1 зат есімнің жекеше тұлғасын білу; 1.5.8.1 a, an, the артиклдерін білу; 1.5.9.1 I, you, he, she, it, we есімдіктерін білу; 1.5.10.1 объектілердің іс-әрекетін білу; 1.5.11.1 there is/are; конструкцияларын білу; 1.5.12.1 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.13.1 уақыттың негізгі бірліктерін білу; 1.5.14.1 have got+ зат есімдіктерін білу
3 тоқсан		
5. Дені саудың - жаны сау!	1. Тыңдалым	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі сериясын тыңдап түсіну;

		1.1.2.1 ағылшын тіліндегі мағынасын түсіну; 1.1.3.1 ағылшын тіліндегі сұрақтарын білу: - сенің атың жастасың? - Сіз қайдансыз ?; 1.1.4.1 түсіну және қысқа мысалдар келтіру; 1.1.5.1 тыңдалған мәтінде туралы айтылғанын түсіну
	Айтылым	1.2.1.1 өзің туралы, қоршаған ортаң туралы сөздерді сөздікпен бірге ағылшын тілінде сөз тіркестерін білу; 1.2.2.1 адамдар, заттар сұрақтарға ағылшын тілінде сөз тіркестерін білу; 1.2.3.1 танысу үшін, өзің туралы сөздерді сөздікпен бірге ағылшын тілінде сөз тіркестерін білу; 1.2.4.1 әңгімелесушіні нормаларын сақтау
	3. Оқылым	1.3.1.1 ағылшын алфавитінің әріптер комбинацияларын оқу; 1.3.2.1 сөздер мен сөз тіркестерін білу; 1.3.3.1 сөздікті қолданудың мағынасын білу; 1.3.4.1 тұтас сөздермен оқу сөздерді оқу
	4. Жазылым	1.4.1.1 мұғалімнің көмегімен жазбаша жауап беру; 1.4.2.1 әріптерді, әріптер тіркестерін білу;
	5. Ағылшын тілін қолдану	1.5.1.1 жазылуы айтылуына сәйкес ағылшын алфавитінің ережелерді сақтау; 1.5.2.1 зат есімнің жекеше тұлғасын білу; 1.5.3.1 1-ден 20-ға дейінгі сандарды білу; 1.5.4.1 заттардың белгілерін білу; 1.5.5.1 Who? What?; сұраулы сөздерді білу; 1.5.6.1 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.7.1 зат есімнің жекеше тұлғасын білу; 1.5.8.1 a, an, the артиклдерін білу; 1.5.9.1 I, you, he, she, it, we есімдіктерін білу; 1.5.10.1 объектілердің іс-әрекетін білу; 1.5.11.1 there is/are; конструкцияларын білу; 1.5.12.1 орынды білдіретін сөздерді білу;

		1.5.13.1 уақыттың негізгі пр... күндері атауларының алдынд... 1.5.14.1 have got+ зат есім... пайдаланып сұрақтар қою
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1. Тыңдалым	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі... сериясын тыңдап түсіну; 1.1.2.1 ағылшын тіліндегі... мағынасын түсіну; 1.1.3.1 ағылшын тіліндегі... сұрақтарын білу: - сенің атың... жастасың? - Сіз қайдансыз ?; 1.1.4.1 түсіну және қысқа... мысалдар келтіру; 1.1.5.1 тыңдалған мәтінде... туралы айтылғанын түсіну
	2. Айтылым	1.2.1.1 өзің туралы, қоршаң... шағын әңгіме құрастыру; 1.2.2.1 адамдар, заттар... сұрақтарға ағылшын тілінде... 1.2.3.1 танысу үшін, өзің тур... мен объектілердің сипаттама... сөз тіркестерін білу; 1.2.4.1 әңгімелесушіні... нормаларын сақтау
	3. Оқылым	1.3.1.1 ағылшын алфавитін... әріптер комбинацияларын оқ... 1.3.2.1 сөздер мен сөз тіркест... түсіну; 1.3.3.1 сөздікті қолданудың м... 1.3.4.1 тұтас сөздермен оқу... сөздерді оқу
	4. Жазылым	1.4.1.1 мұғалімнің көмегі... жазбаша жауап беру; 1.4.2.1 әріптерді, әріптер тірк...
	5. Ағылшын тілін қолдану	1.5.1.1 жазылуы айтылуын... ағылшын алфавитінің... ережелерді сақтау; 1.5.2.1 зат есімнің жекеше т... білу; 1.5.3.1 1-ден 20-ға дейінгі... білу; 1.5.4.1 заттардың белгілерін... білу; 1.5.5.1 Who? What?; сұраулы... 1.5.6.1 this, that сілтеу есімді... 1.5.7.1 зат есімнің жекеше т... білу; 1.5.8.1 a, an, the артиклдерін...

		1.5.9.1 I, you, he, she, it, we есімдіктерін білу; 1.5.10.1 объектілердің іс-әрекетін сөздерді білу; 1.5.11.1 there is/are; конструкцияларды білу; 1.5.12.1 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.13.1 уақыттың негізгі предикативтерін білу; 1.5.14.1 have got+ зат есімдіктерін білу; 1.5.15.1 have got+ сұрақтар қою
4 тоқсан		
7. Қоршаған орта	1. Тыңдалым	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі сөздерді тыңдап түсіну; 1.1.2.1 ағылшын тіліндегі сөздердің мағынасын түсіну; 1.1.3.1 ағылшын тіліндегі сөздердің сұрақтарын білу: - сенің атың не? - жастасың? - Сіз қайдансыз?; 1.1.4.1 түсіну және қысқарту мысалдар келтіру; 1.1.5.1 тыңдалған мәтіндегі туралы айтылғанын түсіну
	2. Айтылым	1.2.1.1 өзің туралы, қоршаған орта туралы сөздерді айтып беру; 1.2.2.1 адамдар, заттар туралы сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру; 1.2.3.1 танысу үшін, өзін туралы сөздер мен объектілердің сипаттама беру; 1.2.4.1 әңгімелесушінің нормаларын сақтау
	3. Оқылым	1.3.1.1 ағылшын алфавитінің әріптер комбинацияларын оқу; 1.3.2.1 сөздер мен сөз тіркестерін түсіну; 1.3.3.1 сөздікті қолданудың маңызын түсіну; 1.3.4.1 тұтас сөздермен оқу
	4. Жазылым	1.4.1.1 мұғалімнің көмегімен жазбаша жауап беру; 1.4.2.1 әріптерді, әріптер тіркестерін жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	1.5.1.1 жазылуы айтылуының ағылшын алфавитінің ережелерді сақтау; 1.5.2.1 зат есімнің жекеше және көпше түрлерін білу; 1.5.3.1 1-ден 20-ға дейінгі сандарды білу;

		1.5.4.1 заттардың белгілерін білу; 1.5.5.1 Who? What?; сұраулы; 1.5.6.1 this, that сілтеу есімдіктерін білу; 1.5.7.1 зат есімнің жекеше зат есімдіктерін білу; 1.5.8.1 a, an, the артиклдерін білу; 1.5.9.1 I, you, he, she, it, we, they тұлғалар есімдіктерін білу; 1.5.10.1 объектілердің іс-әрекетін білдіретін сөздерді білу; 1.5.11.1 there is/are; конструкциялар білу; 1.5.12.1 орынды білдіретін сөздерді білу; 1.5.13.1 уақыттың негізгі претерит, презент, футур формаларын білу; 1.5.14.1 have got+ зат есім конструкцияларын пайдаланып сұрақтар қою
8. Саяхат	1. Тыңдалым	1.1.1.1 ағылшын тіліндегі сериясын тыңдап түсіну; 1.1.2.1 ағылшын тіліндегі мағынасын түсіну; 1.1.3.1 ағылшын тіліндегі сұрақтарын білу: - сенің атың кім? - жастасың? - Сіз қайдансыз?; 1.1.4.1 түсіну және қысқа мысалдар келтіру; 1.1.5.1 тыңдалған мәтінде туралы айтылғанын түсіну
	2. Айтылым	1.2.1.1 өзің туралы, қоршаған ортаң туралы шағын әңгіме құрастыру; 1.2.2.1 адамдар, заттар сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру; 1.2.3.1 танысу үшін, өзің туралы мен объектілердің сипаттама беру; 1.2.4.1 әңгімелесушіні нормаларын сақтау
	3. Оқылым	1.3.1.1 ағылшын алфавитін білу; 1.3.2.1 сөздер мен сөз тіркестерін білу; 1.3.3.1 сөздікті қолданудың маңызын білу; 1.3.4.1 тұтас сөздермен оқу
	4. Жазылым	1.4.1.1 мұғалімнің көмегімен жазбаша жауап беру; 1.4.2.1 әріптерді, әріптер тіркестерін білу;

	5. Ағылшын тілін қолдану	1.5.1.1 жазылуы айтылуын ағылшын алфавитінің ережелерді сақтау; 1.5.2.1 зат есімнің жекеше білу; 1.5.3.1 1-ден 20-ға дейінгі білу; 1.5.4.1 заттардың белгілерін білу; 1.5.5.1 Who? What?; сұраулы; 1.5.6.1 this, that сілтеу есімдік; 1.5.7.1 зат есімнің жекеше білу; 1.5.8.1 a, an, the артиклдерін білу; 1.5.9.1 I, you, he, she, it, we есімдіктерін білу; 1.5.10.1 объектілердің іс-әрекетін білу; 1.5.11.1 there is/are; конструкция; 1.5.12.1 орынды білдіретін сөз; 1.5.13.1 уақыттың негізгі пркүнделері атауларының алдында; 1.5.14.1 have got+ зат есім пайдаланып сұрақтар қою
--	--------------------------	---

3) 2 сынып:

кесте 3

Сквозные темы	Разделы	Цели обучения
1 четверть		
1. Өзім туралы	1. Тыңдалым	2.1.1.1 мұғалімнің, ағылшынша сөйлеген сөздер; 2.1.2.1 сөздердің, сөз тіркестерінің мағынасын түсіну; 2.1.3.1 тыңдаған материалға сызбаны таңдау, сұрақтарға жауап беру; 2.1.4.1 түсіну және мұғалім мысалдар келтіру; 2.1.5.1 тыңдалған мәтіннің кейіпкерлердің аттарын және ағылшын тілінде анықтау
	2. Айтылым	2.2.1.1 ағылшын, таныс сөздер негізінде өзін, отбасын, мәлімдеме жасау; 2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қою білу; 2.2.3.1 сұрақтар қою үшін сөйлем мен сөз тіркестерін қолдану;

		2.2.4.1 сөйлеу жағдайы мен әңгімелесушіні түсіну және сақтау
	3. Оқылым	2.3.1.1 қысқа мәтіндердің түсіну; 2.3.2.1 оқылған мәтінде айтылғанын түсіну; 2.3.3.1 сөздікті қолдану; 2.3.4.1 дыбыс айту және оқу тиісті интонацияны сақтай оқу
	4. Жазылым	2.4.1.1 берілген тақырып бойынша көмегімен тірек сөздер қарапайым сөйлемдер құрастыру 2.4.2.1 әріптерді, әріп тіркесімдерін сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	2.5.1.1 жазылуы айтылуына сәйкес сөздерді жазу, сөзді тасып сақтау 2.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауы білу және қолдану 2.5.3.1 1-ден 50-ге дейін санау 2.5.4.1 затты және оның ағылшын тілінде сипаттау; 2.5.5.1 Who? What? Where? Why? сұраулы есімдіктерін сұрақтар қою; 2.5.6.1 this, that, these, those, қолдану; 2.5.7.1 a, an, the артикльдерін анықтау үшін қолдану мұғалімнің көмегімен 2.5.8.1 жіктеу есімдіктерді қолдану туралы, қоршаған заттар туралы беру; 2.5.9.1 объектілердің әрекетін сөздерді мұғалімнің көмегімен сәйкес қолдану; 2.5.10.1 can, to be модальді етістіктерді қолдану; 2.5.11.1 сұрақ қою және сипаттау got+ зат есім конструкцияларын сұрақтар қою; 2.5.12.1 here/there сөздерді қолдану
2. Менің отбасым және достарым	1. Тыңдалым	2.1.1.1 мұғалімнің, сөз ағылшынша сөйлеген сөздерді түсіну; 2.1.2.1 сөздердің, сөз тіркестерінің мағынасын түсіну; 2.1.3.1 тыңдаған материалдан сызбаны таңдау, сұрақтарға жауап беру;

		2.1.4.1 түсіну және мұғалімнің көмегімен мысалдар келтіру; 2.1.5.1 тыңдалған мәтіннің кейіпкерлердің аттарын және оқиғаның ағылшын тілінде анықтау
	2. Айтылым	2.2.1.1 ағылшын, таныс сөздерді негізінде өзін, отбасын, мәлімдеме жасау; 2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қою, білу; 2.2.3.1 сұрақтар қою үшін сөйлем мен сөз тіркестерін қолдану; 2.2.4.1 сөйлеу жағдайына әңгімелесушіні түсіну және сөзді сақтау
	3. Оқылым	2.3.1.1 қысқа мәтіндердің түсіну; 2.3.2.1 оқылған мәтінде айтылғанын түсіну; 2.3.3.1 сөздікті қолдану; 2.3.4.1 дыбыс айту және оқу тиісті интонацияны сақтай отырып оқу
	4. Жазылым	2.4.1.1 берілген тақырып бойынша көмегімен тірек сөздер қарапайым сөйлемдер құрастыру 2.4.2.1 әріптерді, әріп тіркестерін сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	2.5.1.1 жазылуы айтылуын сөздерді жазу, сөзді тасып сақтау 2.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауы білу және қолдану 2.5.3.1 1-ден 50-ге дейін санау 2.5.4.1 затты және оның ағылшын тілінде сипаттау; 2.5.5.1 Who? What? Where? Why? сұраулы есімдіктерін сұрақтар қою; 2.5.6.1 this, that, these, those, қолдану; 2.5.7.1 a, an, the артикльдерін анықтау үшін қолдану мұғалімнің көмегімен 2.5.8.1 жіктеу есімдіктерді қолдану туралы, қоршаған заттар туралы беру; 2.5.9.1 объектілердің әрекетін сөздерді мұғалімнің көмегімен сәйкес қолдану; 2.5.10.1 can, to be модальді етістіктерін

		2.5.11.1 сұрақ қою және сипаттау got+ зат есім конструкциясы сұрақтар қою; 2.5.12.1 here/there сөздерді қою
2 четверть		
3. Менің мектебім	1. Тыңдалым	2.1.1.1 мұғалімнің, оқушының ағылшынша сөйлеген сөздерін тыңдау; 2.1.2.1 сөздердің, сөз тіркестерінің мағынасын түсіну; 2.1.3.1 тыңдаған материалға сұрақтар сызбаны таңдау, сұрақтарға жауап беру; 2.1.4.1 түсіну және мұғалімнің мысалдар келтіру; 2.1.5.1 тыңдалған мәтіннің кейіпкерлердің аттарын және ағылшын тілінде анықтау
	2. Айтылым	2.2.1.1 ағылшын, таныс сөздерді негізінде өзін, отбасың, мәлімдеме жасау; 2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қою білу; 2.2.3.1 сұрақтар қою үшін сөйлеу мен сөз тіркестерін қолдану; 2.2.4.1 сөйлеу жағдайына әңгімелесушіні түсіну және сөз сақтау
	3. Оқылым	2.3.1.1 қысқа мәтіндердің түсіну; 2.3.2.1 оқылған мәтінде айтылғанын түсіну; 2.3.3.1 сөздікті қолдану; 2.3.4.1 дыбыс айту және оқу тиісті интонацияны сақтай оқу
	4. Жазылым	2.4.1.1 берілген тақырып бойынша көмегімен тірек сөздер қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.4.2.1 әріптерді, әріп тіркестерін сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	2.5.1.1 жазылуы айтылуын сөздерді жазу, сөзді тасып сақтау 2.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауы білу және қолдану 2.5.3.1 1-ден 50-ге дейін санау 2.5.4.1 затты және оның ағылшын тілінде сипаттау;

		2.5.5.1 Who? What? Where? Why? сұраулы есімдіктерін сұрақтар қою; 2.5.6.1 this, that, these, those, колдану; 2.5.7.1 a, an, the артикль анықтау үшін қолдану мұғалімнің көмегімен; 2.5.8.1 жіктеу есімдіктерді қолдану туралы, қоршаған заттар туралы беру; 2.5.9.1 объектілердің әрекетін сөздерді мұғалімнің көмегімен сәйкес қолдану; 2.5.10.1 can, to be модальді етістіктерді қолдану; 2.5.11.1 сұрақ қою және сипаттау got+ зат есім конструкцияларын қолдану сұрақтар қою; 2.5.12.1 here/there сөздерді қолдану
4. Менің туған өлкем	1. Тыңдалым	2.1.1.1 мұғалімнің, оқушының ағылшынша сөйлеген сөздерді тыңдау; 2.1.2.1 сөздердің, сөз тіркестерінің мағынасын түсіну; 2.1.3.1 тыңдаған материалға сұрақтарға жауап беру; 2.1.4.1 түсіну және мұғалімнің мысалдар келтіру; 2.1.5.1 тыңдалған мәтіннің кейіпкерлердің аттарын және ағылшын тілінде анықтау
	2. Айтылым	2.2.1.1 ағылшын, таныс сөздерді негізінде өзін, отбасын, мәлімдеме жасау; 2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қою білу; 2.2.3.1 сұрақтар қою үшін сөйлеу мен сөз тіркестерін қолдану; 2.2.4.1 сөйлеу жағдайына әңгімелесушіні түсіну және сөз сақтау
	3. Оқылым	2.3.1.1 қысқа мәтіндердің түсіну; 2.3.2.1 оқылған мәтінде айтылғанын түсіну; 2.3.3.1 сөздікті қолдану; 2.3.4.1 дыбыс айту және оқу тиісті интонацияны сақтай оқу

	4. Жазылым	2.4.1.1 берілген тақырып бойынша көмегімен тірек сөздерді қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.4.2.1 әріптерді, әріп тіркесімдерін сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	2.5.1.1 жазылуы айтылуын сөздерді жазу, сөзді тасып сақтау 2.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауы білу және қолдану 2.5.3.1 1-ден 50-ге дейін санау 2.5.4.1 затты және оның ағылшын тілінде сипаттау; 2.5.5.1 Who? What? Where? Why? сұраулы есімдіктерін сұрақтар қою; 2.5.6.1 this, that, these, those, колдану; 2.5.7.1 a, an, the артикльдерін анықтау үшін қолдану мұғалімнің көмегімен 2.5.8.1 жіктеу есімдіктерді қолдану туралы, қоршаған заттар туралы беру; 2.5.9.1 объектілердің әрекетін сөздерді мұғалімнің көмегімен сәйкес қолдану; 2.5.10.1 can, to be модальді етістіктерді қолдану 2.5.11.1 сұрақ қою және сипаттау got+ зат есім конструкцияларын сұрақтар қою; 2.5.12.1 here/there сөздерді қолдану
3 четверть		
5. Дені саудың - жаны сау!	1. Тыңдалым	2.1.1.1 мұғалімнің, оның ағылшынша сөйлеген сөздерін тыңдау 2.1.2.1 сөздердің, сөз тіркестерінің мағынасын түсіну; 2.1.3.1 тыңдаған материалға сызбаны таңдау, сұрақтарға жауап беру; 2.1.4.1 түсіну және мұғалімнің мысалдар келтіру; 2.1.5.1 тыңдалған мәтіннің кейіпкерлердің аттарын және ағылшын тілінде анықтау
	2. Айтылым	2.2.1.1 ағылшын, таныс сөздерді негізінде өзін, отбасын, мәлімдеме жасау; 2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қою, білу;

		2.2.3.1 сұрақтар қою үшін сөйлем мен сөз тіркестерін қолдану; 2.2.4.1 сөйлеу жағдайына әңгімелесушіні түсіну және сөзді сақтау
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3. Оқылым	2.3.1.1 қысқа мәтіндердің мазмұнын түсіну; 2.3.2.1 оқылған мәтінде айтылғанын түсіну; 2.3.3.1 сөздікті қолдану; 2.3.4.1 дыбыс айту және оқу тиісті интонацияны сақтай отырып оқу
	4. Жазылым	2.4.1.1 берілген тақырып бойынша көмегімен тірек сөздерді қарапайым сөйлемдер құрастыру 2.4.2.1 әріптерді, әріп тіркестерін сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Языковые нормы	2.5.1.1 жазылуы айтылуына сәйкес сөздерді жазу, сөзді тасып беру сақтау 2.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауы білу және пайдалану 2.5.3.1 1-ден 50-ге дейін санау 2.5.4.1 затты және оның ағылшын тілінде сипаттау; 2.5.5.1 Who? What? Where? Why? сұраулы есімдіктерін қолдану 2.5.6.1 this, that, these, those, колдану; 2.5.7.1 а, an, the артикльдерін анықтау үшін қолдану мұғалімнің көмегімен 2.5.8.1 жіктеу есімдіктерді қолдану туралы, қоршаған заттар туралы беру; 2.5.9.1 объектілердің әрекетін сөздерді мұғалімнің көмегімен сәйкес қолдану; 2.5.10.1 can, to be модальді етістіктерін қолдану 2.5.11.1 сұрақ қою және сипаттау got+ зат есім конструкцияларын қолдану 2.5.12.1 here/there сөздерді қолдану
4 четверть		
7. Қоршаған орта	1. Тыңдалым	2.1.1.1 мұғалімнің, оқушының ағылшынша сөйлеген сөздерді тыңдау 2.1.2.1 сөздердің, сөз тіркестерінің мағынасын түсіну;

		2.1.3.1 тыңдаған материалны сызбаны таңдау, сұрақтарға жауап беру; 2.1.4.1 түсіну және мұғалім мысалдар келтіру; 2.1.5.1 тыңдалған мәтіннің кейіпкерлердің аттарын және ағылшын тілінде анықтау
	2. Айтылым	2.2.1.1 ағылшын, таныс сөздер негізінде өзін, отбасын, мәлімдеме жасау; 2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қою білу; 2.2.3.1 сұрақтар қою үшін сөйлем мен сөз тіркестерін қолдану; 2.2.4.1 сөйлеу жағдайына әңгімелесушіні түсіну және сөз сақтау
	3. Оқылым	2.3.1.1 қысқа мәтіндердің түсіну; 2.3.2.1 оқылған мәтінде айтылғанын түсіну; 2.3.3.1 сөздікті қолдану; 2.3.4.1 дыбыс айту және оқу тиісті интонацияны сақтай оқу
	4. Письмо	2.4.1.1 берілген тақырып бойынша көмегімен тірек сөздер қарапайым сөйлемдер құрастыру 2.4.2.1 әріптерді, әріп тіркесімдерін сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	2.5.1.1 жазылуы айтылуын білу сөздерді жазу, сөзді тасып сақтау 2.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауы білу және қолдану 2.5.3.1 1-ден 50-ге дейін санау 2.5.4.1 затты және оның ағылшын тілінде сипаттау; 2.5.5.1 Who? What? Where? Why? сұраулы есімдіктерін қолдану сұрақтар қою; 2.5.6.1 this, that, these, those, қолдану; 2.5.7.1 a, an, the артикльдерін анықтау үшін қолдану мұғалім анықтау 2.5.8.1 жіктеу есімдіктерді қолдану туралы, қоршаған заттар туралы беру;

		2.5.9.1 объектілердің әрекетін сөздерді мұғалімнің көмегімен сәйкес қолдану; 2.5.10.1 can, to be модальді етістіктерді қолдану; 2.5.11.1 сұрақ қою және сипаттау сөздерін қолдану; got+ зат есім конструкцияларын қолдану; 2.5.12.1 here/there сөздерді қолдану;
8. Саяхат	1. Тыңдалым	2.1.1.1 мұғалімнің, оқушының ағылшынша сөйлеген сөздерін тыңдау; 2.1.2.1 сөздердің, сөз тіркестерінің мағынасын түсіну; 2.1.3.1 тыңдаған материалға сәйкес сызбаны таңдау, сұрақтарға жауап беру; 2.1.4.1 түсіну және мұғалімнің мысалдар келтіру; 2.1.5.1 тыңдалған мәтіннің кейіпкерлердің аттарын және ағылшын тілінде анықтау
	2. Айтылым	2.2.1.1 ағылшын, таныс сөздерді негізінде өзін, отбасын, мәлімдеме жасау; 2.2.2.1 негізгі сұрақтарды қою және білу; 2.2.3.1 сұрақтар қою үшін сөйлеммен сөз тіркестерін қолдану; 2.2.4.1 сөйлеу жағдайына әңгімелесушіні түсіну және сөз сақтау
	3. Оқылым	2.3.1.1 қысқа мәтіндердің мағынасын түсіну; 2.3.2.1 оқылған мәтінде айтылғанын түсіну; 2.3.3.1 сөздікті қолдану; 2.3.4.1 дыбыс айту және оқу тиісті интонацияны сақтай отырып оқу
	4. Жазылым	2.4.1.1 берілген тақырып бойынша көмегімен тірек сөздерді қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.4.2.1 әріптерді, әріп тіркестерін сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	2.5.1.1 жазылуы айтылуына сәйкес сөздерді жазу, сөзді тасып беру, сақтау 2.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауы білу және қолдану 2.5.3.1 1-ден 50-ге дейін санау

		2.5.4.1 затты және оның ағылшын тілінде сипаттау; 2.5.5.1 Who? What? Where? Why? сұраулы есімдіктерін сұрақтар қою; 2.5.6.1 this, that, these, those, қолдану; 2.5.7.1 a, an, the артиклд анықтау үшін қолдану мұғал анықтау үшін қолдану мұғал 2.5.8.1 жіктеу есімдіктерді қ туралы, қоршаған заттар т беру; 2.5.9.1 объектілердің әреке сөздерді мұғалімнің көмегім сәйкес қолдану; 2.5.10.1 can, to be модальді е 2.5.11.1 сұрақ қою және си got+ зат есім конструкц сұрақтар қою; 2.5.12.1 here/there сөздерді қ
--	--	---

4) 3 сынып :
кесте 4

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Тірі табиғат	1. Тыңдалым	3.1.1.1 қарапайым сөйле отырып, ауызша сөйлеуді, б тыңдау және түсіну; 3.1.2.1 сөйлем мен мәт лексикалық мағынасын түсін 3.1.3.1 тыңдалған материал қарапайым сұрақтарға ағыл беру; 3.1.4.1 түсіну және тақырып сұрақтарға мысал келтіру; 3.1.5.1 мәтіннің негізгі идеяс
	2. Айтылым	3.2.1.1 берілген алгоритм б тілінде әңгіме құрастыру; 3.2.2.1 берілген тақырыптар қою және жауап беру; 3.2.3.1 тақырыптық ле барысында әртүрлі контекст 3.2.4.1 сөйлеу жағда сұхбаттасушыны толықтыра отырып, сөйлеу н
	3. Оқылым	3.3.1.1 мәтіндегі таныс сөзде 3.3.2.1 қарапайым мәтіннің н түсіну, кейіпкерлерді, оқиғ орнын анықтау;

		3.3.3.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді сөздікті қолдану; 3.3.4.1 мәтінді, рөлдік диалогтарды оқу
	4. Жазылым	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша тірек сөздерді қолдана отырып құрастыру; 3.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	3.5.1.1 оқу мен жазу барысында оқудың негізгі ережелерін қолдану; 3.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауларды қолдану; 3.5.3.1 1-ден 100-ге дейінгі сандар сан есімдерді атау; 3.5.4.1 сын есімдерді дәрежелікпен салыстыру; 3.5.5.1 Who? What? Where? How many/much? сұраулы есімдерді отырып сұрақтар қою; 3.5.6.1 this, that, these, those, those, those қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артикльдерді анықтау үшін өз бетінше қолдану; 3.5.8.1 жіктеу есімдіктерді жалғаулықтарын қолдана отырып, өзі туралы сұрақтар туралы мәлімдеме беру; 3.5.9.1 әр түрлі қимыл түрлерін етістіктерді қолдану; 3.5.10.1 must модальді етістіктерді қолдану; 3.5.11.1 there is, are, I am конструкцияларын сұраулы есімдерді әртүрлі формаларда қолдану; 3.5.12.1 уақыт пен жиіліктің сөздерін seldom, always, never үстеулерді қолдану;
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1. Тыңдалым	3.1.1.1 қарапайым сөйлемдерді отырып, ауызша сөйлеуді, (сөйлем) тыңдау және түсіну; 3.1.2.1 сөйлем мен мәтіннің лексикалық мағынасын түсіну; 3.1.3.1 тыңдалған материалдан қарапайым сұрақтарға ағылшын тілінде беру; 3.1.4.1 түсіну және тақырыпты сұрақтарға мысал келтіру; 3.1.5.1 мәтіннің негізгі идеясын түсіну;
	2. Айтылым	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша тілінде әңгіме құрастыру;

4. Сәулет		қолдана отырып, өзі туралы туралы мәлімдеме беру; 3.5.9.1 әр түрлі қимыл түр етістіктерді қолдану; 3.5.10.1 must модальді етістіп 3.5.11.1 there is, are, I конструкцияларын сұраулы әртүрлі формаларда қолдану; 3.5.12.1 уақыт пен жиіліктің seldom, always, never үстеуле
	1. Тыңдалым	3.1.1.1 қарапайым сөйле отырып, ауызша сөйлеуді, тыңдау және түсіну; 3.1.2.1 сөйлем мен мәт лексикалық мағынасын түсін 3.1.3.1 тыңдалған материал қарапайым сұрақтарға ағыл беру; 3.1.4.1 түсіну және тақыры сұрақтарға мысал келтіру; 3.1.5.1 мәтіннің негізгі идеяс
	2. Айтылым	3.2.1.1 берілген алгоритм б тілінде әңгіме құрастыру; 3.2.2.1 берілген тақырыптар қою және жауап беру; 3.2.3.1 тақырыптық лек барысында әртүрлі контекст 3.2.4.1 сөйлеу жағда сұхбаттасушыны толықтыра отырып, сөйлеу н
	3. Оқылым	3.3.1.1 мәтіндегі таныс сөзде 3.3.2.1 қарапайым мәтіннің н түсіну, кейіпкерлерді, окин орнын анықтау; 3.3.3.1 мәтіндегі бейтаныс сөз сөздікті қолдану; 3.3.4.1 мәтінді, рөлдік диал оқу
	4. Жазылым	3.4.1.1 берілген тақырып бо тірек сөздерді қолдана от құрастыру; 3.4.2.1 сөздерді, сөз тіркест дұрыс жазу
	5.Ағылшын тілін қолдану	3.5.1.1 оқу мен жазу бары оқудың негізгі ережелерін қо 3.5.2.1 зат есімнің жекеше ж тәуелдік жалғауларды қолдан 3.5.3.1 1-ден 100-ге дейінгі сан есімдерді атау;

		3.5.4.1 сын есімдерді дәрежесін салыстыру; 3.5.5.1 Who? What? When? How many/much? сұраулы есімдерді отырып сұрақтар қою; 3.5.6.1 this, that, these, those, those, those қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артикльдерді анықтау үшін өз бетінше қолдану; 3.5.8.1 жіктеу есімдіктерін жалғаулықтарын қолдана отырып, өзі туралы туралы мәлімдеме беру; 3.5.9.1 әр түрлі қимыл түрлерін етістіктерді қолдану; 3.5.10.1 must модальді етістігін қолдану; 3.5.11.1 there is, are, I am конструкцияларын сұраулы есімдерді әртүрлі формаларда қолдану; 3.5.12.1 уақыт пен жиіліктің сөздерін seldom, always, never үстеулерді қолдану;
3 тоқсан		
5. Өнер	1. Тыңдалым	3.1.1.1 қарапайым сөйлемдерді отырып, ауызша сөйлеуді, сөйлеу тыңдау және түсіну; 3.1.2.1 сөйлем мен мәтін лексикалық мағынасын түсіндіру; 3.1.3.1 тыңдалған материалдан қарапайым сұрақтарға ағылшынша беру; 3.1.4.1 түсіну және тақырыпты сұрақтарға мысал келтіру; 3.1.5.1 мәтіннің негізгі идеясын анықтау;
	2. Айтылым	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша тілінде әңгіме құрастыру; 3.2.2.1 берілген тақырыптар бойынша қою және жауап беру; 3.2.3.1 тақырыптық лексикалық барысында әртүрлі контексттерде сөйлеу; 3.2.4.1 сөйлеу жағдайына сұхбаттасушыны таңдау толықтыра отырып, сөйлеу нәтижесін бағалау;
	3. Оқылым	3.3.1.1 мәтіндегі таныс сөздерді анықтау; 3.3.2.1 қарапайым мәтіннің негізгі идеясын түсіну, кейіпкерлерді, оқиғаны орын анықтау; 3.3.3.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді сөздікті қолдану; 3.3.4.1 мәтінді, рөлдік диалогтарды оқу;

	4. Жазылым	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша тірек сөздерді қолдана отырып құрастыру; 3.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	3.5.1.1 оқу мен жазу барысында оқудың негізгі ережелерін қолдану; 3.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауларды қолдану; 3.5.3.1 1-ден 100-ге дейінгі сан есімдерді атау; 3.5.4.1 сын есімдерді дәріптеу салыстыру; 3.5.5.1 Who? What? When? How many/much? сұраулы есімдерді отырып сұрақтар қою; 3.5.6.1 this, that, these, those, колдану; 3.5.7.1 а, an, the артиклді анықтау үшін өз бетінше қолдану; 3.5.8.1 жіктеу есімдіктің жалғаулықтарын қолдана отырып, өзі туралы туралы мәлімдеме беру; 3.5.9.1 әр түрлі кимыл түрін етістіктерді қолдану; 3.5.10.1 must модальді етістігін қолдану; 3.5.11.1 there is, are, I конструкцияларын сұраулы әртүрлі формаларда қолдану; 3.5.12.1 уақыт пен жиіліктің seldom, always, never үстеулерін қолдану;
6. Атақты тұлғалар	1. Тыңдалым	3.1.1.1 қарапайым сөйлемді отырып, ауызша сөйлеуді, тыңдау және түсіну; 3.1.2.1 сөйлем мен мәтін лексикалық мағынасын түсіндіру; 3.1.3.1 тыңдалған материалға қарапайым сұрақтарға ағылшын беру; 3.1.4.1 түсіну және тақырыпты сұрақтарға мысал келтіру; 3.1.5.1 мәтіннің негізгі идеясы.
	2. Айтылым	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша тілінде әңгіме құрастыру; 3.2.2.1 берілген тақырыптар бойынша қою және жауап беру; 3.2.3.1 тақырыптық лексиканы барысында әртүрлі контексттерде

		3.2.4.1 сөйлеу жағдайына сұхбаттасушыны толықтыра отырып, сөйлеу н...
	3. Оқылым	3.3.1.1 мәтіндегі таныс сөздер; 3.3.2.1 қарапайым мәтіннің негізгі түсіну, кейіпкерлерді, оқиғаның орнын анықтау; 3.3.3.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді сөздікті қолдану; 3.3.4.1 мәтінді, рөлдік диалогті оқу
	4. Жазылым	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша тірек сөздерді қолдана отырып құрастыру; 3.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	3.5.1.1 оқу мен жазу барысында оқудың негізгі ережелерін қолдану; 3.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауларды қолдану; 3.5.3.1 1-ден 100-ге дейінгі сандық сан есімдерді атау; 3.5.4.1 сын есімдерді дәрежелеріне салыстыру; 3.5.5.1 Who? What? When? How many/much? сұраулы есімдерді отырып сұрақтар қою; 3.5.6.1 this, that, these, those, those, those қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артикльдерді анықтау үшін өз бетінше қолдану; 3.5.8.1 жіктеу есімдіктерін жалғаулықтарын қолдана отырып, өзі туралы немесе туралы мәлімдеме беру; 3.5.9.1 әр түрлі қимыл түрлерін етістіктерді қолдану; 3.5.10.1 must модальді етістігін қолдану; 3.5.11.1 there is, are, I am конструкцияларын сұраулы әртүрлі формаларда қолдану; 3.5.12.1 уақыт пен жиіліктің сөздерін seldom, always, never үстеулерін
4 тоқсан		
7. Су – тіршілік көзі	1. Тыңдалым	3.1.1.1 қарапайым сөйлеу жағдайына отырып, ауызша сөйлеуді, бейне тыңдау және түсіну; 3.1.2.1 сөйлем мен мәтіннің лексикалық мағынасын түсіну

		3.1.3.1 тыңдалған материал қарапайым сұрақтарға ағылшын тілінде беру; 3.1.4.1 түсіну және тақырыптың сұрақтарға мысал келтіру; 3.1.5.1 мәтіннің негізгі идеясын анықтау;
	2. Айтылым	3.2.1.1 берілген алгоритм бейнелерін тілінде әңгіме құрастыру; 3.2.2.1 берілген тақырыптар бойынша сұрақ қою және жауап беру; 3.2.3.1 тақырыптық лексикамен барысында әртүрлі контексттерде сөйлеу; 3.2.4.1 сөйлеу жағдайына сәйкес сұхбаттасушыны анықтау және толықтыра отырып, сөйлеу нәтижесін бағалау;
	3. Оқылым	3.3.1.1 мәтіндегі таныс сөздерді анықтау; 3.3.2.1 қарапайым мәтіннің негізгі идеясын түсіну, кейіпкерлерді, оқиғаның орнын анықтау; 3.3.3.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді сөздікті қолдану; 3.3.4.1 мәтінді, рөлдік диалогтарды оқу
	4. Жазылым	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша тірек сөздерді қолдана отырып, құрастыру; 3.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін дұрыс жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	3.5.1.1 оқу мен жазу барысында оқудың негізгі ережелерін қолдану; 3.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауларды қолдану; 3.5.3.1 1-ден 100-ге дейінгі сан есімдерді атау; 3.5.4.1 сын есімдерді дәрежелік салыстыру; 3.5.5.1 Who? What? When? How many/much? сұраулы есімдерді отырып сұрақтар қою; 3.5.6.1 this, that, these, those, those, those қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артикльдерді анықтау үшін өз бетінше қолдану; 3.5.8.1 жіктеу есімдіктерді жалғаулықтарын анықтау қолдана отырып, өзі туралы және туралы мәлімдеме беру; 3.5.9.1 әр түрлі қимыл түрлерін етістіктерді қолдану; 3.5.10.1 must модальді етістіктерді қолдану;

		3.5.11.1 there is, are, I am, you are, he is, she is, it is, we are, they are конструкцияларын сұраулы сөйлемдерде әртүрлі формаларда қолдану; 3.5.12.1 уақыт пен жиіліктің сөздерін seldom, always, never үстеулеу;
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1. Тыңдалым	3.1.1.1 қарапайым сөйлемдерді тыңдап отырып, ауызша сөйлеуді, бейне-аудио-жазылыммен тыңдау және түсіну; 3.1.2.1 сөйлем мен мәтіннің лексикалық мағынасын түсіндіру; 3.1.3.1 тыңдалған материалдан қарапайым сұрақтарға ағылшын тілінде жауап беру; 3.1.4.1 түсіну және тақырыптың сұрақтарға мысал келтіру; 3.1.5.1 мәтіннің негізгі идеясын анықтау;
	2. Айтылым	3.2.1.1 берілген алгоритм бойынша тілінде әңгіме құрастыру; 3.2.2.1 берілген тақырыптар бойынша сұрақ қою және жауап беру; 3.2.3.1 тақырыптық лексикалық барысында әртүрлі контекстте сөйлеу; 3.2.4.1 сөйлеу жағдайына сұхбаттасушыны тыңдап толықтыра отырып, сөйлеу нәтижесін бағалау;
	3. Оқылым	3.3.1.1 мәтіндегі таныс сөздерді түсіндіру; 3.3.2.1 қарапайым мәтіннің негізгі идеясын түсіну, кейіпкерлерді, оқиғаның орнын анықтау; 3.3.3.1 мәтіндегі бейтаныс сөздерді сөздікті қолдану; 3.3.4.1 мәтінді, рөлдік диалогты оқу;
	4. Жазылым	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша тірек сөздерді қолдана отырып құрастыру; 3.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін дұрыс жазу;
	5. Ағылшын тілін қолдану	3.5.1.1 оқу мен жазу барысында оқудың негізгі ережелерін қолдану; 3.5.2.1 зат есімнің жекеше және тәуелдік жалғауларды қолдану; 3.5.3.1 1-ден 100-ге дейінгі санды сан есімдерді атау; 3.5.4.1 сын есімдерді дәрежелік салыстыру; 3.5.5.1 Who? What? Where? How many/much? сұраулы есімдерді отырып сұрақтар қою;

		3.5.6.1 this, that, these, those, қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артиклд анықтау үшін өз бетінше қолдану; 3.5.8.1 жіктеу есімдіктің жалғаулықтарын қолдана отырып, өзі туралы туралы мәлімдеме беру; 3.5.9.1 әр түрлі қимыл түрлерін етістіктерді қолдану; 3.5.10.1 must модальді етістіп қолдану; 3.5.11.1 there is, are, I am конструкцияларын сұраулы әртүрлі формаларда қолдану; 3.5.12.1 уақыт пен жиіліктің seldom, always, never үстеулерін қолдану;
--	--	---

5) 4 сынып:

кесте 5

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Менің Отаным - Қазақстан	1. Тыңдалым	4.1.1.1 ауызша сөйлеуді, тыңдау және түсіну, жетік анықтау үшін ағылшын тілін қолдану; 4.1.2.1 мәтіндегі таныс емес тіркестерінің мағынасын анықтау; 4.1.3.1 сұрақтарға жауап беріп материалдан негізгі ойларды анықтау; 4.1.4.1 жаңа сөздерді қолдану бойынша жеке сұрақтарға мәлімдеме беру; 4.1.5.1 тыңдалған материалдан оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау;
	2. Айтылым	4.2.1.1 составлять высказывания о своем городе и окружающей среде, увеличивая количество слов; 4.2.2.1 формулировать вопросы, используя простые времена анықтау; 4.2.3.1 использовать необходимые слова для поддержания беседы; 4.2.4.1 участвовать в беседе, перефразировать речь собеседника, соблюдать речевые нормы;
	3. Оқылым	4.2.1.1 сөздердің санын көбейтіп туралы, мектебіңіз туралы, сәуір айыңыздағы пәндер туралы құрастыру; 4.2.2.1 қарапайым ағылшын тілін отырып сұрақтар мен жауаптар құрастыру; 4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін сөз тіркестерін қолдану;

		4.2.4.1 әңгімелесуге нормаларын сақтай отырып, сөйлеу мәнерін нақтылау, анық
	4. Жазылым	4.4.1.1 үлгі, жоспар, тірек сөздермен сөйлемнен тұратын әңгіме құру; 4.4.2.1 сөздерді, сөз тіркесін жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	4.5.1.1 оқу мен жазу барысында ережелерін қолдану; 4.5.2.1 кейбір ерекше зат және көпше түрін, зат жалғауларын қолдану; 4.5.3.1 1-ден 1000-ға дейінгі сандар, 1000-ға дейінгі реттік сандар; 4.5.4.1 заттарды сипаттау үшін жалпы және жеке тақырыпты байланысты қолдану; 4.5.5. Who? What? Where? How many/much? сұраулы есімдіктерді отырып сұрақтар қою; 4.5.6.1 this, that, these, those сөздерді қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артиклдерін сұрақтарға анықтау анықтау үшін қолдану; 4.5.8.1 жіктеу және my, your, his, her есімдіктерді, қолдана отырып, өзі туралы сұрақтарға туралы мәлімдеме жасау; 4.5.9.1 іс-әрекеттің нәтижесін сұрақтарға оның басталуын көрсететін есімдіктерді қолдану; 4.5.10.1 модальді етістіктің сұрақтарға қолдану; 4.5.11.1 оқып өткен конструкцияларға сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.12.1 well, badly қарама-қарсы сөйлеуде қолдану; 4.5.13.1 has got/ have got конструкцияларын қысқа және толық болымды және болымсыз сұрақтарға қолдану
2. Адами құндылықтар	1. Тыңдалым	4.1.1.1 ауызша сөйлеуді, тыңдау және түсіну, жетік анықтау үшін ағылшын тілін қолдану; 4.1.2.1 мәтіндегі таныс емес сөздерді тіркестерінің мағынасын анықтау; 4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру; 4.1.4.1 жаңа сөздерді қолдану; 4.1.5.1 материалдан негізгі ойларды анықтау; 4.1.6.1 бойынша жеке сұрақтарға жауап беру

		4.1.5.1 тыңдалған материалдың оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау;
	2. Айтылым	4.2.1.1 составлять высказывания о своем городе и окружающем мире, увеличивая количество слов; 4.2.2.1 формулировать вопросы, используя простые времена аорд и претерит; 4.2.3.1 использовать необходимые слова для поддержания беседы; 4.2.4.1 участвовать в беседе, перефразировать речь собеседника, соблюдая речевые нормы
	3. Оқылым	4.2.1.1 сөздердің санын көбейту туралы, мектебіңіз туралы, сөйлесу айналаңыздағы пәндер туралы құрастыру; 4.2.2.1 қарапайым ағылшын сөздерін отырып сұрақтар мен жауаптар құрастыру; 4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін сөз тіркестерін қолдану; 4.2.4.1 әңгімелесуге қажетті нормаларын сақтай отырып, сөйлеу мәнерін нақтылау, анықтау
	4. Жазылым	4.4.1.1 үлгі, жоспар, тірек сөздермен сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру; 4.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	4.5.1.1 оқу мен жазу барысында ережелерін қолдану; 4.5.2.1 кейбір ерекше зат есім және көпше түрін, зат есім жалғауларын қолдану; 4.5.3.1 1-ден 1000-ға дейінгі сандар, 1000-ға дейінгі реттік сандар; 4.5.4.1 заттарды сипаттау үшін жалпы және жеке тақырыптар байланысты қолдану; 4.5.5. Who? What? Where? How many/much? сұраулы есімдіктер отырып сұрақтар қою; 4.5.6.1 this, that, these, those сөздерді қолдану; 4.5.7.1 a, an, the артиклдерін заттарын анықтау анықтау үшін қолдану; 4.5.8.1 жіктеу және my, your, his, her есімдіктерді, сөйлемдерді қолдана отырып, өзі туралы сөйлеу туралы мәлімдеме жасау; 4.5.9.1 іс-әрекеттің нәтижесін білдіретін оның басталуын көрсететін есімдіктерді

		4.5.10.1 модальді етістіктің қолдану; 4.5.11.1 оқып өткен конструкцияларға толық жауап беру 4.5.12.1 well, badly қарама-қарсы сөйлеуде қолдану; 4.5.13.1 has got/ have конструкцияларын қысқа және толық болымды және болымсыз қолдану
2 тоқсан		
3. Мәдени мұра	1. Тыңдалым	4.1.1.1 ауызша сөйлеуді, тыңдау және түсіну, жеткізуді анықтау үшін ағылшын тілін қолдану; 4.1.2.1 мәтіндегі таныс емес сөздерді тіркестерінің мағынасын анықтау; 4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру; 4.1.4.1 материалдан негізгі ойларды анықтау; 4.1.4.1 жаңа сөздерді қолдану; 4.1.5.1 бойынша жеке сұрақтарға мыналар бойынша жауап беру; 4.1.5.1 тыңдалған материалдан оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау;
	2. Айтылым	4.2.1.1 составлять высказывания о своем городе и окружающей среде, увеличивая количество слов; 4.2.2.1 формулировать вопросы, используя простые времена а 4.2.3.1 использовать необходимые слова для поддержания беседы; 4.2.4.1 участвовать в беседе, перефразировать речь собеседника, соблюдать речевые нормы
	3. Оқылым	4.2.1.1 сөздердің санын көбейту туралы, мектебіңіз туралы, сөз айналаңыздағы пәндер туралы құрастыру; 4.2.2.1 қарапайым ағылшын тілін отырып сұрақтар мен жауаптар құрастыру; 4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін сөз тіркестерін қолдану; 4.2.4.1 әңгімелесуге қатысу нормаларын сақтай отырып, сөйлеу мәнерін нақтылау, анықтау
	4. Жазылым	4.4.1.1 үлгі, жоспар, тірек сөз сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру 4.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	4.5.1.1 оқу мен жазу барысында грамматикалық ережелерін қолдану;

		4.5.2.1 кейбір ерекше зат және көпше түрін, зат жалғауларын қолдану; 4.5.3.1 1-ден 1000-ға дейінгі 1000-ға дейінгі реттік сандар 4.5.4.1 заттарды сипаттау ү жалпы және жеке тақыры байланысты қолдану; 4.5.5. Who? What? Whe many/much? сұраулы есім отырып сұрақтар қою; 4.5.6.1 this, that, these, those қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артиклдерін аттарын анықтау анықтау ү 4.5.8.1 жіктеу және my, you есімдіктерді, қолдана отырып, өзі турал туралы мәлімдеме жасау; 4.5.9.1 іс-әрекеттің нәтижесі оның басталуын көрсететін е 4.5.10.1 модальді етістіктің қолдану; 4.5.11.1 оқып өткен кон сұрақтарға толық жауап беру 4.5.12.1 well, badly қара сөйлеуде қолдану; 4.5.13.1 has got/ have конструкцияларын қысқа жән болымды және болымсы қолдану
4. Мамандықтар әлемі	1. Тыңдалым	4.1.1.1 ауызша сөйлеуді, тыңдау және түсіну, жер анықтау үшін ағылшын тілін 4.1.2.1 мәтіндегі таныс ем тіркестерінің мағынасын аны 4.1.3.1 сұрақтарға жауап бер материалдан негізгі ойларды 4.1.4.1 жаңа сөздерді қолдан бойынша жеке сұрақтарға м 4.1.5.1 тыңдалған материалд оқиғаларын, кейіпкерлерін а
	2. Айтылым	4.2.1.1 составлять высказыва о своем городе и окруж увеличивая количество слов; 4.2.2.1 формулировать во используя простые времена а 4.2.3.1 использовать необход для поддержания беседы;

	4.2.4.1 участвовать в беседе, перефразировать речь собеседника, соблюдать речевые нормы
3. Оқылым	4.2.1.1 сөздердің санын көбейту туралы, мектебіңіз туралы, сөйлесу айналаңыздағы пәндер туралы құрастыру; 4.2.2.1 қарапайым ағылшын сұрақтарына отырып сұрақтар мен жауаптар құрастыру; 4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін сөз тіркестерін қолдану; 4.2.4.1 әңгімелесуге нормаларын сақтай отырып, сөйлеу мәнерін нақтылау, анықтау
4. Жазылым	4.4.1.1 үлгі, жоспар, тірек сөздермен сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру; 4.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін жазу
5. Ағылшын тілін қолдану	4.5.1.1 оқу мен жазу барысында ережелерін қолдану; 4.5.2.1 кейбір ерекше зат және көпше түрін, зат жалғауларын қолдану; 4.5.3.1 1-ден 1000-ға дейінгі сандар, 1000-ға дейінгі реттік сандар; 4.5.4.1 заттарды сипаттау үшін жалпы және жеке тақырыптарды байланысты қолдану; 4.5.5. Who? What? Where? How many/much? сұраулы есімдіктерді отырып сұрақтар қою; 4.5.6.1 this, that, these, those қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артиклдерін атауларды анықтау анықтау үшін қолдану; 4.5.8.1 жіктеу және my, your есімдіктерді, қолдана отырып, өзі туралы туралы мәлімдеме жасау; 4.5.9.1 іс-әрекеттің нәтижесін оның басталуын көрсететін есімдіктерді қолдану; 4.5.10.1 модальді етістіктің қолдану; 4.5.11.1 оқып өткен конструкцияларға сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.12.1 well, badly қарама-қарсы сөйлеуде қолдану; 4.5.13.1 has got/ have конструкцияларын қысқа және ұзақ сөйлемдерде қолдану

		болымды және болымсыз қолдану
3 тоқсан		
5. Табиғи құбылыстар	1. Тыңдалым	4.1.1.1 ауызша сөйлеуді, тыңдау және түсіну, жеті анықтау үшін ағылшын тілін 4.1.2.1 мәтіндегі таныс емес тіркестерінің мағынасын анықтау 4.1.3.1 сұрақтарға жауап беріп материалдан негізгі ойларды 4.1.4.1 жаңа сөздерді қолдану бойынша жеке сұрақтарға мына 4.1.5.1 тыңдалған материалда оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау
	2. Айтылым	4.2.1.1 составлять высказывания о своем городе и окружающей среде, увеличивая количество слов; 4.2.2.1 формулировать вопросы, используя простые времена а 4.2.3.1 использовать необходимые слова для поддержания беседы; 4.2.4.1 участвовать в беседе, перефразировать речь собеседника, речевые нормы
	3. Оқылым	4.2.1.1 сөздердің санын көбейту туралы, мектебіңіз туралы, сөз айналаңыздағы пәндер туралы құрастыру; 4.2.2.1 қарапайым ағылшын сөз отырып сұрақтар мен жауаптар 4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін сөз тіркестерін қолдану; 4.2.4.1 әңгімелесуге қолдану нормаларын сақтай отырып, сөйлеу мәнерін нақтылау, анықтау
	4. Жазылым	4.4.1.1 үлгі, жоспар, тірек сөз сөйлемнен тұратын әңгіме құрау 4.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	4.5.1.1 оқу мен жазу барысында ережелерін қолдану; 4.5.2.1 кейбір ерекше заттар және көпше түрін, заттар жалғауларын қолдану; 4.5.3.1 1-ден 1000-ға дейінгі 1000-ға дейінгі реттік сандар 4.5.4.1 заттарды сипаттау үшін жалпы және жеке тақырып байланысты қолдану;

		4.5.5. Who? What? When? How many/much? сұраулы есімдіктерді отырып сұрақтар қою; 4.5.6.1 this, that, these, those сөздерді қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артиклдерін сөздер аттарын анықтау анықтау үшін қолдану; 4.5.8.1 жіктеу және my, your, his, her есімдіктерді, қолдана отырып, өзі туралы туралы мәлімдеме жасау; 4.5.9.1 іс-әрекеттің нәтижесін білдіретін оның басталуын көрсететін есімдіктерді қолдану; 4.5.10.1 модальді етістіктің қолдану; 4.5.11.1 оқып өткен конструкторлар сұрақтарға толық жауап беру; 4.5.12.1 well, badly қарама-қарсы сөйлеуде қолдану; 4.5.13.1 has got/ have конструкцияларын қысқа және ұзақ болымды және болымсыз сөйлеуде қолдану
6. Қоршаған ортаны қорғау	1. Тыңдалым	4.1.1.1 ауызша сөйлеуді, тыңдау және түсіну, жетік анықтау үшін ағылшын тілін қолдану; 4.1.2.1 мәтіндегі таныс емес сөздерді тіркестерінің мағынасын анықтау; 4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру материалдан негізгі ойларды анықтау; 4.1.4.1 жаңа сөздерді қолдану бойынша жеке сұрақтарға жауап беру; 4.1.5.1 тыңдалған материалдан оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау;
	2. Айтылым	4.2.1.1 составлять высказывания о своем городе и окружающей среде, увеличивая количество слов; 4.2.2.1 формулировать вопросы, используя простые времена анықтау; 4.2.3.1 использовать необходимые слова для поддержания беседы; 4.2.4.1 участвовать в беседе, перефразировать речь собеседника, речевые нормы
	3. Оқылым	4.2.1.1 сөздердің санын көбейту туралы, мектебіңіз туралы, сөздер айналаңыздағы пәндер туралы құрастыру; 4.2.2.1 қарапайым ағылшын тілін отырып сұрақтар мен жауаптар құрастыру;

		4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін сөз тіркестерін қолдану; 4.2.4.1 әңгімелесуге нормаларын сақтай отырып, сөйлеу мәнерін нақтылау, анық
	4. Жазылым	4.4.1.1 үлгі, жоспар, тірек сөйлемнен тұратын әңгіме құру 4.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	4.5.1.1 оқу мен жазу барысында ережелерін қолдану; 4.5.2.1 кейбір ерекше зат және көпше түрін, зат жалғауларын қолдану; 4.5.3.1 1-ден 1000-ға дейінгі 1000-ға дейінгі реттік сандар 4.5.4.1 заттарды сипаттау үлгісін жалпы және жеке тақырып бойынша байланысты қолдану; 4.5.5. Who? What? Where? How many/much? сұраулы есімдіктерді отырып сұрақтар қою; 4.5.6.1 this, that, these, those қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артиклдерін заттарын анықтау анықтау үшін қолдану; 4.5.8.1 жіктеу және my, your, his, her есімдіктерді, қолдана отырып, өзі туралы туралы мәлімдеме жасау; 4.5.9.1 іс-әрекеттің нәтижесін оның басталуын көрсететін есімдіктерді қолдану; 4.5.10.1 модальді етістіктің қолдану; 4.5.11.1 оқып өткен конструкторларға сұрақтарға толық жауап беру 4.5.12.1 well, badly қарама-қарсы сөйлеуде қолдану; 4.5.13.1 has got/ have конструкцияларын қысқа және ұзақ болымды және болымсыз қолдану
4 тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат	1. Тыңдалым	4.1.1.1 ауызша сөйлеуді, тыңдау және түсіну, жетік анықтау үшін ағылшын тілін қолдану; 4.1.2.1 мәтіндегі таныс емес сөздерді тіркестерінің мағынасын анықтау 4.1.3.1 сұрақтарға жауап беру материалдан негізгі ойларды

		4.1.4.1 жаңа сөздерді қолдану бойынша жеке сұрақтарға мыналар бойынша жаңа сөздерді қолдану; 4.1.5.1 тыңдалған материалдың мазмұнын оқиғаларын, кейіпкерлерін анықтау;
	2. Айтылым	4.2.1.1 составлять высказывания о своем городе и окружающей среде, увеличивая количество слов; 4.2.2.1 формулировать вопросы, используя простые времена аорд и претерит; 4.2.3.1 использовать необходимые слова для поддержания беседы; 4.2.4.1 участвовать в беседе, перефразировать речь собеседника, соблюдать речевые нормы;
	3. Оқылым	4.2.1.1 сөздердің санын көбейту туралы, мектебіңіз туралы, сәуір айына айналаңыздағы пәндер туралы құрастыру; 4.2.2.1 қарапайым ағылшын сөздерін отырып сұрақтар мен жауаптар құрастыру; 4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін сөз тіркестерін қолдану; 4.2.4.1 әңгімелесуге пәндер нормаларын сақтай отырып, сөйлеу мәнерін нақтылау, анықтау;
	4. Жазылым	4.4.1.1 үлгі, жоспар, тірек сөздерін сөйлемнен тұратын әңгіме құрастыру; 4.4.2.1 сөздерді, сөз тіркестерін жазу;
	5. Ағылшын тілін қолдану	4.5.1.1 оқу мен жазу барысында ережелерін қолдану; 4.5.2.1 кейбір ерекше зат және көпше түрін, зат жалғауларын қолдану; 4.5.3.1 1-ден 1000-ға дейінгі сандар, 1000-ға дейінгі реттік сандар; 4.5.4.1 заттарды сипаттау үшін жалпы және жеке тақырыптар байланысты қолдану; 4.5.5. Who? What? Where? How many/much? сұраулы есімдіктер отырып сұрақтар қою; 4.5.6.1 this, that, these, those сөздерді қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артиклдерін заттарын анықтау анықтау үшін қолдану; 4.5.8.1 жіктеу және my, your есімдіктерді, заттарды қолдана отырып, өзі туралы туралы мәлімдеме жасау;

		4.5.9.1 іс-әрекеттің нәтижесін оның басталуын көрсететін е 4.5.10.1 модальді етістіктің қолдану; 4.5.11.1 оқып өткен кон сұрақтарға толық жауап беру 4.5.12.1 well, badly қара сөйлеуде қолдану; 4.5.13.1 has got/ have конструкцияларын қысқа жән болымды және болымсыз қолдану
8. Болашаққа саяхат	1. Тыңдалым	4.1.1.1 ауызша сөйлеуді, тыңдау және түсіну, жет анықтау үшін ағылшын тілін 4.1.2.1 мәтіндегі таныс ем тіркестерінің мағынасын аны 4.1.3.1 сұрақтарға жауап бе материалдан негізгі ойларды 4.1.4.1 жаңа сөздерді қолдан бойынша жеке сұрақтарға м 4.1.5.1 тыңдалған материалд оқиғаларын, кейіпкерлерін а
	2. Айтылым	4.2.1.1 составлять высказыва о своем городе и окруж увеличивая количество слов; 4.2.2.1 формулировать во используя простые времена а 4.2.3.1 использовать необход для поддержания беседы; 4.2.4.1 участвовать в беседе, перефразировать речь собе речевые нормы
	3. Оқылым	4.2.1.1 сөздердің санын көб туралы, мектебіңіз туралы, с айналаңыздағы пәндер т құрастыру; 4.2.2.1 қарапайым ағылшын отырып сұрақтар мен жауапт 4.2.3.1 әңгімені қолдау үшін сөз тіркестерін қолдану; 4.2.4.1 әңгімелесуге н нормаларын сақтай отырып, сөйлеу мәнерін нақтылау, а
	4. Жазылым	4.4.1.1 үлгі, жоспар, тірек с сөйлемнен тұратын әңгіме құ 4.4.2.1 сөздерді, сөз тіркес жазу
	5. Ағылшын тілін қолдану	4.5.1.1 оқу мен жазу барысын ережелерін қолдану;

		4.5.2.1 кейбір ерекше зат және көпше түрін, зат жалғауларын қолдану; 4.5.3.1 1-ден 1000-ға дейінгі 1000-ға дейінгі реттік сандар 4.5.4.1 заттарды сипаттау ү жалпы және жеке тақыры байланысты қолдану; 4.5.5. Who? What? Where? many/much? сұраулы есім отырып сұрақтар қою; 4.5.6.1 this, that, these, those қолдану; 3.5.7.1 a, an, the артиклдерін аттарын анықтау анықтау үш 4.5.8.1 жіктеу және my, you есімдіктерді, қолдана отырып, өзі туралы туралы мәлімдеме жасау; 4.5.9.1 іс-әрекеттің нәтижесін оның басталуын көрсететін е 4.5.10.1 модальді етістіктің қолдану; 4.5.11.1 оқып өткен кон сұрақтарға толық жауап беру 4.5.12.1 well, badly қара сөйлеуде қолдану; 4.5.13.1 has got/ have конструкцияларын қысқа жән болымды және болымсы қолдану
--	--	---

Қазақстан Республика
Білім және ғылым ми
2022 жылғы 1 сәуір
№ 123 бұйрығы
84-қосымша
Қазақстан Республи
Білім және ғылым мин
2013 жылғы 3 сәуір
№ 115 бұйрығы
721-қосымша

Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейіннен естімей қалған) оқушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технология" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы
1-тарау. Жалпы ережелер

1. Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейіннен естімей қалған) оқушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технология" пәнінен жаңартылған мазмұндағы

үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының "Білім туралы" Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты білім алушыларды заманауи ақпараттық-коммуникациялық технологияларымен жұмыс жасаудың базалық білім, білік және дағдымен қамтамасыз ету, білім алу мен күнделікті өмірде тиімді қолдану.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) білім алушыларға компьютердің құрылғылары мен қызметтері, қазіргі заманғы цифрлық құрылғылар және олардың адам қызметінің әртүрлі салаларындағы рөлі туралы бастапқы мәліметтерді ұсыну;

2) ақпарат туралы түсініктерін қалыптастыру;

3) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану арқылы әртүрлі формада ақпаратты іздеу, жинақтау, өңдеу және сақтау, жіберу дағдыларын жетілдіру;

4) компьютермен қауіпсіз жұмыс істеу ережелерін және авторлық құқықтарды құрметтеуге дағдыландыру;

5) білім алушылардың қойылған міндеттерді шешудің тиімді және ұтымды тәсілдерін табу, жалпы заңдылықтарын ерекшелеу және есептерді құрамдас бөліктерге бөлу, жалпылау және сәйкестендіру қабілеттілігімен қатар логикалық, алгоритмдік, есептеу ойлауын дамыту;

6) білім алушылардың ақпараттық мәдениетін және техникаға ұқыпты қарауды тәрбиелеу;

7) нашар еститін білім алушыларды заманауи есептеу техникасы мен бағдарламалық қамтамасыз ету құралдарын пайдалана отырып, практикалық қызметке дайындауға ықпал ету;

8) есту әлемінде өзін-өзі жетілдіруге және бейімделуге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

1) дыбыстарды дұрыс айтуын қалыптастыру және есту қабілетін дамыту, сөйлеу тәжірибесін ұйымдастыру және олардың белсенді сөйлеу қорына жаңа ұғымдар мен терминдерді енгізу арқылы нашар еститін тұлғалардың белсенді және пассивті сөздігін кеңейту;

2) танымдық аясын, көрнекі-бейнелі ойлауды, ауызша есте сақтауды, дамыту;

3) мультимедиялық технологияларды қолдану арқылы білім алушылардың барлық сенсорлық жүйесін түзету және дамыту;

4) оқытудың белсенді әдістерін енгізу арқылы білім алушыларды әлеуметтендіру, ақпараттық-коммуникативтік ортаны құру, функционалдық сауаттылықты дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқыту жеке тұлғалық, іс-әрекеттік, дифференциалды, коммуникативті, құндылыққа бағдарланған тәсілдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Жеке тұлғалық оқу процесін дараландыру, білім алушының жеке тұлғасын жан-жақты дамыту және үйлесімді қалыптасуын, оның мүмкіндіктері мен ерекшеліктерін есепке ала отырып шығармашылық қабілеттерін толық ашу және жеке тұлғаға тән әлеуметтік маңызды қасиеттерін игеруге тәрбиелеу, эмоционалды-ерік-жігер аясы мен психикалық процестерді түзету.

7. Іс-әрекеттік тәсіл ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (бұдан әрі – АКТ) сабақтарында ақпаратты іздеудің, жинаудың, өңдеудің, сақтаудың және алмасудың практикалық біліктері мен дағдыларын дамыту мен түзетуде іске асырады, оқытудың неғұрлым тиімді әдістері меңгерілетін материалды бірнеше рет бекітуден және оның меңгерілуін автоматтандырылған дағдылар деңгейіне дейін жеткізуден тұратын ақпараттық-рецептивтік, болжау, іздестіру, зерттеу, талдау және синтездеу болып табылады.

8. Дифференциалды тәсіл күрделілік деңгейі, танымдық қызығушылықтары бойынша оқыту процесінде мультимедиялық ресурстарды, арнайы таңдалған және құрастырылған сараланған тапсырмаларды қолдануға негізделген, сонымен қатар мұғалімнің көмек сипатына қарай үш кіші топқа бөлуді болжайды:

1) бірінші топтың білім алушылары оқу материалын толық және өз бетінше игере алады;

2) екінші топтың білім алушылары оқу материалын игереді, бірақ оны орындау кезінде шамалы қателіктер жібереді;

3) үшінші топтың білім алушылары оқу материалын ішінара игереді және оны өз бетінше орындай алмайды және олар үшін жеке түзету әдістері мен әдістерін көрсететін тапсырмалар мен бағыт көрсететін жеке карталар жасалады.

9. Коммуникативтік тәсіл білім алушылар мен педагог арасындағы вербалды және вербалды емес өзара іс-қимыл процесінде білім, білік және дағдылармен алмасуды, топтарда, жұпта жұмысты ұйымдастыру барысында қарым-қатынастың міндеттері мен шарттарына сәйкес өз ойын білдіре алу.

10. Құндылыққа бағдарланған тәсіл "Мәңгілік ел" ұлттық идеясына және негізгі жалпыадамзаттық құндылықтарды: патриотизмді, азаматтық жауапкершілікті, құрмет пен мейірімділікті, төзімділік пен толеранттылықты дарытуға негізделген.

11. АКТ сабақтарын ұйымдастыру және өткізу кезінде педагог оқытудың жалпы және арнайы тәсілдері мен әдістерін қолданады:

1) терезе және терминдері бар кестелердің көмегімен есту зейіні мен қабылдауды тұрақты түзету және дамыту;

2) танымдық белсенділікті және танымдық қызығушылықтарды, кеңістіктік және уақыт туралы түсініктерді, оқытудың практикалық әдістері, ауызша, ойын, көрнекі, ішінара іздеу арқылы көрнекі-бейнелі ойлауды дамыту;

3) әлеуметтік құзыреттілікті жандандыру, өзіндік жұмыс, жұпта, топта жұмыс істеу кезінде эмоционалды-ерік-жігер аясы мен жеке тұлғаның жағымды қасиеттерін қалыптастыру;

4) полисенсор негізінде оқу материалын ұсыну;

5) денсаулық сақтау технологияларын дене бітімінің, көру қабілетінің бұзылуын алдын алу, психоэмоционалдық қысымды басу, ірі және ұсақ моториканы, сөйлеу барысында дұрыс тыныс алуын түзету үшін пайдалану;

6) теория мен практика арасындағы алшақтықты жою үшін практикалық, шығармашылық қызметті ұйымдастыру;

12. АКТ оқу пәні бойынша сабақтарды тиімді өткізу үшін қажетті жабдықтардың тізімі төмендегідей:

1) гарнитурамен жабдықталған дербес компьютерлер (микрофоны бар құлаққаптар);

2) білім алушы мен мұғалім арасындағы құрылғы мен коммуникация арасындағы мәліметтер алмасуды қамтамасыздандыру үшін қолжетімділіктің жоғары сапалы желісі.

3) перифериялық құрылғылар: принтер, сканер, интерактивті проектор / интерактивті тақта, динамиктер;

4) нашар еститін балаларға арналған әдістемелік материалдар жиынтығы (электронды оқулықтар, иллюстрациялық құралдар, мультимедиялық ресурстар, презентациялар, жұмыс дәптерлері, дидактикалық материалдар және тапсырмалар);

5) қабырғалық көрнекі құралдарының, плакаттардың, кестелердің, схемалардың, қабырғалық графикалық басылымдардың жиынтығы міндетті түрде "жұмыс орнын ұйымдастыру және қауіпсіздік техникасы қағидалары" плакатын қамтуы тиіс.

3-тарау. "Ақпараттық-коммуникациялық технология" пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Ақпараттық-коммуникациялық технология" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1. 3 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағат;

2. 4 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағат;

9. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) "Компьютер" бөлімі;

2) "Ақпаратты өңдеу және ұсыну" бөлімі;

3) "Интернет желісіндегі жұмыс" бөлімі;

4) "Есептік ойлау" бөлімі.

14. "Компьютер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды

1) компьютер құрылғысы;

2) бағдарламалық қамтамасыз ету;

3) қауіпсіздік техникасы.

15. "Ақпаратты өңдеу және ұсыну" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) ақпаратты ұсыну;

2) мәтіндер;

3) презентация құру.

16. "Интернет желісіндегі жұмыс" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) ақпаратты іздеу;

2) ақпаратпен алмасу;

3) Интернет желісіндегі қауіпсіздік.

17. "Есептік ойлау" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды

1) алгоритмдер;

2) моделдеу;

3) графика.

18. 3-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технология" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) "Компьютер" бөлімі: кіріспе. Компьютердің негізгі құрылғыларымен танысу: жүйелік блок, монитор, пернетақта, сканер, динамиктер, тінтуір. Енгізу және шығару құрылғылары. Бағдарламалық жасақтама: компьютерлік бағдарламалардың мақсаты (Explorer, суреттерді қарау бағдарламасы), Бағдарлама мәзірі, мәзір командаларын, файлдар мен қалталарды пайдалану, файлдарды компьютерде ашу және сақтау. Қауіпсіздік техникасы: компьютерде жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы ережелері;

2) "Ақпаратты өңдеу және ұсыну" бөлімі: ақпарат туралы түсінік. Мәтіндік, графикалық ақпаратты іздеу және өңдеу. Мәтіндер: мәтіндік редактордың мақсаты, Бағдарлама мәзірі, мәтінді теру және өңдеу, таңбалар мен абзацтарды пішімдеу, мәтін фрагментімен операциялар, таңбаларды кірістіру. Графика: графикалық редактордың мақсаты, сызбаларды ашу және сақтау, редактор құралдарын қолдана отырып кескіндер жасау, түстер палитрасы, суретті өңдеу, суретті кесу, бұру және өлшемін өзгерту, суреттің үзіндісін көшіру. Презентация жасау: презентация жасау бағдарламасының мақсаты, Бағдарлама мәзірі, презентацияларды ашу және сақтау, слайдқа мәтін мен суреттерді орналастыру, слайдтар арасындағы ауысулар, презентация дизайны, дыбыс енгізу. Мультимедиа: дыбыстық ақпаратты енгізу және шығару құрылғылары, дыбыстық

редактордың мақсаты, дыбыстарды жазу, өңдеу және ойнату, дыбыстық эффектілерді қолдану;

3) "Интернет желісіндегі жұмыс" бөлімі: желіде орналастырылатын ақпараттың қауіпсіздігі, сенімділігі және пайдасы. Ақпаратты іздеу: веб-шолғыштың мақсаты, іздеу жүйелері, кілт сөздер туралы ақпаратты іздеу. Ақпарат алмасу: ақпарат алмасу тәсілдері, таңдалған мәтін мен суретті құжатқа көшіру. Интернет желісінде қауіпсіз жұмыс істеу қағидалары.

4) "Есептік ойлау" бөлімі: Алгоритмдер. Орындаушы, Орындаушы командаларының жүйесі. Модельдеу. Графика.

19. 4-сыныпқа арналған "Ақпараттық-коммуникациялық технология" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) "Компьютер" бөлімі: компьютер құрылғылары. Енгізу құрылғылары (тінтуір, пернетақта, микрофон) және шығару (монитор, принтер, динамиктер/құлаққаптар). Бағдарламалық жасақтама: файл және қалта түсінігі, файлдар мен қалталарды құру, көшіру, жылжыту және жою, контекстік мәзір командаларын пайдалану. Компьютерде жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы ережесі (компьютер залында жұмыс істеу ережесі, компьютердегі авариялық жағдай);

2) "Ақпаратты өңдеу және ұсыну" бөлімі: ақпарат туралы түсінік. Мәтіндер: MsWord мәтіндік редакторында теру ережелері, таңбаланған және нөмірленген тізімдер, мәтінді өңдеу, қаріп пен абзацты пішімдеу (сызу, түс, туралау), таңдалған мәтінді құжатқа кесу, көшіру, қою, мәтінге сурет салу және айнаруды баптау. Графика: суретті өңдеу, кесу, бұру және суреттің өлшемін өзгерту, сурет фрагментін Paint графикалық редакторында көшіру және көрсету. Мультимедиа: дыбысты жазу және ойнату, дыбыстық файлдарды өңдеу. PowerPoint-те презентация жасау: презентация дизайнері, бағдарлама мәзірі, презентацияларды ашу және сақтау, слайдқа мәтін мен суреттерді орналастыру, слайдтар арасындағы ауысулар, презентация дизайны, объект анимациясы;

3) "Интернет желісінде жұмыс" бөлімі: ақпаратты іздеу: берілген тақырып бойынша ақпаратты іздеу үшін браузерді пайдалану. Ақпарат алмасу: желіде ақпарат алмасу тәсілдері. Электрондық пошта: хабарламаларды, тіркелген файлдары бар хабарламаларды қабылдау және жіберу. Интернет желісінде қауіпсіз жұмыс істеу қағидалары;

4) "Есептеуіш ойлау" бөлімі: Алгоритмдер. Орындаушы. Орындаушының командалық жүйесі. Цикл. Тармақталу алгоритмі. Алгоритмді жазудың ауызша формасы. Логикалық операторлар. Салыстыру операторлары.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

20. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.4: "1" – сынып, "2.1" бөлім, бөлімше, "4" – оқыту мақсатының реттік саны.

21. Оқыту мақсаты бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Компьютер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
1.1 Компьютер құрылғысы	3.1.1.1 компьютер құрылғылары мен олардың мақсатын білу	4.1.1.1 кіру (тінтуір, перне және шығу(монитор динамикалықтер/құлаққаптар) ажырату)
1.2 Бағдарламалық қамтамасыз ету	3.1.2.1 файл және қалта ұғымдарын түсіндіру; 3.1.2.2 компьютерлік бағдарламаларда файлдарды ашу және сақтау пәрмендерін пайдалану; 3.1.2.3 компьютерлік бағдарламада мәзір командаларын пайдалану	4.1.2.1 "бағдарлама", қамтамасыз етілу" ұғымын т және қалталарды құру, көшір жою; 4.1.2.3 өз жұмысында к пайдалану
1.3 Қауіпсіздік техникасы	3.1.3.1 қауіпсіздік техниканы және жұмыс орнын ұйымдастыруды білу; 3.1.3.2 информатика кабинетінде өзін-өзі ұстау ережесін сақтау	4.1.3.1 цифрлық құрылғылар барысында негізгі қауіпсіздік 4.1.3.2 қауіпсіздік техни бұзудың салдарын талқылау

2) "Ақпаратты өңдеу және ұсыну" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
2.1 Ақпаратты ұсыну	3.2.1.1 ақпарат деген не және мысалдар келтіре білу	4.2.1.1 мазмұны бойынша қ екенін түсіндіру
2.2 Мәтіндер	3.2.2.1 MsWord мәтіндік редакторының мақсатын білу және түсіну; 3.2.2.2 мәтіндік редакторларда сөйлемді теруді жүзеге асыру; 3.2.2.3 таңдалған мәтінді көшіру, қою, қиып ала білу; 3.2.2.4 қаріп пен абзацты пішімдей білу	4.2.2.1 MsWord мәтінді мәтіндер теру; 4.2.2.2 қаріп түс, туралау); 4.2.2.3 таңбаланған, нөмір жасай білу; 4.2.2.4 суреттерді оның айналуын реттеу
2.3 Презентация құру	3.2.3.1 мәтіні суреттен және мәтіннен тұратын қарапайым презентация құра білу; 3.2.3.2 слайд ішіндегі алмасуды қолдана білу; 3.2.3.3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды қолдану	4.2.3.1 презентация үшін ақп 4.2.3.2 слайд үшін макет таңд 4.2.3.3 презентацияда ныс құрастыра білу; 4.2.3.4 пре пен бейнені енгізе білу

3) "Интернет желісіндегі жұмыс" бөлімі:

3 -кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып

3.1 Ақпаратты іздеу	3.3.1.1 ақпарат туралы түсініктерінің болуы; 3.3.1.2 берілген тақырып бойынша ақпаратты іздеу үшін браузерді қолдана білу	4.3.3.1 ақпаратты іздеудің (күжаттағы мәтін фрагменті); 4.3.3.2 нақты сұрақтарға Интернет іздеу жүйелерін пайдалану
3.2 Ақпаратпен алмасу	3.3.2.1 желіде ақпарат алмасу тәсілдерін түсіндіру; 3.3.2.2 жоба бойынша бірлесіп жұмыс істеу үшін мессенджерлерді пайдалану	4.3.2.1 шолғыш (браузер) қолдану (бетбелгілер жасау, жүктеулерді қарау); 4.3.2.2 файлдары бар хабарламалар, электрондық пошта арқылы алмасу
3.3 Интернет желісіндегі қауіпсіздік	3.3.3.1 желідегі қажетсіз контактілердің қауіптері туралы қарапайым түсініктерді білу және көрсету	4.3.3.1 біреудің жұмысқа қатысуы туралы заңсыздығы туралы айту; 4.3.3.2 құжаттарға құпия сөз қою

4) "Есептік ойлау" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары	
	3-сынып	4-сынып
4.1 Алгоритмдер	3.4.1.1 алгоритм ұғымын түсіндіру; 3.4.1.2 ауызша түрде берілген алгоритмді іске асыру 3.4.1.3. есепті шешу алгоритмін құру	4.4.1.1 есепті шешу алгоритмін құру; 4.4.1.2 логикалық операторлар; 4.4.1.3. салыстыру операторлар
4.2 Моделдеу	3.4.2.1 "модель", "модельдеу" ұғымдарын білу және түсіну; 3.4.2.2 негізгі құралдар жиынтығын пайдалану компьютерде сурет салу; 3.4.2.3 қарапайым графикалық композициялар жасай білу	4.4.2.1 объектінің моделін ұсыну; 4.4.2.2 геометриялық фигураларды салу; 4.4.2.3 геометриялық фигураларды отырып, өз композицияларын салу; суретті өңдей білу (кесу, өзгерту);
4.3 Графика	3.4.3.1 Paint графикалық редакторының мақсатын білу және түсіну; 3.4.3.2 қарапайым графикалық редактордың құралдарын қолдану; 3.4.3.3 нысанның сыртқы түрін өзгерту (сурет, айналым, өлшемін өзгерту)	4.4.3.1 суретті өңдей білу (кесу, өзгерту); 4.4.3.2 фотосуреттерді өңдеу бағдарламаларды пайдалану (контраст, жақтау); 4.4.3.3 суреттің үзіндісін көшіріп, білу

22. Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейіннен естімей қалған) оқушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейіндегі 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технология" оқу пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

23. Бөлімдер және ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Есту қабілеті зақымдалған
(нашар еститін, кейіннен естімей
қалған) оқушыларға арналған

негізгі орта білім беру деңгейінің 3-4-
сыныптары үшін
"Ақпараттық-коммуникациялық
технология" оқу пәнінен
жаңартылған мазмұндағы
үлгілік оқу бағдарламасына
қосымша

Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейіннен естімей қалған) оқушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 3-4 сыныптары үшін "Ақпараттық-коммуникациялық технология" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 3-сынып:

1-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырып/ Мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Компьютер	Қауіпсіздік техникасы	3.1.3.1 қауіпсіздік техника орнын ұйымдастыруды білу; 3.1.3.2 информатика кабинет ережесін сақтау
	Компьютер құрылғысы	3.1.1.1 компьютер құрылғы мақсатын білу
	Файлы және қалта	3.1.2.1 файл және қалта ұғым
	Бағдарлама терезесі	3.1.2.2 компьютерлік файлдарды ашу және сап пайдалану;
	Бағдарламалық қамтамасыз ету	3.1.2.3 компьютерлік бағ командаларын пайдалану
2-тоқсан		
Ақпаратты ұсыну және өңдеу	Бізді қоршаған ортадағы ақпарат	3.2.1.1 ақпарат деген не және білу
	Мәтінді теру және түзеу	3.2.2.1 знать и понимать назн редактора MsWord; 3.2.2.2 мәтіндік редакторлард жүзеге асыру; 3.2.2.3 таңдалған мәтінді көш білу; 3.2.2.4 қаріп пен абзацты піш
	Презентация құру және безендіру	3.2.4.1 мәтіні суреттен және қарапайым презентация құра 3.2.4.2 слайд ішіндегі алмасу 3.2.4.3 презентацияны безен дизайнды қолдану
3-тоқсан		
Интернет желісіндегі жұмыс	Интернет – жақсы ма алде жаман ба?	3.3.1.1 ақпарат туралы түсіні
	Ақпаратты іздеу	3.3.1.1 берілген тақырып бо іздеу үшін браузерді қолдана

	Ақпаратпен алмасу	3.3.2.1 желіде ақпарат алу және түсіндіру; 3.3.2.2 жоба бойынша бірлесу үшін мессенджерлерді пайдалану
	Интернет желісіндегі қауіпсіздік	3.3.3.1 желідегі қажетсіз ақпаратты қауіптері туралы қарапайым түрде және көрсету
4-тоқсан		
Есептік ойлау	Біздің өміріміздегі алгоритм	3.4.1.1 алгоритм ұғымын түсіндіру; 3.4.1.2 ауызша түрде берілген есепті асыру 3.4.1.3. есепті шешу алгоритмдерін
	Модельдеу. Paint графикалық редакторында компьютерлік модель құру	3.4.2.1 "модель", "модельдеу" және түсіну"; 3.4.3.1 Paint графикалық редакторының мақсатын білу және түсіну
	Графикалық редактор құралдары	3.4.2.2 негізгі құралдар жиынын компьютерде сурет салу; 3.4.3.2 қарапайым графикалық редактор жасай білу
	Сурет құру және түзету	3.4.3.3 нысанның сыртқы түрін өзгерту (айналым, өлшемін өзгерту) 3.4.2.3 қарапайым графикалық редактор жасай білу

2) 4-сынып

2-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырып/ Мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Компьютер	Компьютерде жұмыс істеу кезінде өзіңізге қалай зиян тигізбеуге болады?	4.1.3.1 цифрлық құрылғыларды пайдалану барысында негізгі қауіпсіздік ережелерін білу; 4.1.3.2 қауіпсіздік техникасын бұзудың салдарын талқылау
	Компьютер құрылғылары	4.1.1.1 кіру (тінтуір, пернетақта) және шығу(монитор, динамикалық құлаққаптар) ағырату)
	Бағдарламалық қамтамасыз ету	4.1.2.1 "бағдарлама", "бағдарламалық қамтамасыз етілу" ұғымын түсіндіру
	Файл және қалтамен жұмыс	4.1.2.2 файл және қалтамен жұмыс алмастыру және жою; 4.1.2.3 өз жұмысында файлдарды пайдалану
2-тоқсан		
Ақпаратты ұсыну және өңдеу	Бізді қоршаған ортадағы ақпарат	4.2.1.1 мазмұны бойынша ақпараттың екенін түсіндіру
	Мәтіндік редактор	4.2.2.1 MsWord мәтіндік редакторын пайдалану

		4.2.2.2 қаріпті пішімдеу (стиль)
	Мәтінді теру және қалыптастыру	4.2.2.3 таңбаланған, нөмір жасай білу; 4.2.2.4 суреттерді мәтінге айналуын реттеу
	Презентация құру	4.2.3.1 презентация үшін ақпарат
	Слайд презентациясының макеты	4.2.3.2 слайд үшін макет таңдау
	Презентациядағы дыбыстар мен бейнелер	4.2.3.4 презентацияға дыбыс қосу білу
	Презентациядағы анимация	4.2.3.3 презентацияда нысан құрастыра білу;
3-тоқсан		
Интернет желісіндегі жұмыс	Дүниежүзілік Интернет желісі	4.3.3.1 ақпаратты іздеудің (кұжаттағы мәтін фрагменті) нақты сұрақтарға Интернет іздеу жүйелерін пайдалану
	Интернет арқылы ақпаратпен алмасу	4.3.2.1 шолғыш (браузер) паролімен (бетбелгілер жасаңыз, жүктеулерді қарау); 4.3.2.2 тіркелген файлдарымен алу және электрондық поштамен жіберу
	Құпия сөздің беріктігі	4.3.3.1 біреудің жұмысын көзден тарту туралы айту; 4.3.3.2 құжаттарға құпия сөз таңдау
4-тоқсан		
Есептік ойлау	Алгоритм ұғымы	4.4.1.1 есепті шешу алгоритмін құрастыру; 4.4.1.2 логикалық операторларды пайдалану; 4.4.1.3 салыстыру операторларын пайдалану
	Модельдеу. Paint графикалық редакторында компьютерлік модель құру	4.4.2.1 объектінің моделін ұсыну; 4.4.2.2 геометриялық фигураларды салу; 4.4.2.3 геометриялық фигураларды орнатып, өз композицияларын құрастыру; 4.4.2.4 өлшеу, өлшеуін өңдей білу (кесу, бұру, өлшеу)
	Суреттер құру және түзеу	4.4.3.1 суретті өңдей білу (көшірме, өзгерту); 4.4.3.2 фотосуреттерді өңдеу бағдарламаларды пайдалану (контраст, жақтау); 4.4.3.3 суреттің үзіндісін көшіріп, білу

Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейінен естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейінен естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 5-6-сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі-Бағдарлама) "Білім туралы" Заңының 5-бабының 6-тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарлама мақсаты - білім алушыларға жаратылыстану ғылымы тұрғысынан табиғат пен қоғамның өзара байланысын, табиғаттағы заңдылықтардың біртұтастығы туралы білім, ұғым, түсінігін қалыптастыру және функционалдық сауаттылықты мен жүйелі-кешенді ойлауды дамыту болып табылады.

3. Бағдарлама міндеттері:

1) балалардың өлі және тірі табиғат туралы түсініктерін нақтылау, оның негізгі элементтері туралы жаңа білім беру;

2) бақылаулар мен қарапайым тәжірибелік әрекеттер негізінде тірі және жансыз табиғаттың өзара байланысы, тірі әлемнің қоршаған орта жағдайларына бейімделу формасы туралы түсініктерді кеңейту;

3) қарапайым себеп-салдарлық қатынастар мен тәуелділіктерді орнату білігін қалыптастыру;

4) бақылаудың қол жетімді әдістерін үйрету, табиғи құбылыстарды байқау, оларды салыстыру, ауызша сипаттама жасау, сыни ойлауды дамыту және сөйлеу барысында бақылаулар мен тәжірибелік жұмыстардың нәтижелерін пайдалану қабілеттерін дамыту;

5) адамның табиғатты қорғау қызметі мен бастапқы мәліметтерін қалыптастыру, оқушыларды табиғатқа ұқыпты қарауға үйрету;

6) тіршілік қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін күнделікті өмірде жаратылыстану-ғылыми білімді қолдану дағдыларын үйрету, сондай-ақ экологиялық тәрбиенің негіздерін қалау;

7) танымдық қызығушылығын қалыптастыру, жеке тұлғаның жағымды қасиеттерін тәрбиелеу (Отанға деген сүйіспеншілік, табиғатқа, өз өлкесіне құрмет және ұқыпты қарау; ұжымда жұмыс істей білу; моральдық-ерік қасиеттерін тәрбиелеу)

8) зерттеу, ойлау және қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру және дамыту.

4. Түзете – дамыту міндеттері:

1) есту-көру және есту қабілетін дамыту және осы пәнді оқу кезінде қолданылатын тақырыптық және терминологиялық лексиканы нақты қолануды дамыту;

2) кохлеарлық импланты және жеке аппараттары бар оқушылардың сөйлеу уәждемесін арттыру;

3) ауызша-логикалық ойлауды қалыптастыру.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Бастауыш сыныптарда "Жаратылыстану" пәнін оқыту процесі "біледі", "түсінеді", "қолданады", "талдайды", "синтездейді", "бағалайды" деңгейлері бойынша құрылымдалған.

6. Пәнді оқыту есту қабілеті бұзылған білім алушылардың ерекшеліктерін ескереді:

1) есту-сөйлеу ақпаратын өңдеу қиындықтары;

2) сөйлеу тілінің толыққанды дамымауы: лексиканың кедейлігі, сөйлеудің грамматикалық құрылымының жеткіліксіз қалыптасуы, ауызша және жазбаша нұсқауларды қолданудың қиындықтары;

3) байқау және заттық-тәжірибелік қызмет негізінде қорытындыларды қорыту, тұжырымдау қиындықтары;

4) кеңістікте компас бойынша, жергілікті жер жоспары және шартты белгілер бойынша, физикалық күштер және оларды өмірде қолдану туралы Кеңістіктік ұғымдарда бағдарлаудағы қиындықтар;

5) картада шартты белгілерді табудағы және оларды ашудағы қиындықтар;

6) сөйлеуде ғылыми терминдер мен анықтамаларды қолданудағы қиындықтар;

7) бақылау барысында, тәжірибелік жұмыста эксперимент жүргізу кезінде алынған білімді практикада пайдаланудағы қиындықтар;

8) көрнекі-бейнелі және ауызша-логикалық ойлауды қалыптастырудағы қиындықтар.

7. Білім алушылардың танымдық саласының ерекшеліктерін ескере отырып, оқыту процесінде педагогикалық тәсілдер қолданылады: жеке тұлғаға бағытталған, дифференциалды, жүйелі-әрекеттік, коммуникативтік және кешенді:

1) жеке тұлғаға бағытталған тәсіл барлық білім алушылардың жаратылыстану сабақтарындағы жеке ерекшеліктерін (жас, физиологиялық, психологиялық, зияткерлік және білім беру қажеттіліктерін) ескере отырып, оларды оқытуға, тәрбиелеуге және дамытуға бағдарлауды білдіреді;

2) дифференциалды тәсіл оқу процесін дараландыруға, білім алушының жеке ерекшеліктерін, қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, толыққанды білім алу үшін жағдай жасау;

3) жүйелі-әрекеттік тәсіл білім алушының білімді дайын күйінде емес, бірақ оны практикалық, кезең-кезеңімен мұғалім ұйымдастырған, қол жетімді қызмет (байқау, эксперимент) арқылы, ауызекі, жалпы оқу және пәндік-терминологиялық лексиканы түсіндіре, пысықтай және нақтылай отырып алады;

4) әрекет тәсіліндегі ойын жаттығулары есту қабілеті бұзылған білім алушылардың танымдық қызығушылықтарын арттыруға ықпал етеді;

5) коммуникативті тәсіл қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыруға, ақпараттың әртүрлі түрлерін игеруге, белсенді шығармашылық іс-әрекетті ұйымдастыруға, ұжымдық жұмыс формаларын қолдануға, проблемалық жағдайларға және балаларды тиімді қарым-қатынас процесіне тартуды көздейтін шығармашылық іс-шараларға назар аударуға мүмкіндік беретін тапсырмаларды қосуды қамтиды;

6) кешенді тәсіл әртүрлі саладағы мамандарға: невропатолог, сурдолог, психолог, отоларингологқа қажетті көмек пен қолдауды қамтиды.

7) ойын жаттығулары есту қабілеті нашар білім алушылардың танымдық қызығушылықтарын арттыруға ықпал етеді.

8. Ақпараттық-коммуникациялық технология:

1) АКТ мультимедиялық ресурстарын, интерактивті тақталар мен компьютерлерді негізгі АКТ дағдыларына сүйене отырып пайдалану оқу процесін модернизациялауға және жандандыруға, сонымен қатар білім алушылар мен мұғалім арасындағы ынтымақтастық пен қарым-қатынасқа ықпал етеді.

9. Білім алушылардың бұзылған функцияларын түзету және өтеу мақсатында жеке есту аппараттары мен кохлеарлық импланттар қолданылады.

10. Жаратылыстану бойынша демонстрациялық және көрнекі құралдарға қойылатын талаптар:

1) заттар визуалды және сенсорлық тексеруге ыңғайлы, ашық түсті, дәстүрлі, оңай танылатын пішінді болуы керек және негізгі бөлшектер айқын және ерекше болуы керек;

2) бейнеленген заттардың сипаттамалық белгілері дәл берілуі керек және модельде немесе макетте зат бөліктерінің дұрыс пропорциялары мен арақатынасын сақтау маңызды; адамды немесе жануарды бейнелейтін ойыншықтар дененің барлық бөліктерін және олардың дұрыс пропорционалды қатынасын беруі керек;

3) бастауыш сыныптарға арналған оқу кестелері монографиялық, эстетикалық, оқылатын және табиғи заттарды алмастырмауы керек, бірақ оларға қосымша ретінде қолданылады;

4) оқытудың аудиовизуалды құралдары білім алушылардың есту қабілетінің жоғалу дәрежесін және жас ерекшеліктерін ескереді және ақпаратты көру анализаторы арқылы беретін экрандық, экрандық-дыбыстық, бір мезгілде көру және есту анализаторларына әсер ететін және есту мүшесі арқылы ақпарат беретін дыбыстық құралдарды (диафильмдер мен диапозитивтер) қамтиды.

11. Бастауыш сыныптардағы "жаратылыстану" пәнін материалдық жабдықтау.

1) Оқу жабдықтары: макеттер, глобус, географиялық карталар, суреттер, сурет салу керек-жарақтары, гербарий керек-жарақтары, микроскоп, үлкейту әйнегі, магниттік тақталар, өсімдіктер коллекциясы, раковиналар, фотосуреттер альбом, муляждар, кестелер, зертханалық жабдықтар, тапсырма карталары, дидактикалық ойындар, экскурсия картотекасы;

2) тірі табиғат бұрышы: жануарлар мен өсімдіктерді орналастыруға арналған арнайы жабдықталған бөлме немесе оның бөлігі;

3) мектеп жанындағы және географиялық алаң: өсімдіктерді отырғызуға және жергілікті жерде бағдарлау бойынша сабақтарды ұйымдастыру мақсатында маусымдық экскурсиялар өткізуге арналған учаске, көкжиек жақтарын анықтау.

12. Пәнаралық байланыс математика, оқу, музыка, тіл дамыту, көркем еңбек және есту қабілетінің қалыптасуымен жүзеге асырылады.

3-тарау. "Жаратылыстану" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

13. "Жаратылыстану" пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 32 сағатты;
- 2) 1 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 33 сағатты;
- 3) 2 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылына 34 сағатты;
- 4) 3 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылына 68 сағатты;
- 5) 4 сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылына 68 сағатты құрайды.

14. Бағдарламаның мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Мен зерттеушімін" бөлімі;
- 2) "Тірі табиғат" бөлімі;
- 3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі;
- 4) "Жер және Ғарыш" бөлімі;
- 5) "Табиғат физикасы" бөлімі.

15. "Мен зерттеушімін" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ғылым мен зерттеушілердің рөлі;
- 2) табиғатты тану әдістері.

16. "Тірі табиғат" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) өсімдіктер;
- 2) жануарлар;
- 3) адам;

17. "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттардың қасиеттері;
- 2) ауа;
- 3) су;
- 4) табиғат ресурстары;

18. "Жер және Ғарыш" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) жер;
- 2) күн жүйесі

19. "Табиғат физикасы" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) күш және қозғалыс;
- 2) жарық;
- 3) дыбыс;
- 4) электр қуаты;
- 5) магнетизм;

20. 0-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі: ғылым мен зерттеудің рөлі: кім туралы? Не туралы? Нені білгіміз келеді? нені тексергіміз келеді? Табиғатты тану әдістері: ақпаратты қайдан табамыз? мен не білдім? Не жинадым? Не жазып алдым? қандай қорытынды жасадым? не болды?:

2) "Тірі табиғат" бөлімі: өсімдіктер: өсімдіктер – тірі организмдер, өсімдіктер қандай, өсімдік бөліктері, өсімдіктер өмір сүру үшін не қажет, өсімдіктерге қалай күтім жасау керек. Жануарлар: тірі организмдер, Жануарлар дегеніміз не, адам жануарлардан не алады, Жыл мезгілдері жануарларға қалай әсер етеді. Адам: адам денесінің бөліктері, адам қалай өседі, қалай дұрыс тамақтану керек, демалу неге маңызды;

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі: заттар қандай. Табиғат адамға не береді (тамақ, киім, баспана). Адамның ауа мен суды қорғауы (қорғаңыз, ластамаңыз). Су айдындарындағы тәртіп ережелері;

4) "жер және ғарыш" бөлімі: жер планетасы: жер планетасы қалай көрінеді, глобусты қалай пайдалану керек, неге уақытты анықтау керек. Күн жүйесі: ғарыш дегеніміз не, адамдар ғарышты қалай зерттеді, адамдар ғарышты қалай зерттейді;

5) "Табиғат физикасы" бөлімі: күш және қозғалыс: қозғалыс дегеніміз не, қозғалыс траекториясы дегеніміз не, біз қалай қозғаламыз, жылытқыштар, электр,

магнит. Жарық: табиғи жарық көздері дегеніміз не, жасанды жарық көздері дегеніміз не, қараңғы болған кезде жарық қажет. Дыбыс: табиғи дыбыс көздері дегеніміз не, жасанды дыбыс көздері дегеніміз не, дыбыс қалай таралады, дыбыс қайда таралады.

21. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі: ғылым мен зерттеудің рөлі: кім туралы? Не туралы? Нені білгіміз келеді? нені тексергіміз келеді? Табиғатты тану әдістері: ақпаратты қайдан табамыз? мен не білдім? Не жинадым? Не жазып алдым? қандай қорытынды жасадым? не болды?:

2) "Тірі табиғат" бөлімі: өсімдіктер: өсімдіктер – тірі организмдер, өсімдіктер қандай, өсімдік бөліктері, өсімдіктер өмір сүру үшін не қажет, өсімдіктерге қалай күтім жасау керек. Жануарлар: тірі организмдер, Жануарлар дегеніміз не, адам жануарлардан не алады, Жыл мезгілдері жануарларға қалай әсер етеді. Адам: адам денесінің бөліктері, адам қалай өседі, қалай дұрыс тамақтану керек, демалу неге маңызды;

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі: табиғи заттар (табиғи). Судың қасиеттері (сұйық, қатты, газ тәрізді). Ауаның қасиеттері (мөлдір, көрінбейтін, дәмі мен иісі жоқ, пішіні жоқ, балғын). Адам табиғат күштерін қалай пайдаланады (судың ағымы, желдің күші);

4) "жер және ғарыш" бөлімі: жер планетасы: жер планетасы қалай көрінеді, глобусты қалай пайдалану керек, неге уақытты анықтау керек. Күн жүйесі: ғарыш дегеніміз не, адамдар ғарышты қалай зерттеді, адамдар ғарышты қалай зерттейді;

5) "Табиғат физикасы" бөлімі: күш және қозғалыс: қозғалыс дегеніміз не, қозғалыс траекториясы дегеніміз не, біз қалай қозғаламыз, жылытқыштар, электр, магнит. Жарық: табиғи жарық көздері дегеніміз не, жасанды жарық көздері дегеніміз не, қараңғы болған кезде жарық қажет. Дыбыс: табиғи дыбыс көздері дегеніміз не, жасанды дыбыс көздері дегеніміз не, дыбыс қалай таралады, дыбыс қайда таралады.

22. 1-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі: ғылым мен зерттеудің рөлі: әлемдегі барлық нәрсе туралы қайдан білуге болады. Табиғатты тану әдістері: бәйшешек неге жеңіл ұшады, эксперимент деген не?;

2) "Тірі табиғат" бөлімі: өсімдіктер: өсімдіктердің құпиялары қандай? Өсімдіктер қалай өмір сүреді? Жануарлар: жұмыртқадан кім шықты? Жасыруды кім ойнайды? Жануарларды қалай қорғауға болады? Адам: біз неге тұрмыз? Біз қалай күлімдейміз? Рюкзактың салмағы қанша? Микробтар неден қорқады? Неліктен тістер ауырады?;

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі: заттардың түрлері: адам не істей алмайды? зауытты қайда салу керек? Ауа: ауаның қасиеттері қандай? Су: су туралы не білеміз?;

4) "Жер және ғарыш" бөлімі: Жер планетасы: планеталар қалай өмір сүреді? Неліктен қыстан кейін көктем келеді? Сабаққа қалай кешікпеу керек? Күн жүйесі, күн және оның жерге әсері. Күнмен кім дос?

5) "Табиғат физикасы" бөлімі: күш және қозғалыс: заттар неге қозғалады? Кім жылдам? Пілдің салмағы қанша? Изумруд қаласына қалай жетуге болады? Жарық: жарық сәулесі қайда кетті? Дыбыс: дыбыс дегеніміз не? Дыбыстарды қалай естиміз? Электр: термометр қайдан біледі-жылы немесе суық па? Аяз жазда қайда жасырылады? Магнетизм: магнит не үшін қолданылады? Жазды өткізу қаншалықты қызықты?

23. 3-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен – зерттеушімін" бөлімі: ғылым мен зерттеудің рөлі: ғылыми жаңалықтардың тарихы. Табиғатты тану әдістері: ақпарат көзі, экспериментті жоспарлау және өткізу;

2) "Тірі табиғат" бөлімі: өсімдіктер: өсімдік жапырақтары қалай "жұмыс істейді", өсімдіктер өмір сүру жағдайларына қалай бейімделеді, өсімдіктердің табиғи қауымдастықтары, адам өсімдік тіршілігіне қалай әсер етеді, өсімдіктердің Қызыл кітабы. Жануарлар: омыртқалы және омыртқасыз жануарлар, жануарлардың тіршілік ету ортасы, табиғатта қандай қатынастар бар, өсімдіктер мен жануарлар арасында қандай байланыс бар, тіршілік ету ортасының өзгеруі жануарлардың санына қалай әсер етеді, адам қызметінің қандай түрлері жануарлар санының азаюына әкеледі. Адам: ішке қараңыз, алма арқылы ағзаға саяхат, біз дем аламыз, адамның қан айналымы жүйесі, адам ағзасын аурулар мен инфекциялардан қорғау. Денсаулықты қалай сақтау керек;

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі: заттардың түрлері: заттар қандай? Ауа: ауа құрамы, ауа қасиеттері. Су: су бар жерде, табиғи су көздері, адамның ауыз суын ұқыпты пайдалану, суды тазарту әдістері, топырақ дегеніміз не, Топырақтың негізгі құрамы, топырақтың қасиеттері, Топырақ дегеніміз не?;

4) "Жер және ғарыш" бөлімі: жер планетасы: біздің планетамыз қалай жұмыс істейді, ғарышты игеру тарихы. Күн жүйесі: жер қалай айналады;

5) "Табиғат физикасы" бөлімі: күштер мен қозғалыс: серпімділік күші, ауырлық күші, үйкеліс күші және оның көрінісі, күштің бағытын қалай анықтауға болады. Жарық: көлеңке қалай пайда болады, заттар жарықты қалай көрсетеді, "Жарық"тақырыбындағы практикалық жұмыстар. Дыбыс: дыбыс деңгейі қашықтыққа қалай байланысты, "дыбыс"тақырыбындағы практикалық жұмыс.

Электр энергиясы: электр энергиясының көздері қандай, қарапайым Электр тізбектерінің схемалары қандай. Магнетизм: магнитпен металдарды магниттеу.

24. 4-сыныпқа арналған "Жаратылыстану" пәнінің базалық мазмұны:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі: ғылым мен зерттеудің рөлі: байқау және рефлексия. Табиғатты тану әдістері: зерттеуді қалай жүргізу керек, зерттеу нәтижелерін қандай формада ұсынуға болады;

2) "Тірі табиғат" бөлімі: өсімдіктер: төменгі және жоғары өсімдіктер дегеніміз не, төменгі өсімдіктер, өсімдіктердің даму кезеңдері қандай, өсімдік гүлдері не үшін, тұқымдар қалай қалыптасады, өсімдіктер қалай дамиды, өсімдік тұқымдары қалай таралады, өсімдіктерді жойылып кетуден қалай қорғауға болады. Жануарлар: симбиоз дегеніміз не, жәндіктердің дамуы қалай жүреді, Жануарлар неге әртүрлі тағамдарды жейді, жануарлар қалай энергия алады, тамақ тізбегі қалай қалыптасады, сіздің аймағыңызда қандай жануарлар өмір сүреді, сирек кездесетін және жойылып бара жатқан жануарлар, жануарларды қалай қорғауға болады. Адам: шығару жүйесі қалай жұмыс істейді, жүйке жүйесі қандай функцияларды орындайды, жүйке жүйесінің маңызы;

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі: ауа: ауа қалай қозғалады, жел қандай пайда мен зиян келтіреді, ауа қандай мәнге ие, ауа қалай ластанады. Су: Табиғаттағы су айналымы, жауын-шашын дегеніміз не және олар қандай, су не ерітеді, су қалай ластанады. Заттардың түрлері: заттардың қасиеттері, заттар қандай, заттардың қасиеттері қалай өзгереді, заттардың қасиеттері қалай өзгереді, пайдалы қазбалар дегеніміз не, пайдалы қазбалар қалай пайда болады, жанғыш минералдар дегеніміз не, кен минералдары, қара металл дегеніміз не, металдар дегеніміз не, металл емес минералдар дегеніміз не, пайдалы қазбалардың мәні, пайдалы қазбаларды қалай ауыстыруға болады, пайдалы қазбаларды өндірудің салдары, айналамыздағы пайдалы қазбалар;

4) "Жер және ғарыш" бөлімі: жер планетасы: біздің жеріміз, тауларымыз бен жазықтарымыз қандай, еліміздің жер бедері қандай, ғарышта не бар, кішкентай ғарыштық денелер, ғарыштың әсері, жер күнді қалай айналдырады. Күн жүйесі: күн сәулелері жерге қалай түседі, маусымдық өзгерістер дегеніміз не;

5) "Табиғат физикасы" бөлімі: күш және қозғалыс: Архимед Заңы қалай ашылды, эжектор күші дегеніміз не, Архимед Заңы ауада қалай әрекет етеді, Архимед Заңы қалай қолданылады, денелер суда қалай жүзеді. Жарық: неліктен біз заттарды көреміз, Жарық сіңіру дегеніміз не, көлеңкені өзгертуге бола ма? Дыбыс: дыбыстың шағылысуы дегеніміз не, дыбыстың қуатын қалай азайтуға болады, жылу өткізгіштік дегеніміз не, жылу өткізгіштік қалай қолданылады. Электр: электроскоп не үшін қажет, қандай денелер электр тогын өткізеді.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

25. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.4: "1" – сынып, "1.2" бөлім, бөлімше, "4" – оқыту мақсатының реттік саны.

26. Оқыту мақсаты бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Мен зерттеушімін" бөлімі:

таблица 1

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1.1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0.1.1.1 қоршаған орта объектілерін бақылау	1.1.1.1 қоршаған орта объектілерін бақылау	2.1.1.1 кестеге сүйене отырып, қоршаған әлемнің құбылыстарын, процестері мен объектілерін зерттеу үшін қажетті зерттеушінің шарттары мен жеке қасиеттерін атау	3.1.1.1 ең маңызды ғылыми жаңалықтарды және олардың адамның күнделікті өміріне әсерін түсіну және кестеге сүйене отырып, дұрыс ақпарат көзін таңдауға назар аудару	4.1.1.1 көмегімен зерттеу бағытын
1.2.1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен табиғатты бақылау арқылы әлемнің құбылыстарын ажырата білу; 0.1.2.2 мұғалімнің көмегімен көргендерін сюжеттік немесе тақырыптық суретпен және тақтайшамен бақылау және салыстыру	1.1.2.1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен табиғатты бақылау арқылы әлемнің құбылыстарын ажырата білу; 1.1.2.2 мұғалімнің көмегімен көргендерін сюжеттік немесе тақырыптық суретпен және тақтайшамен бақылау және салыстыру	2.1.2.1 "ақпарат көзі" ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңыздылығын кестеге сүйене отырып атау; мұғалімнің көмегімен бақылаудың, эксперименттің жетекші белгілерін анықтау; 2.1.2.2 эксперименттің барысын бақылау және жоспарға сәйкес оның нәтижелерін шартты белгілерді қолдана отырып жазып, мұғалімнің көмегімен кестеге енгізу	3.1.2.1 зерттеу (бақылау және эксперимент) жүргізу кезінде ақпарат көздерінің түрлерін, мұғалімнің көмегімен ақпарат көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін ажырату; 3.1.2.2 экспериментті жоспарлау және жүргізу, мұғалімнің көмегімен және кестеге сүйене отырып, жасалған жоспарға сәйкес эксперимент нәтижелерін жазу	4.1.2.1 таңдау және оларды артықшылықтары мен кемшіліктерін сүйеніп мұғалімнің көмегімен түсіндіріп және зерттеу бағытын

2) "Тірі табиғат" бөлімі:

2-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1 -сынып	2 -сынып	3 -сынып	4-сынып
1. Өсімдіктер	0.2.1.1 әр түрлі маусымдардағы өсімдіктер өмірінің негізгі белгілерін ажырату (мысалы ағаш жапырақтары);	1.2.1.1 өсімдіктер өмірінің негізгі сипаттамаларын (өсу, тамақтану, тыныс алу, көбею) және олардың тіршілік формаларын	2.2.1.1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен әртүрлі жағдайларда өсімдіктердің өсу	3.2.1.1 өсімдіктер мен фотосинтез процесінде оттегінің бөлінуін түсіну және қол жетімді деңгейде атау,;	4.2.1.1 отырғызу және түсініп тізбектеу және зерттеу бағытын

	0.2.1.2 өсімдіктердің негізгі топтарын (ағаш, бұта, шөп) ажырату, оларды көрнекілікке сүйене отырып атау; 0.2.1.3 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен жабық өсімдіктерді басқа өсімдік түрлерінен ажырату; 0.2.1.4 кестеге сүйене отырып, Өсімдіктердің өмір сүру жағдайларын атау; 0.2.1.5 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен жабық өсімдіктерге күтім жасау әдістерін тақтаға сүйене отырып атау; 0.2.1.6 мұғалімнің сұрақтары бойынша өсімдіктер туралы қарапайым ұсыныстар жасау	(ағаш, бұта, шөп) ажырата білу; 1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл, жеміс, тұқым) ажырату; 1.2.1.3 жабайы және мәдени өсімдіктерді ажырату; 1.2.1.4 өсімдіктердің өмір сүру жағдайларын зерттеу; 1.2.1.5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін сипаттау; 1.2.1.6 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен өсімдіктер өмірі туралы сюжеттік суреттер сериясы бойынша әңгіме құру	мүмкіндігін салыстыру; 2.2.1.2 кестеге сүйене отырып, өсімдіктердің негізгі бөліктерінің функцияларын ата; 2.2.1.3 тіршілік ету ортасына және тіршілік ету ортасының әртүрлі жағдайларына бейімделу тәсілдеріне байланысты өсімдіктер топтарын салыстыру (ылғал); 2.2.1.4 жоспар бойынша және кестеге сүйене отырып, өз аймағындағы өсімдіктер тобындағы маусымдық өзгерістерді атау; 2.2.1.5 топыраққа күтім жасаудың және өсімдіктерге ұқыпты қараудың маңыздылығын білу; 2.2.1.6 берілген тақырып бойынша өсімдіктер туралы сюжеттік суреттер сериясын қолдана отырып немесе тірек сөздер мен сұрақтар бойынша, өсімдіктер өмірі туралы табиғи тақырыптар бойынша жаңа сөздікті қолдана отырып әңгіме құру	3.2.1.2 қол жетімді деңгейде өсімдіктерді қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларына бейімдеу тәсілдерін түсіну және атау; 3.2.1.3 өз аймағының табиғи қауымдастықтарын қол жетімді деңгейде сипаттау және өз аймағының өсімдіктерін атау; 3.2.1.4 қол жетімді деңгейде адам қызметінің өсімдіктердің алуан түрлілігіне әсерін түсіндіру; 3.2.1.5 сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлін түсіну; 3.2.1.6 өсімдіктердің өмірі туралы сұрақтарға қысқаша жауап беріңіз, өз сөзінде өсімдіктердің танылуын сипаттайтын сөздерді белсенді қолдану	өмір, жетім, сипат, 4.2.1, отыр, жоға, ажыр, 4.2.1, тарат, қолж, түсін, 4.2.1, қорға, 4.2.1, тақы, өсім, жосп, әңгім, сөзде, қолда, сұрап
2. Жануарлар	0.2.2.1 әр түрлі маусымдардағы жабайы аңдар мен құстар өмірінің негізгі белгілерін есте сақтаңыз, оларды көрнекілік пен кестеге сүйене отырып атау; 0.2.2.2 үй жануарлары мен құстарды атаңыз, олар тұратын жерге тірекпен белгі мен	1.2.2.1 әр түрлі маусымдардағы жабайы аңдар мен құстар өмірінің негізгі белгілерін есте сақтаңыз, оларды көрнекілік пен кестеге сүйене отырып атау; 1.2.2.2 тірекпен белгі мен көрнекілікпен үй жануарлары мен құстарды атау, олар	2.2.2.1 мұғалімнің көмегімен және тақтайшаға сүйене отырып жануарлар класының өкілдерін анықтау: жәндіктер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер;	3.2.2.1 мұғалімнің көмегімен жануарларды "омыртқалы" және "Омыртқасыздар" топтарына бөлу; 3.2.2.2 жануарларды тіршілік ету ортасы бойынша ажырату: су, жер-ауа, топырақ мұғалімнің көмегімен; 3.2.2.3 табиғаттағы жануарлардың қарым-	4.2.2, көме, айма, жану, 4.2.2, отыр, жырт, жану, 4.2.2, сөзді, отыр, өмір,

	көрнекілікпен салыстыру; 0.2.2.3 көрнекілік пен кестеге сүйене отырып, әртүрлі маусымдардағы жәндіктер (көбелектер) өмірінің негізгі белгілерін атау; 0.2.2.4 көрнекілікті қолдана отырып, жәндіктерді (көбелек, құмырсқа, шыбын, ара) ажырату және салыстыру; 0.2.2.5 қол жетімді деңгейде климаттың жануарлардың өміріне әсерін түсіну (Қоянды балқыту, аюдың ұйқысы); 0.2.2.6 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен үй жануарлары мен адам арасындағы байланысты түсіну; 0.2.2.7 мұғалімнің сұрақтары бойынша жануарлар, құстар мен жәндіктердің сипаттамасын қайталау	тұратын жерге салыстыру; 1.2.2.3 көрнекілік пен кестеге сүйене отырып, әртүрлі маусымдардағы жәндіктер (көбелектер) өмірінің негізгі белгілерін атау; 1.2.2.4 көрнекілікті қолдана отырып, жәндіктерді (көбелек, құмырсқа, шыбын, ара) ажырату және салыстыру; 1.2.2.5 қол жетімді деңгейде климаттың жануарлардың өміріне әсерін түсіну (Қоянды балқыту, аюдың ұйқысы); 1.2.2.6 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен үй жануарлары мен адам арасындағы байланысты түсіну; 1.2.2.7 мұғалімнің сұрақтары бойынша жануарлар, құстар мен жәндіктердің сипаттамасын қайталау	2.2.2.2 кестеге сүйене отырып жануарлардың тіршілік ету ортасының жағдайларына бейімделу әдістерін қол жетімді деңгейде атау: суда, ауада, жерде,; 2.2.2.3 жануарлардың көбею әдістерін қол жетімді деңгейде тізімдеу; 2.2.2.4 жануарлардың алуан түрлілігін сақтаудың маңыздылығын түсіну; 2.2.2.5 кестеге және көрнекілікке сүйене отырып, жануарлар үшін тіршілік ету ортасын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру; 2.2.2.6 көрнекілікке сүйене отырып, жануарлар санының азаюына әкелетін адам қызметінің түрлерін атау; 2.2.2.7 кестеге сүйене отырып, зерттелетін тақырып бойынша жануарлардың өмірі туралы сұрақтарға қысқаша жауап беру	қатынасының түрлерін схемалық түрде көрсету: симбиоз, паразитизм, жыртқыштық, бейтараптылық мұғалімнің көмегімен және тақтайшаға сүйене отырып; 3.2.2.4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы байланысты суреттеу: тозаңдану, тұқымдарды көрнекілікке сүйене отырып тарату 3.2.2.5 жануарлар санының тіршілік ету ортасы жағдайларының (өрт, су тасқыны, құрғақшылық) өзгеруінен өзгеруін кестеге және көрнекілікке сүйене отырып түсіндіру; 3.2.2.6 мұғалімнің көмегімен жануарлар санының азаюына әкелетін адам қызметінің түрлерін білу; 3.2.2.7 зерттелген сөздікті қолдана отырып немесе мұғалімнің көмегімен жеке бақылаулар негізінде тақырып бойынша жануарлардың өмірі туралы сұрақтарға толық жауап беру	жетім түсіндіру; 4.2.2.2 көмегімен симбиоз, паразитизм, жыртқыштық, бейтараптылық қатынастарды мысалмен түсіндіру; 4.2.2.2 сөздікпен отырып; 4.2.2.2 тізбекте қол айту тіршілік тамақ моделі; 4.2.2.2 көмегімен тақта отырып; қауіпті жану және мақсат; жетім түсіндіру; 4.2.2.2 көмегімен жануарлар санының азаюына әкелетін адам қызметінің түрлерін тақырыптық жеке жануарларға әңгіме; 4.2.3.1 адамның ішкі мүшелерін атау және олардың орналасуын анықтаңыз; 3.2.3.2 қол жетімді деңгейде адамның өмір сүруі үшін энергия алудағы ас қорыту жүйесінің рөлін сипаттау;
3. Адам	0.2.3.1 адам денесінің негізгі бөліктерін атаңыз. Адамның ерекше мойындауын анықтау (ұл, қыз); 0.2.3.2 көрнекілікке және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегіне сүйене	1.2.3.1 адам денесінің негізгі бөліктерін атау және дененің әр бөлігінің қажеттілігін кестеге сүйене отырып түсіндіру; 1.2.3.2 адам өмірінің кезеңдерін түсіну (балалық, жасөспірім,	2.2.3.1 адамның "тірек-қимыл жүйесі" ұғымын түсіну және адамның тірек-қимыл жүйесінің негізгі функцияларын атау; 2.2.3.2 қол жетімді деңгейде дұрыс қалып	3.2.3.1 адамның ішкі мүшелерін атау және олардың орналасуын анықтаңыз; 3.2.3.2 қол жетімді деңгейде адамның өмір сүруі үшін энергия алудағы ас қорыту жүйесінің рөлін сипаттау;	4.2.3.1 адамның ішкі мүшелерін атау және олардың орналасуын анықтаңыз; 4.2.3.2 қол жетімді деңгейде адамның өмір сүруі үшін энергия алудағы ас қорыту жүйесінің рөлін сипаттау;

	отырып, жеке гигиена ережелерін сақтаудың маңыздылығын білу; 0.2.3.3 оқушының денесі үшін пайдалы тамақ қабылдаудың маңыздылығын түсіну; 0.2.3.4 көрнекілікке және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, жеке гигиена ережелерін сақтаудың маңыздылығын білу; 0.2.3.5 дене бөліктерін, гигиеналық заттарды атау; 0.2.3.6 суреттерге сүйене отырып, зерттелген тақырып бойынша сұрақтарға қысқаша жауап беру	жастық, жетілу, Кәрілік). Тақтаға тіреумен атау; 1.2.3.3 оқушының денесі үшін пайдалы тамақ қабылдаудың маңыздылығын түсіну; 1.2.3.4 көрнекілікке сүйене отырып және мұғалімнің көмегімен жеке гигиена ережелерін сақтаудың маңыздылығын қол жетімді деңгейде атап өту; 1.2.3.5 өз денесінің схемасында бағдарлана алу; 1.2.3.6 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен адам туралы сюжеттік суретке сүйене отырып, сұрақтарға қысқаша жауаптар жасау	сақтаудың маңыздылығын айту; 2.2.3.3 көрнекілікке сүйене отырып, қозғалыстағы бұлшықет жиырылуының рөлін 2.2.3.4 қол жетімді деңгейде түсіндіру денсаулықты сақтаудағы жеке гигиенаның рөлін қайталау; 2.2.3.5 денсаулықты сақтауда тіс күтімінің маңыздылығын түсіну; 2.2.3.6 қол жетімді деңгейде "адам" тақырыбындағы жаңа сөздікті атау және қолдану	3.2.3.3 тыныс алу жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін қол жетімді деңгейде сипаттау; 3.2.3.4 қол жетімді деңгейде қанайналым жүйесін және оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.5 кестеге сүйене отырып, адам ағзасын аурулар мен инфекциялардан қорғау әдістерін қол жетімді деңгейде тізімдеу; 3.2.3.6 зерттелген сөздікке немесе планшеттерге сүйене отырып, зерттелген тақырып бойынша сұрақтарға жауап беру	адам рөлін 4.2.3.3 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.4 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.5 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.6 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.7 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.8 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.9 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.10 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.11 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.12 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.13 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.14 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.15 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.16 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.17 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.18 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.19 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.20 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.21 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.22 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.23 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.24 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.25 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.26 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.27 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.28 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.29 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.30 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.31 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.32 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.33 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.34 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.35 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.36 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.37 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.38 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.39 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.40 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.41 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.42 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.43 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.44 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.45 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.46 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.47 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.48 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.49 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.50 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.51 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.52 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.53 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.54 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.55 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.56 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.57 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.58 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.59 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.60 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.61 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.62 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.63 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.64 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.65 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.66 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.67 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.68 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.69 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.70 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.71 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.72 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.73 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.74 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.75 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.76 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.77 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.78 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.79 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.80 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.81 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.82 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.83 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.84 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.85 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.86 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.87 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.88 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.89 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.90 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.91 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.92 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.93 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.94 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.95 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.96 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.97 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.98 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.99 сұрақтарға жауап беру 4.2.3.100 сұрақтарға жауап беру
--	---	---	--	--	--

3) "Заттар және олардың қасиеттері" бөлімі:

3-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0 класс	1 -сынып	2-сынып	3-сынып	4 -сынып
1. Заттардың түрлері	0.3.1.1 заттарды бақылау (ауа, су, құм, жер және мақта); 0.3.1.2 көрнекілікке және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен заттар арасындағы айырмашылықты білу; 0.3.1.3 зат туралы қысқаша сұрақтарға кестеге сүйене отырып жауап беру	1.3.1.1 кестеге сүйене отырып табиғи (табиғи заттар) атау; 1.3.1.2 түсінікті және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, әртүрлі заттардың арасындағы айырмашылықты қол жетімді деңгейде атау; 1.3.1.3 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен және кесте мен сөздікке сүйене отырып, табиғаттағы табиғи заттар туралы сюжеттік суреттер	2.3.1.1 табиғи және жасанды заттар арасындағы айырмашылықты түсіну; 2.3.1.2 адам өміріндегі әртүрлі заттардың рөлін түсіну; 2.3.1.3 көрнекі және сөз тіректері бойынша табиғи және жасанды заттар туралы әңгіме құрастыру	3.3.1.1 заттардың пайда болуы туралы сұрақтарға сүйене отырып айту (табиғи, жасанды); 3.3.1.2 заттарды шығу тегі мен агрегаттық күйі бойынша ажырату; 3.3.1.3 жеке бақылаулар, әсерлер негізінде, сондай-ақ көрнекі және ауызша тіректер негізінде тақырып бойынша заттардың түрлері туралы әңгіме құру	4.3.1.1 заттардың пайда болуы туралы сұрақтарға жауап беру; 4.3.1.2 заттардың шығу тегі мен агрегаттық күйі бойынша ажырату; 4.3.1.3 жеке бақылаулар, әсерлер негізінде, сондай-ақ көрнекі және ауызша тіректер негізінде тақырып бойынша заттардың түрлері туралы әңгіме құру

		сериясынан қысқаша әңгіме құрастыру			
2. Ауа	0.3.2.1 адам өмірі үшін таза ауаны сақтау қажеттілігін түсіну; 0.3.2.2 ауаның кейбір қасиеттерін білу (агрегаттық күй, түс пен иістің болуы); 0.3.2.3 кестеге сүйене отырып, ауа туралы мәселелер бойынша қысқаша ұсыныстар жасау	1.3.2.1 ауаның негізгі белгілерін білу, оларды көрнекілік пен жеке тәжірибеге сүйене отырып атау; 1.3.2.2 кестеге сүйене отырып, көрнекілік және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен ауа туралы сұрақтарға жауап беру; 1.3.2.3 сөйлеуінде ауа туралы жаңа сөздерді қолдану	2.3.2.1 біздің планета үшін ауа мәнін қол жетімді деңгейде атау; 2.3.2.2 мұғалімнің көмегімен ауаның жылу өткізгіштігі мен қасиеттерін зерттеу кеңістікті толтыру және сурет түрінде нәтиже беру; 2.3.2.3 "ауа" тақырыбында жаңа сөздікті қолдану	3.3.2.1 қол жетімді деңгейде ауа құрамын сипаттау; 3.3.2.2 қол жетімді деңгейде ауаның әсерін жануға сипаттау; 3.3.2.3 "ауа" тақырыбы бойынша дерекеті және дерексіз мағынадағы сөздерді өз сөйлеуінде белсенді қолдану	4.3.2.1 әртүрлі қолдану және мысалдар; 4.3.2.2 көзден өткізілу процесі; 4.3.2.3 ауаның процестерінде деңгей
3. Су	0.3.3.1 адам өмірі үшін таза суды сақтау қажеттілігін түсіну, бұл туралы кестеге, көрнекілікке және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып айту; 0.3.3.2 суды үнемдеудің маңыздылығын түсіну (қорғау, ластамау), бұл туралы кестеге сүйене отырып, көрнекілікпен және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен айту; 0.3.3.3 жазда су айдындарындағы тәртіп ережелері туралы жалпы түсінікке ие болу және бұл туралы кестеге сүйене отырып, көрнекілік және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен айту; 0.3.3.4 кестеге сүйене отырып, су туралы қысқа сұрақтарға жауап беру	1.3.3.1 көрнекілік пен кестеге сүйене отырып, әртүрлі күйдегі судың негізгі белгілерін білу және атау: сұйық, қатты, газ тәрізді; 1.3.3.2 суды үнемдеудің маңыздылығын түсіну (қорғау, ластамау), бұл туралы кестеге сүйене отырып, көрнекілікпен және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен айту; 1.3.3.3 қыста су айдындарында мінез-құлық ережелерін сақтаудың маңыздылығын түсіну және бұл туралы кестеге, көрнекілікке және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып айту; 1.3.3.4 су туралы жаңа сөздерді сөйлеудің мағынасына сәйкес қолдану	2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтаңыз (дәмі жоқ, иісі жоқ, формасы жоқ, аққыштығы); 2.3.3.2 мұғалімнің көмегімен судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу; 2.3.3.3 табиғи су көздерін атау; 2.3.3.4 көрнекі және ауызша қолдау бойынша жасалған жұмыстың материалдарында су туралы қысқаша әңгіме құрастыру	3.3.3.1 тірі ағзаларда және жансыз өлі табиғатта судың болуын және судың Өмір үшін маңыздылығын қол жетімді деңгейде түсіндіру; 3.3.3.2 негізгі табиғи су көздерін салыстыр; 3.3.3.3 ауыз суды ұқыпты пайдалану қажеттілігін деңгейде түсіндіру; 3.3.3.4 судың Өмір үшін маңызы туралы сұрақтарға толық жауап беру	4.3.3.1 айналысуда жетімді деңгейде атмосферада шашылған процестер; 4.3.3.2 көзден өткізілу процесі; 4.3.3.3 әртүрлі ластау сөздік атау; 4.3.3.4 сүйеніп зерттеу бойынша әңгіме
4. Табиғат ресурстары	0.3.4.1 табиғатты адам өмірінің көзі ретінде	1.3.4.1 табиғат күшін (судың ағысы, желдің	2.3.4.1 табиғи ресурстардың (табиғи	3.3.4.1 кейбір организмдердің	4.3.4.1 қазба

	көру (су немесе ауа жоқ, тіршілік жоқ); 0.3.4.2 табиғатқа ұқыпты қараудың маңыздылығын түсіну (қоқысты демалыста қалдырмау); 0.3.4.3 тамақ, киім, тұрғын үй туралы қысқаша сұрақтарға кестеге сүйене отырып жауап беру; 0.3.4.4 адамзат дамуында табиғат күштерін қолданудың маңыздылығын түсіну (процесс);	күші) көрнекілігін кестеге сүйене отырып атау); 1.3.4.2 адамның табиғат күштерін қолдануы туралы білу (кемелердің қозғалысы, жел диірмендері); 1.3.4.3 адамзат дамуында табиғат күштерін қолданудың маңыздылығын түсіну (процесс); 1.3.4.4 адамзат дамуына сәйкес табиғат күштері туралы жаңа сөздерді қолдану	және антропогендік) мәнін түсіну; 2.3.4.2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен ресурстарды шығу тегі бойынша (табиғи, антропогендік) бөлу; 2.3.4.3 табиғи және антропогендік ресурстардың (көкөніс – сорпа, қой - жүн) байланысын түсіндіру; 2.3.4.4 сұрақтарға сүйене отырып, ресурстарды сипаттау элементтерімен жауапты толықтыру	тіршілігіндегі топырақтың рөлін қол жетімді деңгейде түсіндіру; 3.3.4.2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен топырақтың негізгі құрамын (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа) зерттеу нәтижесін сурет түрінде ұсыну; 3.3.4.3 топырақтың негізгі қасиеттерін атау және құрамы бойынша топырақ құнарлылығын зерттеу; 3.3.4.4 топырақтың құнарлылығы туралы құрамға байланысты көрнекілік пен сұрақтарға сүйене отырып айту (толықтыру)	эк, с көмір қолда тізбе. 4.3.4 Қазақ пайд кен көрс ұғым 4.3.4 қазба және пайд атау; 4.3.4 ұйым көме жұмс жүрг сипат ұсын қоры тұжы
--	--	---	--	--	--

4) "Жер және Ғарыш" бөлімі:

4-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1. Жер	0.4.1.1 Жердің пішінін оның моделіне сүйене отырып тану; 0.4.1.2 кестеге сүйене отырып, жердің пішіні мен мөлшері туралы қарапайым сұрақтарға жауап беру;	1.4.1.1 Жердің пішінін атау және нәтижені пазлдар түрінде беру; 1.4.1.2 макетке (глобус) сүйене отырып, мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен жерді қысқаша сипаттай білу; 1.4.1.3 модельді бояу түрінде нәтиже бере отырып, жердің жасанды спутнигін зерттеу (қарау)	2.4.1.1 тірек сөздер бойынша жер мен Күн арасындағы байланысты атау; 2.4.1.2 кестеге сүйене отырып, Жердің табиғи спутнигінің атауы; 2.4.1.3 көрнекі және ауызша қолдау бойынша жер шары туралы қысқаша әңгіме құрастыру	3.4.1.1 жер сфераларын атау және графикалық түрде бейнелеу; 3.4.1.2 белсенді және дұрыс грамматикалық формада жер сфералары туралы нақты және дерексіз мағынадағы сөздерді қолдану; 3.4.1.3 зерттелген сөздікке сүйене отырып, 3-4 сөйлеммен толық жауап беру	4.4.1.1 элемент сөзде және 4.4.1.1 сөздік отыр план әңгім 4.4.1.1 ұйым көме мәлім элемент толық
2. Ғарыш	0.4.2.1 аспан денелеріне байланысты Ғарыш жалпы туралы	1.4.2.1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен астрономияны ғарыш	2.4.2.1 "Ғарыштық дене" ұғымын білу және Күн жүйесіндегі планеталардың орналасу ретін кестеге,	3.4.2.1 ғарышты игерудегі кейбір маңызды оқиғалар туралы қол жетімді деңгейде айту;	4.4.2.1 дене деңг 4.4.2 бағы

	түсінікке ие болу: Жер, Ай, Күн; 0.4.2.2 кестеге сүйене отырып, жер планетасы үшін ай мен күннің мәнін атау (күн, түн); 0.4.2.3 кестеге сүйене отырып, Күн, Ай және жер туралы сұрақтарға қысқаша жауап беру	ғылымы ретінде түсіну; 1.4.2.2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшақтарды атау; 1.4.2.3 сөйлеуде ғарыш тақырыбындағы жаңа сөздікті мағынасына сәйкес қолдану	схемаға сүйене отырып атау; 2.4.2.2 мұғалімнің нұсқаулығымен Күн жүйесінің планеталарын салыстыру және жұлдызды аспанды салу; 2.4.2.3 "ғарыш" тақырыбындағы жаңа сөздікті дұрыс қолдану	3.4.2.2 адамзаттың дамуындағы ғарыштың маңыздылығын қол жетімді деңгейде түсіндіру; 3.4.2.3 сұрақтар мен сөздікке сүйене отырып, дайын жоспар бойынша "Ғарыш және адамзаттың дамуы" тақырыбында қысқаша әңгіме құрастыру	ғарыш өмірі; айту; 4.4.2 сүйене ғарыш өмірі; әңгіме
3. Кеңістік және уақыт	0.4.3.1 көрнекілікке және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып, жыл мезгілдерін, айларды, аптаның күндерін атау; 0.4.3.2 күн мезгілдерін әртүрлі белгілермен тану (таңертең, күн, кеш, түн); 0.4.3.3 көрнекілік пен белгілерге сүйене отырып, апта күндері, тәулік уақыты, айлар, жыл мезгілдері, мектептегі оқу туралы қысқа диалогтарға қатысу	1.4.3.1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен уақыттың маңыздылығын түсіну; 1.4.3.2 уақытты өлшеу құралдарын атау; 1.4.3.3 кесте негізінде және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен сағат пен күнтізбе туралы қысқа диалогтарға қатысу	2.4.3.1 негізгі уақыт бірліктерін ажырату; 2.4.3.2 мұғалімнің нұсқауымен кеңістіктегі қашықтық пен уақыттың ерекшеліктері анықтау; 2.4.3.3 анықтамалық сөздер мен сұрақтар бойынша немесе тақырыптық суреттерді қолдана отырып, уақыт туралы қысқаша әңгіме құру	3.4.3.1 схемаға сүйене отырып, жердің осьтік айналуының салдарын қол жетімді деңгейде түсіндіру; 3.4.3.2 кеңістік пен уақытты сипаттау кезінде сөйлеуде қарапайым сөйлемдерді қолдану; 3.4.3.3 "жер және уақыт" тақырыбы бойынша нақты және дерексіз мағынадағы меңгерілген сөздерді белсенді пайдалану	4.4.3 отыр орби айна жетім түсін 4.4.3 сипат мұға ұйым көме негіз өзгер мәлім толық 4.4.3 турал маусу турал белсе

5) "Табиғат физикасы" бөлімі:

5-кесте

Бөлімшелер	Оқыту мақсаттары				
	0-сынып	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1. Күш және қозғалыс	0.5.1.1 автокөліктің қозғалысы, құстар мен жануарлардың кеңістіктегі қозғалысы мысалында күштерді бақылау; 0.5.1.2 қозғалыс белгілерін (жылдам, баяу; алыс, жақын) кестеге сүйене отырып атау; 0.5.1.3 денелердің траекториясын олардың ізімен	1.5.1.1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен әртүрлі денелердің қозғалысына мысалдар келтіру; 1.5.1.2 мұғалімнің көмегімен табиғаттағы және адамдар өміріндегі қозғалыстың маңыздылығын атау; 1.5.1.3 әр түрлі қозғалыс	2.5.1.1 жылдамдық ұғымын білу және әртүрлі денелердің әртүрлі жылдамдықтағы (көлік, ұшақ - автобус), Жануарлар (тышқан - сілеусін) қозғалысына мысалдар келтіру; 2.5.1.2 түсіндіру кезінде жылдамдықтың сапалық сипаттамаларын	3.5.1.1 "серпімділік күші" ұғымын білу және серпімділік күшін тексеру, сурет түрінде нәтиже бере отырып, оның көріністеріне мысалдар келтіру; 3.5.1.2 "ауырлық күші" ұғымын білу және ауырлық күшін тексеру, сурет түрінде нәтиже бере отырып, оның көріністеріне мысалдар келтіру;	4.5.1 түсін және ұғым 4.5.1 кесте бере 4.5.1 ететі Күші анық 4.5.1 кесте бере

	бақылау (ұшақ, шаналар, қардағы жануарлардың іздері); 0.5.1.4 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен жеңіл және ауыр заттарды барикалық сезіммен тану (мақта, кітап) ; 0.5.1.5 кестеге сүйене отырып, қозғалыс күші мен дене салмағы туралы сұрақтарға қысқаша жауап беру	траекторияларын тексеріп, оларды мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен қозғалыс түрінде көрсету; 1.5.1.4 салыстырмалы дәрежедегі сын есімдерді қолдана отырып, әртүрлі денелердің массаларын салыстыру (жеңіл, ауыр); 1.5.1.5 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен көрнекілікке сүйене отырып, жүргізілген зерттеулер туралы сұрақтарға жауап беру	(жылдам, баяу, орташа қарқынмен) кестеге сүйене отырып пайдалану; 2.5.1.3 мұғалімнің бағыттаушы көмегімен қозғалыс тудыратын күштерді атау; 2.5.1.4 массаны анықтау үшін құрылғыларды таңдау және пайдалану; 2.5.1.5 сөйлеу жағдайына сәйкес "күштер мен қозғалыс" тақырыбындағы жаңа сөздікті қолдану	3.5.1.3 "үйкеліс күші" ұғымын білу және үйкеліс күшін тексеру, сурет түрінде нәтиже бере отырып, оның көріністеріне мысалдар келтіру; 3.5.1.4 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен немесе алгоритмнің көмегімен күш әрекетінің бағытты анықтау; 3.5.1.5 алынған сөздерді белсенді қолдана отырып, 3-4 сөйлемнен толық жауап беру	әртүрлі ететін Күші анық 4.5.1 деңг әртүр ететі мен өзара турал 4.5.1 күшт қозға қолд
2. Жарық	0.5.2.1 жарық пен қараңғылықты көрнекілікке және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып салыстыру; 0.5.2.2 қол жетімді деңгейде жарық көздерінің адам өмірі үшін маңыздылығын түсіну 0.5.2.3 кестеге сүйене отырып, күндер мен түндер туралы қысқа диалогтарға (сұрақ - жауап) қатысу	1.5.2.1 жарық пен қараңғылық ұғымын салыстыру, нәтижені сурет түрінде ұсыну, табиғи және жасанды жарық көздерін мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен ажырату; 1.5.2.2 жасанды жарықтан дыру қажеттілігін атау, мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен оның көздерін атау; 1.5.2.3 көрнекілікке сүйене отырып, жарық көздерін атау	2.5.2.1 қол жетімді деңгейде кейбір денелердің жарық беру қабілетін зерттеу (мөлдір, мөлдір, мөлдір емес); 2.5.2.2 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен түрлі-түсті әйнектердің әйнек түсіне заттарды "баяу" қасиеттерін зерттеу; 2.5.2.3 тірек сөздер бойынша жарықтың қасиеттері туралы қысқаша әңгіме- сипаттама жасау	3.5.2.1 қол жетімді деңгейде көлеңке мен себептері ерекшеліктерін атау; 3.5.2.2 "жарықтың шағылысуы" ұғымын білу, қол жетімді деңгейде заттардың жарықты шағылыстыру қабілетін түсіндіру; 3.5.2.3 "Жарық" тақырыбы бойынша меңгерілген сөздерді қолдану	4.5.2 кедер және дейін тәуел жетім зертт 4.5.2 негіз жетім зертт шағы 4.5.2 жарь турал қолд
3. Дыбыс	0.5.3.1 сөйлеу және сөйлеу емес дыбыстарды есту және ажырату; 0.5.3.2 тірі және өлі заттар арасында дыбыс көзін тану	1.5.3.1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін атау, жасанды және табиғи дыбыс көздерін мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен ажырату; 1.5.3.2 көрнекілікке және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегіне сүйене	2.5.3.1 дыбыс көздерін дыбыс деңгейі бойынша ажырату және нәтижелерді кестеге енгізе отырып тарату; 2.5.3.2 тірек сөздер мен сұрақтар бойынша дыбыс көздері туралы қысқаша әңгіме құрастыру	3.5.3.1 дыбыс деңгейі ұғымын білу, дыбыс көлемінің дыбыс көзі мен дыбыс өзегін арасындағы қашықтыққа байланысты тірек сөздер арқылы түсіну; 3.5.3.2 "дыбыс" тақырыбы бойынша сұрақтарға толық жауап беру	4.5.3 отыр кедер деңг дыбы әсері айту; 4.5.3 тақы 5 сө сұрақ жауа

		отырып, дыбыс көздерін атау			
4. Жылу	0.5.4.1 маусымдық өзгерістерге байланысты қоршаған ортадағы жылыну мен салқындауды анықтаңыз, өз сезімдерін ауызша және ауызша емес түрде мәлімдеу; 0.5.4.2 жылу көздерін көрнекілікке сүйене отырып және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен тану	1.5.4.1 кестеге сүйене отырып, жылу алуға арналған құрылғыларды тану және атау; 1.5.4.2 жылу көздерін көрнекілікке және мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегіне сүйене отырып атау	2.5.4.1 мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен кестеге нәтижелерді енгізе отырып, әртүрлі денелердің температурасын өлшеу; 2.5.4.2 температураны зерттеуде зерттеу қызметінде жеке тәжірибені қолдану	3.5.4.1 кестеге сүйене отырып, қоршаған ортадағы табиғи және жасанды жылу көздерін түсіну және атау; 3.5.4.2 қол жетімді деңгейде заттардың қыздыру қабілетін түсіндіру	4.5.4 жылу көмегімен материяны өткізгіштік нәтижелерді түсіну және 4.5.4 материяны өткізгіштік сұрақтарға жауап беру
5. Электр қуаты	0.5.5.1 көрнекілікке және мұғалімнің көмегін ұйымдастыруға негізделген электр құрылғыларын тану; 0.5.5.2 сұрақтар бойынша қысқа сөйлем құру	1.5.5.1 адамдардың күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңыздылығын түсіну; 1.5.5.2 көрнекілік пен кестені қолдана отырып, электр қуатын атау	2.5.5.1 электр энергиясымен жұмыс істеудің ықтимал қауіптілігін түсіну; 2.5.5.2 электр құралдарын пайдалану қауіпсіздігінің ережелерін білу және сақтау	3.5.5.1 кестеге сүйене отырып, электр энергиясының көздерін атау; 3.5.5.2 үлгі бойынша қарапайым электр тізбегінің тізбегін жинау мұғалімнің бағыттаушы көмегімен элементтерін көрсете отырып, қарапайым электр тізбектерін схемалар түрінде орындау	4.5.5 материяның электр тексеру мұғалімнің ұйымдастырушылық көмегімен материяны өткізгіштік нәтижелерді түсіну және 4.5.5 тақырыптар бойынша материяның электр туралы әңгіме
6. Магнетизм	0.5.6.1 бір-біріне тартылатын денелерді бақылау негізінде магнетизм туралы жалпы түсінікке ие болу	1.5.6.1 "Магнит", "магниттердің қасиеттері" ұғымдарын түсіну магниттік қасиеттері бар денелерді анықтау	2.5.6.1 сурет түрінде нәтиже бере отырып, көрнекілікті қолдана отырып, магниттердің қасиетін атау, анықтамалық сөздер бойынша магниттерді қолдану аясын атау	3.5.6.1 магнит көмегімен әр түрлі металдардың магниттелуін зерттеу және нәтижелерді кесте түрінде беру	4.5.6 магнит бойынша нәтижелерді түсіну және 4.5.6 тақырыптар бойынша материяның электр туралы әңгіме

27. Осы Бағдарлама есту қабілеті бұзылған (нашар еститін, кейінен естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 - сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады.

28. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Есту қабілеті бұзылған (нашар еститін, кейінен естімей қалған) білім алушыларға арналған негізгі бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 – сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасына қосымша

Есту қабілеті бұзылған (нашар еститін,кейінен естімей қалған) білім алушыларға арналған негізгі бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 - сыныптары үшін "Жаратылыстану" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0-сынып:

1-кесте

Ортақ тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттар
1-тоқсан		1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	0.1.1.1 қоршаған бақылау
	1.Мен зерттеушімін	1. 2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 ұйымдастырушы табиғатты бақылау құбылыстарын анықтау 0.1.2.2 мұғалім көргендерін сынып тақырыптық тақтайшамен салыстыру
1. Өзім туралы	2.Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	0.2.1.1 әр түрлі өсімдіктер өміс белгілерін ажырату (жапырақтары); 0.2.1.2 өсімдік топтарын (ағаш, абыр, олар ажырату, олар сүйене отырып анықтау) 0.2.1.3 ұйымдастырушы жабық өсімдіктер түрлерінен ажырату 0.2.1.4 кестеге Өсімдіктердің жағдайларын атау 0.2.1.5 ұйымдастырушы жабық өсімдіктер әдістерін тақтаға атау;

2. Менің мектебім			0.2.1.6 мұғалім бойынша өсім қарапайым ұсын
		2.2 Жануарлар	0.2.2.1 әр түрл жабайы аңдар м негізгі белгілері оларды көрнекі сүйене отырып а 0.2.2.2 үй ж құстарды атаңы жерге тірекпе көрнекілікпен са. 0.2.2.3 көрнекі сүйене оты маусымдардағы (көбелектер) белгілерін атау; 0.2.2.4 көрне отырып, жәнді құмырсқа, шыбы және салыстыру; деңгейде жануарлардың түсіну (Қоянды ұйқысы); 0.2.2.6 ұйымдастырушы жануарлары мен байланысты түсі 0.2.2.7 мұғалі бойынша жануа жәндіктердің қайталау
	1 мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 ұйымдастырушы табиғатты бақыл құбылыстарын а 0.1.2.2 мұғалі көргендерін с тақырыптық тақтайшамен салыстыру
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	2 Тірі табиғат	2.3 Адам	0.2.3.1 адам бөліктерін ата ерекше мойында қыз); 0.2.3.2 көрн мұғалімнің үй көмегіне сүйене

			гигиена ереже. маңыздылығын б 0.2.3.3 оқушын пайдалы тама маңыздылығын т 0.2.3.4 көрн мұғалімнің ұй көмегіне сүйен гигиена ереже. маңыздылығын б 0.2.3.5 дене бөлік заттарды атау; 0.2.3.6 суреттер зерттелген так сұрақтарға қысқа
4. Бізді қоршаған орта	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	0.3.4.1 табиғатты ретінде көру (су тіршілік жоқ); 0.3.4.2 табиғатқа маңыздылығын демалыста қалды 0.3.4.3 тамақ, туралы қысқаша сүйене отырып ж 0.3.4.4 табиғат сұраққа қысқаша
		3.1 Заттардың түрлері	0.3.1.1 заттарды құм, жер және ма 0.3.1.2 көрн мұғалімнің ұй көмегімен зат айырмашылықты 0.3.1.3 зат т сұрақтарға кесте жауап беру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 ұйымдастырушы табиғатты бақыла құбылыстарын аз 0.1.2.2 мұғалі көргендерін с тақырыптық тақтайшамен салыстыру
3-тоқсан			
5. Саяхат	3. Заттар және олардың қасиеттері	3.2 Ауа	0.3.2.1 адам өмір сақтау қажеттілігі 0.3.2.2 ауаның қ білу (агрегаттық болуы);

			0.3.2.3 кестеге сұрақтар туралы мәселелерді қысқаша ұсыныс
		3.3 Су	0.3.3.1 адам өмірін сақтау қажеттілігі туралы кестеге, мұғалімнің ұйымдастырушының көмегіне сүйенуі; 0.3.3.2 судың маңыздылығын (жұмыс істеу, тастамау), бұл туралы сүйенуі отырып және ұйымдастырушының айтуы; 0.3.3.3 жазда су тәртіп ережелеріне түсінікке ие болуы кестеге сүйенуі және ұйымдастырушының айтуы; 0.3.3.4 кестеге сұрақтар туралы қысқа жауап беру
			0.4.1.1 Жердің моделіне сүйенуі; 0.4.1.2 кестеге жердің пішіні мен қарапайым сұрақтар
			0.4.2.1 аспан денелері байланысты Ғарыш түсінікке ие болуы; 0.4.2.2 кестеге сұрақтар планетасы үшін мәнін атау (күн, тұлға); 0.4.2.3 кестеге сұрақтар Ай және жер тұлғалары қысқаша жауап беру
	4 Жер және ғарыш	4.2 Ғарыш	0.4.3.1 көрнекті мұғалімнің ұйымдастырушының көмегіне сүйенуі мезгілдерін, ай күндерін атау; 0.4.3.2 күн мен жұлдыз белгілермен танысу (кеш, түн);
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 ұйымдастырушының

			табиғатты бақылау құбылыстарын анықтау; 0.1.2.2 мұғалімнің көргендерін сынып тақырыптық тақтайшамен салыстыру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	0.5.1.1 автокөлік құстар мен кеңістіктегі қозғалыс күштерді бақылау; 0.5.1.2 қозғалыс (жылдам, баяу); кестеге сүйене отырып; 0.5.1.3 денелердің олардың ізімен қозғалыс шаналар, қардан іздері); 0.5.1.4 ұйымдастырушы және жеңіл және барикалық сезім (кітап) ; 0.5.1.5 кестеге қозғалыс күші мұғалім туралы сұрақтар беру
		5.4 Жылу	0.5.4.1 маусым, байланысты қозғалыс жылыну мен анықтаңыз, өз сөзі және ауызша емес; 0.5.4.2 жылу көзі, сүйене отырып ұйымдастырушы тану
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 ұйымдастырушы табиғатты бақылау құбылыстарын анықтау; 0.1.2.2 мұғалімнің көргендерін сынып тақырыптық тақтайшамен салыстыру
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	0.5.2.1 жарық пен көрнекілікке жол ұйымдастырушы сүйене отырып сөйлеу

8 Дені саудың – жаны сау			0.5.2.2 қол ж жарық көздерінің маңыздылығын т 0.5.2.3 кестеге күндер мен түнд диалогтарға (сұр
		5.3 Дыбыс	0.5.3.1 сөйлеу ж дыбыстарды есту 0.5.3.2 тірі ж арасында дыбыс
		5.5 Электр қуат	0.5.5.1 көрн мұғалімнің көмег негізделген элек тану; 0.5.5.2 сұрақтар бойын құру
		5.6 Магнетизм	0.5.6.1 бір-бір денелерді бак магнетизм турал ие болу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 ұйымдастырушы табиғатты бақыл құбылыстарын аз 0.1.2.2 мұғалі көргендерін с тақырыптық тақтайшамен салыстыру

2) 1-сынып:

2-кесте

Өтпелі тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Бөлімшелер	Оқыту мақсаттар
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1. Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	1.1.1.1 қоршаған бақылау
		1. 2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 ұйымдастырушы табиғатты бақыл құбылыстарын аз 1.1.2.2 мұғалі көргендерін с тақырыптық тақтайшамен салыстыру
	2 Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	1.2.1.1 өсімдікте сипаттамаларын тыныс алу, көбе

2. Менің мектебім			тіршілік формалары (өсімдіктер мен жануарлардың тіршілік етуіне қолайлы жағдайлар жасау) ажырата білу; 1.2.1.2 өсімдіктердің бөліктерін (тамыр, сабақ, гүл, жеміс, тұқым) ажырата білу; 1.2.1.3 жабайы өсімдіктерді ажырата білу; 1.2.1.4 өсімдіктердің жағдайларын зерделеу; 1.2.1.5 мәдени өсімдіктерді жасау тәсілдерін білу; 1.2.1.6 өсімдіктерді ұйымдастырушылардың өмірі мен дамуы туралы суреттер сериясы құру
		2.2 Жануарлар	1.2.2.1 әр түрлі маусымдардағы аңдар мен құстардың белгілерін есте сақтау; көрнекілікпен отырып атау; 1.2.2.2 тірекпен көрнекілікпен үйрену; құстарды атау, оларды салыстыру; 1.2.2.3 көрнекілікпен сүйене отырып маусымдардағы аңдардың (көбелектер) белгілерін атау; 1.2.2.4 көрнекілікті қолданып жәндіктерді (көбелектер) атау; шыбын, ара) атау; салыстыру;; 1.2.2.5 қол жетпейтін климаттың жануарлардың әсерін түсіну (жылы аюддың ұйқысы); 1.2.2.6 жануарлардың ұйымдастырушылары мен қоршаған ортамен байланысты түсіну; 1.2.2.7 мұғалімнің көрсетуі бойынша жануарлардың жәндіктердің қайталау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	0.1.2.1 ұйымдастырушылардың

			табиғатты бақылау, табиғат құбылыстарын анықтау; 0.1.2.2 мұғалімнің табиғатта көргендерін сызбамен, суретпен, тақырыптық тақтайшамен салыстыру
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	2 Тірі табиғат	2.3 Адам	1.2.3.1 адам денесінің бөліктерін атау, бөлігінің қажетін сүйене отырып тағам таңдау; 1.2.3.2 адам өмірін түсіну (балалық жастық, жетілу, тіреумен атау); 1.2.3.3 оқушының пайдалы тамақ таңдау маңыздылығын түсіндіру; 1.2.3.4 көрнекілікпен және мұғалімнің сөзімен гигиена ережесін сақтау маңыздылығын түсіндіру деңгейде атап өту; 1.2.3.5 өз денесін бағдарлана алу; 1.2.3.6 адамның ұйымдастырушылығын адам туралы сөйлеп сүйене отырып қысқаша жауаптау
4. Бізді қоршаған орта	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	1.3.4.1 табиғат ресурстарының ағысы, желдің қозғалысы, кестеге сүйене отырып тағам таңдау; 1.3.4.2 адамның қолдануы туралы қозғалысы, желдің қозғалысы; 1.3.4.3 адамзат денесінің күштерін тағам таңдау маңыздылығын түсіндіру; 1.3.4.4 мағынасы мен қолдану күштері туралы қолдану
		3.1 Заттардың түрлері	көрнекілікпен және сөйлеп отырып, әртүрлі заттардың негізгі белгілерін анықтау; сұйық, қатты, газ, жылу; 1.3.3.2 судың қолдану маңыздылығын түсіндіру (ластамау), бұл

			сүйене отырып және ұйымдастырушы айту; 1.3.3.3 қыста с мінез-құлық ереж маңыздылығын туралы кестеге, мұғалімнің ұй көмегіне сүйене
	1 Мен зерттеушімін	1. 2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 ұйымдастырушы табиғатты бақыла құбылыстарын а 1.1.2.2 мұғалім көргендерін с тақырыптық тақтайшамен салыстыру
3-тоқсан			
5. Саяхат	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.2 Ауа	1.3.2.1 ауаның білу, оларды көр тәжірибеге сүйен 1.3.2.2 кестеге көрнекілік жа ұйымдастырушы туралы сұрақтар 1.3.2.3 сөйлеуінд сөздерді қолдану
		3.3 Су	1.3.3.1 көрнекі сүйене отырып, судың негізгі бе атау: сұйық, қатт 1.3.3.2 суды маңыздылығын ластамау), бұл сүйене отырып және ұйымдастырушы айту; 1.3.3.3 қыста с мінез-құлық ереж маңыздылығын туралы кестеге, мұғалімнің ұй көмегіне сүйене 1.3.3.4 су турал сөйлеудің мағ қолдану

	4 Жер және ғарыш	4.1 Жер	1.4.1.1 Жердің пішіні мен нәтижені пазлдармен жинастырып, 1.4.1.2 макетке жинастырып отырып, ұйымдастырушының жерді қысқаша сипаттауы; 1.4.1.3 модель жасап, нәтиже бере жасанды спутник
		4.2 Ғарыш	1.4.2.1 ұйымдастырушының астрономияны ретінде түсіну; 1.4.2.2 ұйымдастырушының ғарышты зерттеу құрылғылар мен құралдары; 1.4.2.3 сөйлеу тақырыбындағы мағынасына сәйкес
		4.3 Кеңістік және уақыт	1.4.3.1 ұйымдастырушының уақыттың маңызы; 1.4.3.2 уақытты өлшеу атау; 1.4.3.3 кесте мұғалімнің ұйымдастыру көмегімен сағат туралы қысқа диаграмма
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 ұйымдастырушының табиғатты бақылау құбылыстарын анықтау; 1.1.2.2 мұғалімнің көргендерін сипаттау тақырыптық тақтайшамен салыстыру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	1.5.1.1 ұйымдастырушының әртүрлі денелер мен мысалдар келтіру; 1.5.1.2 мұғалімнің табиғаттағы өміріндегі маңыздылығын анықтау; 1.5.1.3 әр дененің траекторияларын мұғалімнің ұйымдастыру

			көмегімен көрсету; 1.5.1.4 салыстырсын есімдерді әртүрлі денелер салыстыру (жеңілдік) 1.5.1.5 ұйымдастырушы көрнекілікке жүргізілген зеріңді сұрақтарға жауап
		5.4 Жылу	1.5.4.1 кестеге жылу алу құрылғыларды таңдау 1.5.4.2 жылу көзі және ұйымдастырушы сүйене отырып а
		5.5 Электр қуаты	1.5.5.1 адамдар өміріндегі электр маңыздылығын таныту 1.5.5.2 көрнекі кестені қолдана қуатын атау
		5.6 Магнетизм	1.5.6.1 "Магниттік қасиеттері" ұғымдары магниттік қасиеттерін анықтау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 ұйымдастырушы табиғатты бақылау құбылыстарын анықтау 1.1.2.2 мұғалімнің көргендерін салыстырып тақырыптық тақтайшамен салыстыру
4-тоқсан			
7. Тағам және сусын	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	1.5.2.1 жарық ұғымын салыстыру түрінде ұсыну жасанды және табиғи мұғалімнің ұйымдастырушы көмегімен ажырату 1.5.2.2 жасанды жарықтың қажеттілігін анықтау 1.5.2.3 көрнекі оның көздерін анықтау отырып, жарық к

8 Дені саудың – жаны сау		5.3 Дыбыс	1.5.3.1 дыбыс ерекшеліктерін а табиғи дыбыс кө ұйымдастырушы ажырату; 1.5.3.2 көрн мұғалімнің ұй көмегіне сүйене көздерін атау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 ұйымдастырушы табиғатты бақыл құбылыстарын а 1.1.2.2 мұғалі көргендерін с тақырыптық тақтайшамен салыстыру

3) 2-сынып:

3-кесте

Өтпелі тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттар
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	2.2.1.1 ұйымдастырушы әртүрлі жағдайла өсу мүмкіндігін с
		1. 2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат оның зертте маңыздылығын отырып атау; мұн бақылаудың, жетекші белгілер 2.1.2.2 экспери бақылау және оның нәтиже белгілерді қолда мұғалімнің кө енгізу;
	1. Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	2.2.1.1 ұйымдастырушы әртүрлі жағдайла өсу мүмкіндігін кестеге сүй өсімдіктердің не функцияларын а 2.2.1.3 тіршілік с тіршілік ету ор жағдайларына

2. Менің отбасым және достарым			тәсілдеріне байла топтарын салыст 2.2.1.4 жоспар кестеге сүйене аймағындағы тобындағы өзгерістерді атау 2.2.1.5 топыраққ және өсімдік қараудың маңызд 2.2.1.6 берілген өсімдіктер тур суреттер сериясы немесе тірек сөз бойынша, өсімді табиғи тақырып сөздікті қолдана құру
		2.2 Жануарлар	2.2.2.1 мұғалімнің тақтайшаға с жануарлар клас анықтау: жәнд қосмекенділер, жорғалаушылар, сүтқоректілер; 2.2.2.2 кестеге жануарлардың ортасының бейімделу әдіст деңгейде атау: су 2.2.2.3 жануар әдістерін қол тізімдеу; 2.2.2.4 жануар түрлілігін маңыздылығын т 2.2.2.5 кестеге сүйене отырып, тіршілік ету ор маңыздылығын т 2.2.2.6 көрне отырып, жану азаюына әкелетін түрлерін атау; 2.2.2.7 кестеге зерттелетін та жануарлардың сұрақтарға қысқа
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғаты зерттеу әдістері	2.1.2.1 "ақпарат оның зертте маңыздылығын

			отырып атау; мұн бақылаудың, жетекші белгілер 2.1.2.2 эксперименттің және жоспарға нәтижелерін ш қолдана отырып көмегімен кестеп
2-тоқсан			
3. Менің мектебім	2 Тірі табиғат	2.3 Адам	2.2.3.1 адамның жүйесі" ұғымы адамның тірек- негізгі функциял 2.2.3.2 қол жетім қалып сақтауды айту; 2.2.3.3 көрне отырып, қозғалы жиырылуының р 2.2.3.4 қол ж түсіндіру денсау жеке гигиенанын 2.2.3.5 денсаулі күтімінің маңызд 2.2.3.6 қол жетім тақырыбындағы және қолдану
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат оның зертте маңыздылығын отырып атау; мұн бақылаудың, жетекші белгілер 2.1.2.2 экспери бақылау және оның нәтиже белгілерді қолда мұғалімнің кө енгізу;
4. Менің туған өлкем	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың түрлері	2.3.1.1 табиғи жэ арасындағы түсіну; 2.3.1.2 адам ө заттардың рөлін 2.3.1.3 көрнекі ж бойынша табиғ заттар туралы әң

		3.2 Ауа	2.3.1.1 табиғи және антропогендік арасындағы түсіну; 2.3.1.2 адам өміріне заттардың рөлін; 2.3.1.3 көрнекі жасақ бойынша табиғи және антропогендік заттар туралы әңгіме
		3.3 Ауа	2.3.3.1 судың қасиеттерін анықтау (түсі, иісі жоқ, аққыштығы); 2.3.3.2 ұйымдастырушының судың агрегаттық процесін зерттеу; 2.3.3.3 табиғи су ресурстары; 2.3.3.4 көрнекі жасақ бойынша жасалатын материалдардың қысқаша әңгіме
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпараттық" оның зерттеу маңыздылығын отырып атау; мұнда бақылаудың, жетекші белгілер; 2.1.2.2 эксперименттің және жоспарға нәтижелерін шолу қолдана отырып көмегімен кесте
3-тоқсан			
5. Дені саудың – жаны сау	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	2.3.4.1 табиғи және антропогендік (табиғи және антропогендік) түсіну; 2.3.4.2 ұйымдастырушының ресурстарды шығару (табиғи, антропогендік); 2.3.4.3 табиғи және антропогендік ресурстардың (көмір, газ, мұнай, табиғи газ, - жүн) байланысы; 2.3.4.4 сұрақтарға ресурстарды элементтерімен толықтыру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпараттық" оның зерттеу

6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	4. Жер және ғарыш		маңыздылығын отырып атау; мұнда бақылаудың, жетекші белгілері 2.1.2.2 эксперименттің және жоспарға нәтижелерін шақ қолдана отырып көмегімен кестеге
		4.1 Жер	2.4.1.1 тірек сөз, мен Күн арасында атау; 2.4.1.2 кестеге Жердің табиғи сипаты 2.4.1.3 көрнекі жер бойынша жер қысқаша әңгіме к
		4.2 Ғарыш	2.4.2.1 "ғарыштық ден және Күн планеталардың кестеге, схемаға атау; 2.4.2.2 мұғалімнің Күн жүйесінің салыстыру және аспанды салу; 2.4.2.3 "ғарыш" жаңа сөздікті дүр
		4.3 Кеңістік және уақыт	2.4.3.1 негізгі уақыт азырату; 2.4.3.2 мұғалім кеңістіктегі уақыттың ерекше 2.4.3.3 анықтама сұрақтар бой тақырыптық су отырып, уақыт әңгіме құру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат на оның зерттеу маңыздылығын отырып атау; мұнда бақылаудың, жетекші белгілері 2.1.2.2 эксперимент бақылау және оның нәтижесі белгілерді қолдан

			мұғалімнің көңіліне енгізу;
	5 Физика природы	5.1 Силы и движение	2.5.1.1 зная по формулам приводить примеры движения различных тел с различными скоростями (транспорт, самолеты, животные (мышь, муха)); 2.5.1.2 используя свои знания в объяснении характеристик движения тел медленно, в среднем, быстро опираясь на таблички;
	1 Я – исследователь	1.2 Методы познания природы	2.1.2.1 "ақпараттың көзі" оның зерттеу маңыздылығын анықтап отырып атау; мұндағы бақылаудың, жетекші белгілері; 2.1.2.2 эксперименттік бақылау және оның нәтижелерін белгілерді қолданып мұғалімнің көңіліне енгізу;
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	2.5.2.1 қол жетімді денелердің жарығын зерттеу (мөлдір емес); 2.5.2.2 ұйымдастырушы түрлі-түсті әйнек түсіне заттарды "жарық" зерттеу; 2.5.2.3 тірек жарықтың қасиетін қысқаша әңгіме-сұхбат;
8. Саяхат		5.3 Дыбыс	2.5.3.1 дыбыс деңгейі бойынша нәтижелерді кестеле тарату; 2.5.3.2 тірек сөз бойынша дыбыс қысқаша әңгіме-сұхбат;
		5.4 Жылу	2.5.4.1 ұйымдастырушы кестеге нәтижелерді әртүрлі температурасын

			2.5.4.2 температуралық жағдайларды зерттеу қызметінде тәжірибені қолдану
		5.5 Электр қуаты	2.5.5.1 электр энергиясын пайдалану істеудің ықтималдығын түсіну; 2.5.5.2 электр энергиясының пайдалану ережелерін білу
		5.6 Магнетизм	2.5.6.1 сурет түсініктемесін отырып, көрсеткіштерді отырып, магниттік қысымды атау, анықтамалық магниттерді қолдану
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 "ақпарат" терминінің оның зерттеу маңыздылығын отырып атау; мұндағы бақылаудың, жетекші белгілері 2.1.2.2 эксперименттік бақылау және оның нәтижесін белгілерді қолдану мұғалімнің көмегімен енгізу;

4) 3-сынып:

4-кесте

Өтпелі тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тірі табиғат	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	3.1.1.1 ең маңызды жаңалықтарды адамның күнделікті өмірінде түсіну және отырып, дұрыс таңдауға назар аудару
		1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 зерттеу (эксперимент) ақпарат көздерін мұғалімнің көмегімен көздерінің артықшылықтарын ажырату 3.1.2.2 эксперимент жүргізу және жүргізу көмегімен және отырып, жасалған эксперимент нәтижесін

2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	2 Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	3.2.1.1 өсімдікте процесінде от түсіну және қол атау,; 3.2.1.2 қол ж өсімдіктерді қ әртүрлі жағдай тәсілдерін түсіну 3.2.1.3 өз ай қауымдастықтар деңгейде сипа аймағының өсім 3.2.1.4 қол жетім қызметінің өсім түрлілігіне әсерін 3.2.1.5 сирек жойылып бара ж сақтаудағы Қыз түсіну; 3.2.1.6 өсімдік сұрақтарға қысқа өз сөзінде өсімді сипаттайтын с қолдану
		2.2 Жануарлар	3.2.2.1 мұғалі жануарларды "Омыртқасыздар 3.2.2.2 жануарла ортасы бойынша ауа, топыра көмегімен; 3.2.2.3 мұғалімн кестеге сүйене от жануарлардың қатынасының тү түрде көрс паразитизм, бейтараптылық;
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 зерттеу эксперимент) ақпарат көзде мұғалімнің көздерінің арты кемшіліктерін аж 3.1.2.2 эксперим және жүргіз көмегімен және отырып, жасалға эксперимент нәт
2-тоқсан			

3. Уақыт	2 Тірі табиғат	2.3 Адам	3.2.3.1 адамның атау және олар анықтаңыз; 3.2.3.2 қол ж адамның өмір с алудағы ас қоры сипаттау; 3.2.3.3 тыныс а оның адам ағзас жетімді деңгейде 3.2.3.4 қол ж қанайналым жүі адам ағзасындағы 3.2.3.5 кестеге сү ағзасын а инфекциялардан қол жетімді деңг 3.2.3.6 зерттелге планшеттерге зерттелген так сұрақтарға жауап
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 зерттеу эксперимент) ақпарат көзде мұғалімнің кө көздерінің арты кемшіліктерін аж 3.1.2.2 эксперим және жүргіз көмегімен және отырып, жасалға эксперимент нәти
4. Сәулет	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың түрлері	3.3.1.1 заттарды туралы сұрақтар айту (табиғи, жас 3.3.1.2 заттарды агрегаттық күйі б 3.3.1.3 жеке бак негізінде, сондай ауызша тіректер бойынша заттард әңгіме құру
		3.2 Ауа	3.3.2.1 қол жеті құрамын сипатта 3.3.2.2 қол ж ауаның жануға ә 3.3.2.3 "ауа" тап дерекеті және дер сөздерді өз сөй қолдану

		3.3 Су	3.3.3.1 тірі ағзал өлі табиғатта су судың Өмір үшін қол жетімді деңг 3.3.3.2 негізгі та салыстыр; 3.3.3.3 ауыз пайдалану қажет деңгейде түсіндір 3.3.3.4 судың Өмір үшін сұрақтарға толық
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 зерттеу эксперимент) ақпарат көзде мұғалімнің кө көздерінің арты кемшіліктерін аж 3.1.2.2 эксперим және жүргіз көмегімен және отырып, жасалға эксперимент нәти
3-тоқсан			
5. Өнер	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	3.3.4.1 кейбір тіршілігіндегі т қол жетімді деңг 3.3.4.2 ұйымдастырушы топырақтың негі саз, өсімдіктер м қалдықтары, су нәтижесін сурет 3.3.4.3 топыр қасиеттерін ата бойынша топыр зерттеу; 3.3.4.4 топырақт туралы құрам көрнекілік пен с отырып айту (тол
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 зерттеу эксперимент) ақпарат көзде мұғалімнің кө көздерінің арты кемшіліктерін аж 3.1.2.2 эксперим және жүргіз көмегімен және

			отырып, жасалға эксперимент нәтижесін
6. Атақты тұлғалар	4. Жер және ғарыш	4.1 Жер	3.4.1.1 жер сферасының географиялық түрленуін; 3.4.1.2 белсенділік грамматикалық сфералары туралы дерексіз мағына қолдану; 3.4.1.3 зерттелген отырып, 3-4 сәуір жауап беру
		4.2 Ғарыш	3.4.2.1 ғарыштың маңызды оқиғаларын жетімді деңгейде; 3.4.2.2 адамзаттың ғарыштың маңызды жетімді деңгейде; 3.4.2.3 сұрақтарға сүйене отырып, бойынша "Ғарыш дамуы" тақырыбын әңгіме құрастыру
		4.3 Кеңістік және уақыт	3.4.3.1 схемаға жердің осьті салдарын қол түсіндіру; 3.4.3.2 кеңістікті сипаттау кезінде қарапайым сөйлем; 3.4.3.3 "жер және уақыт" бойынша нақты мағынадағы мен белсенді пайдалану
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 зерттеу (эксперимент) ақпарат көздері мұғалімнің көздерінің артық кемшіліктерін ажырату; 3.1.2.2 эксперимент және жүргізу көмегімен және отырып, жасалға эксперимент нәтижесін
	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	3.5.1.1 "серпімділік" білу және сипаттау тексеру, сурет түсінік отырып, оны мысалдар келтіру

			3.5.1.2 "ауырлық күші мен қысымды білу және ауырлық күшінің сурет түрінде нәтижесін оның көріністерін келтіру; 3.5.1.3 "үйкеліс күші және үйкеліс күшінің сурет түрінде нәтиже берілуінің көріністеріне мыналарды келтіру; 3.5.1.4 "жұмыс, энергия және энергияның сақталу заңын ұйымдастырушы және немесе алгоритмдік әрекетінің бағытталуы; 3.5.1.5 алынған нәтижелерді қолдана отырып, қысқаша толық жауап беру.
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 зерттеу (жұмыс, эксперимент) ақпарат көздерін мұғалімнің көмегімен көздерінің артықшылықтарын кемшіліктерін ажырату; 3.1.2.2 эксперимент жүргізу және жүргізу көмегімен және нәтижелерін отырып, жасалған эксперимент нәтижесін талдау.
4-тоқсан			
7. Су -тіршілік көзі	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	3.5.2.1 қол және көлеңке сурет ерекшеліктерін ажырату; 3.5.2.2 "жарықтың жылдамдығын білу, қолданатын заттардың жарыққа шағылу қабілетін түсіндіру; 3.5.2.3 "Жарық" тақырыбына меңгерілген сөздерді таңдау.
		5.3 Дыбыс	3.5.3.1 дыбыс деңгейін дыбыс көлемінің өзгеруіне дыбыс өзегіне қашықтыққа байланысты сөздер арқылы түсіндіру; 3.5.3.2 "дыбыс" тақырыбы бойынша сұрақтарды беру.
		5.4 Жарық	3.5.4.1 кестеге қоршаған ортада жарық жасанды жылу және атау;

			3.5.4.2 қол жазбалардың қызығарлығын түсіндіру
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер		5.5 Электр қуаты	3.5.5.1 кестеге электр энергиясын атау; 3.5.5.2 үлгі бойынша электр тізбегінің мұғалімнің бағыт-бағдарымен элементтерін келіп қарапайым элементтер схемалар түрінде
		5.6 Магнетизм	3.5.6.1 магнит қол металлдардың магнит және нәтижелерін беру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 зерттеу (эксперимент) ақпарат көздері мұғалімнің көздерінің артық кемшіліктерін ажырату 3.1.2.2 эксперимент және жүргізу көмегімен және оқытырып, жасалған эксперимент нәтижесі

5) 4-сынып:

5-кесте

Өтпелі тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан!	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	4.1.1.1 мұғалімнің зерттеулердің өзі анықтау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 оқу (бақылау және олардың артық кемшіліктеріне тақтайшаға сүйеніп мұғалімнің көмегі білу; 4.1.2.2 кестеге зерттеу(бақылау эксперимент) бағыттеріс жақтарын анықтау
	2 Тірі табиғат	2.1 Өсімдіктер	4.2.1.1 кестеге анықтаманы түсініп тізбегі;

2. Адами құндылықтар			4.2.1.2 жоспармен өсімдіктердің өміс жетімді деңгейде; 4.2.1.3 кестеге төменгі және жоғарғы ажырату; 4.2.1.4 тұқым тәсілдерін қолдану түсіндіру; 4.2.1.5 өсімдіктер тәсілдерін білу; 4.2.1.4 берілген тәсілдермен өсімдіктер тәсілдерін білу бойынша әңгіме сөздерді белсенді сұрақтарға сүйену
		2.2 Жануарлар	4.2.2.1 мұғалімнің аймағындағы жануарлардың өміс жетімді деңгейде; 4.2.2.2 кестеге шөпті және жануарларды ажырату; 4.2.2.3 зерттелген жануарлардың өміс жетімді деңгейде отырып, жәндіктердің өміс циклін қолдану түсіндіру; 4.2.2.4 мұғалімнің симбиотикалық жануарлардың мысалдар келтіру; 4.2.2.5 зерттелген жануарлардың өміс жетімді деңгейде отырып, азық-түлік құрылымын қолдану айту және белгілеу ортасында табиғат модельдерін құру; 4.2.2.6 мұғалімнің тақтайшаға сүйену жойылу қауіпін жануарларды аңшылар мен қорғау мақсаттарын қолдану түсіндіру; 4.2.2.7 мұғалімнің немесе сұрақтармен зерттелген тақырып тәжірибеден жаңа әңгіме құру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 оқу әдістері (бақылау және тәжірибе) олардың артықшылықтары мен кемшіліктеріне тақтайшаға сүйену

			мұғалімнің көм білу; 4.1.2.2 кестеге зерттеу(бақылау эксперимент) ба теріс жақтарын а
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра	2 Тірі табиғат	2.3 Адам	4.2.3.1 шығару ж адам ағзасындағы көмегімен қол сипаттау; 4.2.3.2 қол жетім жүйесін және ағзасындағы рөлі 4.2.3.3 адамның туралы сұрақтар 4.2.3.4 суреттер сүйене отырып, мұғалімнің үй көмегімен зерт бойынша адам тәжірибеден әңгі 4.2.3.5 оқытылған қолдана отыр аяқталмаған толықтыру; 4.2.3.6 өз се денесінің мүшел сөздерді белсенд
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 оқу а (бақылау және олардың артық кемшіліктеріне тақтайшаға сүйе мұғалімнің көм білу; 4.1.2.2 кестеге зерттеу(бақылау эксперимент) ба теріс жақтарын а
	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың түрлері	4.3.1.1 заттарды олардың қаси мұғалімнің үй көмегімен кесте атау; 4.3.1.2 экспери сәйкес зат алу; 4.3.1.3 жасал нәтижелерін кө тіректері бойынш
4. Мамандықтар әлемі			

		3.2 Ауа	4.3.2.1 адам салаларында қол жетімді деңгейде атау және желді бақылау зияны туралы мұқалымды атау; 4.3.2.2 ауаның қол жетімді деңгейде атау; 4.3.2.3 табиғаттағы ауаның процесін қол жетімді деңгейде түсіндіру
		3.3 Су	4.3.3.1 табиғаттағы су қол жетімді деңгейде атау; 4.3.3.2 қол жетімді деңгейде атмосфералық су пайда болу процесін атау; 4.3.3.3 судың қол жетімді деңгейде және судың әртүрлі деңгейде ластану салаларымен атау; 4.3.3.4 сұрақтарға жауап зерттелген тақырып туралы әңгіме құру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 оқу әдістері (бақылау және зерттеу) олардың артықшылықтары мен кемшіліктеріне тақтайшаға сүйеніп мұғалімнің көмегімен білу; 4.1.2.2 кестеге зерттеу(бақылау және эксперимент) бақылау теріс жақтарын атау
3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыстары	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	4.5.2.1 көлемдік мөлшеріне және деңгейіне дейінгі қашықтық қол жетімді деңгейде айту; 4.5.2.2 жарық қасиеттерін қол жетімді деңгейде зерттеу және түсіндіру; 4.5.2.3 өз сөздерімен қасиеттері туралы айту
		5.3 Дыбыс	4.5.3.1 кестеге белгілі бір кедергі деңгейіне және таралуына әсерін айту;

			4.5.3.2 "дыбыс" бойынша 3-5 сұрақтарға толық жауап беру
		5.4 Жылу	4.5.4.1 ұйымдастырушы әртүрлі материалдардың өткізгіштігін тексеру кесте түрінде беру 4.5.4.2 әртүрлі жылу өткізгіштігі сұрақтарға толық жауап беру
		5.5 Электр қуаты	4.5.5.2 зерттеу бойынша әртүрлі электр өткізгіштік сөйлемнен әңгіме
6. Қоршаған ортаны сақтау	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 оқу әдісі (бақылау және олардың артықшылықтары мен кемшіліктеріне тақтайшаға сүйеніп мұғалімнің көмегімен білу; 4.1.2.2 кестеге зерттеу(бақылау эксперимент) бақылау теріс жақтарын анықтау
	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	4.3.4.1 кейбір пайдалы қазбалар (бор, тұз, әк, саз, көмір, табиғи газ) салаларын тізбелеу 4.3.4.2 картадағы табиғат негізгі пайдалы ресурстарының орындарын көрсету және ұғымын білу; 4.3.4.3 пайдалы қазбалар және ұқыпты пайдалану атау; 4.3.4.4 ұйымдастырушы зерттеу жұмыстарының кейін сипаттайтын ұсыныстан тұжырымдау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 оқу әдісі (бақылау және олардың артықшылықтары мен кемшіліктеріне тақтайшаға сүйеніп мұғалімнің көмегімен білу;

			4.1.2.2 кестеге зерттеу(бақылау эксперимент) бар теріс жақтарын а
4-тоқсан			
7. Болашаққа саяхат	4 Жер және ғарыш	4.1 Жер	4.4.1.1 жер бетін тірек сөздер бойымен сипаттау; 4.4.1.2 зерттелген отырып, жер планетасының әңгіме жүргізу; 4.4.1.3 ұйымдастырушы мәлімдемелерді элементтерімен т
		4.2 Ғарыш	4.4.2.1 жеке ғарыш қол жетімді деңгейі; 4.4.2.2 мұғалімнің көмегімен ғарыш өмірге әсері туралы сұрақтарға ғарыштың жерде туралы әңгіме құ
		4.3 Кеңістік және уақыт	4.4.3.1 схемаға жердің орбиталық әсерін қол жеткізді түсіндіру; 4.4.3.2 жыл мезгілі және ұйымдастырушы талдау негізінде өзгерістер туралы толықтыру; 4.4.3.3 өз сөзінде уақыт, маусым туралы сөздерді
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 оқу (бақылау және олардың артық кемшіліктеріне тақтайшаға сүйеніп мұғалімнің көмегімен білу; 4.1.2.2 кестеге зерттеу(бақылау эксперимент) бар теріс жақтарын а
8. Болашаққа саяхаттау	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	4.5.1.1 "күш" ұғымын сипаттау және ұғымын білу;

			4.5.1.2 сурет, сх нәтиже бере әртүрлі заттар Архимедтің Күш анықтау; 4.5.1.3 сурет, сх нәтиже бере әртүрлі заттар Архимедтің Күш анықтау; 4.5.1.4 қол жетім, әртүрлі заттар ауырлық күші күшінің өзара т түсіну; 4.5.1.5 өз сөзіңіз пен қозғалысты б
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Методы познания природы	4.1.2.1 оқу әд (бақылау жән олардың артық кемшіліктеріне тақтайшаға сүйе мұғалімнің көм білу; 4.1.2.2 кестеге зерттеу(бақылау эксперимент) бар теріс жақтарын а

Ескертпе: "Тірі табиғат", "заттар және олардың қасиеттері", "жер және Ғарыш", "Табиғат физикасы" бөлімдерінің әрқайсысында білім алушылардың зерттеушілік біліктері мен дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға бағытталған "Мен – зерттеушімін" бөлімінің мақсаттары біріктіріледі.

Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрі
2022 жылғы 1 сәуірдегі
№ 123 бұйрығына
86-қосымша
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына
723-қосымша

Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейін естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұнды үлгілік оқу бағдарламасы
1-тарау. Жалпы ережелер

1. Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейін естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптары үшін

"Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұнды үлгілік оқу бағдарламасы (әрі қарай – Бағдарлама) Қазақстан Республикасы 2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" Заңының 5-бабының 6) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – дене шынықтыру саласындағы білім мен біліктерді игеру, дене дамуы мен моториканың кемшіліктерін түзету, қозғалыс біліктері мен дағдыларына үйрету болып табылады.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) қозғалыс техникасының негіздерін үйрету, өмірлік қажетті біліктер мен дағдыларды қалыптастыру;

2) дене қасиеттерін дамыту (ептілік, икемділік, тепе-теңдік, төзімділік);

3) білім алушыларда өз бетінше дене жаттығуларымен айналысу дағдылары мен әдетін дамыту;

4) жеке гигиена, күн тәртібі туралы білімді қалыптастыру;

5) білім алушылардың дұрыс дене бітімін, шымырлығын, ұқыптылығын және кинестетикалық бақылауын қалыптастыруға ықпал ету;

6) жүру кезінде қозғалыстарды дәл үйлестіруді қалыптастыру;

7) қол саусақтарының ұсақ моторикасын, жекелеген дене бөліктерінің уақыт пен кеңістіктегі қозғалыстарының үйлесімділігін, қозғалыстардың ауысуын, қозғалыстардың дифференциациясы мен ырғағын дамыту.

4. Түзету-дамыту міндеттері:

1) дене дамуындағы моториканың және қозғалыстардың кеңістіктік ұйымдастырылуының бұзылыстарын жеңу;

2) қозғалыс реттілігін, қозғалыс операциялары мен нұсқауларды орындауды есте сақтауын дамыту;

3) ауызша нұсқаулар бойынша қимылдарды орындау білігін дамыту;

4) жүрек-қантамыр және тыныс алу жүйелерін, тірек-қимыл аппаратын нығайту және дамыту.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. "Бейімделген дене шынықтыру" пәнін оқыту құндылыққа бағытталған, тұлғаға бағытталған, іс-әрекеттік, дифференцияланған және коммуникативтік тұғырлар негізінде жүзеге асырылады.

6. Білім берудегі құндылыққа бағытталған тұғырды іске асыру арқылы мақсатты түрде білім алушылар тұлғасының әлеуметтік-маңызды құндылықтар жүйесі, олардың дұрыс мінез-құлқы мен әрекеттері қалыптастырылады, ол оқушылардың ұлттық және спорттық ойындарға қатысуы арқылы жүзеге асырылады да, қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілікке, бір-

біріне құрмет көрсетуге, ынтымақтастыққа ұмтылуға, абыроймен жеңіле білуге және жеңіске абыроймен жете білуге тәрбиелейді.

7. Тұлғаға бағытталған тұғыр дайындық, жалпы дамыту жаттығулары арқылы білім алушылардың өз дене қабілеттерін сезінуін, жас, дене, психикалық және тұлғалық ерекшеліктерін ескере отырып, денсаулықты сақтау мен нығайтуға ықпал ететін қозғалыс белсенділігін дамыту арқылы оқу үдерісін дараландыруға мүмкіндік береді.

8. Іс-әрекеттік тұғыр қағидасы – бұл өзара түсіністік пен ынтымақтастық бастамасына негізделген мұғалім мен білім алушылардың бірлескен қызметі.

9. Бейімделген дене тәрбиесіндегі дифференцияланған тәсіл балаларды салыстырмалы біртекті топтарға біріктіруді білдіреді және әртүрлі танымдық мүмкіндіктері бар білім алушыларды өз қабілеттеріне деген сенімділікті сезінуге, оқу үдерісіне қызығушылықтарын арттыруға және оқушылар ұжымында өзін-өзі танытуға мүмкіндік береді.

10. Коммуникативті тәсіл топта жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыруға, бір-біріне достық қарым-қатынасты сақтауға, бір-бірін тыңдауға және естуге, сұрақ қою арқылы жетіспеген ақпаратты алуға, бірлескен қызметті ұйымдастыруға және жүзеге асыруға, коммуникацияның міндеттері мен шарттарына сәйкес өз ойларын жеткілікті толық және дәл жеткізуге мүмкіндік береді.

11. Есту қабілеті нашар білім алушылар кеңістіктік бағдарлауда қиындықтарға тап болады және дәлдіктің айтарлықтай бұзылыстары байқалады, сондықтан бағдарламаға осы қабілеттерді түзетуге және дамытуға бағытталған жаттығулар енгізілген.

12. Төзімділікті дамыту бағдарламасында жаяу жүру жаттығуларымен алма-кезек орындалатын жүгіру, баяу қарқынмен жүгіру, шаңғымен сырғанау, үздіксіз қозғалыс белсенділігімен өтетін ойындар қолданылады.

13. Бағдарламаның әр бөліміне оқу материалын игеруге ықпал ететін, қозғалыс және адамгершілік қасиеттердің дамуына ықпал ететін және әртүрлі моторлық бұзылыстарды түзету құралы ретінде пайдаланылатын ойындар кіргізілген.

14. Нашар еститін, кейін естімей қалған білім алушылармен өткізілетін бейімделген дене шынықтыру сабақтары сөйлеу нұсқауларымен жүргізіледі, бірақ сөздерді есте сақтау бойынша сөздік жұмыс өткізілмейді, өйткені сабақтарда жиі кездесетін және игерілген күнделікті сөздік қолданылады.

15. Пәнді оқу үдерісінде мына оқу пәндерімен пәнаралық байланыстар жүзеге асырылады: "Математика және информатика", "Жаратылыстану", "Дыбыстардың айтылуын қалыптастыру және есту қабілетін дамыту".

16. Техникалық оқыту құралдарына қойылатын талаптар:

1) жалпы дене дайындығы сабақтарына арналған жиынтық: гимнастикалық қабырғалар, аралығы 0,8м, гимнастикалық төсеніштер, гимнастикалық орындықтар, өрмелеуге арналған сырықтар 1-5,5м, гимнастикалық таяқ;

2) дене іс-қимылдарын бақылауға және бағалауға арналған жабдық: рулеткалар (25 және 10м), төрешілер ысқырығы, секундомерлер, туды көтеруге арналған құрылғы;

3) гимнастикамен айналысуға арналған жиынтық. Мектептік гимнастикалық білеулердің тіректері: әртүрлі биіктіктегі, параллельді, мектептік гимнастикалық ағаш ат корпустары, мектептік гимнастикалық кіші ағаш ат корпустары, мектептік гимнастикалық бөрене корпустары (эмбебап), гимнастикалық көпірлер, диаметрі 90-95см гимнастикалық шеңберлер, гимнастикалық секіртпелер;

4) жеңіл атлетикамен айналысуға арналған жиынтық: 30, 60, 100, 200 (м) арналған жүгіру жолдары, эстафеталық таяқшалар, түрлі жалаушалар;

5) шаңғы дайындығы бойынша сабақтарға арналған жиынтық: бекіткіші бар шаңғылар, шаңғы бәтеңкелері, шаңғы таяқтары;

6) спорттық ойындарға арналған жиынтық: футбол доптары, баскетбол доптары, кіші теннис доптары.

17. Бейімделген дене шынықтыру сабақтары дыбыс күшейткіш аппаратурасы бар арнайы жабдықталған залда өткізіледі.

3-тарау. "Бейімделген дене шынықтыру" оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

18. "Бейімделген дене шынықтыру" оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 0-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 96 сағатты;
- 2) 1-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 99 сағатты;
- 3) 2-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;
- 4) 3-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты;
- 5) 4-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

19. Бағдарламаның мазмұны келесідей бөлімдерді қамтиды:

- 1) "Теориялық мәліметтер" бөлімі;
- 2) "Гимнастика" бөлімі;
- 3) "Ұлттық және зияткерлік ойындар" бөлімі;
- 4) "Қозғалмалы ойындар" бөлімі;
- 5) "Жеңіл атлетика" бөлімі;
- 6) "Шаңғы дайындығы".

20. "Теориялық мәліметтер" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы;

2) жеке гигиена және күн тәртібі;

3) паралимпиада ойындары.

21. "Гимнастика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру;

2) жалпы дамыту жаттығулары;

3) дене сымбатын қалыптастыру және жалпақтабанның алдын алу жаттығулары;

4) заттармен жасалатын жаттығулар;

5) тыныс жаттығулары;

6) өрмелеу және асып өту;

7) кеңістікте бағдарлауды және қозғалыс дәлдігін дамытатын жаттығулар.

22. "Ұлттық және зияткерлік ойындар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) тоғыз құмалақ;

2) асық;

3) дойбы;

4) шахмат.

23. "Қозғалмалы ойындар" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар ;

2) кедергілерді жеңуге арналған ойындар ;

3) кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары.

24. "Жеңіл атлетика" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) жүру;

2) жүгіру;

3) лақтыру;

4) секіру.

25. "Шаңғы дайындығы" бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) шаңғы жүрістерін бекітуге арналған жаттығулар;

2) жылдамдық пен төзімділікті дамытатын жаттығулар.

26. "Бейімделген дене шынықтыру" оқу пәнінің 0 сыныптағы базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: спорт залындағы тәртіп ережесі және қауіпсіздік техникасы; жеке гигиена және күн тәртібі; паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойындардың даму тарихы;

2) гимнастика: бағанға және қатарға бір-бірден сапқа тұру (бойының ұлғаю тәртібімен); бағанда желкеге теңелу, қатарда сызық бойынша (аяқ ұшымен) сап

түзеу; жалпы дамытушы жаттығулар: қолдың, аяқтың, дененің, бастың негізгі қалыптары мен қимылдары; негізгі тұрыс: "Шеруде": тұрыс – аяқтар иық енімен "штангашы": қолдың қалпы – төмен, алға, екі жаққа, жоғары, арқадан асыра; тік қолдарын алға, артқа, жанына, жоғары қозғалту ("Құстар ұшты", "Алма теру"); иықтарын көтеру және түсіру; әр түрлі бастапқы қалыпта шынтақтары мен саусақтарын қимылдату ("Жіпті шарғыға орау"); тік аяғын башпайларының ұшын алға, жанына, артқа созып қою. Заттармен жаттығу: доппен негізгі қалыптар (қолындағы допты төмен, алдыға, жоғары көтеру), допты (үлкен, кішкентай) лақтыру және тосып алу; допты себетке лақтыру. Тыныс жаттығулары: бейнелі түрде орындалатын жаттығулар, мысалы: х-х-хо – "қолды жылыту" – дем шығару; фу-фу – "суды суыту" – дем шығару; "гүлді иіскеу" – дем алу. Жүру кезінде еліктеп дұрыс тыныс алу, мысалы: чу-ух-чу-ух-чу – паровоз – дем шығару; -у-у-у – ұшақ – дем шығару. Ауыз арқылы тыныс алу; мұрын арқылы дем алу және дем шығару. Дене сымбатын қалыптастыруға және жалпақ табанның алдын алуға арналған жаттығулар: арқасымен қабырғаға сүйеніп тұрып, оған шүйдесін, арқасын, бөксесін және өкшесін тигізу, қолдарын жанына, жоғары көтеру; қабырғаға шүйдесін және арқасын тигізіп отыру; арқасымен қабырғаға сүйеніп тұрып, оған шүйдесін, арқасын, бөксесін және өкшесін тигізген қалпынан қабырғадан алшақтап кету және дененің бастапқы қалпын сақтай отырып қайтадан оралу; ені 20 см "дәлізбен" жүру, бір сызық бойымен немесе бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан екі параллель сызықтың арасымен жүру; екі орындықтың арасымен жүру, еденде жатқан тақтайдың үстімен жүру, қарапайым, жылдам, табанын толық басып, аяқтың ұшымен, қапталмен аяқты аяққа қосып адымдап жүру, ауыспалы, алшақ қадамдап жүру, алдыға, артқа, тізені жоғары көтеріп жүру, қолындағы затпен (басына зат қойып) жүру, ені 20-30 см көлденең жолақтардан аттап жүру. Қатарға сызық бойымен белгіленген орынға сапқа тұру (шеңберде, квадратта); алға, артқа, жанына қадам жасау және оны көзін жұмып қайталау; ұзындық кесінділерін қайталап жүріп өту (5, 10, 15 м); еденде сызылған бағдарлар бойынша жүру; сызылған бағдарға екі аяғымен итеріліп орнынан ұзындыққа секіру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: "Тоғыз құмалақ" ойынының пайда болу тарихы; "Асық" ойынының пайда болу тарихы; "Дойбы" ойынының пайда болу тарихы; "Шахмат" ойынының пайда болу тарихы;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезіндегі кеңістікті бағдарлау дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезіндегі тепе-теңдік және үйлестіру дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезіндегі кедергілерден өту

дағдыларын дамыту ("Көршіге доп беру", "Мысық пен тышқандар", "Өз жалаушаларыңа ұмтыл", "Секіртпеден аттап секіру");

5) жеңіл атлетика: имитациялық жүру; қолдарымен ұстасып жүру (түзу сызық бойымен қозғалыс жағына қарай жартылай бұрылып жүру); дұрыс дене қалпын, тыныс алуды сақтай отырып, әдеттегі және кең адыммен жүру; қозғалыс бағытын сақтай отырып жүру: дене қалпын, қол және аяқ қозғалысын; еркін жүгіру; дұрыс дене қалпын, тыныс алуды сақтай отырып жүгіру, сигнал бойынша тоқтап жүгіру; аласа, биік секіру; аласа және биік секіруді кезектестіру; белгілі бір секіру санымен жүгіру; орнында жүрелеп, жартылай жүрелеп секіру жұптасып (кезекпен), бір-біріне қарап, қолдарымен ұстап отырып, ұзын секіртпені дұрыс ұстау; ұзын секіртпені дұрыс айналдыру; баяу айналып жатқан секіртпенің астымен жүгірушіге қарай жүгіру; қолдың әртүрлі қалпында қозғалмай тұрған ұзын секіртпеден секіру (биіктігі – 10-20 см); секіргішті дұрыс тербету; бір, екі аяқпен, бір аяқтан екіншісіне ауысып тербеліп және айналып жатқан секіртпеден бүйірімен тұрып орнында секіру; қолды алдын ала артқа қозғалта отырып, алдығы жылжумен оңға, солға секіріп, жерге жұмсақ қону. 20-30 см биіктіктен жерге жұмсақ қонумен секіру; орнынан биіктігі 30 см-ге дейінгі жұмсақ кедергіге секіру; итерілу орнынан төсенішке дейінгі жарты қадам, бір қадам қашықтықтан сол аяғымен тұрған, оң аяғы – артында, ұшымен қойылған, қолдары – төменде – артында болатын бастапқы қалыптан секіру. Қолдарын алға-жоғары қарай сермей отырып, бір мезгілде оң аяғының санын жоғары қозғалта отырып, кедергіге оң аяғымен секіру, содан кейін оның жанына сол аяқты қосып қою; кезекпен оң және сол аяқпен итеріліп, үш-төрт қадамнан екпінмен шағын биіктіктен (10-20 см) аттап еркін секіру; орнынан ұзындыққа еркін секіріп екі аяғына қону; итерілу орындарын белгілемей екпінмен (төрт-бес қадамнан) ұзындыққа еркін секіріп, екі аяғына қону; еліктеп секіру: "Құс қалай секіреді?", "Доп қалай секіреді?", "Кім тыныш секіреді?". Алдындағы нысанаға 3-4-5 м қашықтыққа еденге, шұңқырға, себетке шағын допты (сигнал бойынша) лақтыру;

б) шаңғы дайындығы: киіммен, аяқ киіммен, шаңғымен, шаңғы таяқтарымен және шаңғы құрал-саймандарына жасалатын қарапайым күтіммен тәжірибе жүзінде танысу; қолдағы шаңғыларымен бір-бірден бағанға тұру; шаңғыларын қолмен тасу; шаңғыны қарға қою; шаңғыны кию; орнында аттап бұрылу – қапталмен аяқты аяққа қосып оңға, солға таяқтарға сүйеніп және сүйенбей.

27. "Бейімделген дене шынықтыру" оқу пәнінің 1 сыныптағы базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы бойынша мұғалімнің нұсқаулықтары, гигиена

және күн тәртібі туралы алған білімдерін қолдану. Адамның денсаулығын (дене, әлеуметтік және психологиялық) нығайту үшін дене шынықтырудың маңызы туралы, оның адамның дамуына (дене, зияткерлік, эмоциялық, әлеуметтік) тигізетін оң әсері туралы, табысты оқу мен әлеуметтену факторлары ретіндегі дене шынықтыру және денсаулық туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; адам қозғалысының негізгі тәсілдеріндегі айырмашылықтарды анықтау; жаттығулар (дене шынықтыру киімдерін әдеттегі киімге ауыстыру, су рәсімдері); паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойын түрлері;

2) гимнастика: бір-бірден тұрған бағанда қозғалу; қолдарынан ұстап, қатардан шеңберге құрылымын өзгертіп қайта тұру; бір-бірден тұрған бағаннан ортасынан қолдарынан ұстасып екі-екіден бағанға құрылымын өзгертіп қайта тұру; қолдарын алға созып арасын ашу; бағдар бойынша бұрылу; пәрмен бойынша қимылдарды орындау: "Тұр!", "Отыр!", "Жұр!", "Жүгір!", "Токта!", "Бұрыл!". Жалпы дамытушы жаттығулар: аяқтарын тік ұстап алдыға, жанына, артқа көтеру; аяқ ұшымен көтерілу ("Кім биік"); жүрелеп отыру ("Қоян"); денені оңға, солға еңкейту ("Ағаштар тербеледі", "Сағат"); денені оңға, солға бұру ("Ұшақ"); басын бұру ("Күшік"); үйренген қозғалыстардың қарапайым біріктіру; үйренген жаттығуларды таңертеңгі гимнастика кешендеріне біріктіру. Заттармен жаттығу: қатарда допты оңға, солға беру; шеңберде допты солға, оңға домалату; бір-бірден тұрған бағанда допты оңға, солға беру; допты жоғары лақтыру және оны тосып алу; допты еденге соғу және оны тосып алу; допты бір-біріне 1-3 м қашықтықта лақтыру. Доппен қолдың негізгі қалыптары: допты оң (сол) қолға ұстап алға, жоғары, төмен, жанына созу; допты жоғары лақтыру және оны екі қолмен тосып алу; допты еденге соғу және оны екі қолмен тосып алу; допты қабырғаға соғу және оны екі қолмен тосып алу. Тыныс жаттығулары: кеуделік және құрсақтық тыныс түрлері (тұрған, қолын бүйіріне қойған қалыпта), тұрған және жатқан қалпындағы аралас тыныс алу түрі (кеуде-құрсақ немесе толық), қолдың әртүрлі қимылдары кезіндегі тыныс: жанына, жоғары. Дене сымбатын қалыптастыруға және жалпақ табанның алдын алуға арналған жаттығулар: оң (сол) қолымен гимнастикалық қабырға білте тақтайшаларына (иық биіктігінде) сүйену, екінші қолын беліне қою, сол (оң) аяқты алға, жанына, артқа көтеру; табан бұлшықеттері үшін: аяқтың ұшымен жүру, аяғын тік ұстау; табанның сыртқы және ішкі қырымен жүру; өкшемен жүру. Осы тұрыстағы қолдың, аяқтың және дененің әртүрлі қалыптары мен қозғалыстары: орнында тұрып, аяқ ұштарын қосу; табандарын қосып, аяқ ұшымен, өкшесімен тұру, бір табанын екіншісінің алдына қойып тұру; қолдың әртүрлі бастапқы қалпында, қолдарын, екінші аяғын, денесін қозғалтып бір аяғымен тұру; тақтада жүру, биіктігі 20 см - ге дейінгі заттардан

аттап өтіп, биіктігі 70 см арқанның (резеңкенің) астынан еңкейіп өтіп, алақанмен шапалақтап, допты жоғары лақтырып, еденге (жерге) соғып және тосып алып, заттардан аттап өтіп, бір аяқпен тоқтап тұру (ұзынынан және көлденең), екінші аяғын алға, жанына, артқа жіберу, қолдың әртүрлі қалпында: бос аяғы алға тік немесе тізесін бүгіп созылған, қолдары әр түрлі бағытта – бірі алға, екіншісі жанына; аяқ артқа, қолдары жоғары (жаттығу денесін тік ұстап, еңкеймей орындалады); және қолдың және екінші аяқтың қалпын өзгертіп: аяғы алға, қолдары – әр түрлі бағытта: біреуі алға, екіншісі жанына, аяғы жанына, қолдары жанына, аяғы артқа, қолдары жоғары, тоқтап және бір тізесімен отырған қалыпқа ауысумен және қолдарының көмегімен және көмегінсіз тұру, тоқтап және жүрелеп отырған қалыпқа ауысу, төртаяқтап тұру (аяқтары бірге, бір аяқпен) және ұмтыла түрегелу, отырып-тұру, бұрылу (қапталмен аяқты аяққа қосу арқылы, аяқтың ұшымен, бағдарлар бойынша жерге жұмсақ қонып тоқтаумен, теңгерумен және теңгерусіз, көмекпен және көмексіз, аяқ ұшынан, аяқ ұшымен), орнынан ұзындыққа секіруді орындау (әр түрлі кесінділер), әр түрлі қашықтыққа тапсырма бойынша допты лақтыру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: Тоғыз құмалақ: ұяшықтарға 9 құмалақтан орналастыру; Асық: асықтарды лақтыру; дойбы мен шахмат: шахмат фигураларын түстері бойынша ажырату, барлық фигураларының атаулары;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдік және үйлестіру дағдыларын дамыту; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын дамыту ("Допты ал", "Төмпешіктермен секіру", "Допты сызықтан асыру", "Өз орныңды еске сақта", "Сигналды бақыла", "Бәрі батырдың артынан", "Зырылдауық");

5) жеңіл атлетика: әдеттегідей жүру, аяқтың ұшымен жүру, табанның сыртқы және ішкі қырымен (орнында және қозғалыста) жүру, қолдарын әртүрлі қалыпта ұстап жүру (белге, иыққа, басына, желкеге, арқаға, алдыға, жанына, жоғары, шынтақтарын бүгіп кеудесінің алдына); сигнал бойынша тоқтап жүру (қолды сермеу және т. б.), мұғалімнің санауымен ырғақты жүру; әдеттегідей жүруді аяқтың ұшымен жүрумен ауыстыру (мысалы, алғашқы төрт санаққа – әдеттегі қадамдар, келесі төрт санаққа – аяқ ұшымен жүру), тура солай қолдың қалпын өзгертіп жүру (мысалы, алғашқы төрт санаққа – әдеттегі қадамдар, келесі төрт санаққа – аяқ ұшымен жүру, қолдарын беліне қою); 40 м дейінгі қашықтықта жүгіру мен жүруді алмастыру (10 м – жүгіру, 10 м – біртіндеп баяулап жүру, солай екі рет қайталайды); жүппен, топпен 15 м дейінгі қашықтыққа жүгіру (бағдармен және бір бағдардан басқасына қарай); 15 м дейін сызықтармен немесе

арқандармен белгіленген ені 1 м, содан кейін – 40-30 см "дәлізбен" топпен жүгіру; баяу қарқынмен 20 сек дейін жүгіру; әртүрлі бастапқы қалыптардан жүгіру (тұрған, отырған, жатқан); жеңімпазды анықтамай 20 м-ге дейін жарысып жүгіру; орнында екі аяқпен секіріп (бөренеден немесе гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстап тұрып) жартылай бүгілген аяқтарына қону, бір аяқпен, сосын екіншісімен секіру; бастан асыра екі қолмен қашықтыққа резеңке доптарды лақтыру; бетін лақтыру бағытына қаратып тұрып, кіші допты оң (сол) қолмен бастан асыра орнынан лақтыру;

б) шаңғы даярлығы: таяз қарда шаңғымен таяқсыз адымдап жүру; жаттығатын шаңғы жолымен таяқсыз шаңғымен адымдап жүру; тегіс жерлері бар жаттығатын шаңғы жолымен таяқпен жүрген сияқты қолын сермеп сырғымалы қадаммен жүру; 100-200 м баяу қарқынмен таяқпен шаңғымен жүру.

28. "Бейімделген дене шынықтыру" оқу пәнінің 2 сыныптағы базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелері мен қауіпсіздік техникасын сақтау; жеке гигиена және күн тәртібін сақтау. Паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық спорт түрлерінің спортшылары;

2) гимнастика: жұппен сапқа тұру; теңелуді сақтай отырып жұппен қозғалу; мұғалімнің артынан қозғалып бір-бірден тұрған бағаннан шеңберге ауысу; бағдарлар бойынша бағытты өзгертіп бағанмен жүру; мұғалімнің бағытты нұсқауымен орнында аттап оңға (солға) бұрылу; қолды екі жаққа созып арасын ашу; пәрменді орындау: "Сапқа тұр!", "Тарал!", "Орында қадам бас!", "Қадам бас!", "Сынып, тоқта!"; орнында жүру, айналып жүру. Қолдың, аяқтың, дененің, бастың негізгі қалыптары мен қозғалыстары. Қолды желкеге, басына қою қалпы; қолды белге қою қалпы; бүгілген оң (сол) аяқты алға қозғалту; аяқтың ұшына көтерілу, өкшеге ауысу; жүрелеп отырған тірек; денені алға еңкейту ("Ағаш жарушы"); басты алға, артқа еңкейту; басты оңға, солға еңкейту; басты айналдырып қозғалту; үйренген қозғалыстардың қарапайым біріктіру; таңертеңгі гимнастика жаттығуларының кешендері. Допты шеңбермен оңға, солға беру; допты бағанда бір-бірден бастың үстінен және "еңкейген" қалыпта аяқтың ортасынан беру; допты бір-бірінен 2-3-4 м қашықтықта орналасқан қатардан қатарға домалату; допты 1-1, 5 м биіктікте 1-1,5-2 м қашықтықта керілген тор арқылы лақтыру; үлкен доппен таңертеңгі гимнастика кешендері. Допты жоғары лақтыру және қосымша қозғалыстардан кейін (кеуденің алдында алақан соғу, тізенің алдында алақан соғу, арқа жақтан алақан соғу, жүрелеп отыру және тік тұру) оны екі қолмен тосып алу; допты еденге соғу және қосымша қозғалыстардан

кейін оны тосып алу; допты бір-біріне 2-4 м қашықтықтан лақтыру; доппен таңертеңгілік гимнастика кешендері. Кеуде және құрсақ тыныс алу түрлері (тұрған, қолын белге қойған қалпында); тыныс алудың аралас түрі (кеуде-құрсақ немесе толық) тұрған және жатқан қалпында; қолдың әртүрлі қозғалыстары кезіндегі тыныс алу: жанына, жоғары; жүрелеп отыру және жартылай жүрелеп отыру кезінде тыныс алу; денені алға еңкейту кезінде тыныс алу; жүру кезінде тыныс алу, қолдарын белге қойып, әр түрлі нұсқаларда: 3 қадамда – тыныс алу және 3 қадамда – дем шығару, 4 қадамда – тыныс алу және 4 қадамда – дем шығару, 2 қадамда – тыныс алу және 2 қадамда – дем шығару, тура солай, бірақ тыныс алу қысқарақ, дем шығару ұзағырақ, қолдарын артқа, жанына, жоғары қозғалту кезіндегі тыныс жаттығулары; жылдам жүру кезіндегі тыныс алу жаттығулары және т.с.с.; жүгіру кезіндегі тыныс алу; қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынын ерікті түрде өзгерту; тыныс алу мен дем шығару ұзақтығын өзгерту: дем алу дем шығарудан қысқа: 1-2-3 - тыныс алу, 1-2-3-4 - дем шығару; дем алу дем шығарудан ұзағырақ (бұл кезде дем шығару жігерлі): 1-2-3-4 - тыныс алу, 1-2-3 - дем шығару; ырғақты тыныс алу. Тыныс алуға назар аударатын еліктеу жаттығулары: "Керней тарт", "Шөп шапқыш", "Сорғы", "Масаны ұстау", "Өтеш сияқты қанаттарыңды қақ", "Теңселу", "Қаздар ысылдайды", "Адасып кетті", "Коньки тебушілер", "Диірмен", "Ағаш жарғыш", "Қоңырау қалай сыңғырлайды?", "Сағат". Басына жүк қойып (150-200 г) аяқтың ұшына көтерілу және жүрелеп отыру; басындағы жүкпен адымдап жүру; басындағы жүкпен гимнастикалық орындыққа тұру, гимнастикалық орындықпен жүру; табан бұлшықеттері үшін: табанның ортасымен гимнастикалық таяқшада, арқанда, шеңберде тұрып өкшеден аяқ ұшына және кері қарай ауысу. 20°-қа дейінгі бұрышқа көлбеу қойылған гимнастикалық орындықпен бір аттас және әр аттас төртаяқтап жоғары өрмелеу; гимнастикалық қабырғаға аттас жоғары және төмен өрмелеу; гимнастикалық қабырғамен жанымен оңға және солға (тіркес адыммен) өрмелеу; 20°-қа дейінгі бұрышқа көлбеу қойылған гимнастикалық орындықпен төмен қарай өрмелеу; көлбеу қойылған гимнастикалық орындықтан еркін тәсілмен, бірақ орындыққа бүйірімен (бойлап) және бетін қаратып (көлденең) тұрып аттап өту. Көзін жұмып аяқтың ұшына көтерілу; берілген бағытпен көзін жұмып жүру; орнында жоғары секіріп, ілініп тұрған заттарды қолымен ұстау, соғу немесе тигізу; 40 см қашықтықта салынған диаметрі 30-40 см шеңберге 40 см-ге дейінгі биіктіктен секіру; гимнастикалық қабырғаға жоғары қарай өрмелеу, бір білте тақтайшасын бір аяғымен басу, ал екіншісіне – басқа аяғымен басу, төмен қарамау; гимнастикалық қабырғаға жоғары қарай өрмелеу, әр білте тақтайшасын кезекпен екі аяғымен басу: гимнастикалық қабырғаға

жоғары және төмен өрмелеу, аяқтарын бір-біріне жақын қою; гимнастикалық орындықтың тақтайымен қолдың әртүрлі қалпымен, қолдың қимылымен, доппен, алақан соғумен жүру;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: тоғыз құмалақ: құмалақтарды бір ұяшықтан екінші ұяшыққа салу; асықтар: қатарлап қойылған асықтарға тигізу; дойбы: дойбыларды тақтаға реттеп қою; шахмат: тақтаға фигураларды реттеп қою;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын жетілдіру; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын жетілдіру ("Допты ортадағыға", "Пойыз", "Жолақтармен секіру", "Түлкі мен тауықтар", "Қояндар", "Ордағы қасқыр", "Кім алысқа лақтырады", "Дәл нысанаға", "Тез орындарыңа!", "Бәрі орнында ма", "Шеңберге", "Бұлақтан аттау", "Жол бер");

5) жеңіл атлетика: әдеттегі және кең адыммен, қолдың әртүрлі бір қалыпты еркін қозғалысымен жүру (мысалы, "бір-екі" – қолын белге қою, "үш-төрт" – желкесіне қою және т.б.); бағытты мұғалімнің бағдары мен пәрмендері бойынша өзгерте отырып жүру; аяқтарын топылдатып ырғақпен жүру; қолдың қалпын өзгерте отырып, әдеттегі жүріс пен аяқтың ұшымен жүруді кезекпен алмастыру: төрт қадам – қолдары белінде, төрт қадам аяқтың ұшымен – қолдары желкесінде; белгі бойынша тоқтап жүру мен жүгіруді кезекпен алмастыру; 50 м дейін жүру мен жүгіруді кезекпен алмастыру (15 м – жүру, 20 м – жүгіру, 15 м – жүру); әртүрлі бастапқы қалыптан жүгіру (артымен, бүйірімен – тіркес адыммен); "төмпешіктермен" жүгіру, нығыздалған доптардан немесе жолдың белгіленген бөліктерінен асып жүгіру (сызықтардың ені 60-80 см); 30 м дейін жарысып жүгіру; баяу қарқынмен 30 сек дейін жүгіру. Екі аяғымен сәл алға, артқа, оңға, солға және бір аяқпен секіру; қолдың әртүрлі қалпында баяу және жылдам айналып жатқан секіртпенің астымен көлбеу жүгіру; айналып жатқан секіртпенің астына жүгіріп кіріп, жүгіріп шығып секіру (белгі бойынша, санап); қысқа секіртпені айналту ережелерімен танысу; секіртпені екіге бүктеп оң, сол қолмен бүйір жағынан айналдыра отырып, екі аяқпен секіру; аралық секірумен, орнында, екі аяқпен қысқа секіртпемен секіру; бір аяқпен қысқа секіртпемен секіру; бір аяқтан екінші аяққа ауысып қысқа секіртпемен секіру; 40 см дейінгі биіктіктен секіру мен 2-8 қадамнан 30 см дейінгі кедергілерге екпінмен "итерілу аймағында" (ұлдар үшін төсеніштен шамамен 80-100 см, ал қыздар үшін 60-80 см қашықтықтағы) бір аяғымен итеріліп секіруді алмастыру; екпінмен тік жүгіріп, бір аяғымен итеріліп, биіктікке секіріп, екі аяққа жұмсақ қону (белгі

тақтайшасының немесе арқанның биіктігі 40 см дейін); орнынан ұзындыққа секіру, екпінмен ұзындыққа секіру. Кіші допты бастан асыра 2 м биіктікте орналасқан (өлшемі 1х1м) қалқанға (қалқанның ортасына) 3м қашықтықтан лақтыру, көлденең нысанаға 6м қашықтықтан лақтыру, нысананың ені 2 м.

б) шаңғы дайындығы: қолындағы шаңғымен қатарға сапқа тұру; орнында шаңғылардың өкшесін айнала аттап басып бұрылу; қолдарын таяқпен жүргендегідей қимылдатып, баспалы қадаммен үйрену шаңғы жолымен және тың жермен жүру; қолдарын таяқпен жүргендегідей қимылдатып, тегіс жерлері бар аздап еңіс үйрену шаңғы жолымен сырғымалы қадаммен жүру; таяқпен сырғымалы қадаммен жүру; 150 дейінгі еңістен шаңғымен түсу; шаңғымен таяқсыз және таяқтың көмегімен баспалы қадаммен еңіспен көтерілу; шаңғымен сырғымалы қадаммен жатық еңіспен көтерілу; таяқпен баяу қарқынмен 200-300 м шаңғы тебу.

29. "Бейімделген дене шынықтыру" оқу пәнінің 3 сыныптағы базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелері туралы білімді қалыптастыру; күн тәртібінің жеке жоспарын құру. Паралимпиадалық ойындар: паралимпиадалық ойындар ережелері;

2) гимнастика: бір-бірден сапқа тұрған бағаннан шеңбер құрып тұру; оңға және солға секіріп бұрылу; алдын ала орналастырылған бағыттауыштар бойынша бір-бірден тұрған бағаннан үштен (төрттен) тұрған бағанға қайта құрылып сапқа тұру; үштен (төрттен) тұрған бағанда жанына қарай созылған қолдарға арасын ашып тұру, залдың (алаңның) ортасы арқылы жүру. Қолдың, аяқтың, дененің негізгі қалыптары мен қозғалыстары. Қолдың иықтағы қалпы; қолдың кеуде алдындағы қалпы; қолдарын жанына, алға, жоғары созған қалпынан бұгу және жазу; қолдарын алға, артқа, жанына сермеу; аяқтарын алға, жанына, артқа сермеу; орнынан алға, жанына қарай денені еңкейтіп және серіппе тәрізді отырып жылжу; денені оңға және солға еңкейту, қолды дене бойымен сырғыту; дененің айналмалы қозғалыстары; қолды сермеп жүрелеп отыру; қолдың, аяқтың, дененің үйренген қозғалыстарын қарапайым біріктіру; таңертеңгі гимнастика жаттығуларының кешендеріне біріктіру. Допты жоғары лақтыру (1-2 сыныптағыдан жоғары) және оны жерге тиіп серпілген кезінде тосып алу; қатарда тұрып допты бір-біріне 2-4 м дейінгі қашықтықтан оңға, солға лақтыру; допты төменнен лақтыру; допты орнында жүргізу. Допты лақтыру және оны бір қолмен тосып алу; допты еденге соғу және оны бір қолмен тосып алу; допты екі қолмен жоғары қарай ұру; допты қабырғаға соғу және оны екі қолмен тосып алу.

Қабырғаға тұрып, бүгілген аяғын алға көтеру және оны алға, жанына созу; тура сол жаттығу аяқтың ұшына көтерілумен; гимнастикалық қабырғада тұрып (жауырын, желке, бөксе қабырғаға тиіп тұр), дененің қалпын өзгертпей, қолды алға, жанына, жоғары және төмен қозғалту; сол қалыптан қол саусақтарын аяқ ұштарына тигізгенше денесін алға еңкейту; қабырғаға жанасудан ажырамай, оңға, солға еңкею; гимнастикалық қабырғаға бетін қаратып үлкен қадам қашықтығына тұрып, кеуде биіктігіндегі гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстап, алға еңкейіп, сәл бүгіліп, түзелу және негізгі қалыпқа тік тұру; табан бұлшықеттері үшін: еденде жатқан арқанның үстімен оны табан күмбезімен қапсыра жүру. 30° бұрышпен еңкіш орнатылған гимнастикалық орындықпен аттас және әр аттас тәсілмен төртаяқтап өрмелеу; гимнастикалық қабырғамен оңға және солға қарай аяқ-қолымен тіркес адым жасай отырып өрмелеу (оң аяқ пен оң қол және керісінше); гимнастикалық қабырғаға әр аттас тәсілмен жоғары және төмен өрмелеу (оң аяқ пен сол қол және керісінше); биіктігі 40-60 см кедергілерден аттап өту тәсілімен кедергілерді еңсеру: снарядқа оң (сол) бүйірімен тұрып, оған сүйеніп арғы жағына алдымен оң (сол) аяғын, содан кейін сол (оң) аяғын аудару. Гимнастикалық қабырға білте тақтайшаларында тура 1-2 сыныптағыдай жаттығулар; гимнастикалық қабырға білте тақтайшаларына шығу (бетін және бүйірін қаратып тұру). Берілген бағдар бойынша сапқа тұру орнын (сызық, шаршы) өзгерте отырып, қатарға сапқа тұру; бағдар бойынша бағытын өзгерте отырып, бағанмен жылжу; тарқап, пәрмен бойынша өз орнына шеңберге қайта тұру (бағдарларға сәйкес); бұрылу сәтінде көзбен қарау арқылы бақыламастан бағдарларға бұрылу; гимнастикалық орындықта сызылған бағдарлар бойынша жүру; белгіленген бағдарға орнынан ұзындыққа секіру және оны көзбен қарау арқылы бақыламастан орындау; алға, артқа, оңға, солға белгіленген орынға көзін ашып қадам жасау; белгілі бір бағдарлар бойынша өрмелеу бағытын өзгерту; допты белгілі бір бағдарға дейін лақтыру; қолдың бастапқы қалпын мұғалімнің көрсетуі және ауызша нұсқауы бойынша орындау; қолдарын тік ұстап алға, жанына белгілі бір биіктікке дейін көтеру және жаттығуларды көзбен қарау арқылы бақыламастан орындау;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: тоғыз құмалақ ойыны ережесі; асық ойындары ережесі; дойбы ойыны ережесі; шахмат ойыны ережесі;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын қолдану; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді еңсеру дағдыларын қолдану ("Допты жермен домалату", "Фигуралар", "Тез орныңа жет", "Көзге көрінбеймін", "Сызылған жолақпен жүру" эстафетасы, "Щеңбердің

артынан жүгіру", "Ақ аюлар", "Бақшадағы қояндар", "Тоқта", "Допты ауада тосып ал", "Мерген бол", "Тыйым салынған қимыл", "Арғымақтар", "Лабиринтте");

5) жеңіл атлетика: жүру түрлері (аяқ ұшымен, өкшемен, табанның ішкі және сыртқы қырымен саусақтарын бүгіп), еңкейіп (денесі алға еңкейген, аяқтары жартылай бүгілген, қолдары еркін), жартылай жүрелеп жасырынып, жүрелеп, отыра адымдап, тіркес адыммен және ауыспалы адыммен жүру, алға және бүйірге айқасқан қадаммен, кібіртіктей жүру, секіrmелі жүріс; өкшеден аяқ ұшына қарай ауысып жүру, табандарын бір-біріне параллель қойып жүру, санын көтеріп жүру, орнында және алға жылжи отырып жүру (тірек аяғы түзу, аяқты ұшынан қою, тізелерін алшақтатпау, қолды белге қою); тапсырма бойынша, сигнал бойынша тоқтап жүру (жүрелеп отыру, отыру, бұрылу, қол қимылдарын орындау және т. б.); алақанын соғып ырғақты жүру; қойған заттардың арасымен оларға тимей жүру және жүгіру; 60 м дейінгі қашықтыққа жүгіру мен жүруді кезектестіру (20 м - жүгіру, 10 м - жүру және т.с.с.); 40 м дейін жарыса жүгіру; 45 сек дейін тыныс алу жаттығуларымен баяу қарқынмен жүгіру; кең адыммен жүгіру; аяқтың ұшымен жүгіру; ені 40-30 см "дәлізбен" жүгіру; сызықтармен белгіленген аумақпен жүгіру, сызықтар арасындағы қашықтық 70-100 см; қолдың әртүрлі қалпында жүгіру (белде, иықта, жанына); қозғалыс бағытын өзгертіп жүгіру (кедергілерден өтіп, шеңбер бойымен, "сегіздікпен", мұғалімнің артынан). Оңға және солға бұрыла отырып, екі аяқпен және бір аяқпен секіру; айналып жатқан ұзын секіртпенің астымен жүгіріп өту: еденге сызылған ені 20-30 см жолмен, тақтайдың үстімен әртүрлі бағытта (бүйірімен, тіркес адыммен, қайшы адыммен, арқасын алға беріп); астынан-алға – жүгірушіге қарай айналып жатқан секіртпенің астына жүгіріп кіру; айналып жатқан ұзын секіртпеге жүгіріп кіріп және жүгіріп шығып 90° бұрылыспен секіру; айналып жатқан ұзын секіртпеден оңға және солға бұрылып бір аяғымен секіру; еркін түрде, бір аяғынан екінші аяғына ауысып, бір және екі аяқпен алға жылжи отырып қысқа секіртпемен секіру; 50 см биіктіктен, отыру тірегіне дейін секіріп (тізелерін жанына сәл бұрып, алақандарымен еденге тіреліп) жүрелеп және жартылай жүрелеп отырып жұмсақ қону; биіктігі 40 см-ге дейінгі кедергілерге 6-10 қадамнан екпінмен секіріп шығу; жартылай жүрелеп отырған қалыптан қолдарын артқа жіберіп орнынан секіріп, екі аяққа қону; дұрыс қону, аяқ-қолын дұрыс ұстау тапсырмасымен орнынан ұзындыққа секіру; екпінмен ұзындыққа секіру; бір-бірінен 30-50 см қашықтықтағы шеңберден шеңберге екі аяқпен, бір аяқтан екіншісіне секіру; ені 80-100 см жолақтан секіріп, екі аяққа қону, (итерілу аймағының ені 60 см); қосымша тапсырмаларды орындай отырып, биіктікке секіру: қону дәлдігіне, ұшу кезінде шапалақ соғу (5-7 қадамнан екпін алып, белгі тақтайшасының, жіптің

биіктігі 50 см дейін); кіші допты, әртүрлі майда заттарды ені 10 м дәлізбен алдын-ала белгіленген қашықтыққа бастан асыра лақтыру; салмағы 1 кг дейінгі нығыздалған допты, волейбол, резеңке доптарды екі қолмен бастан асыра қашықтыққа лақтыру;

б) шаңғы даярлығы: шаңғы дайындығының сауықтырушы маңызы; шаңғымен жүру кезіндегі тыныс алу ережелерін сақтау (әңгімелесу); шаңғыны қолына алып жүру; шаңғымен бір қатарға сапқа тұру, шаңғы жолымен бір-бірінің артынан шаңғымен жүру; шаңғымен таяққа тіреліп және тірелмей орнында адымдап айналу; таяқтарды ортасына ұстап сырғымалы қадаммен жылжу; таяқтармен итерілу; шағын еңістері мен өрлері бар шаңғы жолымен таяқтардың көмегінсіз шаңғымен баспалы және сырғымалы қадаммен жүру; аласа тұрыста еңіспен түсу; өрге қиғашынан көтерілу; шаңғымен баяу қарқынмен 300-400 м жүру; 20-30 м шаңғымен жылдамдыққа жүру: "Қуаласпақ", "Кім жылдам" ойындары.

30. "Бейімделген дене шынықтыру" оқу пәнінің 4 сыныптағы базалық мазмұны:

1) теориялық мәліметтер: бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы спорт залындағы қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелері туралы білім; өзін-өзі қадағалау және өзін-өзі бақылау. Паралимпиада ойындары: паралимпиада ойындарының тәсілдері;

2) гимнастика: бөліну бойынша оңға және солға бұрылу; бірінші және екінші болып саналу; үш, төртке саналу; бір қатардан екіге (саптық пәрменсіз) сапқа тұру; тіркес адыммен жазылу және жиналу; сол аяқпен жүруді бастау; қарама-қарсы жүріспен жүру. Қолдың, аяқтың, дененің негізгі қалыптары мен қозғалыстары. Бір қолдың бүйір және бет жазықтықтарындағы айналмалы қозғалыстары; екі қолдың бүйір және бет жазықтықтарындағы айналмалы қозғалыстары; қозғалысты орындаудың дұрыстығын және қажетті түзетуді енгізуді ескере отырып, қолмен кезек-кезек орындалатын қозғалыстар; қол алақандарымен жасалатын айналмалы қозғалыстар; толық табанымен және аяқтың ұшымен отыру; оң (сол) қолмен гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасына (иық биіктігінде) сүйеніп, сол (оң) аяқты алға, жанына (бұра отырып), артқа бұгу; тура сол сияқты, бірақ сүйенбей; отырған қалыпта тік аяқтарын көтеру, оларды бұгу және жазу; серіппелі жүрелеп отыру; жүрелеп отыру қалпынан тізерлеп тұру қалпына ауысу; малдас құрып отыру, қолымен тіреліп және тіреусіз тұру; қолды әртүрлі қалыпта ұстап тұрып денені алға еңкейту; қолды еденге тигізгенге дейін денені алға қарай еңкейту; сырықтармен (арқандармен) жаттығуларды ұжыммен орындау – қолды көтеру, денені еңкейту, аяқты көтеру, отыру; 4-8 санақтық үйренген қозғалыстарды біріктіру; 4-8

санақтық жалаушалармен жасалатын үйренген қозғалыстарды қарапайым түрде біріктіру; таңертеңгі гимнастика кешені. Допты шеңберде оңға, солға лақтыру; бағандарда допты артқа оң, сол жақтан лақтыру; допты бастан асыра лақтыру; допты жүргенде алып жүру. Қосымша қозғалыстардан кейін допты бір қолмен лақтыру; допты бір қолмен жоғары ұру; допты қабырғаға ұрып, оны бір қолмен тосып алу; допты орнында жүргізу; допты бір-біріне 5-7 м қашықтықтан лақтыру және оны қосымша қозғалыстардан кейін (кеуде, тізе алдында және арқасының артында алақан соғу) тосып алу. Басына жүк қойып – қол саусақтарын өкшесіне тигізу; басына жүк қойып – гимнастикалық қабырғаның бірнеше білте тақтайшасына өрмелеу, оңға және солға жылжу; басына жүк қойып гимнастикалық орындықта оңға және солға қарай жүру; басына жүк қойып бір аяқпен тұрып, екінші аяқты алға, жанына, артқа көтеру; қабырғада тұрып, онымен жанасудан ажырамай, бүгілген аяғын алға көтеру, оны екі қолымен кеудесіне тарту, орындықта отырған қалыпта табан күмбезімен заттарды (кішкентай доптар, текшелер, булава, секіртпе және т.б.) ұстау. 30° бұрышпен орнатылған көлбеу гимнастикалық орындықпен аттас және әр аттас тәсілмен ылдиға өрмелеу; гимнастикалық қабырғамен жоғары және төмен аттас, әр аттас тәсілмен өрмелеу, бірақ аяқтарын білте тақтайшалардың әрқайсысына немесе бір-екеуінен аттап қою; 30° бұрышпен орнатылған көлбеу гимнастикалық орындықпен төртаяқтап өрмелеп, гимнастикалық қабырғаға өту; орындықтан орындыққа еркін тәсілмен өту (орындықтардың арасындағы қашықтық 20-40 см); түрлі кедергілерге (ат, кіші ат, бөрене) өрмелеу. Бір-бірінен шынтақ қашықтығын сақтап (қолын беліне қойып) қатарға сапқа тұру; бағдарлар бойынша шеңберден шаршыға қайта құрылып тұру; әртүрлі бағдарларға дейін жүру; нұсқаулық бойынша оңға, солға бұрылу; еденде сызылған бағдарлар бойынша жүру; белгі бойынша тоқтап және дұрыс дене сымбаты мен тыныс алуды тексере отырып, бастың, қолдың, дененің әртүрлі қозғалыстарын орындау; көзбен көру арқылы бақылаумен бағдарлар бойынша (тұрып және жатып) денені белгілі бір биіктікке дейін бүгу мен жазу және жаттығуларды көзін жұмып орындау; мұғалімнің түзетуімен экран аясында қолмен қозғалыстар орындау; алға жүру, бір аяғымен гимнастикалық орындықта, екіншісімен еденде жүреді; белгілі бір бағдарға дейін биіктікке секіру; белгіленген орынға тереңдікке секіру; көзін жұмып гимнастикалық орындықпен төртаяқтап өрмелеу; допты еденге соғу күшін ол берілген биіктікке: тізеге дейін, белге дейін, иыққа дейін ытқитындай мөлшерлеу;

3) ұлттық және зияткерлік ойындар: тоғыз құмалақ ойынының әр түрлі тәсілдері; асық ойынының әр түрлі тәсілдері; дойбы ойынының әр түрлі тәсілдері; шахмат ойынының әр түрлі тәсілдері;

4) қозғалмалы ойындар: қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіру және тепе-теңдік дағдыларын бекіту; қозғалмалы ойындар кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын бекіту ("Суреттер көрмесі", "Бағандағы доп жарысы", "Желаяқтар командасы", "Парашютшілер", "Құтқаратын қуаласпақ", "Аңшылар", "Допты қабырғаға соқ", "Қалаларды құлату", "Ергежейлер мен алыптар", "Аралар", "Арқан шеңбері", "Затты тап", "Қырықаяқ", "Іліп кетпе!", гимнастикалық таяқшамен эстафета);

5) жеңіл атлетика: санды биікке жоғары көтеріп жүру; ені 20 см "дәлізде" жүру, заттардан аттап жүру: (доптар, таяқтар, секіртпелер, текшелер) түзу сызықпен және шахмат тәртібімен, екі қатармен жүру, сонда заттардың оң жақ қатары оң аяқтың астына, ал сол жақ қатары - сол аяқтың астына кіретіндей болу керек, ені 20-30 см жолақтар арқылы, шеңбермен және аяқтың ұшымен жүру; баяу, орташа және жылдам қарқынмен жүру; баяулап және үдеп жүру (санамақпен, қол шапалақтаумен, барабан, сылдырмақ соғуымен, гимнастикалық таяқты еденге соғумен, метроном соғысымен); берілген аралықты (қашықтықты) сақтай отырып жүру; шынтақта бүгілген қолдың жігерлі қимылымен жүру; бір орында және қозғалыста аяқты және қолды дұрыс қозғалтуды жеке-жеке үйрену; қозғалысты сол аяқтан бастауды игеру, бағанда бір-бірден жүру: "бір" санағында – аяқты еденге екпінмен түсіру, "екі-үш-төрт" - әдеттегі қадам; 100 м дейінгі қашықтықта жүгіру мен жүруді кезектестіру (30м - жүгіру және 20 м - жүру); 50 м дейін жарыса жүгіру; 1 мин дейін баяу қарқынмен жүгіру; орнында және алға қарай жылжып жүгіру; кең қадаммен жүгіру; кең қадаммен аяқтың ұшымен 40 м қашықтыққа жүгіру; "дәлізде" сызықтар арқылы жүгіру; доға тәрізді "дәлізбен" жүгіру; топпен қарама-қарсы жүгіріп өту; әр түрлі бастапқы қалыптардан жүгіру (тізеге тірелген қалыптан, отыру тірегінен, арқада жатқан, ішімен жатқан, жүгіру бағытына арқасымен отырған қалыптан). Бір, екі аяғымен орнында 180°, 270°, 360°-қа бұрылып секіру (кезекпен); айналып жатқан ұзын секіртпенің астымен екіден-үштен жүгіріп өту; айналып жатқан ұзын секіртпенің астына екіден-үштен жүгіріп кіру, оның астында секіру және жүгіріп шығу; қысқа секіртпемен артқа, жанына жылжып бір-екі аяқпен секіру; қысқа секіртпені артқа айналдырып секіру; 60 см дейінгі биіктіктен секіруді және екпінмен бір аяқпен биіктігі 40 см дейінгі кедергіге секіріп мінуді (итерілу орны кедергіден 30-50 см) кезектестіру; қашықтыққа орнынан ұзындыққа секіру; қашықтыққа екпінмен ұзындыққа секіру; "аяқты бұғу"тәсілімен екпінмен биіктікке секіру. Ұлдар үшін 6 м дейін және қыздар үшін 4 м дейін қашықтықтан 3 м биіктікте орналасқан қалқанға (1х1 м) шағын допты бастан асыра лақтыру; 10 м дейінгі қашықтықтан кіші допты көлденең нысанаға (нысананың ені 2 м дейін) лақтыру;

б) шаңғы дайындығы: оқушылардың сабақтағы жүріс-тұрыс ережелері, қолдағы шаңғымен қатарға сапқа тұру; қатардан бағанға ауысып қайта құрылып сапқа тұру; иықтағы шаңғымен жүру; шаңғы ұшымен айналып бір орында бұрылу; шағын еңістері мен өрлері бар шаңғы жолымен таяқтармен баспалы және сырғымалы қадаммен жүру; негізгі тіректе еңіспен түсу; "саты" жүрісімен көтерілу; шаңғымен баяу қарқынмен 400-500 метр жүру; шаңғымен 30-40 м жылдамдыққа жүру; дәл солай, бірақ кесіндінің ортасында кері айнала бұрылу; ойындар: "Жылдам шаңғышы", шаңғы таяқтарын апарып қою эстафетасы.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

31. Бағдарламада оқыту мақсаттарын қолдану ыңғайлы болуы үшін кодтау енгізілген. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 1.2.1.4. кодында "1" - сынып, "2.1" - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, "4" - оқыту мақсатының реттік саны.

32. Оқыту мақсаттары бойынша күтілетін нәтижелер:

1) "Теориялық мәліметтер" бөлімі:

1-кесте

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу	1.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы қауіпсіздік техникасы бойынша мұғалімнің нұсқаулықтарын орындау	2.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын сақтау	3.1.1.1 қозғалыс жылдамдығы мен үйлестірілуіне арналған жаттығуларды орындау кезіндегі тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу	4.1.1.1 жылдамдықпен және бағыт-бағытталумен қозғалыс ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	0.1.2.1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы білу	1.1.2.1 жеке гигиена және күн тәртібі туралы алған білімін қолдану	2.1.2.1 жеке гигиенаны және күн тәртібін сақтау	3.1.2.1 күн тәртібінің жеке жоспарын құру	4.1.2.1 қадамды бақылау
1.3 Паралимпиада ойындары	0.1.3.1 паралимпиада ойындарының даму тарихын білу	1.1.3.1 паралимпиада ойындарының түрлерін білу	2.1.3.1 паралимпиада ойындарының түрлерін білу	3.1.3.1 паралимпиада ойындарының ережелерін білу	4.1.3.1 ойындарының ережелерін білу

2) "Гимнастика" бөлімі:

2-кесте

Бөлімдер	Оқу мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	0.2.1.1 бағанға және қатарға бір-бірден сапқа тұра алу;	1.2.1.1 бір-бірден тұрған қатармен жүре алу;	2.2.1.1 бір орындағы саптық пәрмендерді дұрыс орындау;	3.2.1.1 бір-бірден тұрған бағаннан шенберге ауысуды орындау;	4.2.1.1 төртінші бағаннан ауысуды орындау;

	өкшесімен тұру, бір табанын екіншісінің алдына қойып тұруды орындау	гимнастикалық қабырға білте тақтайшаларына (иық биіктігінде) сүйену, екінші қолын беліне кою, сол (оң) аяқты алға, жанына, артқа көтеруді орындау; 1.2.3.3 табанның сыртқы және ішкі қырымен жүруді орындау; 1.2.3.4 бір сызық бойымен немесе бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан екі параллель сызықтың арасымен жүруді орындау	гимнастикалық таяқшада, арқанда, шеңберде тұрып, өкшеден аяқ ұшына және кері қарай ауысуды орындау	оңға, солға еңкеюді орындау; 3.2.3.4 еденде жатқан арқанның үстімен оны табан күмбезімен қапсыра жүруді орындау	солға еңкеюді орындау; 4.2.3 еденде жатқан арқанның үстімен оны табан күмбезімен қапсыра жүруді орындау; 4.2.4 еденде жатқан арқанның үстімен оны табан күмбезімен қапсыра жүруді орындау
2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	0.2.4.1 допты (үлкен, кіші) лақтыра алу және тосып алу; 0.2.4.2 допты себетке лақтыруды орындай алу	1.2.4.1 допты қатарда оңға, солға беруді орындау; 1.2.4.2 допты шеңберде оңға, солға домалата алу; 1.2.4.3 допты бір-бірден тұрған бағанда оңға, солға беруді орындау	2.2.4.1 допты шеңберде оңға, солға беруді орындау; 2.2.4.2 допты бағанда бір-бірден бастың үстінен және "еңкейген" қалыпта аяқтың ортасынан беруді орындау; 2.2.4.3 допты жоғары лақтыру және қосымша қозғалыстардан кейін оны екі қолмен тосып алуды орындау; 2.2.4.4 допты еденге соғу және қосымша қозғалыстардан кейін оны тосып алуды орындау	3.2.4.1 допты жоғары лақтыру және оны жерге тиіп серпілген кезінде тосып алуды орындау; 3.2.4.2 қатарда тұрып допты бір-біріне 2-4 м дейінгі қашықтықтан оңға, солға лақтыруды орындау; 3.2.4.3 допты төменнен лақтыру; допты орнында жүргізуді орындау; 3.2.4.4 допты лақтыру және оны бір қолмен тосып алуды орындау; 3.2.4.5 допты екі қолмен жоғары қарай ұруды орындау	4.2.4 еденде жатқан арқанның үстімен оны табан күмбезімен қапсыра жүруді орындау; 4.2.5 еденде жатқан арқанның үстімен оны табан күмбезімен қапсыра жүруді орындау
2.5 Тыныс жаттығулары	0.2.5.1 бейнелі түрдегі жаттығуларды орындау ("х-х-хо – "қолды жылыту" – дем шығару; "гүлді иіскеу" – дем алу. 0.2.5.2 фу-фу – "суды суыту" – дем шығаруды орындай алу; 0.2.5.3 жүру кезінде еліктеп дұрыс тыныс	1.2.5.1 кеуделік және құрсақтық тыныс түрлерін орындау (тұрған, қолын қойған бүйіріне); 1.2.5.2 тұрған және жатқан қалпындағы аралас тыныс алу түрін орындау (кеуде-құрсақ немесе толық);	2.2.5.1 жүрелеп отыру және жартылай жүрелеп отыру кезінде тыныс алуды орындау; 2.2.5.2 денені алға еңкейту кезінде тыныс алуды орындау; 2.2.5.3 жүру кезінде тыныс алуды орындау, қолдарын белге қойып, әр түрлі нұсқаларда: 3	3.2.5.1 жылдам жүру кезіндегі тыныс алу жаттығуларын орындау; 3.2.5.2 жүгіру кезіндегі тыныс алуды орындау; 3.2.5.3 қозғалыс сипатына сәйкес тыныс алу тереңдігі мен қарқынын ерікті түрде өзгертуді орындау	4.2.5 еденде жатқан арқанның үстімен оны табан күмбезімен қапсыра жүруді орындау; 4.2.6 еденде жатқан арқанның үстімен оны табан күмбезімен қапсыра жүруді орындау

	алуды орындай алу (чу-ух-чу-ух-чу – паровоз – дем шығару; -у-у-у – ұшақ – дем шығару)	1.2.5.3 қолдың әртүрлі қимылдары кезіндегі тыныс алуды орындау: жанына, жоғары	қадамда – тыныс алу және 3 қадамда – дем шығару, 4 қадамда – тыныс алу және 4 қадамда – дем шығару, 2 қадамда – тыныс алу және 2 қадамда – дем шығару		3-4 – дем і... 4.2.5 алуды
2.6 Өрмелеу және асып өту	0.2.6.1 гимнастикалық қабырғаға еркін өрмелеуді (5-6 білте тақтайшасына) орындау; 0.2.6.2 еденде және гимнастикалық орындықта еңбектеп өрмелеп жүруді орындау; 0.2.6.3 биіктігі 25-30 см кедергілерден өтуді орындау; 0.2.6.4 биіктігі 40 см-ден төмен емес кедергілердің астынан еркін тәсілмен еңбектеп шығуды орындау	1.2.6.1 көлбеу жазықтықпен еңбектеп жүруді орындау; 1.2.6.2 гимнастикалық қабырғамен әр түрлі тәсілдермен жоғары және төмен өрмелеуді орындау; 1.2.6.3 гимнастикалық қабырғамен жанына өрмелеуді орындау; 1.2.6.4 биіктігі 50-60 см артық емес кедергілерден еркін тәсілмен асып өтуді орындау	2.2.6.1 20°-қа дейінгі бұрышқа көлбеу қойылған гимнастикалық орындықпен бір аттас және әр аттас төртаяқтап жоғары өрмелеуді орындау; 2.2.6.2 гимнастикалық қабырғаға аттас жоғары және төмен өрмелеуді орындау; 2.2.6.3 гимнастикалық қабырғамен жанымен оңға және солға (тіркес адыммен) өрмелеуді орындау; 2.2.6.4 20°-қа дейінгі бұрышқа көлбеу қойылған гимнастикалық орындықпен төмен қарай өрмелеуді орындау	3.2.6.1 30° бұрышпен еңкіш орнатылған гимнастикалық орындықпен аттас және әр аттас тәсілмен төртаяқтап өрмелеуді орындау; 3.2.6.2 гимнастикалық қабырғамен оңға және солға қарай аяқ-қолымен тіркес адым жасай отырып өрмелеуді орындау; 3.2.6.3 гимнастикалық қабырғаға әр аттас тәсілмен жоғары және төмен өрмелеуді орындау; 3.2.6.4 биіктігі 40-60 см кедергілерден аттап өту тәсілімен кедергілерді еңсере алу: снарядқа оң (сол) бүйірімен тұрып, оған сүйеніп арғы жағына алдымен оң аяғын, содан кейін сол аяғын аудару	4.2.6 еңкіш гимнастикалық орындықпен аттас және төртаяқтап өрмелеуді орындау; 4.2.6 қабырғамен оңға және солға қарай аяқ-қолымен тіркес адым жасай отырып өрмелеуді орындау; 4.2.6 бір-е... 4.2.6 орнат... гимн... орт... гимн... кабыр... 4.2.6 орын... тәсіл... (оры... арас... 20-40
2.7 Кеңістікте бағдарлауды және қозғалыс дәлдігін дамытатын жаттығулар	0.2.7.1 қатарға сызық бойымен белгіленген орынға сапқа тұруды орындау (шеңберде, квадратта); 0.2.7.2 алға, артқа, жанына қадам жасау және оны көзін жұмып қайталауды орындау	1.2.7.1 еденде сызылған бағдарлар жүруді бойынша орындау; 1.2.7.2 сызылған бағдарға екі аяғымен орнынан секіруді орындау; 1.2.7.3 орнынан секіруді орындау (әр түрлі кесінділер)	2.2.7.1 берілген бағытпен көзін жұмып жүруді орындау; 2.2.7.2 орнында жоғары секіріп, ілініп тұрған заттарды қолымен ұстау, соғу немесе тигізуді орындау; 2.2.7.3 40 см қашықтықта салынған диаметрі 30-40 см шеңберге 40 см-ге	3.2.7.1 берілген бағдар бойынша сапқа тұру орнын (сызық, шаршы) өзгерте отырып, қатарға сапқа тұруды орындау; 3.2.7.2 бағдар бойынша бағытын өзгерте отырып, бағанмен жылжуды орындау; 3.2.7.3 гимнастикалық орындықта сызылған	4.2.7 бойынша шаршы құрып, орын... 4.2.7 бағдар жүру бойынша бұры... 4.2.7 арқы бағдар

			дейінгі биіктіктен секіруді орындау; 2.2.7.4 гимнастикалық қабырғаға жоғары қарай өрмелеу, бір білте тақтайшасын бір аяғымен басу, ал екіншісіне – басқа аяғымен басу, төмен қарамауды орындау	бағдарлар бойынша (тұрыс) жүруді орындау; 3.2.7.4 қолдарын тік ұстап алға, жанына белгілі бір биіктікке дейін көтеру және жаттығуларды көзбен қарау арқылы бақыламастан орындау	денемен биіктіктен мен жаттығуларды жүзбе жүз орындау орынның екіншісін жүзбе жүз
--	--	--	---	--	---

3) "Ұлттық және зияткерлік ойындар" бөлімі:

3-кесте

Бөлімдер	Оқу мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
3.1 Тоғыз құмалақ	0.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.1.1 ұяшықтарға 9 құмалақтан орналастыру	2.3.1.1 құмалақтарды бір ұяшықтан екінші ұяшыққа сала алу	3.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының ережесін білу және мұғалімнің көмегімен қолдану	4.3.1.1 ойынның тәсілдерін өздігімен білу
3.2 Асық	0.3.2.1 асық ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.2.1 асықтарды лақтыра алу	2.3.2.1 қатарлап қойылған асықтарға тигізе алуы	3.3.2.1 асық ойынының ережелерін білуі және қолдана алуы	4.3.2.1 ойынның әр ережесін өздігімен білу
3.3 Дойбы	0.3.3.1 дойбы ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.3.1 дойбыларды түстері бойынша ажырата алу	2.3.3.1 көру-сипап сезу тәсілімен дойбыларды тақтаға реттеп қоя алу	3.3.3.1 дойбы ойынының ережелері мен тәсілдерін білу және қолдана алу	4.3.3.1 ойынның жарыс ережесін білу
3.4 Шахмат	0.3.4.1 шахмат ойынының пайда болу тарихын білу	1.3.4.1 шахмат ойынының барлық фигураларының атауларын білу	2.3.4.1 фигураларды тақтаға дұрыс реттеп қоя алу	3.3.4.1 шахмат ойынының ережелерін білуі және мұғалімнің көмегімен қолдана алуы	4.3.4.1 ойынның жарыс ережесін білу

4) "Қозғалмалы ойындар" бөлімі:

4-кесте

Бөлімдер	Оқу мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	0.4.1.1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлау ережелерін білу	1.4.1.1 қозғалмалы ойындар кезінде мұғалімнің көмегімен кеңістікті бағдарлау	2.4.1.1 қозғалмалы ойында бағдарлау дағдыларын қолдану	3.4.1.1 қозғалмалы ойындар кезінде өздігінен кеңістікті бағдарлау	4.4.1.1 ойынның спорттық кезінде кеңістікті бағдарлау
4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	0.4.2.1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті үйлестіре алу	1.4.2.1 қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті және үйлестіруді ұстап тұра алу	2.4.2.1 спорт залындағы және стадиондағы қозғалмалы ойындар кезінде тепе-теңдікті және үйлестіруді ұстап тұра алу	3.4.2.1 қозғалмалы ойындар кезінде кеңістікті бағдарлауды дамытуға арналған жаттығуларды мұғалімнің көмегімен орындау	4.4.2.1 ойынның кеңістікті дамытуға жаттығуларды өздігімен орындау

4.3 жеңуге ойындар	Кедергілерді арналған	0.4.3.1 кедергінің не екенін білу	1.4.3.1 мұғалімнің көмегімен кедергілерді жеңе алу	2.4.3.1 ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану	3.4.3.1 қозғалмалы ойын кезінде кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану	4.4.3 эстаф кедер жеңу
--------------------------	--------------------------	--------------------------------------	--	---	---	---------------------------------

Бөлімдер	Оқу мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
5.1 Жүру	0.5.1.1 қолдарымен ұстасып жүруді орындау (түзу сызық бойымен қозғалыс жағына қарай жартылай бұрылып жүру); 0.5.1.2 дұрыс дене қалпын, тыныс алуды сақтай отырып, әдеттегі және кең адыммен жүруді орындау	1.5.1.1 әдеттегідей жүру, аяқтың ұшымен жүру, табанның сыртқы және ішкі қырымен жүру, қолдарын әртүрлі қалыпта ұстап жүруді орындау; 1.5.1.2 сигнал бойынша тоқтап жүру, мұғалімнің санауымен ырғақты жүруді орындау	2.5.1.1 әдеттегі және кең адыммен, аяқтың ұшымен қолдың әртүрлі бір қалыпты еркін қозғалысымен жүруді орындау; 2.5.1.2 бағытты мұғалімнің бағдары мен пәрмендері бойынша өзгерте отырып жүруді орындау; 2.5.1.3 аяқтарын топылдатып ырғақпен жүруді орындау	3.5.1.1 тіркес адыммен және ауыспалы адыммен жүру, алға және бүйірге айқасқан кадаммен, кібіртіктей жүруді орындау; 3.5.1.2 өкшеден аяқ ұшына қарай ауысып жүру, табандарын бір-біріне параллель қойып жүруді орындау; 3.5.1.3 орнында және алға жылжи отырып жүруді орындау; 3.5.1.4 алақанын соғып ырғақты жүру	4.5.1.1 жоғарғы орынды бағыттай жүру; 4.5.1.2 және бүйірге айқасқан және кібіртіктей орынды бағыттай жүру; 4.5.1.3 үдеумен жүру (санаумен шапала, гимнастикалық еденде жүру); 4.5.1.4 бүгіліп, жігермен жүру
5.2 Жүгіру	0.5.2.1 еркін жүгіруді орындау; 0.5.2.2 дұрыс дене қалпын, тыныс алуды сақтай отырып жүгіру, сигнал бойынша тоқтап жүгіруді орындау	1.5.2.1 40 м дейінгі қашықтықта жүгіру мен жүруді алмастыруды орындау; 1.5.2.2 жұппен, топпен 15 м дейінгі қашықтыққа жүгіруді орындау; 1.5.2.3 баяу қарқынмен 20 сек дейін жүгіруді орындау; 1.5.2.4 әртүрлі бастапқы қалыптардан жүгіруді орындау (тұрған, отырған, жатқан)	2.5.2.1 50 м дейін жүру мен жүгіруді кезекпен алмастыруды орындау (15 м – жүру, 20 м – жүгіру, 15 м – жүру); 2.5.2.2 әр түрлі бастапқы қалыптан жүгіруді орындау (артымен, бүйірімен – тіркес адыммен); 2.5.2.3 30 м дейін жарысып жүгіруді орындау	3.5.2.1 45 сек дейін тыныс алу жүгіру жаттығуларымен баяу қарқынмен жүгіруді орындау; 3.5.2.2 кең адыммен жүгіруді орындау; 3.5.2.3 сызықтармен белгіленген аумақпен жүгіруді орындау, сызықтар арасындағы қашықтық 70-100 см; 3.5.2.4 қолдың әртүрлі қалпында жүгіруді орындау	4.5.2.1 жарыс жүгіруді орындау; 4.5.2.2 алға жүгіруді орындау; 4.5.2.3 аяқтың қашықтығын бақылау; 4.5.2.4 бастапқы жүгіруді орындау
5.3 Лақтыру	0.5.3.1 алдындағы нысанаға 3-4-5 м қашықтыққа еденге, шұңқырға, себетке шағын допты (сигнал бойынша) лақтыруды орындау	1.5.3.1 бастан асыра екі қолмен қашықтыққа резеңке доптарды лақтыруды орындау; 1.5.3.2 бетін лақтыру бағытына қаратып тұрып, кіші допты оң (сол) қолмен бастан	2.5.3.1 кіші допты бастан асыра қалқанға лақтыруды орындау; 2.5.3.2 шағын допты нысанаға лақтыруды орындау	3.5.3.1 кіші допты ені 10 м дәлізбен бастан асыра қашықтыққа лақтыруды орындау; 3.5.3.2 кіші допты, әртүрлі майда заттарды алдын-ала белгіленген	4.5.3.1 бастапқы лақтыруды орындау; 4.5.3.2 қашықтықты бақылау, допты нысанаға орындау

		асыра орнынан лақтыруды орындау		қашықтыққа лақтыруды орындау; 3.5.3.3 салмағы 1 кг дейінгі нығыздалған допты, волейбол, резеңке доптарды екі қолмен бастан асыра қашықтыққа лақтыруды орындау	4.5.3 баста алу
5.4 Секіру	0.5.4.1 орнында екі аяқпен секіріп (бөренеден немесе гимнастикалық қабырғаның білте тақтайшасынан ұстап тұрып) жартылай бүгілген аяқтарына қону, бір аяқпен, сосын екіншісімен секіруді орындау; 0.5.4.2 аласа, биік секіре алу; 0.5.4.3 аласа және биік секіруді кезектестіріп орындау; 0.5.4.4 орнында жүрелеп, жартылай жүрелеп секіру жұптасып (кезекпен), бір-біріне қарап, қолдарымен ұстап отырып орындау	1.5.4.1 қолдың әртүрлі қалпында қозғалмай тұрған ұзын секіртпеден секіруді орындау (биіктігі – 10- 20 см); 1.5.4.2 бір, екі аяқпен, бір аяқтан екіншісіне ауысып тербеліп және айналып жатқан секіртпеден бүйірімен тұрып орнында секіруді орындау; 1.5.4.3 қолды алдын ала артқа қозғалта отырып, алдығы жылжумен оңға, солға секіріп, жерге жұмсақ конуды орындау; 1.5.4.4 орнынан биіктігі 30 см-ге дейінгі жұмсақ кедергіге секіруді орындау	2.5.4.1 екі аяғымен сәл алға, артқа, оңға, солға және бір аяқпен секіруді орындау; 2.5.4.2 айналып жатқан секіртпенің астына жүгіріп кіріп, жүгіріп шығып секіре алу; 2.5.4.3 бір аяқтан екінші аяққа ауысып қысқа секіртпемен секіруді орындау; 2.5.4.4 40 см дейінгі биіктіктен секіру мен 2-8 қадамнан 30 см дейінгі кедергілерге екпінмен "итерілу аймағында" бір аяғымен итеріліп секіруді алмастыруды орындау; 2.5.4.5 екпінмен тік жүгіріп, бір аяғымен итеріліп, биіктікке секіріп, екі аяққа жұмсақ конуды орындау	3.5.4.1 оңға және солға бұрыла отырып, екі аяқпен және бір аяқпен секіруді орындау; 3.5.4.2 айналып жатқан ұзын секіртпеге жүгіріп кіріп және жүгіріп шығып 90° бұрылыспен секіруді орындау; 3.5.4.3 айналып жатқан ұзын секіртпеден оңға және солға бұрылып бір аяғымен секіруді орындау; 3.5.4.4 ені 80-100 см жолақтан секіріп, екі аяққа конуды орындай алу (итерілу аймағының ені 60 см)	4.5.4 орны 360°- секір (кезе 4.5.4 секір жаны екі орын 4.5.4 артқа секір 4.5.4 биікті және аяқпен дейін секір орны см) к 4.5.4 орны секір

6) "Шаңғы дайындығы" бөлімі:

6-кесте

Бөлімдер	Оқу мақсаттары				
	0 сынып	1 сынып	2 сынып	3 сынып	4 сынып
6.1 Шаңғы жүрістерін бекітуге арналған жаттығулар	0.6.1.1 өздігінен шаңғыны киіп және шеше алу, шаңғы таяқтарын ұстай алу	1.6.1.1 таяқсыз шаңғымен адымдап және сырғымалы қадаммен жүре алу	2.6.1.1 таяқпен шаңғымен адымдап және сырғымалы қадаммен жүре алу	3.6.1.1 шаңғымен саптық элементтерді орындай алу	4.6.1 сапты орын
6.2 Жылдамдық пен төзімділікті дамытатын жаттығулар	0.6.2.1 жаттығатын шаңғы жолымен таяқсыз шаңғымен адымдап жүруді білу және орындай алу	1.6.2.1 100-200 м баяу қарқынмен таяқпен шаңғымен жүре алу	2.6.2.1 аздап еңіс жерлерге шығып, түсуді орындау	3.6.2.1 еңістері мен өрлері бар шаңғы жолымен таяқтардың көмегіңсіз шаңғымен жүре алу	4.6.2 өрлер жолы шаңғы орын

33. Осы Бағдарлама есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейін естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4-сыныптары үшін "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарының негізінде осы Бағдарламадағы қосымшаға сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда әр бөлімде жүзеге асырылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

34. Бөлім мен тақырыптарды оқуға бөлінетін сағат санын мұғалімнің өзі үлестіреді.

Есту қабілеті зақымдалған
(нашар еститін, кейін естімей
қалған) білім алушыларға
арналған бастауыш білім беру
деңгейінің 0-4 сыныптары үшін
"Бейімделген дене шынықтыру"
оқу пәнінен жаңартылған
мазмұндағы үлгілік оқу
бағдарламасына
қосымша

Есту қабілеті зақымдалған (нашар еститін, кейін естімей қалған) білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 0-4 сыныптарына арналған "Бейімделген дене шынықтыру" пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 0 сынып:

1-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	0.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт заңдары мен ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	0.1.2.1 жеке гигиена және күн тәртібін білу
	1.3 Паралимпиада ойындары	0.1.3.1 паралимпиада ойындарының тарихын білу
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	0.5.1.1 қолдарымен ұстасып жүру (түзу сызық бойымен қозғалып, жартылай бұрылып жүру); 0.5.1.2 дұрыс дене қалпын, тәртіпін сақтап отырып, әдеттегі және кеңірек орындау
	5.2 Жүгіру	0.5.2.1 еркін жүгіруді орындау 0.5.2.2 дұрыс дене қалпын, тәртіпін сақтап отырып жүгіру, сигнал жүгіруді орындау

	5.3 Лақтыру	0.5.3.1 алдындағы нысанға қашықтыққа еденге, шұңқырға допты (сигнал бойынша) лақтыру
	5.4 Секіру	0.5.4.1 орнында екі аяқпен саябақта немесе гимнастикалық қапталық тақтайшасынан ұстап тұрып, бүгілген аяқтарына қону, біріншісімен секіруді орындау; 0.5.4.2 аласа, биік секіре алу; 0.5.4.3 аласа және биік секіру орындау; 0.5.4.4 орнында жүрелеп, жерден секіру жұптасып (кезекпен), қолдарымен ұстап отырып орындау
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	0.4.1.1 қозғалмалы ойындар бағдарлау ережелерін білу
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	0.4.2.1 қозғалмалы ойындарда теңдікті үйлестіре алу
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	0.4.3.1 кедергінің не екенін білу
2 тоқсан		
2. Гимнастика	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	0.2.1.1 бағанға және қатарға тұра алу; 0.2.1.2 бағанда желкеге теңелу; 0.2.1.3 қатарда сызық бойымен сап түзей алу
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	0.2.2.1 дене бөліктерін (оң, сол, алақан, бел, өкше, мұрын) бағыттау; 0.2.2.2 аяқтар иық енімен тартып, қолдың қалпы – төмен, алға, артқа, арқадан асыра; 0.2.2.3 тік қолдарын алға, артқа, жоғары қозғалта алу; иықта аяқтарды түсіруді орындау
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру және жалпақтабанның алдын алу жаттығулары	0.2.3.1 арқасымен қабырғаға таянып, оған шүйдесін, арқасын, бөксесін тигізу, қолдарын жанына, артқа орындау; 0.2.3.2 қабырғаға шүйдесін тигізіп отыру; 0.2.3.3 аяқтарын түзу ұстап, жүруді орындау; 0.2.3.4 табандарын қосып, өкшесімен тұру, бір табанды алдына қойып тұруды орындау
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	0.2.4.1 допты (үлкен, кіші) тастап, тосып алу; 0.2.4.2 допты себетке лақтыру
	2.5 Тыныс жаттығулары	0.2.5.1 бейнелі түрдегі жаттығулар ("х-х-хо – "қолды жылыту

		"гүлді иіскеу" – дем алу. 0.2.5.2 "суыту" – дем шығаруды орындау; 0.2.5.3 жүру кезінде еліктің қозғалыс алуды орындай алу (чу-ух-чу-у); дем шығару; -у-у-у – ұшақ – дем алу
	2.6 Өрмелеу және асып өту	0.2.6.1 гимнастикалық қимылдарды өрмелеуді (5-6 білте тақтайшаның бойымен) орындау; 0.2.6.2 еденде және гимнастикалық бөкеп еңбектеп өрмелеп жүруді орындау; 0.2.6.3 биіктігі 25-30 см кедергілерді орындау; 0.2.6.4 биіктігі 40 см-ден жоғары кедергілердің астынан еркін өту; шығуды орындау
	2.7 Кеңістікте бағдарлауды және қозғалыс дәлдігін дамытатын жаттығулар	0.2.7.1 қатарға сызық бойымен қозғалу; орынға сапқа тұруды орындау (квadratта); 0.2.7.2 алға, артқа, жанына қозғалу; оны көзін жұмып қайталауды орындау
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	0.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының тарихын білу
	3.2 Асық	0.3.2.1 асық ойынының пайдаланылуын білу
	3.3 Дойбы	0.3.3.1 дойбы ойынының пайдаланылуын білу
	3.4 Шахмат	0.3.4.1 шахмат ойынының пайдаланылуын білу
3 тоқсан		
6. Шаңғы дайындығы	6.1 Шаңғы жүрістерін бекітуге арналған жаттығулар	0.6.1.1 өздігінен шаңғыны киіп, шаңғы таяқтарын ұстай алу
	6.2 Жылдамдық пен төзімділікті дамытатын жаттығулар	0.6.2.1 жаттығатын шаңғымен адымдап жүруді білу
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	0.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының тарихын білу
	3.2 Асық	0.3.2.1 асық ойынының пайдаланылуын білу
	3.3 Дойбы	0.3.3.1 дойбы ойынының пайдаланылуын білу
	3.4 Шахмат	0.3.4.1 шахмат ойынының пайдаланылуын білу
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	0.4.1.1 қозғалмалы ойындарда бағдарлау ережелерін білу
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	0.4.2.1 қозғалмалы ойындарда теңдікті үйлестіре алу
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	0.4.3.1 кедергінің не екенін білу
4 тоқсан		

5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	0.5.1.1 қолдарымен ұстасып (түзу сызық бойымен қозғалып, жартылай бұрылып жүру); 0.5.1.2 дұрыс дене қалпын, тұрып отырып, әдеттегі және кең орындау
	5.2 Жүгіру	0.5.2.1 еркін жүгіруді орындау; 0.5.2.2 дұрыс дене қалпын, тұрып отырып жүгіру, сигнал жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	0.5.3.1 алдындағы нысанға қашықтыққа еденге, шұңқырға лақтырып допты (сигнал бойынша) лақтыру
	5.4 Секіру	0.5.4.1 орнында екі аяқпен секіру немесе гимнастикалық қолдануға тәйярауға тақтайшасынан ұстап тұрып бүгілген аяқтарына қону, біріншісімен секіруді орындау; 0.5.4.2 аласа, биік секіре алу; 0.5.4.3 аласа және биік секіру орындау; 0.5.4.4 орнында жүрелеп, жерден секіру жұптасып (кезекпен), қолдарымен ұстап отырып орындау
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	0.4.1.1 қозғалмалы ойындар бағдарлау ережелерін білу
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	0.4.2.1 қозғалмалы ойындарда теңдікті үйлестіре алу
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	0.4.3.1 кедергінің не екенін білу

2) 1 сынып:

2-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	1.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт залындағы техникасы бойынша нұсқаулықтарын орындау
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	1.1.2.1 жеке гигиена және күн тәртібін алған білімін қолдану
	1.3 Паралимпиада ойындары	1.1.3.1 паралимпиада ойындарын білу
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	1.5.1.1 әдеттегідей жүру, аяқпен жүру, табанның сыртқы және ішкі қимылдарын қолдарын әртүрлі қалыптастырып орындау;

		1.5.1.2 сигнал бойынша мұғалімнің санауымен орындау
	5.2 Жүгіру	1.5.2.1 40 м дейінгі қашықтықта ж алмастыруды орындау; 1.5.2.2 жұппен, топпен қашықтыққа жүгіруді орындау; 1.5.2.3 баяу қарқынмен 20 с орындау; 1.5.2.4 әртүрлі бастапқы қал орындау (тұрған, отырған, ж
	5.3 Лақтыру	1.5.3.1 бастан асыра екі қо резеңке доптарды лақтыруд бетін лақтыру бағытына қар допты оң (сол) қолмен баст лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	1.5.4.1 қолдың әртүрлі қал тұрған ұзын секіртпеден (биіктігі – 10-20 см); 1.5.4.2 бір, екі аяқпен, бір ауысып тербеліп және секіртпеден бүйірімен тұрып орындау; 1.5.4.3 қолды алдын ала артқа алдығы жылжумен оңға, солға жұмсақ қонуды орындау; 1.5.4.4 орнынан биіктігі жұмсақ кедергіге секіруді ор
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	1.4.1.1 қозғалмалы ойынд мұғалімнің көмегімен кеңісті
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	1.4.2.1 қозғалмалы ойынд теңдікті және үйлестіруді ұст
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	1.4.3.1 мұғалімнің көмегі жеңе алу
2 тоқсан		
2. Гимнастика	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	1.2.1.1 бір-бірден тұрған қата 1.2.1.2 қолдарынан ұстап, құрылымын өзгертіп тұра ал 1.2.1.3 бір-бірден тұрған ба қолдарынан ұстасып ек құрылымын өзгертіп қайта тұ
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	1.2.2.1 тік аяқты алға, артқа орындау; 1.2.2.2 денені оңға, солға еңк 1.2.2.3 денені оңға, солға бұр
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру және жалпақтабанның алдын алу жаттығулары	1.2.3.1 қабырғаға шүйдесі тигізіп отыру; арқасымен к тұрып, оған шүйдесін, арқас

		өкшесін тигізген қалпымен алшақтап кету және дененің сақтай отырып қайтадан оралу 1.2.3.2 оң (сол) қолымен қабырға білте тақтайы биіктігінде) сүйену, екінші н сол (оң) аяқты алға, жанын орындау; 1.2.3.3 табанның сыртқы жа жүруді орындау; 1.2.3.4 бір сызық бойымен 10 см қашықтықта орналасы сызықтың арасымен жүруді о
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	1.2.4.1 допты қатарда оң орындау; 1.2.4.2 допты шеңберде оң алу; 1.2.4.3 допты бір-бірден тұ солға беруді орындау
	2.5 Тыныс жаттығулары	1.2.5.1 кеуделік және қ түрлерін орындау (тұрған, қойған қалыпта); 1.2.5.2 тұрған және жатқан қ тыныс алу түрін орындау (ке толық); 1.2.5.3 қолдың әртүрлі қим тыныс алуды орындау: жаны
	2.6 Өрмелеу және асып өту	1.2.6.1 көлбеу жазықтықпен орындау; 1.2.6.2 гимнастикалық қаб тәсілдермен жоғары және орындау; 1.2.6.3 гимнастикалық қаб өрмелеуді орындау; 1.2.6.4 биіктігі 50-60 с кедергілерден еркін тәсіл орындау
	2.7 Кеңістікте бағдарлауды және қозғалыс дәлдігін дамытатын жаттығулар	1.2.7.1 еденде сызылған ба жүруді орындау; 1.2.7.2 сызылған бағдарға ек орнынан ұзындыққа секіруді 1.2.7.3 орнынан ұзындыққа (әр түрлі кесінділер)
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	1.3.1.1 ұяшықтарға 9 құмалақ
	3.2 Асық	1.3.2.1 асықтарды лақтыра ал
	3.3 Дойбы	1.3.3.1 дойбыларды түстері алуы
	3.4 Шахмат	1.3.4.1 шахмат ойы фигураларының атауларын б

3 тоқсан		
6. Шаңғы дайындығы	6.1 Шаңғы жүрістерін бекітуге арналған жаттығулар	1.6.1.1 таяқсыз шаңғымен сырғымалы кадаммен жүре алу
	6.2 Жылдамдық пен төзімділікті дамытатын жаттығулар	1.6.2.1 100-200 м баяу қадаммен шаңғымен жүре алу
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	1.3.1.1 ұяшықтарға 9 құмалақ қою
	3.2 Асық	1.3.2.1 асықтарды лақтыра алу
	3.3 Дойбы	1.3.3.1 дойбыларды түстері бойынша алуы
	3.4 Шахмат	1.3.4.1 шахмат ойындарының фигураларының атауларын білу
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	1.4.1.1 қозғалмалы ойындарда мұғалімнің көмегімен кеңістікті бағдарлау
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	1.4.2.1 қозғалмалы ойындарда теңдікті және үйлестіруді үстелмен орындау
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	1.4.3.1 мұғалімнің көмегімен кедергілерді жеңе алу
4 тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	1.5.1.1 әдеттегідей жүру, аяқпен табанның сыртқы және ішкі жағымен қолдарын әртүрлі қалыптастырып орындау; 1.5.1.2 сигнал бойынша жүру, мұғалімнің санауымен жүру орындау
	5.2 Жүгіру	1.5.2.1 40 м дейінгі қашықтықта жүгіруді алмастыруды орындау; 1.5.2.2 жұппен, топпен жүгіру, қашықтыққа жүгіруді орындау; 1.5.2.3 баяу қарқынмен 20 м жүгіру орындау; 1.5.2.4 әртүрлі бастапқы қалыптастырып орындау (тұрған, отырған, жүзген)
	5.3 Лақтыру	1.5.3.1 бастан асыра екі қолмен резеңке доптарды лақтыруды орындау; бетін лақтыру бағытына қарай допты оң (сол) қолмен бастапқы қалыптастырып орындау
	5.4 Секіру	1.5.4.1 қолдың әртүрлі қалыптастырып тұрған ұзын секіртпеден секіру (биіктігі – 10-20 см); 1.5.4.2 бір, екі аяқпен, бір аяқпен ауысып тербеліп және секіртпеден бүйірімен тұрып секіру орындау;

		1.5.4.3 қолды алдын ала артқа алатын жылжумен оңға, солға жұмсақ қонуды орындау; 1.5.4.4 орнынан биіктігі 1 м жұмсақ кедергіге секіруді орындау
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	1.4.1.1 қозғалмалы ойындар мұғалімнің көмегімен кеңістікті бағдарлау
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	1.4.2.1 қозғалмалы ойындар теңдікті және үйлестіруді үстелмен орындау
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	1.4.3.1 мұғалімнің көмегімен жеңе алу

3) 2 сынып:

3-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	2.1.1.1 бейімделген дене шынықтыру сабақтарында спорт заңдары мен ережелерін және қауіпсіздік техникасын білу
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	2.1.2.1 жеке гигиенаны және күн тәртібін сақтау
	1.3 Паралимпиада ойындары	2.1.3.1 паралимпиада спортшыларын білу
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	2.5.1.1 әдеттегі және кең қадаммен қолдың әртүрлі бұрыштарымен қозғалысымен жүруді орындау; 2.5.1.2 бағытты мұғалімнің көмегімен пәрмендері бойынша өзгертумен жүруді орындау; 2.5.1.3 аяқтарын топылдатып жүруді орындау
	5.2 Жүгіру	2.5.2.1 50 м дейін жүру мен алмастыруды орындау (15 м – жүгіру, 15 м – жүру); 2.5.2.2 әр түрлі бастапқы қимылмен жүруді орындау (артымен, бүйірімен, алдымен, адыммен); 2.5.2.3 30 м дейін жарысып жүруді орындау
	5.3 Лақтыру	2.5.3.1 кіші допты бастан асырып лақтыруды орындау; 2.5.3.2 шағын допты нысанға лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	2.5.4.1 екі аяғымен сәл алға, артқа секіруді және бір аяқпен секіруді орындау; 2.5.4.2 айналып жатқан секіруді орындау; 2.5.4.3 жүгіріп кіріп, жүгіріп шығып секіруді орындау; 2.5.4.4 бір аяқтан екінші аяққа секіртпемен секіруді орындау

		2.5.4.4 40 см дейінгі биіктік қадамнан 30 см дейінгі кедес "итерілу аймағында" бір секіруді алмастыруды орындау; 2.5.4.5 екпінмен тік жүгіріс итеріліп, биіктікке секіріп, қонуды орындау
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	2.4.1.1 қозғалмалы ойындар дағдыларын қолдану
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	2.4.2.1 спорт залындағы жаттығу қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіруді ұстап тұра алу
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	2.4.3.1 ойын кезінде кедергілер дағдыларын пайдалану
2 тоқсан		
2. Гимнастика	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	2.2.1.1 бір орындағы саптық тұру орындау; 2.2.1.2 жұппен сапқа тұруды орындау; 2.2.1.3 бір-бірден тұрған баған ауысуды білу; 2.2.1.4 бағдарлар бойынша бағанмен жүруді білу
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	2.2.2.1 қолды желкеге, қимылдарын орындау; 2.2.2.2 қолды белге қою қимылдарын орындау; 2.2.2.3 бүгілген оң (сол) аяқты орындай алу; 2.2.2.4 аяқтың ұшына қол ауысуды орындау; 2.2.2.5 денені алға еңкейтуді орындау;
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру және жалпақтабанның алдын алу жаттығулары	2.2.3.1 басына жүк қойып (сөмке) ұшына көтерілу және жүруді орындау; 2.2.3.2 басындағы жүкпен орындау; 2.2.3.3 басындағы жүкпен орындыққа тұру, гимнастик жүруді орындау; 2.2.3.4 табанның ортасымен таяқшада, арқанда, шеңберде аяқ ұшына және кері қарай алу
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	2.2.4.1 допты шеңберде орындау; орындау; 2.2.4.2 допты бағанда бір-бірден және "еңкейген" қалыпта алу беруді орындау; 2.2.4.3 допты жоғары лақтырып қозғалыстардан кейін оны алууды орындау;

		2.2.4.4 допты еденге соғу қозғалыстардан кейін оны орындау
	2.5 Тыныс жаттығулары	2.2.5.1 жүрелеп отыру және ж отыру кезінде тыныс алуды с 2.2.5.2 денені алға еңкейт алуды орындау; 2.2.5.3 жүру кезінде тыныс қолдарын белге қойып, әр т қадамда – тыныс алу және шығару, 4 қадамда – тыныс а – дем шығару, 2 қадамда – қадамда – дем шығару
	2.6 Өрмелеу және асып өту	2.2.6.1 20°-қа дейінгі бұрыш гимнастикалық орындықпен аттас төртаяқтап жоғары өрм 2.2.6.2 гимнастикалық қабыр және төмен өрмелеуді орынд 2.2.6.3 гимнастикалық қабы оңға және солға (тіркес ад орындау; 2.2.6.4 20°-қа дейінгі бұрыш гимнастикалық орындықпен өрмелеуді орындау
	2.7 Кеңістікте бағдарлауды және қозғалыс дәлдігін дамытатын жаттығулар	2.2.7.1 берілген бағытпен кө орындау; 2.2.7.2 орнында жоғары сек заттарды қолымен ұстау, со орындау; 2.2.7.3 40 см қашықтықта с 30-40 см шеңберге 40 см-ге секіруді орындау; 2.2.7.4 гимнастикалық қабыр өрмелеу, бір білте тақтайш басу, ал екіншісіне – басқа ая қарамауды орындау
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	2.3.1.1 құмалақтарды бір ұяшыққа сала алу
	3.2 Асық	2.3.2.1 қатарлап қойылған алуы
	3.3 Дойбы	2.3.3.1 дойбыларды тақтаға р
	3.4 Шахмат	2.3.4.1 фигураларды тақтаға алу
3 тоқсан		
6. Шаңғы дайындығы	6.1 Шаңғы жүрістерін бекітуге арналған жаттығулар	2.6.1.1 таяқпен шаңғымен сырғымалы қадаммен жүре а
	6.2 Жылдамдық пен төзімділікті дамытатын жаттығулар	2.6.2.1 аздап еңіс жерлерг орындау

3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	2.3.1.1 құмалақтарды бір ұшыыққа сала алу
	3.2 Асық	2.3.2.1 қатарлап қойылған алуы
	3.3 Дойбы	2.3.3.1 дойбыларды тақтаға р
	3.4 Шахмат	2.3.4.1 фигураларды тақтаға алу
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	2.4.1.1 қозғалмалы ойындағы дағдыларын қолдану
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	2.4.2.1 спорт залындағы жаттықтырушының қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіруді ұстап тұра алу
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	2.4.3.1 ойын кезінде кедергілерді дағдыларын пайдалану
4 тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	2.5.1.1 әдеттегі және кең ұшымен қолдың әртүрлі бағытымен қозғалысымен жүруді орындау; 2.5.1.2 бағытты мұғалімнің нұсқауы бойынша өзгертіп орындау; 2.5.1.3 аяқтарын топылдатып орындау
	5.2 Жүгіру	2.5.2.1 50 м дейін жүру мен алмастыруды орындау (15 м – жүгіру, 15 м – жүру); 2.5.2.2 әр түрлі бастапқы қимылмен орындау (артымен, бүйірімен, алдымен); 2.5.2.3 30 м дейін жарысып жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	2.5.3.1 кіші допты бастан лақтыруды орындау; 2.5.3.2 шағын допты нысанға лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	2.5.4.1 екі аяғымен сәл алға, артқа және бір аяқпен секіруді орындау; 2.5.4.2 айналып жатқан секіріс жасау; 2.5.4.3 бір аяқтан екінші аяққа секіртпемен секіруді орындау; 2.5.4.4 40 см дейінгі биіктіктен қадамнан 30 см дейінгі кедергімен секіруді орындау; 2.5.4.5 "итерілу аймағында" бір аяқпен секіруді алмастыруды орындау; 2.5.4.6 екпінмен тік жүгіріп, итеріліп, биіктікке секіріп, қонуды орындау
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	2.4.1.1 қозғалмалы ойындағы дағдыларын қолдану

	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	2.4.2.1 спорт залындағы ж қозғалмалы ойындар кезінде үйлестіруді ұстап тұра алу
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	2.4.3.1 ойын кезінде ке дағдыларын пайдалану

4) 3 сынып:

4-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	3.1.1.1 қозғалыс жы үйлестірілуіне арналған орындау кезіндегі тәртіп қауіпсіздік техникасын білу
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	3.1.2.1 күн тәртібінің жеке ж
	1.3 Паралимпиада ойындары	3.1.3.1 паралимпиада ережелерін білу
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	3.5.1.1 тіркес адыммен адыммен жүру, алға және қадаммен, кібіртіктей жүруді; 3.5.1.2 өкшеден аяқ ұшына қа табандарын бір-біріне паралл орындау; 3.5.1.3 орнында және алға жүруді орындау; 3.5.1.4 алақанын соғып ырған
	5.2 Жүгіру	3.5.2.1 45 сек дейін жаттығуларымен баяу қар орындау; 3.5.2.2 кең адыммен жүгіруді; 3.5.2.3 сызықтармен белгі жүгіруді орындау, сызы қашықтық 70-100 см; 3.5.2.4 қолдың әртүрлі қ орындау
	5.3 Лақтыру	3.5.3.1 кіші допты ені 10 м асыра қашықтыққа лақтыруд; 3.5.3.2 кіші допты, әртүрл алдын-ала белгіленген қашы орындау; 3.5.3.3 салмағы 1 кг дейінгі н волейбол, резеңке доптарды асыра қашықтыққа лақтыруд
	5.4 Секіру	3.5.4.1 оңға және солға бұ аяқпен және бір аяқпен секір; 3.5.4.2 айналып жатқан ұзын кіріп және жүгіріп шығып секіруді орындау;

		3.5.4.3 айналып жатқан ұзын және солға бұрылып бір орындау; 3.5.4.4 ені 80-100 см жолақта конуды орындай алу (итерілу см)
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	3.4.1.1 қозғалмалы ойындар кеңістікті бағдарлау
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	3.4.2.1 қозғалмалы ойындар бағдарлауды дамытуға арнал мұғалімнің көмегімен орынд
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	3.4.3.1 қозғалмалы ойын ке жеңу дағдыларын пайдалану
2 тоқсан		
2. Гимнастика	2.1 Сапқа тұру және сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұру	3.2.1.1 бір-бірден тұрған ба ауысуды орындау; 3.2.1.2 оңға және солға секірі 3.2.1.3 алдын ала бағыттауыштар бойынша (бағаннан үштен (төрттен) тұ құрылып сапқа тұра алу
	2.2 Жалпы дамыту жаттығулары	3.2.2.1 қолдарын жанына, ал қалпынан бүгу және жазуды 3.2.2.2 қолдарын алға, артқа, орындау; 3.2.2.3 аяқтарын әртүрлі орындау; 3.2.2.4 денені оңға және сол дене бойымен сырғытуды ор
	2.3 Дене сымбатын қалыптастыру және жалпақтабанның алдын алу жаттығулары	3.2.3.1 қабырғаға тұрып, бү көтеру және оны алға, жаны 3.2.3.2 гимнастикалық қ (жауырын, желке, бөксе қа дененің қалпын өзгертпей, қ жоғары және төмен қозғалту, 3.2.3.3 қабырғаға жанасудан солға еңкеюді орындау; 3.2.3.4 еденде жатқан арқан табан күмбезімен қапсыра жү
	2.4 Заттармен жасалатын жаттығулар	3.2.4.1 допты жоғары лақтыр тиіп серпілген кезінде тосып 3.2.4.2 қатарда тұрып допты дейінгі қашықтықтан оңға, орындау; 3.2.4.3 допты төменнен орнында жүргізуді орындау; 3.2.4.4 допты лақтыру және тосып алуды орындау;

		3.2.4.5 допты екі қолмен жою орындау
	2.5 Тыныс жаттығулары	3.2.5.1 жылдам жүру кезінде тыныс жаттығуларын орындау; 3.2.5.2 жүгіру кезіндегі тыныс жаттығуларын орындау; 3.2.5.3 қозғалыс сипатына орай тереңдігі мен қарқынын ерікті орындау
	2.6 Өрмелеу және асып өту	3.2.6.1 30° бұрышпен еркін гимнастикалық орындықпен аттас тәсілмен төртаяқтап өрмелеу; 3.2.6.2 гимнастикалық қабыршаққа солға қарай аяқ-қолымен тіреліп отырып өрмелеуді орындау; 3.2.6.3 гимнастикалық қабыршаққа тәсілмен жоғары және төмен орындау; 3.2.6.4 биіктігі 40-60 см кедергі тәсілімен кедергілерді еңсеру (сол) бүйірімен тұрып, оң аяғына жағына алдымен оң аяғын, содан аяғын аудару
	2.7 Кеңістікте бағдарлауды және қозғалыс дәлдігін дамытатын жаттығулар	3.2.7.1 берілген бағдар бойымен орнын (сызық, шаршы) сақтап қатарға сапқа тұруды орындау; 3.2.7.2 бағдар бойынша қозғалыс отырып, бағанмен жылжуды орындау; 3.2.7.3 гимнастикалық орындау бағдарлар бойынша жүруді орындау; 3.2.7.4 қолдарын тік ұстап алдымен бір биіктікке дейін көтеру және көзбен қарау арқылы бақылау
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	3.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының ережелері және мұғалімнің көмегімен қолдана алу
	3.2 Асық	3.3.2.1 асық ойынының ережелері қолдана алуы
	3.3 Дойбы	3.3.3.1 дойбы ойынының ережелері тәсілдерін білуі және қолдана алуы
	3.4 Шахмат	3.3.4.1 шахмат ойынының ережелері және мұғалімнің көмегімен қолдана алуы
3 тоқсан		
6. Шаңғы дайындығы	6.1 Шаңғы жүрістерін бекітуге арналған жаттығулар	3.6.1.1 шаңғымен саптық элементтерді алу
	6.2 Жылдамдық пен төзімділікті дамытатын жаттығулар	3.6.2.1 еңістері мен өрлері бағыттап таяқтардың көмегімен шаңғымен жүру
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	3.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының ережелері және мұғалімнің көмегімен қолдана алуы
	3.2 Асық	3.3.2.1 асық ойынының ережелері қолдана алуы

4. Қозғалмалы ойындар	3.3 Дойбы	3.3.3.1 дойбы ойынының тәсілдерін білуі және қолдану
	3.4 Шахмат	3.3.4.1 шахмат ойынының және мұғалімнің көмегімен қолдану
	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	3.4.1.1 қозғалмалы ойындар кеңістікті бағдарлау
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	3.4.2.1 қозғалмалы ойындар бағдарлауды дамытуға арналған мұғалімнің көмегімен орындау
4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар		3.4.3.1 қозғалмалы ойын кеңістігін жеңу дағдыларын пайдалану
4 тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	3.5.1.1 тіркес адыммен адыммен жүру, алға және қадаммен, кібіртіктей жүруді орындау; 3.5.1.2 өкшеден аяқ ұшына қадаммен, кібіртіктей жүруді орындау; 3.5.1.3 орнында және алға жүруді орындау; 3.5.1.4 алақанын соғып ырғақпен жүруді орындау;
	5.2 Жүгіру	3.5.2.1 45 сек дейін жаттығуларымен баяу қарқынмен жүгіруді орындау; 3.5.2.2 кең адыммен жүгіруді орындау; 3.5.2.3 сызықтармен белгіленген жолмен жүгіруді орындау, сызықтармен белгіленген қашықтық 70-100 см; 3.5.2.4 қолдың әртүрлі қимылдарымен жүгіруді орындау
	5.3 Лактыру	3.5.3.1 кіші допты ені 10 м асыра қашықтыққа лактыруды орындау; 3.5.3.2 кіші допты, әртүрлі бағытта лақтырып, алдын-ала белгіленген қашықтыққа лақтыруды орындау; 3.5.3.3 салмағы 1 кг дейінгі нәзік допты волейбол, резеңке доптарды асыра қашықтыққа лактыруды орындау
	5.4 Секіру	3.5.4.1 оңға және солға бұрылып аяқпен және бір аяқпен секіруді орындау; 3.5.4.2 айналып жатқан ұзын секіруді орындау; 3.5.4.3 айналып жатқан ұзын секіруді орындау, және солға бұрылып бір аяқпен секіруді орындау; 3.5.4.4 ені 80-100 см жолақта секіруді орындай алу (итерілу қабілеті 100 см)

4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	3.4.1.1 қозғалмалы ойындар кеңістікті бағдарлау
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	3.4.2.1 қозғалмалы ойындар бағдарлауды дамытуға арналған мұғалімнің көмегімен орындау
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	3.4.3.1 қозғалмалы ойын кедергілерді жеңу дағдыларын пайдалану

5) 4 класс:

таблица 5

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
1. Теориялық мәліметтер	1.1 Бейімделген дене шынықтыру сабақтарындағы тәртіп ережелері және қауіпсіздік техникасы	4.1.1.1 қозғалыс және жүйелестірілуіне арналған жаттығу кезіндегі тәртіп ережелерін техникасы туралы білімін қолдану
	1.2 Жеке гигиена және күн тәртібі	4.1.2.1 өзін-өзі қадағалау бақылауды жүргізе алу
	1.3 Паралимпиада ойындары	4.1.3.1 паралимпиада ойындарын білу
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	4.5.1.1 санды биікке жоғары орындау; 4.5.1.2 баяу, орташа және жылдам жүруді орындау; 4.5.1.3 баяулап және үдеумен жүру (санамақпен, қолмен, гимнастикалық таяқты еденге, қолмен); 4.5.1.4 шынтакта бүгілген кимылымен жүруді орындау
	5.2 Жүгіру	4.5.2.1 50 м дейін жарыса жүгіруді орындау; 4.5.2.2 орнында және алға жүгіруді орындау; 4.5.2.3 кең қадаммен аяқты қашықтыққа жүгіре алу; 4.5.2.4 әр түрлі бастапқы қалыпта жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	4.5.3.1 кіші допты бастапқы қалыпта лақтыруды орындау; 4.5.3.2 10 м дейінгі қашықтыққа көлденең нысанаға лақтыруды орындау; 4.5.3.3 допты нысанаға бастапқы қалыпта лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	4.5.4.1 бір, екі аяғымен орнында және қа бұрылып секіруді орындау; 4.5.4.2 қысқа секіртпемен және жылжып бір-екі аяқпен секіруді орындау; 4.5.4.3 қысқа секіртпені алаңда секіруді орындау;

		4.2.4.4 допты бір-біріне 5-... лақтыру және оны қосым... кейін (кеуде, тізе алдында... артында алақан соғу) тосып а...
	2.5 Тыныс жаттығулары	4.2.5.1 тыныс алу мен дем... өзгертуді орындау: дем ал... қысқа: 1-2-3 - тыныс алу, 1-2... 4.2.5.2 дем алу дем шығаруд... орындау: 1-2-3-4 - тыныс... шығару; 4.2.5.3 ырғақты тыныс алуды...
	2.6 Өрмелеу және асып өту	4.2.6.1 30° бұрышпен о... гимнастикалық орындықпен... тәсілмен төртаяқтап ылдиға... 4.2.6.2 гимнастикалық қабыр... төмен аттас, әр аттас т... орындау, бірақ аяқтарын біл... әрқайсысына немесе бір-екеу... 4.2.6.3 30° бұрышпен о... гимнастикалық орындық... өрмелеп, гимнастикалық... орындау; 4.2.6.4 орындықтан орынды... өтуді орындау (орындықт... қашықтық 20-40 см);
	2.7 Кеңістікте бағдарлауды және қозғалыс... дәлдігін дамытатын жаттығулар	4.2.7.1 бағдарлар бойынша п... қайта құрылып тұруды орын... 4.2.7.2 әртүрлі бағдарлар... нұсқаулық бойынша оңға,... орындау; 4.2.7.3 көзбен көру арн... бағдарлар бойынша (тұрып м... белгілі бір биіктікке дейін б... жаттығуларды көзін жұмып о... 4.2.7.4 алға жүруді орын... гимнастикалық орындықта,... жүреді
3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	4.3.1.1 тоғыз құмалақ ой... тәсілдерін білу және өздігіне...
	3.2 Асық	4.3.2.1 асық ойынының ә... өздігінен қолдану
	3.3 Дойбы	4.3.3.1 дойбы ойынының жар...
	3.4 Шахмат	4.3.4.1 шахмат ойынының жа...
3 тоқсан		
6. Шаңғы дайындығы	6.1 Шаңғы жүрістерін бекітуге арналған жаттығулар	4.6.1.1 шаңғымен саптық эле...
	6.2 Жылдамдық пен төзімділікті дамытатын жаттығулар	4.6.2.1 еңістері мен өрлері б... таяқтармен шаңғымен жүруд...

3. Ұлттық және зияткерлік ойындар	3.1 Тоғыз құмалақ	4.3.1.1 тоғыз құмалақ ойынының тәсілдерін білу және өздігінен ойнау
	3.2 Асық	4.3.2.1 асық ойынының әдістерін білу және өздігінен қолдану
	3.3 Дойбы	4.3.3.1 дойбы ойынының жарыстарын ұйымдастыру
	3.4 Шахмат	4.3.4.1 шахмат ойынының жаңа түрлерін білу
4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	4.4.1.1 сабақтағы спорттық ойындарда еркін бағдарлану
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	4.4.2.1 қозғалмалы ойындарда бағдарлауды дамытуға арналған ойындардың өздігінен орындау
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	4.4.3.1 спорттық эстафеталардың өздігінен жеңу
4 тоқсан		
5. Жеңіл атлетика	5.1 Жүру	4.5.1.1 санды биікке жоғары секіруді орындау; 4.5.1.2 баяу, орташа және жылдам жүруді орындау; 4.5.1.3 баяулап және үдеумен жүруді орындау (санамақпен, қолмен, гимнастикалық таяқты еденге таяқта); 4.5.1.4 шынтақта бүгілген аяқпен қимылымен жүруді орындау
	5.2 Жүгіру	4.5.2.1 50 м дейін жарыса жүгіруді орындау; 4.5.2.2 орнында және алға жүгіруді орындау; 4.5.2.3 кең қадаммен аяқпен қашықтыққа жүгіре алу; 4.5.2.4 әр түрлі бастапқы қалыпта жүгіруді орындау
	5.3 Лақтыру	4.5.3.1 кіші допты бастапқы қалыпта лақтыруды орындау; 4.5.3.2 10 м дейінгі қашықтыққа көлденең нысанаға лақтыруды орындау; 4.5.3.3 допты нысанаға бастапқы қалыпта лақтыруды орындау
	5.4 Секіру	4.5.4.1 бір, екі аяғымен орнында секіруді орындау; 4.5.4.2 қысқа секіртпемелі секіруді жылжып бір-екі аяқпен секіруді орындау; 4.5.4.3 қысқа секіртпемелі секіруді аяқпен секіруді орындау; 4.5.4.4 60 см дейінгі биіктіктен екпінмен бір аяқпен биіктіктен секіруді кедергіге секіріп мінуді орындау (кедергіден 30-50 см) кезектесіп секіруді орындау; 4.5.4.5 қашықтыққа орнынан секіруді орындай алу

4. Қозғалмалы ойындар	4.1 Кеңістікті бағдарлауды дамыту ойындары	4.4.1.1 сабақтағы спорттық еркін бағдарлану
	4.2 Тепе-теңдікті және қимылдардың үйлесімділігін дамытуға арналған ойындар	4.4.2.1 қозғалмалы ойындар бағдарлауды дамытуға арналған өздігінен орындау
	4.3 Кедергілерді жеңуге арналған ойындар	4.4.3.1 спорттық эстафета өздігінен жеңу